

การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

นางสาว สุชาสินี นีรต์ติมานนท์

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

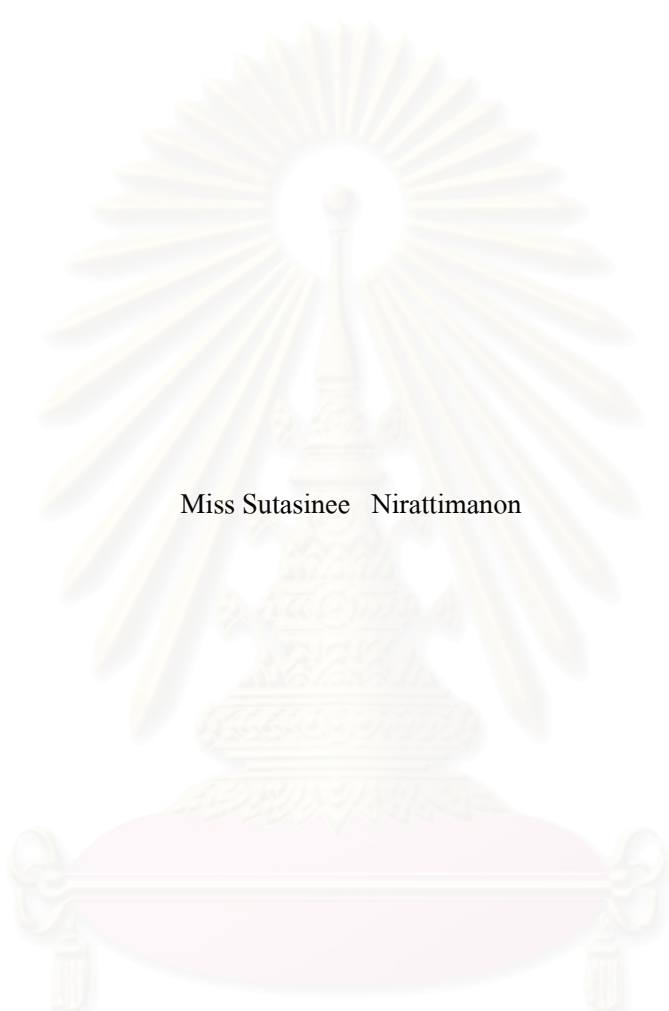
สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE SELECTION AND PRESENTATION OF SHORT NEWS THROUGH MOBILE PHONES

Miss Sutasinee Nirattimanon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism and Information

Department of Journalism
Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

โดย

นางสาว สุรสาสินี นิรัตติมานนท์

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.อัญชลี จุฬาพิมพ์พันธุ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุธาสินี นีรัตติมานนท์ : การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่าน โทรศัพท์เคลื่อนที่.

(THE SELECTION AND PRESENTATION OF SHORT NEWS THROUGH MOBILE PHONES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. รจิตลักษณ์ แสงอุไร, 201หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวสั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้น และปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้ใช้บริการข่าวสั้น โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักข่าวและผู้ให้บริการข่าวสั้น

ผลการวิจัยพบว่าเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวสั้น ในด้านคุณค่าข่าวนั้น นักข่าวให้ความสำคัญทางด้านความทันเหตุการณ์มาเป็นอันดับแรก ขณะที่เกณฑ์ในการคัดเลือกประเภทข่าว พบการนำเสนอข่าวการเมืองเป็นจำนวนมากที่สุด นอกจากนี้ในด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวสั้น พบรูปแบบการเขียนข่าวแบบ Who lead การใช้คำย่อเพื่อช่วยในการเขียนข่าว และการรายงานข้อเท็จจริง ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่ามี 8 ปัจจัยด้วยกันได้แก่ ปัจจัยทางกายภาพของสื่อ ปัจจัยของตัวผู้ส่งสาร ปัจจัยจากแหล่งที่มาของข่าว ปัจจัยทางด้านเวลา ปัจจัยจากพื้นฐานของสถานีข่าว ปัจจัยจากกลุ่มผู้อ่าน ปัจจัยทางเทคโนโลยี และปัจจัยทางธุรกิจ

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อนิสิต..... **สุธาสินี นีรัตติมานนท์**
สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา 2550

4985168828 : MAJOR JOURNALISM AND INFORMATION

KEYWORD: SHORT NEWS / SHORT NEWS WRITING/ CRITERIA FOR SELECTION
OF SHORT NEWS

SUTASINEE NIRATTIMANON : THE SELECTION AND PRESENTATION OF SHORT
NEWS THROUGH MOBILE PHONES. THESIS PRINCIPAL ADVISOR: ASSOC. PROF.
RACHITLUK SANG-URAI, 201 pp.

The aims of this research are to study the criteria for selection of short news, the presentation format of short news, the factors influencing the selection and presentation of short news through mobile phones and readers' opinions of short news . Qualitative methods comprised content analysis techniques. Data was also collected from In-depth interviews.

Results show that the criteria are news value and reporters professionalism. Reporters are interested in selection and presentation of hot news.

In analysing short news, reporters give priority to politics. The presentation format that can be found the most is the "who" lead. Many abbreviations are used in short news which usually reports facts not feelings. Eight factors use of affecting selection and presentation of short news are mobile phones as media, senders, the news source, timeliness criteria, the news stations, users, technology and business.

Department:.....Journalism
Field of Study:.....Journalism and Information.....
Academic Year:.....2007.....

Student's Signature.....*Sutasinee*.....

Principal Advisor's Signature.....*Rachitluk Sang-urai*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขณะเดียวกัน ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.อัญชลี จุฬาพิมพ์พันธุ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ศิษย์อย่างดียิ่ง ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะนิเทศศาสตร์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ขอขอบใจพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ จากอักษรศาสตร์ (ทับแก้ว) และนิเทศศาสตร์ ที่คอยได้ถามและช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้เลย ถ้าขาดกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาให้เกียรติ และเสียสละเวลาแก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล ตลอดจนแสดงทัศนคติอันสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทุกแห่งที่ผู้วิจัยยึดถือเสมอมา และคุณพ่อ คุณแม่ และน้องสาวที่เป็นแรงสำคัญในการกระตุ้นเตือนให้ผู้วิจัยมีความพากเพียรเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	7
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของข่าว คุณค่าข่าว และการแบ่งประเภทของข่าว.....	10
2.2 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าว.....	23
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ (information society).....	26
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนในฐานะผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร.....	30
2.5 แนวคิดการเป็นผู้ให้บริการข่าวสาร (content provider).....	33
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ในฐานะของช่องทางการสื่อสาร.....	34
2.7 แนวคิดการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่.....	38
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนข่าว.....	43
2.7 นิยามศัพท์.....	48
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	49
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	50
3.1 ขอบเขตการวิจัย.....	50
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.3 การทดสอบเครื่องมือวิจัย.....	72

บทที่

หน้า

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	73
4. ผลการวิจัย.....	74
4.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสั้น.....	74
4.2 ผลของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก.....	129
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	172
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	172
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	191
รายการอ้างอิง.....	194
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	201

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบจำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป
ที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่จำแนกตามปี พ.ศ.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนข่าวสั้นที่ใช้ในการศึกษา.....75

ตารางที่ 4.2 คุณค่าข่าว.....76

ตารางที่ 4.3 การเรียงลำดับความสำคัญของการนำเสนอคุณค่าข่าวแยกตามสถานีข่าว.....78

ตารางที่ 4.4 ประเภทข่าว.....80

ตารางที่ 4.5 การเรียงลำดับความสำคัญของการนำเสนอประเภทข่าวแยกตามสถานี.....83

ตารางที่ 4.6 ประเภทข่าว 5 อันดับแรกที่นำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุดแบ่งตามสถานีข่าว..... 85

ตารางที่ 4.7 จำนวนประเด็นในการนำเสนอข่าวสั้น.....98

ตารางที่ 4.8 การระบุนเวลาในข่าวสั้น.....102

ตารางที่ 4.9 ลักษณะของข่าวสั้น.....106

ตารางที่ 4.10 วิธีการเขียนข่าวสั้น.....109

ตารางที่ 4.11 การใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น.....113

ตารางที่ 4.12 การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น.....118

ตารางที่ 4.13 การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว.....122

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลองแนวคิดนายประจักษ์ชาวสาร.....	31
ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบของผู้รักษาช่องทางการสื่อสารของกัลดุงและรุจ.....	32
ภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการส่งข้อความสั้น.....	39
ภาพที่ 4 ภาพแสดงกระบวนการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่.....	40
ภาพที่ 5 คุณค่าข่าวในมุมมองของผู้ส่งสาร.....	92
ภาพที่ 6 ประเภทข่าวในมุมมองของผู้ส่งสาร.....	93
ภาพที่ 7 การนิยามความหมายของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสาร.....	131
ภาพที่ 8 กระบวนการรายงานข่าวสั้น.....	133
ภาพที่ 9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น.....	140
ภาพที่ 10 แผนภาพแสดงความพึงพอใจต่อการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่.....	165
ภาพที่ 11 แผนภาพแสดงความไม่พึงพอใจต่อการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่....	169
ภาพที่ 12 แผนภาพแสดงผลการวิเคราะห์คุณค่าข่าวของข่าวสั้น.....	174
ภาพที่ 13 แผนภาพแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น.....	184

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่กำลังเป็นที่จับตามอง ในฐานะของสื่อที่ห้าของวงการสื่อสารมวลชน¹ ไม่นับสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต ที่คนส่วนใหญ่ต่างคุ้นเคยกันดี อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นการเปิดช่องทางใหม่ในการรับรู้ข่าวสารแก่ผู้รับสารที่ต้องการความสะดวกสบาย และความรวดเร็วในการรับข้อมูล

สุทธิชัย เตียวยืนยง ผู้สื่อข่าวอาวุโสของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ได้ให้ทัศนะที่น่าสนใจด้านการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้ดังนี้²

“สื่อ SMS (Short Message Service) news ไม่ใช่สื่อที่ใครอยากดูก็ดู มันไม่ใช่ คนที่รับข่าวสั้นก็ต้องบังคับให้ดู อย่างอินเทอร์เน็ตเราอยากดูก็ต้องเปิดต้องมาเชื่อมต่อ หนังสือพิมพ์เราต้องซื้อต้องมาเปิด แต่มือถือนี้ติดตัวทุกคน คนพกมือถือต้องเปิดดูตลอด พอทางสำนักข่าวส่งข่าวมาคุณต้องเปิดดูใช่ไหม concept ง่ายๆ เลย คือเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่สำคัญขึ้น SMS news ก็เป็นเครื่องเตือนภัย เครื่องเตือนข่าวสารอย่างหนึ่ง”

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าความโดดเด่นที่น่าสนใจของโทรศัพท์เคลื่อนที่คือ “เป็นสื่อชนิดเดียวที่ติดตัวผู้รับสารตลอดเวลา”

ในประเทศไทยการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้รับการตอบรับจากผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก สืบเนื่องจากการแข่งขันในด้านการตลาดของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ AIS บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC และ บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE move ทำให้เกิดการพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณทางการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ การแข่งขันด้านราคาค่าบริการ และการลดราคาของเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มีผู้หันมาใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มมากขึ้น

¹ Liu Cheng and Axel Bruns, “Cell phone SMS news in Chinese newspaper groups: A case study of Yunnan daily press group,” *Proceedings of Mobile Media Conference 2007*[Online]. 2007. Available from : <http://eprints.qut.edu.au>

² สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวยืนยง, 15 พฤศจิกายน 2550.

จากรายงานของสหภาพโทรคมนาคมสากล (ไอทียู)³ พบว่าในปี พ.ศ. 2549 มียอดผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วทั้งโลกเป็นจำนวน 2,685 ล้านเลขหมาย และมีการคาดคะเนว่าใน ปีพ.ศ. 2551 จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 3,000 ล้านเลขหมาย ในขณะที่กระแสความนิยมในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชาชนในประเทศไทยเอง ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลการสำรวจตามโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ⁴ พบว่า การเติบโตของยอดผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จากปี พ.ศ.2546 ยอดผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มีเพียงร้อยละ 22.5 ล่าสุดในปี พ.ศ. 2549 อัตราของยอดผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เท่ากับร้อยละ 41.6 ซึ่งเป็นการเติบโตอย่างก้าวกระโดด แสดงให้เห็นถึงความนิยมในการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย

ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบจำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่จำแนกตามปีพ.ศ.

ปีที่ทำการสำรวจ	ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป (คน)	จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (คน)	อัตราส่วนร้อยละของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป
พ.ศ.2546	57,803,943	12,989,795	22.5
พ.ศ.2547	58,624,555	16,546,493	28.2
พ.ศ.2548	59,081,233	21,682,807	36.7
พ.ศ.2549	59,508,623	24,742,066	41.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2549.

จากข้อมูลในตารางข้างต้นจะพบว่าจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในแต่ละปีมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ไม่ว่าจะเป็นค่าย AIS, DTAC และ TRUE move ต่างมองว่ารายได้ของการให้บริการประเภทเสียง (voice service) คือการโทรออกและรับสายของผู้ใช้เริ่มถึงจุดอิ่มตัว บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงมองหาช่องทางใหม่ ๆ ในการกระตุ้นยอดรายได้จากการให้บริการเสริม (value-added service) ประเภทไร้เสียง (non-voice service) ไม่ว่าจะเป็น การดาวน์โหลดเพลงรูปภาพ (download)

³ "Key global telecom indicators for the world telecommunication service sector". Available from : <http://www.itu.int>

⁴ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, สรุปผลเบื้องต้นการสำรวจโครงการเทคโนโลยีและการสื่อสาร (ครัวเรือนพ.ศ. 2549 [ออนไลน์]. หน้า 23. แหล่งที่มา : http://service.nso.go.th/nso/g_service/s_survey_49/report_ict49.pdf

เล่นเกม (games) ท่องอินเทอร์เน็ต (the Internet) รับส่งอีเมลล์ (E-mail) และส่งข้อความ รูปภาพ (SMS, MMS) เป็นต้น

บริการเสริมถือเป็นการเพิ่มคุณประโยชน์จากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ให้หลากหลายทันสมัย เป็นการสร้างคุณค่าให้ตลาดบริการด้านสื่อสารโทรคมนาคม

หนึ่งในการให้บริการเสริม (value-added service) ประเภทไร้เสียง (non-voice service) ที่น่าสนใจ คือการให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเฉพาะในวิถีชีวิตที่ต้องเร่งรีบ ทำให้อาจไม่สะดวกในการติดตามข้อมูลข่าวสารประจำวันจากแหล่งข้อมูลต่างๆ แต่การให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคข่าวได้มากขึ้น การให้บริการเสริมเกิดจากความร่วมมือของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ของไทยกับสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ ซึ่งความร่วมมือของทั้งสององค์กรจะทำให้เกิดสถานะ “win-win” หรือความลงตัวในการประสบผลสำเร็จทางธุรกิจของทั้งสองฝ่าย⁵ จากการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยพบว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีสถานีข่าวที่ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมทั้งหมด 17 สถานี (เก็บข้อมูล ณ วันที่ 18 มกราคม 2551) ดังนี้คือ 1)หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 2)หนังสือพิมพ์ข่าวสด 3)หนังสือพิมพ์คมชัดลึก 4)หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 5)หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ 6)หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ 7)หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน 8)หนังสือพิมพ์สยามกีฬา 9)สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. 10)สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 11)สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 12)สถานีโทรทัศน์ช่อง11 กรมประชาสัมพันธ์ 13)สถานีข่าวรอยเตอร์ 14)สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น 15)บริษัทเนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 16)บริษัทแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และสุดท้ายบริษัท อ.ส.ม.ท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตของธุรกิจ การให้บริการข้อมูลด้านข่าวผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

การให้บริการข่าวสั้น (short news) หรือบางครั้งอาจนิยมเรียกว่าข่าวด่วน (breaking news, flash news) ข่าวร้อน (hot news) และ ข่าวเอสเอ็มเอส (SMS news) เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะเรียกว่าข่าวสั้น (short news) ซึ่งหมายถึง การรายงานข้อเท็จจริง เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นสู่สาธารณชนอย่างทันทั่วทั้งที่ โดยผู้รับสารต้องเสียค่าบริการรายเดือน เพื่อแลกกับความรวดเร็วฉับไวของข่าวต่างๆ ที่จะส่งตรงถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้รับสาร ทั้งนี้ผู้รับสารจะได้รับข่าวสั้นเฉลี่ยวันละ 8-10 ข่าว เนื้อหาข่าวสั้นที่ได้รับอาจจะเป็นข่าวการเมือง สังคม อดุณิคมวิทยา บันเทิง กีฬา และข่าวสำคัญต่างๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

⁵ Elisabeth van de Kar and others, "Design guidelines for mobile information and entertainment services: Based on the Radio538 ring tunes i-mode service case study," *Proceedings of the 5th international conference on Electronic commerce* [Online]. 2003. Available from : <http://portal.acm.org>

โดยทั่วไปแนวความคิดหลักของการรายงานข่าวจะคล้ายคลึงกัน คือจะต้องเป็นข่าวที่มีคุณภาพ (quality news) และมีองค์ประกอบข่าว (news elements) ที่น่าสนใจ แต่รูปแบบการเขียนสำหรับสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละสื่อ พนมพร นิรัญทวี⁶ ได้กล่าวไว้ว่า

“ภาษาที่ใช้ในสังคมนั้นอาจแปรไปตามวิธีการสื่อสารหรือสื่อตนเอง เป็นต้นว่าภาษาที่สื่อสารกันทางโทรศัพท์ โทรเลข โทรสาร จดหมาย หรือสนทนากันตัวต่อตัว ย่อมมีลักษณะที่ต่างกัน เพราะสื่อเป็นตัวบังคับให้ภาษาที่ใช้มีรูปแบบหรือลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน”

ปัญหาสำคัญของการรายงานข่าวจึงขึ้นอยู่กับว่าผู้ส่งสารจะมีวิธีการสื่อสารอย่างไรภายใต้ข้อจำกัดของสื่อแต่ละประเภท

สำหรับการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ข้อจำกัดที่สำคัญที่สุดคือ การส่งข้อความได้ไม่เกิน 160 ตัวอักษร ในภาษาอังกฤษ หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย เป็นต้น จะส่งข้อความได้เพียง 70 ตัวอักษร ซึ่งเป็นไปตามกำหนดมาตรฐานขององค์การ ETSI (European Telecommunications Standards Institute)⁷ เพื่อให้เครือข่ายมีความรวดเร็วในการส่งข้อมูลต่างๆ จากโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านทางชุมสายไปยังโทรศัพท์เคลื่อนที่ปลายทาง ด้วยข้อจำกัดนี้ จึงเป็นงานที่ทำท้าทายความสามารถของนักข่าวว่าจะนำเสนอข่าวอย่างไร จึงจะง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่าน

ในนิตยสาร OPTUS Globe Magazine⁸ ได้กล่าวถึงภาษาเอสเอ็มเอส (SMS) ว่าเป็นการใช้รหัส (code) ในรูปแบบของภาษาที่ไม่เป็นทางการ (informal language) ถูกกำหนดขึ้นเพราะข้อจำกัดของหน้าจอโทรศัพท์ จึงจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อความสั้น เพื่อความรวดเร็ว อีกทั้งภาษาใหม่ที่ใช้จำเป็นต้องสามารถแทนความหมายมากมายภายในเนื้อที่อันน้อยนิดได้ (a lot of meanings into a short space) ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างข่าวสั้นด้านล่าง เพื่อให้เห็นกลวิธีการใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้นดังนี้

21.46น.ชายออสซี่ไหวตัวแจ้งป.รวม2โจีโลบีเรียตุ้มหมิ่น\$แลกน้ำยาปลอมแบงค์

(INN, 20 กันยายน 2550, เวลา21:54:13)

⁶ พนมพร นิรัญทวี, “ปรับทางสังคม: การสร้างสรรค์ภาษาของข้อความขนาดสั้น (SMS),” วารณวิทัศน์ 4 (พฤศจิกายน 2547):9.

⁷ <http://www.etsi.org>

⁸ OPTUS Globe Magazine, อ้างถึงใน กมลวรรณ พรหมพิทักษ์, “การใช้สัญลักษณ์และรหัสในการสื่อความหมายของบริการข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545).

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้เขียนข่าวต้องการแสดงว่า ป. ย่อมาจาก “กองปราบปราม” หมิ่น\$ ย่อมาจาก “หมิ่นดอลลาร์” และ แบงค์ ย่อมาจาก ธนบัตร เนื่องจากข้อจำกัดของจำนวนตัวอักษรทำให้ผู้เขียนข่าวต้องสร้างสรรค์ภาษาในการเขียนข่าวใหม่เพื่อให้พอดีกับพื้นที่อันมีจำกัด

การรายงานข่าวสั้นนอกจากมีข้อจำกัดในพื้นที่ของการนำเสนอข่าวแล้ว ยังมีข้อจำกัดของจำนวนข้อความในการส่งข่าว ด้วยเหตุผลทางธุรกิจระหว่างสถานีข่าวและผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในแต่ละวันข่าวสั้นจะส่งถึงผู้ใช้บริการ โดยเฉลี่ยเพียงวันละ 8-10 ข่าวเท่านั้น

วิรัช ลิ้มทองกุล⁹ ผู้รับผิดชอบโครงการส่งข่าวผ่านเอสเอ็มเอส (SMS) ของสถานีข่าวผู้จัดการ ได้แสดงความคิดเห็นว่า

“ข่าวสั้นมีข้อจำกัดทางเทคโนโลยี คือในแต่ละวัน การส่งข่าวมันมี traffic ในการส่งข่าว ทำให้ทางโอเปอเรเตอร์หรือค่ายมือถือ จำกัดการส่งข่าวประมาณวันละ 8-10 ข่าวโดยเฉลี่ย เพราะฉะนั้นการส่งข่าว SMS ไม่สามารถส่งได้โดยไม่จำกัด หรือส่งได้ทุกครั้งที่เราต้องการ”

สอดคล้องกับ อัครวุฒิ ศิวศิริกุล¹⁰ Web Support ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้กล่าวว่า

“ข้อจำกัดของการส่งข่าวสั้น คือสามารถส่งได้วันละ 8-10 ข่าวต่อวัน”

ดังนั้นผู้รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและเขียนข่าวสั้นจึงมีบทบาทสูงในการคัดเลือกหรือไม่คัดเลือกข่าวใด ก่อนที่จะนำเสนอสู่สาธารณชน และเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมทิศทางในการไหลของข้อมูลข่าวสาร

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับผู้รับผิดชอบด้านการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หลายสถานีข่าว พบว่าการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย เพิ่งจะเริ่มก่อตั้งได้ไม่นาน ดังนั้นจากงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีผู้ใดศึกษาการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเพียงงานวิจัยสองเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน คืองานวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว)” ของชลพรรณย์ ธรรมศักดิ์ และ “ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว” ของโรจนา ถัดทะพงษ์

โดยงานวิจัยทั้งสองเรื่องมีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยเรื่อง “การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่” ในแง่ของการรายงานข่าวผ่าน “สื่อที่ติดตัวผู้ใช้ตลอดเวลา” แต่อย่างไรก็ตาม สื่อเพจเจอร์ก็มีความแตกต่างกับสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ในหลายด้าน เช่น สื่อเพจเจอร์ไม่สามารถเก็บข่าว (save) ไว้ในเครื่องได้ เพราะข่าวใหม่จะเข้ามาทับแทนที่ข่าวเดิม จึงทำให้พลาด

⁹ สัมภาษณ์ วิรัช ลิ้มทองกุล, 15 พฤศจิกายน 2550.

¹⁰ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ศิวศิริกุล, 5 พฤศจิกายน 2550.

ข่าวได้ในบางครั้ง ในขณะที่สื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถเก็บข่าวได้จนกระทั่งผู้ใช้ต้องการลบข้อความข่าวนั้นทิ้งไป นอกจากนี้ ผู้ให้บริการข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์จะได้รับข่าว 15 ข่าวต่อวัน ในขณะที่ผู้ใช้บริการข่าวผ่านสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่จะได้รับข่าวโดยเฉลี่ย 8-10 ข่าวต่อวัน เป็นต้น

โดยงานวิจัยทั้งสองเรื่อง มีรายละเอียด ดังนี้

ชลพรรษ์ ชัมศักดิ์¹¹ ได้ทำวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความต้องการและลักษณะการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข่าวของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์และหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเพจเจอร์เพื่อติดตามข่าวกับความต้องการติดตามจากสื่ออื่นๆ ของผู้รับข้อความข่าว โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้รับข้อความข่าวมีความพึงพอใจต่อข่าวในระดับสูงมาก เนื่องจากข่าวมีความรวดเร็วและทันเหตุการณ์ ได้เลือกหัวข้อข่าวเพื่อไปตามข่าวที่สนใจต่อได้และทำให้ประหยัดเวลาในการอ่านข่าว โดยผู้รับข้อความข่าวชอบการรายงานข่าวการจราจรและข่าวผลการออกสลากกินแบ่งมากที่สุด

นอกจากนี้พบว่า การเปิดรับสื่อเพจเจอร์ มีผลให้ความต้องการติดตามข่าวจากสื่ออื่น ๆ มากขึ้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ทั้งนี้ผู้รับข้อความข่าวส่วนใหญ่ มีความต้องการให้ข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์มีการปรับปรุงทั้งด้านรูปแบบข่าวและการพัฒนาทางเทคโนโลยี

โรจนา ถัดทะพงษ์¹² ได้ทำวิจัยเรื่อง “ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาโครงสร้างของข่าวที่เสนอผ่านสื่อวิทยุติดตามตัว ระดับภาษา และลักษณะการใช้คำ ประโยค และการเชื่อมโยงความข่าว

ผลการศึกษาพบว่า ข่าวในวิทยุติดตามตัวสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทคือการรายงานข่าวแบบเล่าเรื่องและการรายงานข่าวแบบเป็นคำพูดข้อคิดเห็นหรือเป็นการสัมภาษณ์ของผู้เป็นข่าว โดยข่าวทั้งสองมีสถิติการใช้ในอัตราที่ใกล้เคียงกันและพบว่า โครงสร้างทางความหมายที่พบมากที่สุดในการรายงานข่าวทั้งสองแบบนี้ คือ ประธาน + กริยา

ส่วนภาษาที่ใช้ในวิทยุติดตามตัวแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ภาษาระดับทางการและภาษาระดับไม่เป็นทางการ แต่โดยส่วนใหญ่พบว่าข่าวในวิทยุติดตามตัวส่วนใหญ่ใช้ภาษาระดับทางการ นอกจากนี้ พบว่าข่าวในวิทยุติดตามตัวใช้อักษรย่อและการตัดคำเหมือนกับข่าวที่ผ่านสื่ออื่นๆ และพบการใช้ประโยคความรวมซับซ้อนมากที่สุด

¹¹ ชลพรรษ์ ชัมศักดิ์, “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์(วิทยุติดตามตัว),” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539).

¹² โรจนา ถัดทะพงษ์, “ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545).

ด้วยข้อจำกัดทั้งทางด้านจำนวนอักษรในการนำเสนอข่าวและจำนวนข้อความในการส่งข่าว ดังนั้นการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเป็นประเด็นใหม่ที่ที่น่าสนใจศึกษา จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยยังไม่พบหนังสือหรืองานวิจัยที่เขียนถึงหลักการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการสร้างองค์ความรู้ทางด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งไปในการหาคำตอบของประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อวงการวารสารสนเทศ ในการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาของกรนำเสนอข่าวสั้นให้เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้อ่านมากที่สุด

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตอบคำถามวิจัย คือ

1. เกณฑ์ที่ผู้ให้บริการข่าวสารของแต่ละสถานีข่าวใช้ในการคัดเลือกข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอะไรบ้าง โดยพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้
 - ด้านคุณค่าข่าว
 - ด้านประเภทข่าว
2. รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มี ลักษณะอย่างไร
3. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของสถานีข่าว
4. ผู้อ่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ขอบเขตการวิจัย

ในการให้บริการข่าวสั้นของสถานีข่าวบางแห่ง ยกตัวอย่างเช่น สถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น จะมีการให้บริการข่าวสั้นในรูปแบบของข่าวสั้นเฉพาะด้าน (specific news) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่ต้องการรับรู้ข่าวสารเฉพาะบางประเภทข่าว เช่น การให้บริการข่าวสั้นเฉพาะประเภทข่าวบันเทิง ประเภทข่าวเศรษฐกิจ หรือประเภทข่าวการเมือง เป็นต้น ซึ่งการให้บริการข่าวสั้นเฉพาะด้าน จะให้บริการประเภทข่าวนั้นเพียงอย่างเดียว ตลอดทั้งเดือนในการซื้อข่าวจากสถานีข่าวแห่งนั้น

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเลือกเก็บข้อมูลข่าวสั้นเฉพาะการให้บริการในรูปแบบของข่าวด่วนทั่วไป (general news) เท่านั้น ซึ่งมีการนำเสนอเนื้อหาในหลากหลายประเภทข่าว โดยจะไม่เก็บข้อมูลข่าวสั้นที่ให้บริการในรูปแบบของข่าวสั้นเฉพาะด้าน (specific news) เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประเภทข่าวที่ผู้ให้บริการข่าวสารใช้ในการคัดเลือกข่าวสั้นได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับสาร
2. เพื่อได้องค์ความรู้ทางนิเทศศาสตร์อันเกี่ยวเนื่องกับการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่” ได้ประมวลแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของข่าว คุณค่าข่าว และการแบ่งประเภทของข่าว
2. ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าว
3. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ (information society)
4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนในฐานะผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร
5. แนวคิดการเป็นผู้ให้บริการข่าวสาร (content provider)
6. แนวคิดเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ในฐานะของช่องทางการสื่อสาร
7. แนวคิดการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่
8. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนข่าว

เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาไปด้วยกัน ท่ามกลางเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่มีหลากหลายในปัจจุบัน “โทรศัพท์เคลื่อนที่” จัดเป็นสื่อใหม่ (new media) ที่สามารถให้บริการผู้ใช้ได้ทั้งสื่อเสียง ข้อความ ภาพกราฟฟิก และวิดีโอ นอกจากนี้ยังมีศักยภาพในการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้รับความนิยมจากผู้ใช้อย่างแพร่หลาย จนอาจกล่าวได้ว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตผู้คนในสังคม

Mizuko Ito และคณะ¹ นักมานุษยวิทยาด้านวัฒนธรรมของญี่ปุ่น ได้แสดงทัศนะว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้กลายมาเป็นส่วนที่ธรรมดาของการดำเนินชีวิต ด้วยเหตุผล 3P’S ดังนี้

Personal ปัจเจกบุคคล โทรศัพท์เคลื่อนที่มีความเป็นส่วนบุคคล ทุกคนต่างมีเป็นส่วนของตัวเอง ไม่ได้ใช้ปะปนกับผู้อื่น

Portable พกพาได้สะดวก ด้วยเทคโนโลยีในด้านการออกแบบ ส่งผลให้โทรศัพท์ในปัจจุบันมีขนาดเล็กกะทัดรัด มีความสวยงามและง่ายต่อการนำติดตัวผู้ใช้

¹ Mizuko Ito and others, *Personal, portable, pedestrian : Mobile phones in Japanese life*, (Cambridge, Mass. : MIT Press, 2005).

Pedestrian ธรรมดาสามัญ โทรศัพท์เคลื่อนที่มีราคาของเครื่องและค่าบริการที่ถูกลงเรื่อยๆ ส่งผลให้คนทั่วไปสามารถเป็นเจ้าของได้ง่ายขึ้น

โทรศัพท์เคลื่อนที่แม้จะเป็นอุปกรณ์สื่อสารที่มีขนาดเล็ก แต่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในยุคของข้อมูลข่าวสาร ผู้บริโภคส่วนใหญ่ต่างให้ความสนใจกับข่าวสารที่มาพร้อมกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การให้บริการข่าวสั้น การทำนายโชคชะตาผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น และพบว่าเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างมีแนวโน้มที่จะเข้ามากำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ยกตัวอย่างเช่น คนเราไม่ต้องเสียเวลาไปร้านหนังสือเพื่อซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่าน แต่สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างง่ายดายเพียงแค่กดปุ่มบนโทรศัพท์เคลื่อนที่จากงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่ายังขาดองค์ความรู้ในการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาในประเด็นดังกล่าว โดยประมวลกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการศึกษาดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของข่าว คุณค่าข่าว และการแบ่งประเภทของข่าว

หากจะตอบคำถามว่าข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่คืออะไร (What is short news?) คงจะต้องสำรวจที่รากฐานและปรัชญาของ “ข่าว” ซึ่งเป็นทั้งจุดกำเนิดและองค์ประกอบที่สำคัญของข่าวสั้น

ความหมายข่าว

ข่าวตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “news” โดยคำว่า news นั้นมาจากรากฐานของภาษาละตินว่า nova ซึ่งมีความหมายว่า “สิ่งใหม่” The Concise Oxford English Dictionary² ได้ให้นิยามของคำว่า news ว่า “เป็นข้อมูลที่รับมาใหม่หรือข้อมูลที่นำเสนอ โดยเฉพาะเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้น”

โดยทั่วไป ข่าว นั้นจะมีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถที่จะให้คำจำกัดความที่เฉพาะตายตัวลงไป โดยการนิยามความหมายนั้นก็จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ภูมิหลังและความสนใจของผู้นิยามแต่ละคน Kevin Willams³ ได้แบ่งมุมมองการรับรู้เกี่ยวกับการให้ความหมายของคำว่าข่าวออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสามัญสำนึก (common sense), ระดับผู้ประกอบการอาชีพด้านข่าว (practitioner) และระดับสถาบันการศึกษา (academic)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Kevin Willams มาประยุกต์ใช้ในบริบทของไทย ได้ดังต่อไปนี้

² Catherine Soanes and Angus Stevenson, editor, Concise Oxford English dictionary, 11 th ed. (revised) (Oxford : Oxford University Press, 2006).

³ Kevin Willams, cited in Jackie Harison, News (London: Routledge, 2006).

1. ระดับสามัญสำนึก (common sense)

ระดับสามัญสำนึกเป็นมุมมองส่วนบุคคลที่คนอ่านข่าวโดยทั่วไป รู้สึกสนใจ ใฝ่ใจในข่าว โดยอาจใช้ในจุดประสงค์ที่มีความแตกต่างออกไปตามความต้องการของแต่ละบุคคล งานวิจัยที่น่าสนใจของการให้ความหมายข่าวในระดับสามัญสำนึก คืองานวิจัยเรื่อง การให้ความหมายข่าวของ ศศิธร ยูโกศล⁴ โดยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ซึ่งได้ให้ความหมายข่าวในมิติด้านข้อมูลหรือคุณลักษณะของสิ่งที่จะเป็นข่าวของผู้รับสารไว้ดังนี้

1.1 **ความมีประโยชน์ต่อส่วนรวม** คือ เรื่องราวที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในสังคมโดยรวม เช่น เรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้า/พัฒนาความสำเร็จสะท้อนสังคม สร้างสรรค์ ฯลฯ

1.2 **ความมีประโยชน์เฉพาะบุคคล** คือ เรื่องราวที่ก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง ได้แก่ เรื่องที่ให้ความรู้ มีความใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งเป็นผู้รับข่าวทั่วไป

1.3 **จริยธรรมหรือคุณธรรม** หมายถึง เรื่องที่นำเสนอเป็นข่าวควรมีเรื่องของจริยธรรมหรือคุณธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง มีความถูกต้อง ให้อุทาหรณ์ ไม่สร้างความเดือดร้อน ถูกศีลธรรมจรรยา ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ฯลฯ

1.4 **ความไม่ปกติ** องค์ประกอบด้านนี้หมายถึง เรื่องที่ผิดปกติ ลึกลับซ่อนเงื่อน มีปมความขัดแย้ง โดยทั่วไปมนุษย์มักสนใจในเรื่องที่ไม่สามารถพบเห็นทั่วไป รวมทั้งเรื่องที่กระตุ้นให้เกิดความสงสัยน่าติดตาม

1.5 **ความบันเทิง** คือ เรื่องที่ทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน หรือเกิดอารมณ์คล้อยตาม เช่น เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเบาสมอง เรื่องส่วนบุคคล ฯลฯ

2. ระดับผู้ประกอบอาชีพด้านข่าว (practitioner)

ระดับผู้ประกอบอาชีพด้านข่าว บุคคลในกลุ่มนี้จะมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในกระบวนการผลิตข่าวสาร มุมมองในการให้นิยามศัพท์ย่อมมีความโดดเด่นที่น่าสนใจ โดยนักวิชาชีพได้ให้ความหมายของข่าวในเชิงปฏิบัติไว้ดังนี้

⁴ ศศิธร ยูโกศล, "การให้ความหมายข่าวในมุมมองผู้รับสาร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545).

พงษ์ศักดิ์ พยัณวิเชียร⁵ ให้นิยาม ข่าว คือ สิ่งที่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ปรากฏเป็นข่าว เราทำได้โดยทำให้มันเกิดขึ้นมา เพราะข่าวนั้นไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดเหตุการณ์แล้วจึงรายงาน

ไพศาล มังกรไชยา⁶ ให้ความหมายของ ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม ต่อปัญหาความมั่นคงของชาติ ข่าวที่ดีจะต้องมีความเที่ยงตรง ไม่ปิดบังข้อเท็จจริง

พิชัย ชื่นสุขสวัสดิ์⁷ อธิบายความหมายของข่าว หมายถึง ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นสิ่งใหม่ที่ให้ความรู้ใหม่ ให้แนวความคิดใหม่กับผู้อ่าน ความสำคัญของข่าวก็ขึ้นกับสังคมแต่ละสังคมหรือแต่ละประเทศ

อดิศักดิ์ ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ⁸ ให้ความหมายของข่าวในอีกแง่มุมหนึ่งว่า คือเหตุการณ์หรือข้อมูลใดๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มผู้อ่าน ไม่จำเป็นต้องเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันทันด่วนเท่านั้น แต่ครอบคลุมทั้งในอดีตที่ไม่เคยเปิดเผย หรือปัจจุบันที่เพิ่งปรากฏขึ้นหรือพยากรณ์อนาคตที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง แต่สามารถคาดการณ์ได้ และข่าวดังกล่าวจะต้องถูกส่งผ่านออกไปยังสื่อต่างๆ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัดของเวลา

3. ระดับสถาบันการศึกษา (academic)

ระดับสถาบันการศึกษา นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นผู้คลุกคลีในแวดวงวิชาการย่อมมีการประมวลองค์ความรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนของไทยได้ให้ความหมายของข่าว ไว้ดังนี้

ประชัน วัลลิโก⁹ ให้ความหมายของข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้

สนั่น ปัทมะทิน¹⁰ ได้ให้ความหมายข่าวคือ การรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้ชิดกับเวลาที่เขียนข่าว

พจน์ ชาญรธา¹¹ ให้คำจำกัดความของ ข่าว คือ การรายงานบางสิ่งบางอย่างที่ใหม่ และเป็นที่น่าสนใจของผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นเรื่องระดับโลก ระดับชาติ หรือมีข้อจำกัดโดยสภาพภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ หรือโดยความสนใจอื่นๆ

⁵ พิชัย ชื่นสุขสวัสดิ์, การรายงานข่าวขั้นสูง, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : ดับเบิลยูเอช, 2543).

⁶ เรื่องเดียวกัน.

⁷ เรื่องเดียวกัน.

⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁹ ประชัน วัลลิโก, หลักการเขียนข่าว (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519).

¹⁰ สนั่น ปัทมะทิน, ศัพท์ทฤษฎี (กรุงเทพมหานคร : แผนกสื่อสารมวลชนและสื่อสารมวลชน, 2520).

¹¹ พจน์ ชาญรธา, แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : เบลโลการ์พิมพ์ (1988) , 2538).

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ¹² ให้นิยามของข่าวว่า คือ รายงานเหตุการณ์หรือความคิดเห็นซึ่งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการในฐานะตัวแทนของสาธารณชน ซึ่งได้พิจารณาเลือกสรรแล้วด้วยความเชื่อมั่นว่า เหตุการณ์หรือความคิดเห็นดังกล่าวจะเป็นที่สนใจของผู้รับสารส่วนใหญ่หรือบางส่วน

จากที่กล่าวมาข้างต้นคือการให้ความหมายข่าวของบุคคลทั้งสามกลุ่ม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ข่าว หมายถึง “การรายงานข้อเท็จจริง เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นสู่สาธารณชน โดยเรื่องที่ยุ่รายงานนั้นต้องมีความน่าสนใจ อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต ปัจจุบัน หรือกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้”

ในขณะที่คุณสมบัติพื้นฐานของการรายงานข่าวสั้นคือ การรายงานข่าวให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ โดยการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้เขียนข่าวเป็นส่วนสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบด้านการเขียนข่าวสั้น พบว่า ได้มีการให้นิยามของคำว่าข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์¹³ ผู้รับผิดชอบด้านข่าวสั้นของช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ได้ให้ความเห็นว่า

“SMS news เป็นการบอกเล่าความคืบหน้าของสถานการณ์ในขณะนั้น เช่น กรมอุตุนิยมวิทยาจะมีฝนตก หรือมีอากาศหนาวเย็น คนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้ระมัดระวัง SMS news จะเป็นในลักษณะของการบอกกล่าวแจ้งเตือนเหตุการณ์”

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุทธิชัย เตียวอินยง¹⁴ จากมติชน ได้ให้ความเห็นว่า

“หลักการของ SMS News ง่ายๆ เลยก็คือถ้าผู้รับอยากู่ว่ามีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น แล้วมันเป็นเหตุการณ์ที่เค้าอยากทราบ คนอยากู่ก็ได้ดู เราใช้ SMS เตือน คือถ้ามีข่าวนี้อเกิดขึ้นมา คุณต้องรู้ว่ามันเกี่ยวข้องกับอะไร อย่างเช่นเหตุการณ์สึนามิ แผ่นดินไหว ถ้าเกิดมีเหตุการณ์ เรายก้แจ้งให้ระวัง เพราะนี่คือเรื่องเตือนภัย”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายถึง “การรายงานข้อเท็จจริง เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นสู่สาธารณชนอย่างทันท่วงที ซึ่งผู้รับสารต้องเสียค่าบริการรายเดือน เพื่อแลกกับความรวดเร็วฉับไวของข่าวต่างๆ ที่จะส่งตรงถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้รับสาร โดยเนื้อหาข่าวอาจจะเป็นข่าวการเมือง สังคม อุดมศึกษา บันเทิง กีฬา และข่าวสำคัญต่างๆ ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ”

¹² สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, งานหนังสือพิมพ์ (กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก, 2539).

¹³ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

¹⁴ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวอินยง, 15 พฤศจิกายน 2550.

คุณค่าข่าว

ในแต่ละวันจะมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่อย่างไรก็ตามไม่ใช่ทุกเหตุการณ์จะถูกหยิบยกและนำเสนอเป็นข่าว ซึ่งในการคัดเลือกข่าวนั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักคุณค่าข่าวเป็นพื้นฐานในการประเมิน โดยทั่วไปหลักคุณค่าข่าวจะมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย

Harcup and O'Neill¹⁵ ได้ศึกษาถึงคุณค่าข่าวที่หนังสือพิมพ์รายวันสามฉบับของอังกฤษใช้ในการคัดเลือกข่าวเพื่อตีพิมพ์ ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักเกณฑ์ได้ดังนี้

ชนชั้นสูงที่มีอำนาจ (the power elite) เรื่องราวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคล สถาบันองค์กร ประเทศที่มีอำนาจ

บุคคลที่มีชื่อเสียง (celebrity) เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงสังคม

ความบันเทิง (entertainment) เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ความสนใจด้านต่างๆ ของมนุษย์ ภาพยนตร์และละคร เป็นต้น

ความแปลกประหลาด (surprise) เรื่องราวที่มีพื้นฐานของความแปลกประหลาดหรือความแตกต่าง

ข่าวร้าย (bad news) เรื่องราวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปมขัดแย้งหรือความสูญเสียที่ร้ายแรง

ข่าวดี (good news) เรื่องราวที่โน้มเอียงไปในด้านบวก เช่น การช่วยเหลือชีวิต ความหวังใจ เป็นต้น

ความใหญ่โต (magnitude) เรื่องราวที่มีนัยยะเกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมากหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ

ความเกี่ยวข้อง (relevance) เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นประเด็นอันมีความสำคัญต่อผู้รับสาร

การติดตามข่าว (follow-ups) การนำเสนอเรื่องราวที่เคยเป็นข่าวแล้ว

การจัดวาระของสื่อ (media agenda) หัวข้อที่สื่อจัดตั้งเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ กันไป

Sarah Niblock¹⁶ อาจารย์ประจำภาควิชาหนังสือพิมพ์ ของมหาวิทยาลัยซิตี (City University, London) ได้ระบอบุองค์ประกอบของคุณค่าข่าวนี้นี้ ผลกระทบ(impact) ความสดใหม่ของข่าว(newness) การเลือกเฟ้น(exclusivity) คนที่ไม่ปกติ(unusual people) ความขัดแย้ง(conflict) เหตุการณ์ที่ทำนายไม่ได้(unpredictable) การหาประเด็นที่ดึงดูดความสนใจ(talking points) ความใกล้ชิด(geography/proximity) และการเข้าถึง(accessibility)

¹⁵ Harcup and O'Neill, cited in Tony Harcup, *Journalism: Principles and practice* (London: SAGE, 2004).

¹⁶ Sarah Niblock, Richard Keeble, editor, *Print journalism : a critical introduction* (London: Routledge, 2005).

ซึ่งในกระบวนการคัดเลือกข่าวของวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชน นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนได้กำหนดและเชื่อว่าคุณค่าข่าวมีด้วยกัน 10 ประการ¹⁷

1. **ความทันเหตุการณ์** (immediacy) หมายถึง ความรวดเร็วฉับไวในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้รับสารรับทราบทันที เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ย่อมเป็นสิ่งที่น่าสนใจของมนุษย์เราทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามเหตุการณ์แม้ว่าจะเกิดขึ้นในอดีตแต่เพียงนำมาเปิดเผยก็จัดอยู่ว่าเป็นองค์ประกอบของข่าวที่สร้างความสนใจเช่นกัน

2. **ความใกล้ชิด** (proximity) หมายถึง เหตุการณ์ใกล้ชิดกับตัวผู้รับสาร ทั้งด้านเวลา ระยะทาง และความคิด ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักบุคคลในข่าว สถานการณ์และสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว

3. **ความสำคัญหรือความเด่น** (prominence) ความเด่นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคคล สถานที่และสิ่งของ ที่มักจะเป็นสิ่งดึงดูดหรือกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น เพื่อสร้างความพอใจให้กับผู้รับสาร

4. **ผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา** (consequence) เป็นผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับมวลชน อาจเป็นผลกระทบทางความเป็นอยู่ การครองชีพ หรือทางสังคมที่เกิดขึ้นทางโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ หากเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นนั้นมีผลกระทบต่อจำนวนมากย่อมมีคุณค่าข่าวสูงกว่าเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนจำนวนน้อย

5. **ความลึกลับซ่อนเงื่อน** (mystery) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่างหรือยังไม่สามารถหาสาเหตุที่แท้จริง มีส่วนกระตุ้นให้ผู้อ่านสงสัยใคร่ติดตามให้ถึงที่สุด

6. **ความผิดปกติ** (unusual) โดยธรรมชาติ มนุษย์มักจะสนใจในสิ่งแปลกประหลาดหรือไม่เคยพบเห็นมาก่อน

7. **ความขัดแย้ง** (conflict) คนส่วนใหญ่มักจะสนใจหรือให้ความสำคัญอย่างมากต่อเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือการเผชิญหน้า เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ขัดแย้งทางอุดมการณ์ เป็นต้น ความขัดแย้งมีคุณค่าข่าวสูงเพราะธรรมชาติของมนุษย์อยากรู้ถึงสาเหตุของความขัดแย้งนั้น

8. **องค์ประกอบทางด้านเพศ** (sex) เรื่องเพศมีคุณค่าความเป็นข่าวเสมอเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวของมนุษย์ เช่น ความผิดปกติทางเพศ การแต่งงานระหว่างชายกับชาย และหญิงกับหญิง หรือแม้กระทั่งการต่อสู้ทางกฎหมายที่เสียเปรียบของสตรี เป็นต้น

¹⁷ ศศิธร ยูโกศล, การให้ความหมายข่าวในมุมมองผู้รับสาร, หน้า 17-18.

9. ความน่าสนใจตามปฏุนสนใจ (human interest) เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ นับตั้งแต่อารมณ์โศกเศร้า เห็นอกเห็นใจ จนถึงอารมณ์ยินดีปรีดา รัก เกลียด โกรธ อิจฉา ขบขัน ฯลฯ ซึ่งทำให้ผู้รับสารเกิดความรูสึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย

10. ความก้าวหน้า (progress) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเจริญก้าวหน้าในสังคม การพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษา ซึ่งล้วนมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

คุณค่าข่าวทั้ง 10 ข้อข้างต้น คือ คุณลักษณะสำคัญที่นักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าว โดยเฉพาะคุณลักษณะในด้านความทันเหตุการณ์ (immediacy) จัดว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของการให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

งานวิจัยของ Miller, Baber, และ Gilliland¹⁸ ได้ศึกษาถึงความร่วมมือในการให้บริการข่าวสารของดาวโจนส์ (Dow Jones) และ นายเอ็กซ์ (NYNEX ออกเสียงว่า *Nine-x*) ซึ่งเป็นความร่วมมือที่จะนำเสนอข่าวสารด้านการลงทุน ให้ใกล้เคียงเวลาจริง (real time) ที่สุด โดยได้กระจายข่าวสารผ่านสื่อประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทางอินเทอร์เน็ต หรือทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้วิจัยทั้งสามรายพบว่าข่าวที่จะตอบสนองลูกค้าและผู้ลงทุนได้นั้น คุณค่าข่าวที่สำคัญที่สุด คือความทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะในช่วงเวลาวิกฤต (time critical) ผู้ลงทุนควรได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเวลา หากเป็นไปได้ผู้ลงทุนควรจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารภายในสองสามวินาทีหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้น

งานวิจัยของชลพรรษ์ รัชสัตยา¹⁹ ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว)” พบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านความรวดเร็วและทันเหตุการณ์ของการให้บริการข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์

จากงานวิจัยทั้งสองเรื่องข้างต้น สามารถที่จะนำมาอนุมานได้ว่า คุณสมบัติพื้นฐานซึ่งสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็คือ ความทันเหตุการณ์ (immediacy) อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของการให้บริการข่าวสั้น

ประเภทข่าว

ประเภทข่าวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการคัดเลือกข่าว จากงานวิจัยของชลพรรษ์ รัชสัตยา ซึ่งศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว) พบว่าประเภทข่าวที่ผู้รับสารชอบเปิดรับมากที่สุด 2 อันดับแรก คือ ข่าวรายงานการจราจร และ ข่าวผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งข่าวทั้ง 2 ประเภทนี้มีลักษณะ

¹⁸ Gene Miller, Greg Baber, and Mark Gilliland, “News on-demand for multimedia networks,” *Proceedings of the first ACM international conference on Multimedia*. [Online]. 1993. Available from : <http://portal.acm.org>

¹⁹ ชลพรรษ์ รัชสัตยา, “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์(วิทยุติดตามตัว),” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539).

เดียวกันคือ เป็นการรายงานผลข่าวด่วนที่ต้องใช้ความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ สื่อด้วยข้อความสั้นๆ ได้ แม้ในปัจจุบันสื่อเพจเจอร์จะหมดความนิยมจากผู้ใช้แล้ว แต่สื่อเพจเจอร์และสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความเหมือนกันตรงจุดที่ว่าเป็นสื่อที่ติดตัวผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของผู้รับผิดชอบด้านการเขียนข่าวสั้น คือ

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์²⁰ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการรายงานข่าวจรรยาว่า

“ข่าว SMS แคมบอกกล่าวเร็ว กระชับ ใ้รู้ล้วงหน้า ยกตัวอย่างข่าวจรรยา พอจุดไหนการจรรยาจับคั้ง ผู้สื่อข่าวก็โทรมา ตรงนั้นตรงนี้ติดขัดมาก เราก็งัยข่าว ถ้าเลี้ยงได้ก็เลี้ยงนะ เราก็สื่อสารให้สมาชิกของเราทราบไป”

วิรัช ลิ้มทองกุล²¹ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรายงานข่าวผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลว่า

“ข่าวที่คนต้องการรู้เร็วที่สุด ไม่ใช่ข่าวอะไรเลย คือข่าวหวย คนอยากรู้ผลหวยมากที่สุด ออกเมื่อไหร่อยากรู้เมื่อนั้น ถ้าช้าไปครึ่งชั่วโมง คุณไม่ต้องยิงแล้ว คนเขารู้หมดแล้ว เพราะการประกาศผลหวยมีทั้งทางเว็บไซต์ ทางวิทยุก็ออก”

อย่างไรก็ตามแม้การรายงานข่าวสภาพจรรยาและการรายงานข่าวผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลจะเป็นที่นิยมจากผู้อ่าน แต่สำหรับการรายงานข่าวสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันมีการให้บริการข่าวประเภทต่างๆ ที่หลากหลายขึ้น เพราะสมัยก่อนสื่อเพจเจอร์ให้บริการข่าวเพียง

3 หมวดข่าว ประกอบด้วยข่าว 9 ประเภทเท่านั้น คือ

1. หมวดข่าวทั่วไป ประกอบด้วยข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรมฯ ข่าวต่างประเทศ ข่าวสังคม
2. หมวดข่าวบันเทิงฯ ประกอบด้วยข่าวบันเทิงฯ ข่าวกีฬา ข่าวผลออกสลากกินแบ่งฯ ข่าวการจรรยาและพยากรณ์อากาศ
3. หมวดข่าวเศรษฐกิจ ประกอบด้วยข่าวเศรษฐกิจและหุ้น

โดยทั่วไปประเภทข่าวที่พบในการให้บริการข่าวสั้นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

²⁰ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

²¹ สัมภาษณ์ วิรัช ลิ้มทองกุล, 15 พฤศจิกายน 2550.

1. **ข่าวการเมือง รัฐบาล** หมายถึง เป็นการรายงานเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวและการทำงานของพรรคฝ่ายรัฐบาล พรรคฝ่ายค้าน ข่าวเกี่ยวกับสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนั้น ยังรวมความไปถึงข่าวการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร ความเป็นไปของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) องค์กรเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องและความเคลื่อนไหวในเรื่องการเมืองและประชาธิปไตย เป็นต้น (ดรุณี หิรัญรักษ์²², ปุณณรัตน์ พิงคานนท์²³, พิศิษฐ์ ชวลาธวัช²⁴, ศศิยา วิจิตรจามรี²⁵)

ตัวอย่างข่าว

นายก รัฐบาลตอบงานนโยบายรัฐบาลเก่า-พร้อมนำสังคมสู่สมานฉันท์

(MGR News, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา 10:49:31)

2. **ข่าวราชการ** หมายถึงข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ ความเคลื่อนไหวต่างๆ ข่าวติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานในด้านต่างๆ ที่ประชาชนควรจะได้รับทราบ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ขึ้นเงินเดือนให้ขรก.-ขรก.บำนาญ-ลูกจ้าง ทั่วประเทศ ร้อยละ4 เริ่ม1ต.นี้

(KomNews, 5 มิถุนายน 2550, เวลา 15:57:57)

3. **ข่าวทหาร สงคราม และการป้องกันประเทศ** หมายถึงข่าวที่เกี่ยวกับทหาร สงครามที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

จนท.รวบอุซตาซพัฟฟันไฟได้พร้อมเอกสารแบ่งแยกดินแดนจำนวนมากกลางเมืองยะลา

(TV5NEWS, 25 พฤษภาคม 2550, เวลา 09:25:17)

²² ดรุณี หิรัญรักษ์, “หลักการสื่อข่าวและการรวบรวมข่าว,” ใน การข่าวและการบรรณาธิการ หน้าที่ 1-5 (นนทบุรี: สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541).

²³ ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, การสื่อข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548).

²⁴ พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, การรายงานข่าวชั้นสูง, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลเดย์, 2543).

²⁵ ศศิยา วิจิตรจามรี, “การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานหนังสือพิมพ์,” (วิทยานิพนธ์คุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545).

4. **ข่าวเศรษฐกิจ** เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม การส่งออกสินค้า การเงินและการธนาคาร ส่วนใหญ่เป็น ข่าวเกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน เป็นต้น (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว; ศศิยา วิจิตรจามรี, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ธ.นครหลวงไทยลดคบ.เงินฝากประจำ0.25-0.50%พรุ่งนี้

(Daily News, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา 17:34:23)

5. **ข่าวราชสำนัก** มักเป็นข่าวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบรมวงศานุวงศ์ตามลำดับชั้น นับแต่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระบรมวงศานุวงศ์ที่สำคัญ เป็นต้น รวมทั้งประกาศจากพระราชสำนักในเรื่องที่ต้องการแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

แถลงจ.19พระพี่น้องฯทรงปวดพระนาภี(ท้อง)เป็นพักๆ ไม่มีไข้ ถวายโอสถบรรเทา

(RT News, 19 พฤศจิกายน 2550, เวลา 13:21:00)

6. **ข่าวพยากรณ์อากาศและการแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านอุตุนิยมวิทยา**

การรายงานข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการคาดการณ์สภาวะดินฟ้าอากาศ เช่น การรายงานปริมาณน้ำฝน สภาพอากาศ ความกดอากาศ เป็นต้น (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

อุตุฯเตือนภัยหนาวจากจีน เหนือ-กทม.อุณหภูมิลดต่ำ/ยอดดอย4-8องศาฯ

(MGR News, 7 ธันวาคม 2550, เวลา 14:23:30)

7. **ข่าวคมนาคมขนส่ง** ข่าวเกี่ยวกับการเดินทาง เดินทางเร็ว เดินทางอากาศ หรือรูปแบบทิศทางการคมนาคม การใช้เส้นทางคมนาคม รวมทั้งอัตราค่าโดยสาร และการขนส่งต่างๆ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

“บีทีเอส”ยกเลิกบัตรโดยสารแถบแม่เหล็ก-บัตรประเภท30วัน ตั้งแต่1 มิ.ย.นี้

(MGR News, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา 19:09:56)

8. **ข่าวสังคมและบุคคล** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่มีความเด่นและดังในสังคม มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการหมั้นหมาย สมรส หย่าร้าง เสียชีวิต การมีบุตร ตลอดจนกิจกรรมที่น่าสนใจของบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังในสังคม (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว; ศศิยา วิจิตรจามรี, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

"วนิดา ดันติวิททยาพิทักษ์" นักเคลื่อนไหวสังคมแล้วที่รพ.รามาฯ ด้วยมะเร็ง

(Daily News, 6 ธันวาคม 2550, เวลา 10:48:29)

9. **ข่าวต่างประเทศ** เป็นเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศและอยู่ในความสนใจของผู้คนในสวนอื่นๆ โดยเนื้อหา มักจะเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีชื่อเสียงของประเทศแห่งนั้น นอกจากนี้ข่าวต่างประเทศควรเป็นข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับคนไทย หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อคนไทยด้วย (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว; ศศิยา วิจิตรจามรี, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ปช.เวสต์แบงก์ยอมลาออกมีผลสิ้นมิ.ย. ยุติเรื่องฉาวขึ้นเงินเดือนให้แฟนสาว

(POSTNEWS, 18 พฤษภาคม 2550, เวลา 09:09:43)

10. **ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้** มักจะได้รับความสนใจจากผู้อ่านโดยทั่วไป โดยเฉพาะถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดความสูญเสียและผลกระทบต่อผู้คนเป็นจำนวนมาก (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

11.47น.ลิฟต์ตึก4ชั้นตรงข้ามวัด ไล่ต้นสลิงขาดร่วงทับร่างคนงานดับ1เจ็บ1

(INN, 25 พฤษภาคม 2550, เวลา 12:02:09)

11. **ข่าวอาชญากรรมและปัญหาด้านศีลธรรมจรรยาของสังคม** เป็นการสะท้อนให้เห็นความไม่ปกติทางสังคม โดยจะเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งเรื่องราวที่อาจจะไม่ใช่การกระทำผิดทางอาญา แต่เป็นสิ่งอันไม่ควรปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและจรรยาอันงามของสังคม (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

2 โจ้พี่-น้องตงงานปล้นเซเว่นสาขาวังหลัง โยนM26ใส่ตร.ก่อนถูกวิสามัญราย

(TV5NEWS, 17 มิถุนายน 2550, เวลา 07:24:23)

12. ข่าวกีฬา ส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานผลการแข่งขันกีฬา และความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแก้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแก้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแก้ว; ศศิยา วิจิตรจามรี, อ่างแก้ว)

ตัวอย่างข่าว

ทีมวังผลัด4คูณ100ไทยผงาดคว้าเหรียญทองทั้งทีมชายและทีมหญิง

(CH7News, 10 ธันวาคม 2550, เวลา 11:55:21)

13. ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม ความบันเทิง และการท่องเที่ยว มักจะเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงการบันเทิงทั้งในวงการภาพยนตร์ ดนตรี หนังสือ ศิลปกรรม วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และการละคร โดยในการวิจัยครั้งนี้จะรวมการรายงานข่าวด้านการท่องเที่ยวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งด้วย (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแก้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแก้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแก้ว)

ตัวอย่างข่าว

'มอส'ยื่นแสดง'ฟ้าจรดทราย'ต่อวันนี้ หลังผัดคิวปลายดาบโดนคิวเย็บ40เข็ม

(Daily News, 26 พฤษภาคม 2550, เวลา 15:32:56)

14. ข่าวการแพทย์สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม เป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชน การรักษาพยาบาล การรณรงค์ด้านสุขภาพ เป็นต้น (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแก้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแก้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแก้ว)

ตัวอย่างข่าว

ทหารพรานเชียงใหม่ทรุดหนัก3นายหลังเห็ดพิษทำลายดับอีก8นายรอดดูอาการ

(TV5 NEWS, 27 พฤษภาคม 2550, เวลา 15:53:46)

15. ข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดาราศาสตร์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้นคว้าวิจัย การค้นพบในศาสตร์แขนงต่างๆ เช่น การทดลองวัคซีนโรคเอดส์ การค้นคว้าเกี่ยวกับระบบจักรวาล เป็นต้น ปัจจุบันการดำเนินชีวิตของประชาชนย่อมเกี่ยวข้องกับความเป็นวิทยาศาสตร์แทบทั้งสิ้น ดังนั้น การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนมีข่าวสาร ข้อเท็จจริงอัน

ประกอบด้วยเหตุและผลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

นาซาจะส่งมนุษย์ไปดวงจันทร์อีกในปี2020เพื่อตั้งสถานีอวกาศสำรวจดาวอังคาร

(RT NEWS, 11 ธันวาคม 2550, เวลา 13:26:19)

16. **ข่าวการศึกษา** เป็นข่าวที่เกี่ยวกับระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษาในทุกระดับ เช่น โรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล รายงานความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในวงการศึกษานานาชาติ ด้าน ทั้งด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การบริหารงาน ผู้สอนผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาในแต่ละด้าน เป็นต้น (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ผู้กักขศ.ครบชำระหนี้ทยอยจ่ายคืนแล้วร้อยละ 68 เผยสถานการณ์จ่ายหนี้ดีขึ้น

(Daily News, 26 สิงหาคม 2550, เวลา14:51:53)

17. **ข่าวสิ่งแวดล้อม** ข่าวสิ่งแวดล้อม นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ดีของประชาชนในเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมถึงการตีแผ่ข่าวการลักลอบใช้ทรัพยากรธรรมชาติและทำลายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มบุคคลบางกลุ่มให้เป็นที่ประจักษ์ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนและรัฐบาลหันมาให้ความสนใจสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ธ.โลกจะตั้งกองทุนอนุรักษ์ป่าจำนวน300ล.ดอลลาร์US หวังช่วยลดภาวะโลกร้อน

(RT NEWS, 11 ธันวาคม 2550, เวลา 18:03:11)

18. **ข่าวศาล** นับเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของผู้คนเสมอมา เนื่องจากสภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยบุคคลที่ตกเป็นข่าวมักจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีตำแหน่ง หน้าที่การงานในระดับสูง บางคดีน่าสยดสยอง ข่าวศาลจึงอยู่ในความสนใจของผู้คนเสมอมา (ดรุณี หิรัญรักษ์, อ่างแล้ว; ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, อ่างแล้ว; พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างข่าว

ศาลปกครองห้ามบินขึ้นลงสุวรรณภูมิกลางคืน-ชี้กระทบสายการบินทั่วโลก

(MGR News, 30 พฤศจิกายน 2550, เวลา 11:44:47)

19. **ข่าวบริการประชาชน** เป็นการนำเสนอข่าวในการแจ้งเตือนและช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการรับข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์หรืออยู่ในความสนใจ ได้ อย่างทันทั่วถึง เช่น การแจ้งจ่ายไฟ จ่ายน้ำประปา หรือข่าวการออกผลสลากกินแบ่ง เป็นต้น

ตัวอย่างข่าว

ผลสลากกินแบ่งฯ:รางวัลที่1:562481/เลขท้าย3ตัว:130,198,752,844/2ตัว:73

(Daily News, 16 พฤศจิกายน 2550, เวลา11:19:50)

ผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของข่าว คุณค่าข่าว และการแบ่งประเภทของข่าว เพื่อเป็นกรอบในการตอบคำถามวิจัยเรื่องเกณฑ์ที่ผู้ให้บริการข่าวสารของแต่ละสถานีข่าวใช้ในการคัดเลือกข่าวผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยพิจารณาจากประเด็นด้านคุณค่าข่าวและประเภทข่าว

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าว

นอกจากคุณค่าข่าวและประเภทข่าวจะมีความสำคัญต่อการคัดเลือกข่าวแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยจะแบ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อออกเป็นสองด้านคือ ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการคัดเลือกข่าว และปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเขียนข่าว

1. ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการคัดเลือกข่าว

1.1 **นโยบายขององค์กร** เป็นความจริงที่ไม่มีผู้ใดปฏิเสธได้ว่าการสื่อสารมวลชนแทบทุกชนิดในปัจจุบันดำเนินในรูปแบบของธุรกิจการค้าหรืออุตสาหกรรมสื่อจึงมุ่งหวังผลกำไรไม่มากนัก การดำเนินการดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ ผู้สื่อข่าวตกอยู่ภายใต้การแนะนำ การกำหนดชี้แนะแนวทางหรือรุนแรงที่สุด คือการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลระดับต่างๆ นับตั้งแต่เจ้าของ บรรณาธิการ หรือแม้แต่การบริหารงานกันเอง นอกจากนี้ลักษณะองค์กรที่แตกต่างกันทำให้รูปแบบการปฏิบัติงานแตกต่างกันออกไปด้วย องค์กรที่มีรูปแบบโครงสร้างการทำงานที่ไม่เข้มงวด ก็อาจจะให้นักข่าวแต่ละคนตัดสินใจในการคัดเลือกข่าวได้อย่างเป็นอิสระมากกว่าองค์กรที่มีกฎระเบียบการคัดเลือกข่าวที่เข้มงวด

(White อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ สุขสมัย²⁶, จ่านง วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วรพันธุ์²⁷, ชงชัย มหาไตรภพ²⁸, ประนอม หลีพันธุ์²⁹, อภิชาติ ศักดิเศรษฐ์³⁰)

1.2 ความสนใจส่วนตัวของนักข่าว ผู้คัดเลือกข่าวจะมีการกระทำที่เป็น “อัตวิสัย” (highly subjective) การคัดเลือกข่าวใดก็จะขึ้นอยู่กับรสนิยม ประสบการณ์ ทศนคติและความคาดหวังของผู้เฝ้าประตู่ข่าวสาร ยกตัวอย่างเช่น ถ้านักข่าวสนใจเรื่องพรรคการเมืองใดการเมืองหนึ่งมากเป็นพิเศษ ก็อาจจะคัดเลือกข่าวชิ้นนั้นมานำเสนอเป็นพิเศษ เป็นต้น สำนักข่าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการคัดเลือกข่าวแต่ละชิ้น (White อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ สุขสมัย, อ้างแล้ว; จ่านง วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วรพันธุ์, อ้างแล้ว ; ชงชัย มหาไตรภพ, อ้างแล้ว)

1.3 เวลาในการทำงานถือว่าเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรกที่ใกล้ตัวผู้สื่อข่าวมากที่สุด และเป็นปัญหาบีบรัดการทำงานของสื่อข่าวมากที่สุดด้วย ผู้สื่อข่าวต้องเผชิญกับเงื่อนไขของเวลาที่จำกัดและเวลาที่ไม่นั่นอนตายตัว (White อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ สุขสมัย, อ้างแล้ว; ชงชัย มหาไตรภพ, อ้างแล้ว; อภิชาติ ศักดิเศรษฐ์, อ้างแล้ว) เพราะฉะนั้น เมื่อนักข่าวต้องทำงานอย่างเร่งรีบก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาคัดเลือกข่าว เนื่องจากนักข่าวมีเวลาจำกัดเพื่อพิจารณาว่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวใดที่ควรนำเสนอมากที่สุด ในขณะที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีจำนวนมาก

1.4 ผู้อ่าน การพิจารณาว่าจะเสนอข่าวสารหรือคัดเลือกข่าวสารอย่างไร จำเป็นจะต้องตรงกับความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ความต้องการของผู้อ่านก็ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม การศึกษา เพศ อายุ ค่านิยม ความทันสมัย สังคม และเศรษฐกิจ ดังนั้น ในการประเมินคุณค่าข่าว ผู้คัดเลือกข่าวจึงต้องคำนึงถึงระดับความสนใจของผู้อ่านอยู่ตลอดเวลา (ฉอาน วุฑฒิกกรรมรักษา³¹ ; ชงชัย มหาไตรภพ,อ้างแล้ว)

²⁶ เสาวลักษณ์ สุขสมัย, “บรรทัดฐานองค์กรและมาตรฐานวิชาชีพในการคัดเลือกข่าวของผู้บริหารข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543).

²⁷ จ่านง วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วรพันธุ์, รายงานผลการวิจัยเรื่อง ภาษากับมวลชน : วิวัฒนาการของ ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย (กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529).

²⁸ ชงชัย มหาไตรภพ, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532).

²⁹ ประนอม หลีพันธุ์, “กระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสิ่งแวดลอมต่างประเทศสถานีโทรทัศน์ไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542).

³⁰ อภิชาติ ศักดิเศรษฐ์, “ปัจจัยในการเสนอข่าวสารคดีและการ์ตูนของหนังสือพิมพ์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542).

³¹ ฉอาน วุฑฒิกกรรมรักษา, หลักการรายงานข่าว (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายประกาย, 2536).

1.5 การแข่งขันการทำงานของสื่อมวลชน สื่อแต่ละประเภทมีจุดแข็งจุดอ่อนต่างกันในการนำเสนอข่าว แต่สื่อทุกชนิดก็พยายามจะเป็นผู้นำในการเสนอข่าว ซึ่งบางครั้งก็มีผลต่อการเลือกข่าว เลือกประเด็นข่าว หรือเล่นข่าว (ธงชัย มหาไตรภพ, อ่างแล้ว; นาฎยา ตนานนท์³²)

2. ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเขียนข่าว

2.1 **ขนาดเนื้อที่** ขนาดของเนื้อที่นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเขียนข่าว (จำนง วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรรณธุ์, อ่างแล้ว) โดยเฉพาะข่าวสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่มีข้อจำกัดว่าสามารถส่งข้อความได้ไม่เกิน 70 ตัวอักษร ดังนั้นการเขียนข่าวจึงต้องมีการเน้นในเนื้อหาในการเขียนข่าวรายละเอียดที่แตกต่างกันไป ภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่

2.2 **เวลาในการทำงาน** การเขียนข่าวที่เร่งรีบให้ทันต่อการพิมพ์ อาจส่งผลต่อการขาดความพิถีพิถันในการใช้ภาษา (จำนง วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรรณธุ์, อ่างแล้ว)

2.3 **ประเภทของหนังสือพิมพ์** เป็นที่ยอมรับหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมักจะมี ความพิถีพิถันในเรื่องข่าวและการใช้ภาษา ดังนั้นความถูกต้องของข่าวและการใช้ภาษาจึงอยู่ในขั้นมาตรฐาน ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณนั้น มุ่งในเรื่องปริมาณจำหน่ายเป็นสำคัญจึงต้องมีการแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกัน ความเร่งรีบจึงอาจจะทำให้การใช้ภาษาด้อยลง (จำนง วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรรณธุ์, อ่างแล้ว)

2.4 **ความสามารถของผู้เขียนข่าว** ปัจจัยด้านบุคคลากรนับว่ามีส่วนสำคัญที่สุดในการเขียนข่าวแต่ละชิ้น หากผู้เขียนข่าวมีความสนใจและเห็นความสำคัญของการเขียนข่าวให้ถูกต้อง ก็ย่อมทำให้ข่าวชิ้นนั้นอ่านเข้าใจง่าย และมีรสนิยมในการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ในทางวิชาชีพ สื่อสารมวลชนนั้นถือว่าคุณสมบัติที่จะให้นักข่าวประสบความสำเร็จนั้นคือการใช้ภาษาที่ง่าย ๆ กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ สามารถอธิบายหรือโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างกระจ่าง มีลีลาการเขียนที่น่าสนใจ (จำนง วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรรณธุ์, อ่างแล้ว; นิคมจิตร มโนธรรม³³, พนมวรรณศิริ³⁴; อภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์, อ่างแล้ว)

2.5 **วิธีการเขียนข่าว วัตถุประสงค์ของการเขียนข่าว** การเขียนข่าวมีรูปแบบ มีกรอบวิธีการเขียนข่าวโดยเฉพาะ ซึ่งไม่เหมือนกับการเขียนนวนิยายหรือบทความ แต่เป็นวิธีการเขียนที่ต้องการแจ้งข่าวสารไปยังผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านทราบเหตุการณ์ต่างๆ ในเวลาอันรวดเร็วที่สุด ดังนั้นหลักการในการรายงานข่าวจึงมุ่งตอบคำถามว่าใคร (who) ทำอะไร (what) ที่ไหน (where)

³² นาฎยา ตนานนท์, *การรายงานข่าว* (กรุงเทพมหานคร : Nut republic, 2546).

³³ นิคมจิตร มโนธรรม, “การทำงานของบุคลากรด้านการจัดรายการ ยุคบุกเบิกของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542).

³⁴ พนม วรรณศิริ, *การสื่อข่าวและการเขียนข่าว* (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2544).

เมื่อไหร่ (when) ทำไม (why) และอย่างไร (how) หรือที่เรียกว่า “5W&1H” (พนม วรรณศิริ, อ้างแล้ว)

2.6 ความสนใจของผู้อ่าน จุดมุ่งหมายในการสื่อข่าวของข่าวสั้น คือต้องการให้ผู้อ่านข่าวที่ตนนำเสนอ ดังนั้นในการใช้ภาษาจึงมักใช้ถ้อยคำที่สะดุดใจ ทำให้คนอ่านสนใจ ทั้งนี้ผู้เขียนข่าวแต่ละคนต่างมีรูปแบบความคิด สำนวนภาษาที่แตกต่างกันออกไป (จันทน์ วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรรณพันธุ์, อ้างแล้ว)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าว มาเป็นกรอบในการตอบคำถามวิจัยในเรื่อง ปัจจัยอะไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของสถานีข่าว

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ (Information society)

สังคมส่วนใหญ่เกือบทุกสังคมในโลก ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม และนับถือศาสนาใด ไม่ว่าจะเป็นยังด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมหรือพัฒนาแล้วก็ตาม ต่างมีความต้องการในการรับทราบข่าวสาร และต่างต้องพึ่งพาอาศัยข้อมูลสารสนเทศในการดำรงชีวิต

ซูเมธ วงศ์พานิชเลิศ และ นิตย์ จันทรมังคละศรี³⁵ ได้แสดงทัศนะว่า สารสนเทศ (information) หมายถึง ข่าวสารข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ ประมวล หรือแปรรูปแล้ว นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงวิชาความรู้ (knowledge) ซึ่งคือข้อเท็จจริงที่มีการค้นคว้าได้หลักฐานหรือเหตุผลชัดเจน และจัดเข้าเป็นระเบียบแล้ว

โดยแนวคิดสังคมสารสนเทศถือกำเนิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 โดยมีรากคำศัพท์จากภาษาญี่ปุ่นว่า Johoka Shakai ซึ่งถูกนำไปใช้ในคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศอย่าง Information technologies, informatization, information superhighway เป็นต้น

ต่อมาแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาเผยแพร่ในดินแดนตะวันตกในช่วงปลายทศวรรษ 1970 โดยงานเขียนที่เสนอแนวคิดนี้ในช่วงแรก ได้แก่ งานของ Mac Uri Porat ในปี 1970 ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “เศรษฐกิจสารสนเทศ” หรือ “เศรษฐกิจแห่งข้อมูลข่าวสาร” (information economy) ในสหรัฐอเมริกา งานชิ้นดังกล่าวได้มีการวัดขนาดของ “กิจกรรมสารสนเทศ” (information activity) โดยมีการแบ่งแยกประเภทกลุ่มอาชีพ/การทำงานขึ้นมาใหม่เรียกว่า “กลุ่มอาชีพสารสนเทศ” (information work) หรือคนทำงานเกี่ยวกับสารสนเทศ (information workers) ทั้งนี้ Porat ได้ใช้การคำนวณทางสถิติคิดว่า กิจกรรมสารสนเทศ และกลุ่มอาชีพสารสนเทศตามคำจำกัดความและเกณฑ์ที่ได้ตั้งขึ้นมาว่ามีสัดส่วนเป็นเท่าไรของรายได้

³⁵ ซูเมธ วงศ์พานิชเลิศ และ นิตย์ จันทรมังคละศรี, “สังคมสารสนเทศแห่งทศวรรษหน้า,” รายงานที่ดริอริโอ 4 (กุมภาพันธ์ 2538).

ประชาชาติ ซึ่งได้ข้อสรุปว่า กิจกรรมและกลุ่มอาชีพทางสารสนเทศมีความสำคัญและมีสัดส่วนมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ประชาชาติ เพราะฉะนั้นจึงถือว่าเศรษฐกิจของอเมริกาในปี 1977 จัดได้ว่าเป็นเศรษฐกิจสารสนเทศ³⁶

ในความจริงแล้วสังคมสารสนเทศมีมิติในหลายด้านนอกเหนือจากเฉพาะด้านเศรษฐกิจ

Frank Webster³⁷ ได้แบ่งมิติของแนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศไว้ใน 5 มิติด้วยกัน ดังนี้คือ

1. มิติทางเทคโนโลยี

นวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ การสื่อสาร โทรคมนาคม และการสื่อสารมวลชน ซึ่งมีการบรรจบผสานกัน (converge) ได้ถูกนำมาจัดเป็นดัชนีชี้วัดระดับความเป็นสังคมสารสนเทศ ที่เรียกว่า Information Society Index 2000 หรือ ISI 2002 โดยใช้ตัวแปรด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสารสนเทศ 4 ด้าน ประกอบด้วย

- โครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ เช่น สัดส่วนของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนประชากร
- โครงสร้างพื้นฐานด้านอินเทอร์เน็ต เช่น จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนช่องสัญญาณ (bandwidth) ที่ใช้ในการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต
- โครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ เช่น สัดส่วนของกลุ่มสายโทรศัพท์ต่อจำนวนครัวเรือน
- โครงสร้างพื้นฐานด้านสังคม เช่น สัดส่วนของผู้มีการศึกษาระดับต่างๆ ต่อจำนวนประชากร และระดับสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน

2. มิติทางเศรษฐกิจ

สังคมสารสนเทศมีการผลิตที่เน้นการผลิตด้านบริการและข่าวสารข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ของการผลิตในอุตสาหกรรมแห่งข้อมูลข่าวสาร (Information industry) คือ

- การศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย ห้องสมุด
- สื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ โฆษณา
- เครื่องมือเกี่ยวกับสารสนเทศ เช่น เครื่องมือและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องดนตรี

³⁶ พิรงรอง รามสูต รมะนันท์ , “แนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ (Information society): บทสำรวจและการวิเคราะห์,” วารสารสังคมศาสตร์ 33,1 (มกราคม-มิถุนายน 2545):113.

³⁷ อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์, บรรณาธิการ, สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2547).

- กิจกรรมสารสนเทศอื่นๆ เช่น การวิจัยและพัฒนา ฐานข้อมูลต่างๆ สำหรับองค์กร หรือการวางแผน/บริหารนโยบาย

3. มิติทางอาชีพ

งานอาชีพในสังคมสารสนเทศประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้ทักษะเกี่ยวกับการจัดการและการประมวลข้อมูลข่าวสารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เช่น เจ้าหน้าที่ประมวลผลข้อมูล โปรแกรมเมอร์ เลขานุการ ทนายความ ด้านสื่อสารมวลชน เช่น นักข่าว ช่างภาพ กองบรรณาธิการ นักร้อง นักแสดง ดิเจ ผู้กำกับ และด้านการศึกษาและวิจัย เช่น ครู เจ้าหน้าที่ห้องสมุด นักวิจัย เป็นต้น อาชีพเหล่านี้จัดว่าเป็นอาชีพที่ทำในสำนักงาน (white collar) มีลักษณะเป็นงานเฉพาะด้าน และทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องข่าวสารและความรู้ (information and knowledge management) แตกต่างจากคนทำงานประเภทไร้ทักษะ เช่น คนงานหรือกรรมกรในโรงงาน แรงงานก่อสร้าง (blue collar) ในสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรม

4. มิติทางด้านภูมิศาสตร์

เครือข่ายข่าวสารข้อมูล (information network) ในสังคมสารสนเทศจะก่อให้เกิด “สังคมแห่งเครือข่าย” (network society) ซึ่งข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยสี่ของคนในสังคมยุคนี้ จะไหลเวียนเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลในชุมชนระดับต่างๆ ไปจนถึงระดับชาติและนานาชาติ ลักษณะเดียวกับการทำงานของไฟฟ้าและเครือข่ายของระบบส่งและสายไฟฟ้าจะนำเอาไฟฟ้าไปสู่บ้านเรือน โรงงาน และสถานประกอบการต่างๆ ในอดีต

เทคโนโลยีสารสนเทศ และ “สังคมแห่งเครือข่าย” จะก่อให้เกิดการย่อเวลาและสถานที่ (time-space compression) ซึ่งมีผลต่อการทำงานและวิถีชีวิตของคนในสังคม รูปลักษณ์ของเมืองใหญ่อาจจะเปลี่ยนแปลงไป การสื่อสารแบบย่อเวลาและสถานที่จะส่งผลให้เกิดกระบวนการใหม่ๆ เช่น การทำงานทางไกล (tele-working) การศึกษาทางไกล (tele-education) การแพทย์ทางไกล (tele-medicine) เป็นต้น

5. มิติทางวัฒนธรรม

สังคมสารสนเทศเป็นสังคมที่มีข่าวสารข้อมูลจำนวนมากที่ถ่ายทอดผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุเคเบิล ภาพยนตร์ โฆษณา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และอินเทอร์เน็ต ข่าวสารจำนวนมากเหล่านี้ ล้นเกิน จนถูกมองว่าจะไร้ความหมายลงไปเรื่อยๆ เนื่องจากการสื่อสารที่ผ่านระบบสัญญาณ (sign) เพื่อสื่อความหมาย (meaning หรือ signification) กระบวนการสื่อสารแลกเปลี่ยนความหมาย และสินค้าแห่งความหมายที่ผลิตขึ้น โดยระบบสื่อสารมวลชน เช่น ดนตรี หนังสือ ละคร และที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เช่น เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ รถยนต์ ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของลัทธิบริโภคนิยม (consumerism)

จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า สังคมสารสนเทศ หรือ สังคมแห่งข่าวสาร (Information society) เป็นสังคมที่มีการนำสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ มาช่วยตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมทั้ง

เพื่อตนเอง องค์กร สังคมและชุมชน ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่าโลกในยุคปัจจุบัน คือ ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของสังคมสารสนเทศนั่นเอง อย่างไรก็ตามสังคมสารสนเทศจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสารของมนุษย์เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา

Alvin Toffler³⁸ ได้แบ่งยุคเทคโนโลยีการสื่อสารของมนุษย์ เป็น 3 ยุค โดยเปรียบเทียบกับคลื่น 3 ลูก ดังต่อไปนี้ คือ

คลื่นลูกที่ 1 คือการปฏิวัติทางเกษตรกรรม (Agricultural Revolution) นับตั้งแต่ประมาณ 8,000 ปีก่อนคริสตกาล จนถึงคริสต์ศักราช 1750 การสื่อสารในยุคนี้มีลักษณะการพูดด้วยวาจาและการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล สังคมมีขนาดเล็ก ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง เนื้อหาของข่าวสารจำเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยนักบวชและผู้นำของหมู่บ้านจะมีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนเด็ก

คลื่นลูกที่ 2 คือ อารยธรรมยุคอุตสาหกรรม (Industrial Civilization) เริ่มตั้งแต่คริสต์ศักราช 1750 ถึงคริสต์ศักราช 1950 ใช้เวลาเพื่อการพัฒนาในช่วงเวลานี้ถึง 200 ปี เทคโนโลยีได้รับการพัฒนา เพื่อช่วยประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาในการทำงาน เกิดระบบการผลิตที่เรียกว่า Mass Production ในยุคนี้เป็นจุดกำเนิดของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จึงช่วยให้ช่องทางการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น การสื่อสารมวลชนในยุคนี้สามารถผ่านกำแพงที่เป็นเครื่องกีดขวางในแง่ของระยะทาง เวลา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี เกิดวัฒนธรรมมวลชน

คลื่นลูกที่ 3 คือ อารยธรรมยุคเทคโนโลยีระดับสูง และยุคปฏิเสchutzอุตสาหกรรม (Highly Technological and Anti-Industrial Civilization) เริ่มปรากฏตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1950 เป็นต้นมา ใช้เวลาในการพัฒนาอันสั้น จัดว่าเป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของผู้คนจากทั่วทุกมุมโลก

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า สิ่งสำคัญที่จะทำให้สารสนเทศมีคุณภาพ เหมาะสมกับความ ต้องการของผู้ใช้ และสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างทันทั่วทั้งที่นั้น ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือที่เรียกกันอย่างสั้นว่า IT โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยเทคโนโลยีใน 2 ด้านที่นำมาผสมผสานกัน คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (computer technology) และเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล (communication technology)

โดยคุณลักษณะของสังคมสารสนเทศ³⁹ มีดังนี้

- เป็นสังคมที่มีการใช้สารสนเทศ โดยเน้นด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักสำคัญ

³⁸ อัลวิน ทอฟฟเลอร์, **คลื่นลูกที่สาม**, แปลโดย รจิตลักษณ์ แสงอุไร และคนอื่นๆ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ม.ป.ท. : Global Brain, 2533).

³⁹ <http://www.nectec.or.th>

- เป็นสังคมที่มีการใช้ IT เพื่อการได้มา จัดเก็บ ประมวลผล สืบค้น และเผยแพร่สารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
- เป็นสังคมที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ที่มี Microprocessor เป็นตัวควบคุมการทำงาน
- เป็นสังคมที่ผู้ใช้สามารถใช้ IT ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ต่อมาในทุกวันที่ 17 พฤษภาคม ของทุกปี องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้วันดังกล่าวเป็น “วันสังคมสารสนเทศแห่งโลก” หรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า “World Information Society Day” เรียกอย่างย่อว่า WISD โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความตื่นตัวในการเปลี่ยนแปลงของสังคม อันเกิดจากอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีใหม่ๆ นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์เพื่อลดช่องว่างทางเทคโนโลยีด้วย⁴⁰

ในสังคมสารสนเทศ จำนวนข้อมูลข่าวสารถูกผลิตขึ้นเป็นจำนวนมหาศาลในแต่ละวัน ผู้คัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นจึงมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกข่าวว่าจะหยิบข่าวใดมานำเสนอ โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวสั้นนั้น มีข้อจำกัดในการนำเสนอของจำนวนข่าวเพียง 8-10 ข่าวต่อวัน ดังนั้นผู้คัดเลือกข่าวจึงมีบทบาทสำคัญในการควบคุมการไหลของข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างยิ่ง

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนในฐานะผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร

แนวความคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนในฐานะผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นสองแนวคิด คือ แนวคิดนายประตูข่าวสาร (gatekeeper) และแนวคิดผู้รักษาช่องทางการสื่อสารของกัลตุงและรูจ (Galtung & Ruge)

1. แนวคิดนายประตูข่าวสาร (gatekeeper)

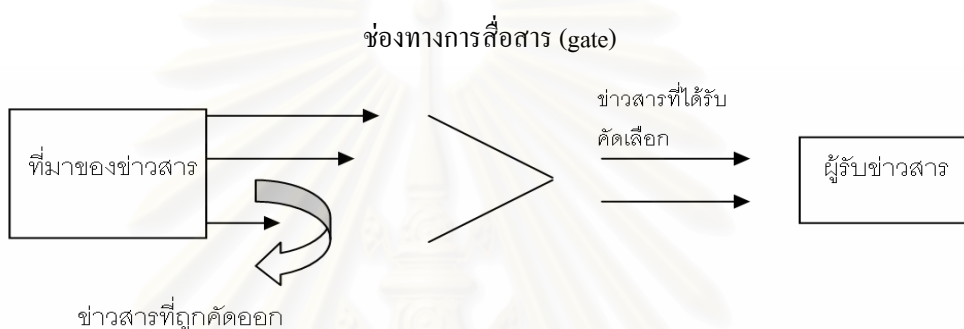
แนวคิดนายประตูข่าวสารได้พัฒนาขึ้นในกลางศตวรรษที่ 1950 โดย David Manning White ซึ่งหน้าที่ของนายประตูข่าวสาร คือการคัดกรองข่าวสารที่ไม่ต้องการ ไม่น่าสนใจ หรือข้อมูลที่ไม่สำคัญทิ้ง ก่อนที่จะนำมาเสนอต่อสาธารณชน โดยไวท์ (White) ได้นำแนวคิดจิตวิทยาสังคมของ เคิร์ต ลูวิน (Kurt Lewin, 1947) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาการคัดเลือกข่าวของบรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอเมริกันฉบับหนึ่ง พบว่า นายประตูข่าวสารจะได้รับข่าวสารจากองค์กรข่าว อันได้แก่ AP, UP และ INS ภายในหนึ่งสัปดาห์ จะได้รับข่าวโดยเฉลี่ยประมาณ 12,400 ข่าว ขณะที่ใช้เนื้อหาข่าวไปเพียง 1,297 ข่าว หรือเพียงแค่ 1 ใน 10 ของข่าวที่รับมาเท่านั้น โดยบรรณาธิการจะทำการคัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นในการนำเสนอ ในขณะที่อีกหลายชิ้นก็อาจจะโยนทิ้งตะกร้า ข่าวสารที่ถูกคัดเลือกจะถูกตัดแต่งให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อที่ หรือลักษณะของสื่อ

⁴⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Society_Day

เพื่อส่งไปยังผู้อ่าน ผู้ฟัง หรือผู้ชม ไวท์ (White) ได้สรุปว่า การคัดเลือกข่าวมักจะขึ้นอยู่กับ อัตวิสัยของแต่ละบุคคล (highly subjective) นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับพื้นฐานของ ประสบการณ์(experience) ทักษะคติ (attitude) และ ความคาดหวัง(expectation) ของผู้คัดเลือกข่าวแต่ละคนด้วย (David Manning White, cited in Bob Franklin and others⁴¹, David Manning White, cited in Tony Harcup⁴², พีระ จิรโสภณ⁴³)

ภาพที่ 1

แบบจำลองแนวคิดนายประตูข่าวสาร

ที่มา: อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, บรรณาธิการ, สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2547. หน้า 9.

แบบจำลองแนวคิดนายประตูข่าวสารของไวท์ (White) มีจุดเด่นคือ ทำให้เห็นหน้าที่หลักในการทำงานของสื่อมวลชนและเหมาะที่จะเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาบทบาทของสื่อ แต่แบบจำลองนี้ก็ยังมีข้อจำกัด คือ ไม่ได้นำเอาปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณา เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายขององค์กร เวลาในการทำงาน และระดับผู้อ่าน เป็นต้น ในขณะที่การศึกษาบรรณาธิการโทรพิมพ์จำนวน 16 คนของ Walter Gieber (1964) ได้แสดงทักษะอีกด้านหนึ่งว่า ทักษะคตินายประตูข่าวสารอาจจะมีสำคัญน้อยกว่ากระบวนการทำงานภายใต้สภาวะกดดันและระเบียบขององค์กรสื่อที่มีความแตกต่างกันไป นักข่าวอาจจะต้องเผชิญกับความกดดันและความเร่งรีบในการทำงาน การตรวจสอบจากบรรณาธิการ และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการคัดเลือกข่าวทั้งสิ้น Gieber ได้กล่าวว่าเป็นไปได้ยากยิ่งที่นักข่าวจะตัดสินใจคัดเลือกข่าวได้ด้วยทักษะคติของตนเองเพียงอย่างเดียว (Walter Gieber, cited in Bob Franklin and others, *ibid.* ; Walter Gieber, cited in Tony Harcup, *ibid.*)

⁴¹ David Manning White cited in Bob Franklin and others, *Key concepts in journalism studies* (London : SAGE, 2005).

⁴² David Manning White cited in Tony Harcup, *Journalism: Principles and Practice* (London: SAGE,2004).

⁴³ พีระ จิรโสภณ, เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน้าที่ 11 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2537).

2. แนวคิดผู้รักษาช่องทางสื่อสารของกัลตุงและรูจ (Galtung & Ruge)

กัลตุงและรูจ (Galtung & Ruge, 1965)⁴⁴ นักวิชาการด้านสันติศึกษา ได้แสดงทัศนะว่า สื่อไม่ได้เป็นผู้รักษาช่องทางข่าวสารที่ปราศจากอคติหรือเป็นเพียงผู้เปิด-ปิดให้กระแสข่าวไหลเข้าออกโดยไม่มีส่วนร่วมในการคัดกรอง ตัดต่อ ตัดแปลง เสริมแต่งอย่างใด โดยกระบวนการทำงานของการเป็นผู้รักษาช่องทางข่าวสารนี้เองที่เปิดโอกาสให้นักสื่อสารมวลชนนำโลกทัศน์ของตนมาประกอบเข้ากับกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอน นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า สื่อมองเหตุการณ์หนึ่งๆ อย่างไรก็สะท้อนมุมมองนั้นออกมาในรายงานข่าว

ภาพที่ 2

แสดงรูปแบบของผู้รักษาช่องทางสื่อสารของกัลตุงและรูจ

ที่มา: อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์, บรรณาธิการ, สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2547. หน้า 12.

ศิริชัย ศิริกายะและกาญจนา แก้วเทพ⁴⁵ ได้กล่าวถึงงานศึกษาของกัลตุงและรูจ (Galtung & Ruge, 1965) ว่าปัจจัยสำคัญในการเลือกข่าวนั้นมี 3 ประการ

1. ปัจจัยด้านองค์กร
2. ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว
3. ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัจจัยที่พบได้มากและหลีกเลี่ยงได้ยากที่สุด และมีปัญหาอุดมการณ์ติดตามมา ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทของข่าว คือ การคัดเลือกข่าวตามความคาดหวังของผู้รับสารว่าผู้รับสารต้องการที่จะรู้ในเรื่องอะไร ส่วนปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม คือ การให้คุณค่าของข่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจและบทบาทอย่างสูงในสังคม เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้รับสารสามารถคาดคะเนเนื้อหาข่าวได้ว่า ข่าวต้องไม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนธรรมดาสามัญ

⁴⁴ อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์, บรรณาธิการ, สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 11.

⁴⁵ วีรรัตน์ พันทวี, “การวิเคราะห์กรอบของกระบวนการผลิตข่าวโทรทัศน์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537).

ในยุคของสังคมสารสนเทศ ซึ่งถือว่าข้อมูลคืออำนาจ จึงได้เกิดอาชีพในรูปแบบใหม่ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ผู้ให้บริการข่าวสาร (content provider) เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการ การรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสารของผู้คนในสังคม

แนวคิดการเป็นผู้ให้บริการข่าวสาร (content provider)

Peter Weill และ Michael R. Vitale⁴⁶ ได้ให้ความหมายของ content provider ในระดับกว้าง หมายถึง บริษัทที่ได้สร้างและให้บริการเนื้อหา (ข้อมูล ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ) ในรูปของดิจิทัลถึงลูกค้าผ่านช่องทางสื่อสารมวลชนต่างๆ ถ้าเปรียบในโลกจริง content provider คือนักหนังสือพิมพ์ นักแต่งเพลง หรือผู้เชี่ยวชาญด้านหุ้น ผลผลิตที่ได้จะอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล อันได้แก่ ซอฟต์แวร์ คู่มือการท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์ วิดีโอและเพลงดิจิทัล เป็นต้น

ไพโรจน์ ไวกาจิ⁴⁷ ได้ให้ความหมายของ content provider คือ เป็นกลุ่มบริษัทหรือผู้ประกอบการ ที่ดำเนินกิจกรรม M-Commerce ด้วยการนำจุดแข็งในด้านของการเป็นเจ้าของข้อมูลต่างๆ ออกเผยแพร่เพื่อจัดจำหน่าย กลุ่มนี้มีความหลากหลายมาก เรียกได้ว่าข้อมูลทุกอย่างในโลกนี้ที่ผู้บริโภคต้องการ ถือว่าสามารถนำมาขายได้ ตัวอย่างที่เด่นๆ ของบริษัทในกลุ่มนี้ได้แก่ ค่ายเพลง, สถานีโทรทัศน์, สมาคมหรือชมรมต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้บริการข่าวสาร content provider (CP) มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็น service provider (SP), information provider, SMS provider และ value add service provider เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะมีชื่อที่แตกต่างกันไปเช่นไร หน้าที่สำคัญของ content provider คือการให้บริการข่าวสารตามความเชี่ยวชาญของตน โดยเฉพาะการให้บริการข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นธุรกิจที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว

Liu Cheng & Axel Bruns⁴⁸ แบ่งการให้บริการข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังนี้

1. ด้านข้อมูล (information) ได้แก่ ข่าว การพยากรณ์อากาศ และการเรียนภาษาอังกฤษผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น
2. ด้านความบันเทิง (entertainment) ได้แก่ เกม ภาพการ์ตูนแอนิเมชัน เสียงเพลงรอสาย ทำนายโชคชะตา ข้อความขำขัน เป็นต้น
3. ด้านการสื่อสาร (communications) ได้แก่ การพูดคุยผ่านทางโทรศัพท์ (mobile chat) และ อีเมล (E-mail)

⁴⁶ Peter Weill and Michael R. Vitale, *Place to Space: Migrating to eBusiness models*, (Boston: Harvard business school press, 2001).

⁴⁷ ไพโรจน์ ไวกาจิ, *สัมฤทธิ์เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือยุค 3G*. (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2548).

⁴⁸ Liu Cheng and Axel Bruns, "Cell phone SMS news in Chinese newspaper groups: A case study of Yunnan daily press group," *Proceedings of Mobile Media Conference 2007*[Online]. 2007. Available from : <http://eprints.qut.edu.au>

4. ด้านการค้าและเศรษฐกิจ (commercial) ได้แก่ การให้บริการการซื้อขายหุ้น, การทำธุรกรรมด้านการเงิน
5. การให้บริการพิเศษ (special service) เช่น การให้บริการ GPS (location-based services) เป็นต้น

ประธาน ฟิงวัฒนาพงศ์⁴⁹ กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทย มีผู้ให้บริการข่าวสาร content provider เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งเปิดให้บริการอยู่ประมาณ 200-300 ราย ส่วนมากเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ผู้ประกอบการรายใหญ่มีเพียงร้อยละ 10 ของตลาดเท่านั้น ทำให้ภาวะของตลาดมีการแข่งขันกันมาก โดยผู้ให้บริการเนื้อหาขนาดใหญ่ๆ นั้นจะมีความได้เปรียบในด้านเงินทุนในการพัฒนา ความน่าเชื่อถือของผลงานและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการเครือข่าย ในขณะที่นักพัฒนาเนื้อหาขนาดเล็กอาจต้องอาศัยผลงานที่โดดเด่นจึงจะสามารถเชื่อมเข้าไปสู่ธุรกิจและสามารถเติบโตไปได้

ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า การผึกกำลังระหว่างสถานีข่าวที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการรายงานข่าวและความชำนาญในกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ไม่ว่าจะเป็น AIS DTAC และ TRUE move ต่างเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้บริการข่าวสั้นได้รับความนิยมจากผู้ให้บริการเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่อย่างไรก็ตาม Porter⁵⁰ ได้ให้ความเห็นว่า คุณลักษณะของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และการเปลี่ยนแปลงนั้นมาจากสภาพแวดล้อมของ เทคโนโลยี (technology) ความต้องการของผู้ใช้ (demand) และกลยุทธ์ (strategy) ดังนั้นในอนาคตอาจเป็นไปได้ว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่อาจจะสามารถส่งข้อความได้มากกว่า 70 ตัวอักษร หรือผู้ให้บริการอาจจะสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้จากโทรศัพท์เคลื่อนที่

แม้ในปัจจุบัน โทรศัพท์เคลื่อนที่อาจจะมีข้อจำกัดในด้านเทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังเป็นช่องทางการสื่อสารที่ได้รับความนิยมจากผู้ใช้เป็นจำนวนมาก

แนวคิดเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ในฐานะของช่องทางการสื่อสาร

เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมในปัจจุบันได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่มีความประสงค์จะสื่อสารกันตลอดเวลาและทุกสถานที่ โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจากบรรดาผู้ใช้โดยทั่วไป

⁴⁹ ประธาน ฟิงวัฒนาพงศ์, “คลังข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางการตลาดสำหรับธุรกิจผู้ให้บริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549).

⁵⁰ Porter, cited in Szu-Yuan Sun and other, “A study of consumer value-added services in mobile commerce: Focusing on domestic cellular phone companies in Taiwan, China” *Proceedings of the 7th international conference on Electronic commerce*[Online]. 2005. Available from: <http://portal.acm.org>

ปทุมพร ศิริรั้งคมานนท์⁵¹ ได้กล่าวว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ทางการสื่อสาร โดยจัดว่าเป็น channel หรือช่องทางการสื่อสาร โดยจะทำหน้าที่เป็นสื่อ (media) ที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้น (artificial channel) แทนสื่อธรรมชาติ (natural channel) อันได้แก่ คลื่นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอากาศ เช่น คลื่นแสง เป็นต้น

ทั้งนี้โทรศัพท์เคลื่อนที่ จัดว่าเป็นสื่อใหม่ (new media) เนื่องจากเป็นสื่อที่อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technologies) และมีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีโทรคมนาคมด้วย

ชาติรี ได้ฟ้าพูล⁵² ได้แสดงทัศนะว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเทคโนโลยีทางการสื่อสารโทรคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อสังคมในยุคโลกาภิวัตน์สามารถตอบสนองความต้องการสื่อสารในทุกขณะเวลาและสถานที่ รวมทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเครื่องมือในการพูดคุยติดต่อกันเท่านั้น หากแต่ยังได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่มีอยู่อย่างมหาศาลในทางด่วนข้อมูล (Information Superhighway) อีกด้วย

การพัฒนาที่เด่นชัดของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน คือการนำคุณลักษณะและคุณสมบัติเด่นของสื่อประเภทอื่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วย อันได้แก่ การปรับเปลี่ยนหน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้เป็นหน้าจอสี การมีเสียงเรียกเข้าแบบโพลีโฟนิก และการติดตั้งกล้องดิจิทัลภายใน (Built-in Camera)⁵³ ทำให้โทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถนำคุณลักษณะเด่นของอุปกรณ์เหล่านี้ไปใช้งานเพิ่มได้ในหลายรูปแบบ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ใช้สามารถถ่ายวิดีโอด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ และสามารถส่งคลิปวิดีโอที่ถ่ายผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อส่งเข้าอีเมล (E-mail) ของผู้ใช้ได้ เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าด้วยเทคโนโลยีที่ได้ใส่เพิ่มเข้าไปในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ส่งผลให้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นมากกว่าอุปกรณ์ที่ใช้โทรออกหรือรับสายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่กับสื่อประเภทอื่นๆ แล้ว สื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็มีทั้งข้อเด่นและข้อด้อย ชาติรี ได้ฟ้าพูล⁵⁴ ได้วิเคราะห์ข้อเด่นและข้อด้อยของโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย หากพิจารณาในด้านความสามารถของตัวสื่อในการเข้าถึงมวลชนพบว่า ด้วยเทคโนโลยีของโทรศัพท์เคลื่อนที่มีความสามารถในการให้บริการ

⁵¹ ปทุมพร ศิริรั้งคมานนท์, “การนำนวัตกรรมทางการสื่อสารเข้าสู่วงการธุรกิจศึกษาเฉพาะกรณีโทรศัพท์เคลื่อนที่,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532).

⁵² ชาติรี ได้ฟ้าพูล, “กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดของธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเซลลูลาร์ 900 และดิจิทัล จีเอสเอ็ม ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2540,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541).

⁵³ ประสาน พึ่งวัฒนาพงศ์, คลังข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางการตลาดสำหรับธุรกิจผู้ให้บริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่, หน้า 12.

⁵⁴ ชาติรี ได้ฟ้าพูล, กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดของธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเซลลูลาร์ 900 และดิจิทัล จีเอสเอ็ม ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2540, หน้า 2-6.

ได้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ แต่หากพิจารณาในด้านต้นทุนการผลิตและอัตราค่าบริการแล้ว โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต้นทุนสูงกว่าสื่อประเภทอื่นๆ เช่น วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือและนิตยสาร เป็นต้น

2. ความสามารถในการบรรจุเนื้อหาของสาร หากเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่น เช่น หนังสือ คอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ต จะเห็นว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่มีข้อจำกัดในการบรรจุเนื้อหาของสารมากกว่า โดยเฉพาะข้อมูลประเภทตัวอักษรและประเภทรูปภาพ อย่างไรก็ตาม โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการสื่อสารประเภทเสียงที่ผู้ส่งและผู้รับสารสามารถโต้ตอบได้ในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบสื่ออื่นๆ

3. การนำไปใช้ประโยชน์คัดแปลงในรูปแบบใหม่ เนื่องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถใช้ร่วมกับอุปกรณ์สื่อสารอื่นๆ ทั้งในระบบบอณาโลก (อาศัย modem ต่อเชื่อม) หรือในระบบดิจิทัล ซึ่งสามารถต่อเชื่อมกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ทันที และความสามารถนี้เอง สามารถนำมาคัดแปลงใช้ประโยชน์ตามความต้องการต่อไปได้ เช่น เราใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อเชื่อมกับคอมพิวเตอร์ เพื่อเข้าไปในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เป็นต้น

4. อายุของสื่อ หากพิจารณาในประเด็นอายุของสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำเป็นต้องแยกออกมาเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก เป็นส่วนของตัวเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ จะมีอายุการใช้งานค่อนข้างยาวนาน ประมาณ 5 ปี จึงเริ่มต้องมีการซ่อมแซมแก้ไข แต่หากพิจารณาในส่วนที่สอง คือส่วนของเนื้อหาข่าวสารที่ส่งผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น จะมีอายุของสื่อสั้นมาก เนื่องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสื่อที่ต้องการการโต้ตอบระหว่างผู้ส่งและผู้รับสารทันที

5. ลักษณะทางกายภาพ สำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เราต้องใช้ประสาทสัมผัสในหลายด้านพร้อมกัน คือใช้หูในการฟังเสียง ใช้ปากในการพูดคุยสนทนา และใช้จินตนาการในการสร้างภาพของกลุ่มสนทนา ดังนั้นการบริโภคสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เราต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ และไม่สามารถใช้เป็น background ได้ (หมายถึงเราไม่สามารถยกหูโทรศัพท์ทิ้งไว้ แล้วปล่อยให้กลุ่มสนทนาคุยคนเดียวได้) แต่ถ้าเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุกระจายเสียง ผู้ใช้สามารถเปิดแล้วทิ้งไว้เพื่อให้เป็นสื่อ background

6. ต้นทุนในการดำเนินงาน ต้นทุนการผลิตสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ จะมีลักษณะของการลงทุนเพื่อติดตั้งและขยายเครือข่าย ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง แต่สามารถใช้งานได้นาน (อันเป็นลักษณะที่คล้ายคลึงกันสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหลาย) ดังนั้น โทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเป็นสื่อที่มีต้นทุนในการดำเนินงานค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อดั้งเดิม เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

7. แหล่งที่มาของรายได้ ที่มาของรายได้ของโทรศัพท์เคลื่อนที่มาจากค่าบริการ (Airtime Usage) ในลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้บริการจากการโทรออก หรือค่าบริการเสริมต่างๆ ที่บางระบบจะเรียกเก็บค่าบริการรายเดือนเพิ่มจากผู้ใช้บริการ ซึ่งรายได้ทั้งหมดของโทรศัพท์เคลื่อนที่จะเป็นรายได้ตรง (direct income) คล้ายกับสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (Free TV) ที่มี

รายได้จากการขายโฆษณาเพียงอย่างเดียว ในขณะที่สื่อประเภทอื่นๆ จะมีรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์นอกจากจะมีรายได้จากการขายสิ่งพิมพ์แล้ว ยังมีรายได้จากการขายโฆษณาด้วย

8. การครอบคลุมพื้นที่ (media coverage) การครอบคลุมพื้นที่ของสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถพิจารณาได้จากพื้นที่ในการให้บริการ (coverage area) ของโทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละระบบในประเทศไทยพบว่ามีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ

9. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายของโทรศัพท์เคลื่อนที่ค่อนข้างจะถูกจำกัดด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ กำลังซื้อ (เช่นเดียวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหลาย) เนื่องจากเป็นสื่อที่มีราคาค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าบริการโทรคมนาคมอื่นๆ

10. ไม่มีข้อจำกัดในการรับสื่อ นับว่าเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นอันเป็นจุดแข็งของโทรศัพท์เคลื่อนที่ แม้แต่ผู้ที่มีความพิการทางการพูดและการฟังก็สามารถใช้บริการส่งข้อความในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้

11. การปรับตัวของสื่อให้เข้ากับยุคสมัย หรือสถานการณ์ในสังคม โทรศัพท์เคลื่อนที่มีลักษณะเด่นในการปรับรูปแบบให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค นับตั้งแต่การออกแบบรูปทรงของโทรศัพท์เคลื่อนที่ การเพิ่มบริการเสริมต่างๆ รวมถึงการใช้ร่วมกับสื่ออื่น เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

12. ความน่าเชื่อถือของสื่อ โทรศัพท์เคลื่อนที่นับว่าเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากจะหาตัวผู้รับผิดชอบในการสื่อสารได้ค่อนข้างยาก ในขณะที่สื่อประเภทอื่นจะมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เช่น บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา รับผิดชอบต่อข้อความที่ลงประกาศในหนังสือพิมพ์ ผู้อำนวยการสถานีรับผิดชอบรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ของตน เป็นต้น

13. ความถูกต้องรวดเร็ว โทรศัพท์เคลื่อนที่มีจุดอ่อนในด้านความถูกต้อง แต่มีจุดแข็งในด้านความรวดเร็วในการแพร่กระจายสาร ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่มีองค์ประกอบมากมายที่ทำให้การสื่อสารไม่สมบูรณ์ชัดเจน เช่น เสียงรบกวน คลื่นสัญญาณไม่สมบูรณ์ การผิดเพี้ยนของเสียงที่รับฟัง เป็นต้น

14. การกำกับควบคุมสื่อ โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสื่อที่อยู่กึ่งกลางระหว่างสื่อบุคคลกับสื่อสารมวลชน ดังนั้นในการใช้สื่อแต่ละครั้ง ผู้บริโภคจึงมีเสรีภาพในการใช้สื่อ เห็นได้จากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ โทรศัพท์เคลื่อนที่ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนชั้นกลาง โดยที่รัฐบาลทหารในขณะนั้น ไม่สามารถควบคุมหรือจำกัดการใช้สื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว โทรศัพท์เคลื่อนที่มีจุดแข็งเหนือสื่อประเภทอื่น ในด้านของการดัดแปลงรูปแบบไปใช้งานได้หลากหลายและสอดคล้องกับยุคสมัย หรือสถานการณ์ในสังคมได้เป็นอย่างดี ลักษณะการบริโภคสื่อมีความง่ายและสะดวก นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ครอบคลุมกว้างขวาง

ออกไปยังประเทศต่างๆ ได้มาก รวมทั้งความเร็วและความสะดวกสบายในการสื่อสาร ตลอดจนถูกควบคุมจากบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ทางสังคมน้อยกว่าสื่อประเภทอื่น ขณะเดียวกัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีข้อดีน้อยกว่าสื่อประเภทอื่น ในด้านของความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างจำกัด มีต้นทุนในการดำเนินงานสูงและมีปัญหาเรื่องของการนำเชื่อถือ เนื่องจากเป็นสื่อที่ใช้ประโยชน์ส่วนบุคคลมากกว่าสาธารณะ อย่างไรก็ตาม โทรศัพท์เคลื่อนที่จัดเป็นช่องทางการสื่อสารที่สามารถสื่อสารได้ทั้งในรูปแบบ เสียง ภาพ และข้อความตัวอักษร โดยเฉพาะการบริการรับส่งข้อความ messaging service กลายเป็นบริการยอดนิยมของผู้ใช้โดยทั่วไป

แนวคิดการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เครือข่ายระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถแบ่งวิวัฒนาการของการพัฒนาได้เป็น 3 ยุค ดังมีรายละเอียดดังนี้

ยุค 1G ในยุคนี้จะเป็นระบบการส่งสัญญาณเซลลูลาร์แบบอนาล็อก ตัวเครื่องโทรศัพท์มีขนาดใหญ่และน้ำหนักมาก นอกจากนี้ค่าโทรศัพท์ทั้งราคาตัวเครื่องและค่าบริการก็อยู่ในอัตราที่สูงสำหรับประเทศไทยราคาต่อเดือนจะสูงถึงหลักหมื่นถึงหลักแสน ถึงแม้จะมีราคาที่แพงมาก แต่คุณภาพของคลื่นสัญญาณก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำได้เพียงแค่สนทนาเท่านั้น

ยุค 2G สำหรับยุคนี้มีการพัฒนาจากระบบสัญญาณเซลลูลาร์แบบอนาล็อก ไปสู่ระบบ GSM ซึ่งย่อมาจากคำว่า Global System for Mobile communication โดยระบบนี้มีคุณภาพสูงมากสามารถทนต่อสัญญาณรบกวนและรองรับบริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่อื่นมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การส่งข้อความสั้น (Short Message Service), การส่งอีเมล (E-mail) และการดาวน์โหลดเสียงเพลงรอสาย (download) เป็นต้น ซึ่งยุค 2G นี้ถือว่าเป็นการให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน

ยุค 3G อาจจะเป็นยุคที่ถือได้ว่าเป็นก้าวกระโดดของการสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย เนื่องจากการพัฒนาให้สามารถรับส่งข้อมูลที่ไม่ใช่เสียงพูด (non-voice) ได้สูงขึ้น แต่เนื่องจากต้องอาศัยเม็ดเงินในการลงทุนที่สูงมาก บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงยังคงชะลอตัวในการลงทุน

ข้อความสั้น (SMS) ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานระบบ GSM จัดอยู่ในยุคของ 2G โดยข้อความสั้นได้มีการส่งครั้งแรกในวันที่ 3 เดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 1992 จาก นาย Neil Papworth จากบริษัท Airwide Solution ซึ่งใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (personal computer: PC) ส่งข้อความไปสู่โทรศัพท์เคลื่อนที่ของนาย Richard Jarvis เจ้าหน้าที่ของบริษัท Vodafone บนโครงข่ายของ

ระบบ GSM ของ Vodafone ในประเทศอังกฤษ ข้อความที่ส่งไปคือ
“Merry Christmas”⁵⁵

ปัจจุบันข้อความสั้น (SMS) มีขั้นตอนในการส่งดังนี้ (Petros Zerfos and others⁵⁶, ไพโรจน์
ไววากิจ⁵⁷, วาทิต เบนญพถกุล⁵⁸)

ที่มา : Petros Z., and others. “A study of the short message service of a nationwide cellular network,”
Proceedings of the 6th ACM SIGCOMM on Internet measurement, 2003.

บริการส่งข้อความสั้นใช้ความสามารถของระบบย่อยในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ GSM ในการรับข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้ จากนั้นจึงตรวจสอบจุดหมายปลายทางที่ต้องการจะส่งข้อความสั้นนั้น เมื่อพบแล้วจึงส่งข้อมูลนั้นไปยังโทรศัพท์เคลื่อนที่ปลายทาง โดยเรียกตัวกลางที่ทำหน้าที่นี้ว่า ศูนย์บริการรับฝากข่าวสาร หรือ Short Message Service Center (SMS-C) โดยจะร่วมกระทำระหว่างชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่กับ SMS-C ด้วยเช่นกัน

เมื่อข่าวสารนั้น ถูกส่งไปยัง SMS-C แล้ว อุปกรณ์ SMS-C จะประมวลผลข่าวสารเหล่านั้น เนื่องจากในตัวข่าวสารนั่นเองได้รวมหมายเลขของโทรศัพท์เคลื่อนที่ปลายทางอยู่ อุปกรณ์ SMS-C จึงสามารถติดต่อกับ HLR (Home Location Register) เพื่อตรวจสอบว่าเลขหมายที่ต้องการจะติดต่อ นั้นอยู่ ณ ที่ใดของโครงข่าย HLR จะแจ้งหมายเลขของ VLR (Visitor Location Register) ที่เครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นลงทะเบียนอยู่ในปัจจุบันกลับไปยัง SMS-C ซึ่ง SMS-C จะติดต่อไปยัง VLR

⁵⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Short_message_service

⁵⁶ Petros Zerfos and others, “A study of the short message service of a nationwide cellular network,” *Proceeding of the 6th ACM SIGCOMM on Internet measurement* [Online]. 2003. Available from: <http://portal.acm.org>

⁵⁷ ไพโรจน์ ไววากิจ, *คัมภีร์เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือยุค 3G* (กรุงเทพมหานคร: ซีอีคูลิชั่น, 2548).

⁵⁸ วาทิต เบนญพถกุล, *การพัฒนาระบบประยุกต์ให้บริการส่งข่าวสั้นในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับการโทรมาตร*: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (กรุงเทพมหานคร : คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2548).

นั้นๆ เพื่อให้ VLR นั้น ติดต่อเรียกโทรศัพท์เคลื่อนที่ปลายทางต่อไป ในกรณีที่โทรศัพท์เคลื่อนที่ตอบรับการเรียกจาก VLR ศูนย์บริการ SMS-C จะส่งข้อความสั้นนั้นผ่านระบบย่อยปลายทางต่อไป

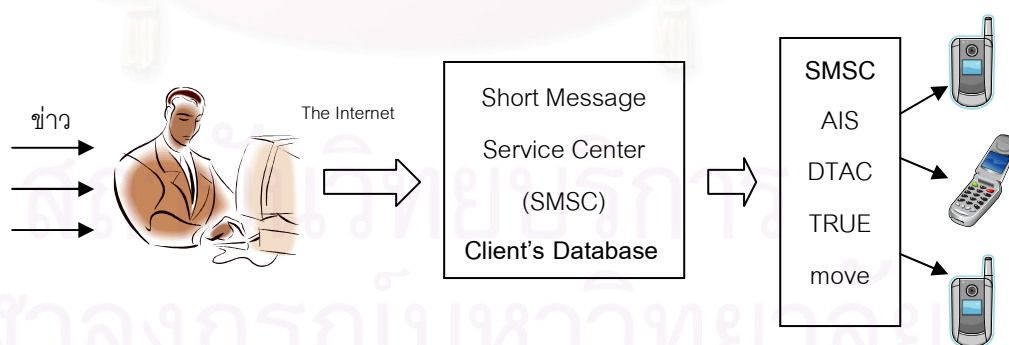
ในกรณีที่ไม่มีคำตอบรับจากโทรศัพท์เคลื่อนที่เนื่องจาก โทรศัพท์เคลื่อนที่อาจจะปิดเครื่องไว้ HLR ก็จะแจ้งกลับไปยัง SMS-C ให้ประวิงเวลาในการส่งออกไป เมื่อใดที่เครื่องพร้อมอยู่ในระบบเครือข่าย จะเกิดกระบวนการ Location Update ขึ้นใหม่ SMS-C จะเริ่มกระบวนการส่งข่าวสารสั้นนั้นอีกครั้ง

ข่าวสารสั้นที่โทรศัพท์เคลื่อนที่ปลายทางได้รับจาก SMS-C จะถูกจัดเก็บใน SIM (Subscriber Identification Module) ของโทรศัพท์แต่ละเครื่อง การรับข่าวสารสั้นแล้วไม่ลบออกเมื่ออ่านเสร็จ จะทำให้พื้นที่สำหรับการเก็บข่าวสารสั้นในแผ่น SIM มีโอกาสเต็ม ข่าวสารสั้นอื่นๆ ที่ส่งมาก็ไม่สามารถที่จะจัดเก็บลง SIM ได้ ก็อาจจะมีการจัดเก็บไว้ใน SMS-C ชั่วคราว ด้วยเหตุที่ว่าผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บางรายได้จำกัดระยะเวลาที่ข่าวสารสั้นสามารถคงอยู่ได้ใน SMS-C หากเกินเวลาที่ตั้งไว้ ข่าวสารสั้นนั้นจะถูกลบโดยอัตโนมัติ

สำหรับกระบวนการรายงานข่าวสั้น นักข่าวจะส่งข้อความข่าวสั้นผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งข้อมูลข่าวสั้นไปถึงผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ไม่ว่าจะเป็น AIS, DTAC, หรือ TRUE move ซึ่งได้มีการติดต่อทำธุรกิจร่วมกัน จากนั้นผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ก็จะดำเนินการส่งข่าวสั้นไปให้ลูกค้า ตามฐานข้อมูลเลขหมายของผู้บอกรับบริการข่าวสั้นของสถานีข่าวแห่งนั้นต่อไป โดยในกระบวนการสื่อข่าวสั้นนั้น มีรายละเอียดดังภาพที่ปรากฏ

ภาพที่ 4

ภาพแสดงกระบวนการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

การให้บริการข้อความสั้น(SMS) จัดเป็นการสื่อสารแบบไร้เสียง (non-verbal communication) ซึ่งเป็นบริการเสริมพื้นฐานที่โทรศัพท์ทุกเครื่องในปัจจุบันต้องมี ไม่ว่าจะรุ่นหรือระบบใด โดยผู้ใช้สามารถที่จะส่งข้อความเป็นตัวเลขหรือตัวอักษรก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่สามารถส่งได้เกิน 160 ตัวอักษรในภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือภาษาญี่ปุ่น

สามารถส่งได้ไม่เกิน 70 ตัวอักษร ในภาษาไทยจะรวมวรรณยุกต์เป็นหนึ่งตัวอักษรด้วย ซึ่งในภาษาอังกฤษสามารถส่งข้อความได้ 160 ตัวอักษรและภาษาไทยสามารถส่งข้อความได้ 70 ตัวอักษร เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะภาษาอังกฤษใช้รหัส ASCII 1 ตัวอักษรมีขนาด 7 บิต แต่ภาษาไทยใช้รหัส Unicode 1 ตัวอักษรมีขนาด 16 บิต องค์กร ETSI (European Telecommunications Standards Institute) ได้กำหนดมาตรฐานว่าในการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ สามารถส่งข้อมูลได้ไม่เกิน 1120 บิต ดังนั้นภาษาอังกฤษส่งได้สูงสุด 160 ตัวอักษรเพราะ $160 \times 7 = 1120$ บิต และภาษาไทยส่งได้สูงสุด 70 ตัวอักษร เพราะ $70 \times 16 = 1120$ บิต ในกรณีที่ผู้ใช้พิมพ์ข้อความเกินจากที่กำหนดไว้ โปรแกรมประยุกต์ในโทรศัพท์เคลื่อนที่จะตัดแบ่งข้อความที่ยาวออกมานั้น ออกเป็นข้อความสั้น ๆ หลายอันและทำการส่งทีละครั้ง โดยที่ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องรับรู้ในส่วนนี้

ตัวอย่างข่าวสั้นที่ผู้ส่งข่าวพิมพ์เกิน 70 ตัวอักษร ซึ่งระบบได้ตัดข้อความแล้วแยกส่งเป็นสองครั้ง ดังนี้

ครั้งแรก

แผ่นดินไหว 7.7 ริกเตอร์ ภาคเหนือของชิลีวานนี้ เสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บ 180 คน

(SNews, 14 พฤศจิกายน 2550, เวลา 15:30:01)

ครั้งที่สอง

น

(SNews, 14 พฤศจิกายน 2550, เวลา 15:30:02)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า ข่าวสั้นที่ส่งมาครั้งแรกตกตัวสะกด น ส่วนข่าวสั้นครั้งที่สองส่งมาเพียงอักษร น ตัวเดียวเท่านั้น แม้ข้อความข่าวสั้นจะเกินไปแค่อักษรเดียว ระบบก็จะไม่มีการผ่อนปรน แต่จะทำการตัดข้อความที่เกินนั้น โดยทันที และทำการส่งเป็นข้อความลำดับที่สองต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้ข้อความสั้นจะมีข้อจำกัดในด้านจำนวนตัวอักษรที่ใช้ในการส่ง แต่ยอดจำนวนครั้งในการส่งข้อความสั้นก็ขยายจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันการส่งข้อความสั้น (SMS) กลายเป็นกระแสที่ได้รับความนิยมไปทั่วโลก (a global phenomenon) ซึ่งในแต่ละสัปดาห์จำนวนข้อความที่มีการส่งถึงกันทั่วโลกมีถึงหนึ่งพันล้านข้อความ⁵⁹

การสื่อสารผ่านข้อความสั้น (SMS) ได้รับความนิยมและแพร่หลายไปอย่างรวดเร็วของการสื่อสารทั่วทั้งโลก ด้วยเหตุผล 3 ประการ⁶⁰ คือ ราคาถูก (cheap) รวดเร็ว (quick) และเป็นการสื่อสาร

⁵⁹ <http://www.gsmworld.com/services/messaging.shtml>

⁶⁰ Christine Soriano, Gitesh K. Raikundalia and Jakub Szajman, "A Usability study of short message service on middle-aged user,"

ที่มีประสิทธิภาพระหว่างบุคคลแม้อยู่ในพื้นที่ใดก็ตาม (effective means of communication between individuals of any distance) นอกจากนี้การสื่อสารผ่านข้อความสั้น (SMS) ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในงานหลากหลาย อย่างเช่น การรายงานข่าว การแจ้งเตือนภัยพิบัติ เป็นต้น

เสาวนีย์ ศรีทับทิม⁶¹ ได้กล่าวถึงการให้บริการเสริมรับส่งข้อความสั้น (SMS) ว่า มีคุณสมบัติที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ครอบคลุม เช่น สามารถจัดการ-จัดแจงข้อมูลด้วยตนเอง (data manipulation) สามารถถ่ายโอน เคลื่อนย้ายข้อมูล (data transfer) สามารถเรียกดูข้อมูล (date retrieval) เป็นข้อมูลที่มีความรวดเร็วทันทั่วถึง (timely information) นอกจากนี้ยังสามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ (update) จึงตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี

Petros Zerfos and others⁶² ได้แสดงทัศนะทางด้านเทคโนโลยี ที่เป็นส่วนสำคัญให้การสื่อสารผ่าน SMS ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการดังนี้

ประการแรก อุปกรณ์ที่ช่วยในการสนับสนุนการส่งและรับข้อความสั้นมีอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง มีตั้งแต่ที่ราคาถูกเช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ จนถึงช่องทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์พีซีธรรมดา มากไปกว่านั้นการส่งข้อความสั้น (SMS) ยังได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วโลก

ประการที่สอง ข้อความสั้นเป็นเทคโนโลยีที่อาศัยการผลักข้อมูล (push) ดังนั้นข้อความสั้นจะถูกส่งไปด้วยเวลาใกล้เคียงกับเวลาจริง (near real-time) ซึ่งก็คล้ายกับการใช้ ICQ หรือ ATM (Automatic Teller Machine) ที่สามารถทำรายการได้ในเวลาใกล้เคียงกับเวลาจริง

ประการที่สาม เป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งของเทคโนโลยีการรับส่งข้อมูลแบบเก็บและส่งต่อ (store and forward communication) เหมือนกับการใช้ E-mail ข้อความจะไม่ถูกลบทิ้ง หากยังไม่ได้รับในทันที มันจะคอยจนกว่าเลขหมายปลายทางจะพร้อม และทำการส่งในเวลาต่อมา เพราะฉะนั้น การสื่อสารจะยังคงดำเนินต่อไปและปลอดภัย แม้ผู้ใช้บริการจะไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่มีสัญญาณโทรศัพท์ก็ตาม

ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้รับความนิยมขึ้นชอบจากผู้ใช้บริการอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อความสั้นมีความน่าเชื่อถือในประสิทธิภาพของการส่งข้อความว่าข้อมูลจะสามารถส่งถึงผู้รับได้ ถ้าหากโทรศัพท์เคลื่อนที่เครื่องนั้นอยู่ในบริเวณที่มีสัญญาณในการให้บริการ นอกจากนี้ยังมีความรวดเร็วในการส่งข้อมูล

⁶¹ เสาวนีย์ ศรีทับทิม, "การจัดการสารของบริการเสริมรับส่งข้อความสั้น (SMS) : กรณีศึกษาบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545).

⁶² Petros Zerfos and others, "A study of the short message service of a nationwide cellular network," *Proceedings of the 6th ACM SIGCOMM on Internet measurement* [Online]. 2003. Available from: <http://portal.acm.org>

2. เป็นสื่อที่มีราคาถูก ในการส่งข้อความสั้นหนึ่งครั้งจะเสียค่าจ่ายเพียงครั้งละ 2-3 บาท เท่านั้น (เก็บข้อมูล 24 ธันวาคม 2550)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ แนวคิดสื่อมวลชนในฐานะผู้รักษาช่องทาง การสื่อสาร แนวคิดการเป็นผู้ให้บริการข่าวสาร แนวคิดเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ในฐานะของช่องทาง การสื่อสาร และแนวคิดการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปและอภิปรายผลในงานวิจัยครั้งนี้

อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้เขียนข่าวยังคงต้องอาศัย ประสบการณ์ ความชำนาญในการเขียนข่าว เพื่อจะสามารถรายงานข่าวให้ สั้น กระชับ ได้ใจความ ภายใน 70 ตัวอักษร

อัครวุฒิ ผู้วิจัย⁶³ ผู้รับผิดชอบการรายงานข่าวสั้นของเดลินิวส์ได้กล่าวไว้ว่า

“เวลาเขียนข่าว 70 ตัวอักษรมันมีค่าหมดเลย”

จึงเป็นที่น่าสนใจว่าภายใต้ข้อจำกัดนี้ นักข่าวมีกลวิธีในการเขียนข่าวสั้นอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนข่าว

การเขียนข่าวสั้นอาจจะถือว่าเป็นวรรณกรรมเร่งรีบ ที่ต้องแข่งขันกับเวลาตลอด เพื่อให้ ผู้รับสารได้รับข่าวอย่างรวดเร็วที่สุด การรายงานข่าวทางข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มี ข้อจำกัดทั้งด้านเวลาในการทำงานและพื้นที่ในการนำเสนอ ดังนั้นลักษณะภาษาจึงอาจจะมี ความแตกต่างไปจากภาษามาตรฐาน

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตันและคณะ⁶⁴ ได้ให้ความหมายของภาษามาตรฐานไว้ว่า คือ ภาษาภาค กลางที่คนไทยใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการตามระเบียบแบบแผน สุภาพชนทั่วไป เข้าใจได้ โดยมีหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน ไม่ใช้สำนวนผาดโผน หรือเก๋าล้ำสมัย ไม่ใช้ภาษา ถิ่น หรือภาษาคะนอง หรือใช้คำภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น สอดคล้องกับคำกล่าวของ วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์⁶⁵ ที่ว่าภาษาระดับมาตรฐานเป็นภาษาที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบและถูกหลัก ไวยากรณ์ มีความชัดเจน สละสลวย สุภาพ ภาษาระดับนี้อาจเรียกกันทั่วไปว่า ภาษาเขียน

ส่วนภาษาหนังสือพิมพ์นั้น ชำนาญ รอดเหตุภัย⁶⁶ ได้อธิบายลักษณะของภาษาหนังสือพิมพ์ ไว้ว่าเป็นภาษาที่มีความกระชับ กระตือรือร้น สะดุดตา ลักษณะของประโยคมักจะเบี่ยงเบนไปจาก

⁶³ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้วิจัย, 5 พฤศจิกายน 2550.

⁶⁴ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตันและคณะ, อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลคำ, “ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541).

⁶⁵ วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์, อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลคำ, เรื่องเดียวกัน.

⁶⁶ ชำนาญ รอดเหตุภัย, สัมมนาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร, 2522).

ประโยคมาตรฐาน กล่าวคือมักจะละเว้นประธานของประโยคเสียบ้าง เว้นคำเชื่อมประโยคเสียบ้าง รวมทั้งใช้ถ้อยคำแปลก ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ

ศาสตราจารย์สุกัญญา สุกบรรทัด⁶⁷ ได้กล่าวถึงภาษาของหนังสือพิมพ์ว่าเป็นภาษาที่มีกฎเกณฑ์พิเศษ แตกต่างจากภาษาธรรมดาที่ใช้ในหนังสือประเภทวิชาการ หรือวรรณกรรม เหตุที่เป็นดังนั้นก็เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทางวารสารศาสตร์ รูปแบบและลักษณะของสื่อ ดังนั้นความพิเศษของภาษาหนังสือพิมพ์จึงอยู่ที่การเขียนให้เข้าใจง่าย และในบางครั้งต้องเขียนเพื่อให้ผลทางอารมณ์แก่ผู้อ่าน

สิริวรรณ นันทจินทุล⁶⁸ ได้กล่าวถึง ลักษณะทั่วไปของภาษาหนังสือพิมพ์ ไว้ดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำภาษาแปลกใหม่ เพื่อสะดุดตาสะดุดใจผู้อ่าน และให้จดจำได้ง่าย โดยเฉพาะในส่วนของพาดหัวข่าวทั้งข่าวหน้า 1 และข่าวหน้าใน หรือแม้แต่ข่าวพรรคเดโมแครตก็ตาม
2. ใช้ภาษาในระดับภาษาปากมากที่สุด กล่าวคือ มีการใช้คำง่าย ๆ คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง คำทักทายภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายให้คนทุกระดับการศึกษา เข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ยังใช้ภาษาระดับกึ่งแบบแผน และภาษาแบบแผนบ้าง ในข่าวประเภท เช่น ข่าวเศรษฐกิจที่ปรากฏในหน้าใน ข่าวในพระราชสำนัก ประกาศแจ้งความ เป็นต้น
3. ใช้ถ้อยคำพุ่มเฟิย เพื่อขยายรายละเอียดให้มีความยาวพอเหมาะกับเนื้อที่
4. ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด กระชับความเพื่อให้ข้อความสั้นเพียงพอกับเนื้อที่หน้ากระดาษ
5. ใช้เครื่องหมาย เช่น ปรศนิ อัสเจริย์ อัญประกาศ ทับ สัญลักษณ์ เป็นต้น หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น สีเหลี่ยม วงกลม สามเหลี่ยม ดาว เป็นต้น ประกอบข้อเขียน ทั้งนี้มีหลายจุดประสงค์ เช่น เพื่อแบ่งแยกข้อความ เพื่อเน้นข้อความให้เห็นเป็นสำคัญ เพื่อแสดงว่าเป็นคำเฉพาะ เพื่อแสดงการขึ้นหัวข้อใหม่ ซึ่งบางครั้งการใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายต่างๆ ก็มีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เท่าใดนัก

สำหรับการเขียนข่าวนั้นมีหลักการใช้ภาษาดังต่อไปนี้ (เสริมศิริ นิลคำ, 2541)⁶⁹

1. รูปประโยคของข่าว

รูปประโยคปกติของภาษาไทย ประกอบด้วย

ประธาน + กริยา + กรรม

ฉัน กิน ข้าว

⁶⁷ สุกัญญา สุกบรรทัด, อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลคำ, ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน, หน้า 26.

⁶⁸ สิริวรรณ นันทจินทุล, การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543).

⁶⁹ เสริมศิริ นิลคำ, ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน, หน้า 26-29.

หรือรูปประโยคไม่มีกรรม

ขโมย วิ่งหนี ไป

ลักษณะประโยคเช่นนี้เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ดีใช้กันทั่วไปในหนังสือพิมพ์ แต่ในบางโอกาสเพื่อผลพิเศษอันจะพึงมีต่อผู้อ่าน (ภาษาหนังสือพิมพ์เรียกว่า special effect) นักข่าวอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบอันเป็นธรรมดาได้บ้าง เช่น

ประโยคปกติ “ชาย 20 คนถูกฆ่าโดยวิธีการฝังทั้งเป็น”

เพื่อเน้นส่วนสำคัญของเหตุการณ์ จึงอาจพบรูปประโยคที่น่าคำกริยามาขึ้นหน้าประโยค

“ฆ่าโหด 20 ศพ ฝังทั้งเป็น”

หรือการเน้นความสำคัญของกรรมมากกว่าประธาน อาจเอากรรมมาขึ้นหน้าประโยคได้ ดังนี้

“สินค้าเหล่านี้ผลิตโดยคนไทย”

2. การใช้เครื่องหมาย

หนังสือพิมพ์มีวิธีการใช้เครื่องหมายในรูปแบบของตนเพื่อความเข้าใจง่ายและความสวยงามจะกล่าวถึงเพียงบางเครื่องหมายที่สำคัญดังนี้

2.1 เครื่องหมายมหัพภาค (.) ที่นิยมใช้ในสื่อ ซึ่งอาจไม่เหมือนที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่

ใช้ตัวย่อ เช่น รมช. อตร. เป็นต้น

ใช้กับเวลา เช่น 10.00 น. เป็นต้น

2.2 เครื่องหมายจุลภาค (,) ที่ใช้กันมากคือ ใช้ในการแยกตัวเลข เช่น 5,000 นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังอาจใช้เครื่องหมายจุลภาคในการแยกคำ แยกประโยค เพื่อให้อ่านง่ายขึ้น

2.3 เครื่องอัญประกาศ (“ ”) มักใช้ในกรณีต่อไปนี้

ใช้กับประโยคคำพูด

ใช้กับชื่อคนที่ไม่มีการตั้งฉายา เช่น “เสี่ยโกศล”

ใช้กับวลีที่ต้องการเน้นให้ตื่นเต้น เช่น “ตายสยอง”

ใช้กับชื่อหนังสือ บทประพันธ์ เพลง เช่น เพลง “เขมรไพรโยค” เป็นต้น

ใช้กับคำที่ยังไม่เป็นที่คุ้นหู เช่น “ทอม-คี”

2.4 เครื่องหมายอื่น ๆ เช่น / ใช้สำหรับแยกชื่อ

3. การย่อ

การย่อคำ ผู้เขียนข่าวจะต้องจดจำคำย่อที่ใช้กันจนเป็นที่คุ้นตา เช่น CBS, UN, อสมท. , พรบ. เพราะการใช้คำย่อมีความสำคัญมากในการเขียนข่าวสั้น คำบางคำแทนที่จะใช้ตัวย่อ กลับตัด

ส่วนของคำออกไปเพื่อให้สั้นเข้า เช่น จุฬาฯ ม.รามฯ ในบางกรณีอาจเป็นการย่อด้วยการเปลี่ยนรูปคำเดิม เช่น จีนแดง ย่อมาจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน ฉนวน ย่อมาจาก เวียดนาม

4. การเขียนตัวเลข

4.1 การเขียนบอกจำนวน

4.1.1 นิยมใส่ตัวเลขไปตรงๆ ถ้ามีตัวเลขหลายตัว เช่น 49 วัน 22,180 บาท แต่ถ้าตัวเลขน้อยก็จะแสดงด้วยตัวอักษร เช่น หนึ่งวัน สองบาท

4.1.2 ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) กับตัวเลขที่มีตั้งแต่ 4 หลักขึ้นไป ยกเว้นปีและถนน เช่น 1,500 2,389,000 บ้านเลขที่ 6910 ถนนพิจัย

4.1.3 ใช้คำว่า ประมาณ เกือบ มากกว่า ร่วม เมื่อไม่สามารถระบุตัวเลขที่แน่นอน เช่น

“คนร่วม 10,000 คนยึดยึดกันบนอัมพวัน”

4.2 การเขียนบอกเลขที่หรือการบอกวัด การเขียนบ้านเลขที่ อายุ หน่วยของระยะทาง ขนาด ความเร็ว อุณหภูมิ น้ำหนัก เปอร์เซ็นต์ เวลา ใช้ตัวเลขทั้งสิ้น เช่น

220 ถนนนครสวรรค์

5 ประตูดอ

ดังนั้น การเขียนข่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหาสาระ โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งหลักเกณฑ์ในการเขียนข่าว เพื่อให้บรรลุผลในการสื่อสาร มีดังนี้

James Glen Stovall⁷⁰ ได้กล่าวถึงหลักการในการเขียนข่าวไว้สามข้อ คือ ความถูกต้อง (accuracy) สั้นกระชับ (brevity) และ ความชัดเจน (clarity)

ความถูกต้อง (accuracy)

ความถูกต้องนับเป็นเป้าหมายสำคัญในการเขียนข่าว นักข่าวอาจจะต้องอาศัยความพยายามในการเขียนข่าวให้ถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด เพราะข้อมูลที่มีความถูกต้อง ย่อมสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้รับข้อมูลได้ Stovall ได้กล่าวไว้ว่า “ในการจะได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง นักข่าวควรจะต้องเปิดใจให้กว้าง และเปิดรับข้อมูลใหม่ ๆ หรือความคิดที่หลากหลาย นักข่าวไม่ควรเขียนข่าวในทุกสิ่งที่ยินหรือได้รับฟังมา แต่ควรพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนที่จะลงมือเขียนข่าวนั้น” นอกจากความถูกต้องในเนื้อหาข่าวแล้ว ดวงใจ ไทยอุบุญ⁷¹ ยังได้แสดงความคิดเห็นว่า “ผู้เขียนข่าวต้องคำนึงถึงระเบียบของการใช้ภาษาและเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะด้วย”

⁷⁰ James Glen Stovall, *Writing for the mass media*, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1994).

⁷¹ ดวงใจ ไทยอุบุญ, *ทักษะการเขียนภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุง) (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549).

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความถูกต้องในการเขียนข่าวนั้น ประกอบด้วย สองส่วนสำคัญ คือ ความถูกต้องในเนื้อหาข่าว และความถูกต้องในหลักภาษา สองสิ่งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการเขียนข่าว

สั้นกระชับ (brevity)

การเขียนข่าวให้สั้นกระชับ นับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเขียนข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ Stovall ได้ให้หลักในการเขียนข่าวให้สั้นกระชับ ไว้ดังนี้

การจับประเด็นในการเขียนข่าว นักข่าวจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องราวที่เกิดขึ้นคืออะไร และ เรื่องราวที่จะบอกผู้อ่านคืออะไร แม้จะดูว่าเป็นคำถามที่ง่ายๆ ผิวเผิน แต่ในบางครั้งก็เป็นเรื่องที่ยากสำหรับผู้เขียนข่าว ดังนั้นหากผู้เขียนต้องการเขียนข่าวให้สั้นกระชับ ผู้เขียนข่าวจำเป็นต้องจับประเด็นในการเขียนข่าวให้ชัดเจนก่อนที่จะเริ่มลงมือเขียน

อย่าใช้คำที่มากเกินไป (redundancies) และคำที่ซ้ำซากจำเจ (repetitions) คำที่มากเกินไป หมายถึง การใช้จำนวนคำมากเกินไปในการอธิบายความคิด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการขาดกระบวนการคิดที่เป็นระบบ การเขียนเช่นนี้จะทำให้การเขียนสั้นไหลไปอย่างไม่น่าสนใจ และทำให้เรื่องราวที่สำคัญ ดูน่าเบื่อได้ ในขณะที่การใช้คำซ้ำซากจำเจ จะสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เอาใจใส่ในการเขียนของนักข่าวได้ และทำให้ผู้อ่านขาดความสนใจในเนื้อหาของข่าวชิ้นนั้น

ตัดคำที่ไม่จำเป็นทิ้ง มีคำบางคำในข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความหมายในการอ่านข่าว ดังนั้นนักข่าวจะต้องใช้สายตาที่แหลมคมในการค้นหาและตัดคำนั้นทิ้งเสีย เพื่อความสั้นกระชับได้ใจความ

ความชัดเจน (clarity)

การเขียนข่าวให้มีความกระชับชัดเจน เป็นเรื่องของศิลปะและทักษะในการใช้ภาษา การอธิบายความคิด และข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งนั้นเป็นงานที่ยากสำหรับนักข่าวทุกคน แต่อย่างไรก็ดีก็มีหลักในการเขียนข่าวที่จะช่วยให้นักข่าวสามารถเขียนข่าวได้ง่ายขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลหลักในการเขียนข่าวให้มีความชัดเจน ดังนี้

ความเรียบง่ายในการใช้ภาษา โดยทั่วไปผู้อ่านข่าวมีหลากหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นคนขับรถแท็กซี่จนกระทั่งถึงนักการเมือง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เขียนต้องรู้จักใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย และเป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านโดยทั่วไป ผู้เขียนข่าวบางคนคิดว่าภาษาที่ยากจะแสดงถึงความสามารถในด้านการเขียนข่าวของตน แต่แท้จริงแล้วเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง เพราะการใช้ภาษาที่อ่านยากสร้างความสับสนให้ผู้อ่านได้ ดังนั้น นักข่าวที่ดีต้องรู้จักใช้ภาษาที่เรียบง่าย แต่สามารถสร้างความหมายได้ลุ่มลึก

(James Glen Stovall ⁷², Orwell cited in Tony Harcup ⁷³, Vergel O. Santos ⁷⁴, ดวงใจ ไทยอนุญ ⁷⁵)

หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์เฉพาะทาง (jargon) คำที่ใช้บ่อยจนสูญเสียความหมายเดิม (clichés) และภาษาที่เป็นทางการ (bureaucratese) คำศัพท์เฉพาะทาง (jargon) เป็นภาษาเทคนิค มักพบในการเขียนข่าววิทยาศาสตร์หรือข่าวกีฬา ซึ่งมีผู้อ่านจำนวนน้อยที่จะเข้าใจความหมายที่แท้จริง ดังนั้นนักข่าวที่ดีควรจะเขียนคำศัพท์และวลีที่เข้าใจง่าย ชรรมดา เพื่อให้ผู้อ่านกลุ่มใหญ่สามารถเข้าใจความหมายได้ ในกรณีที่จำเป็นต้องเขียนควรอธิบายคำศัพท์นั้น ให้ชัดเจนด้วย ส่วน clichés หรือคำที่ใช้บ่อยจนสูญเสียความหมายเดิม ผู้เขียนข่าวควรจะหลีกเลี่ยงเพราะเป็นคำศัพท์ที่สร้างความจำแก่ผู้อ่าน ในขณะที่ภาษาทางการ (bureaucratese) เป็นการใช้ภาษาที่เป็นแบบแผน เพื่อที่จะทำให้ข่าวมีความสำคัญ แต่แท้จริงแล้วไม่มีความจำเป็นต้องใช้ เพราะอาจทำให้ผู้อ่าน เข้าใจข่าวได้ไม่กระจำชัด (Hodgson, F.W ⁷⁶, Stein, M.L. ⁷⁷)

ควรใช้ประโยคผู้กระทำ (Active) มากกว่าประโยคผู้ถูกกระทำ (Passive) ประโยคผู้กระทำจะประกอบด้วย ประธาน + กริยา + กรรม ซึ่งเป็นรูปประโยคที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ไม่สับสน เช่น ฉันทกินข้าว, ขโมยวิ่งหนีไป เป็นต้น (Vergel O. Santos ⁷⁸, เสริมศิริ นิลคำ ⁷⁹)

ผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนข่าว เพื่อเป็นกรอบในการศึกษาหลักในการเขียนข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยศึกษาว่าข่าวสั้นที่ดีควรมีลักษณะการนำเสนออย่างไร

นิยามศัพท์

SMS หมายถึง ข้อความสั้น ๆ ที่ส่งผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ มาจากภาษาอังกฤษว่า Short Message Service ซึ่งในภาษาอังกฤษสามารถส่งข้อความได้ 160 ตัวอักษรและภาษาไทยสามารถส่งข้อความได้ 70 ตัวอักษร

ข่าวสั้น หมายถึง การรายงานข้อเท็จจริง เหตุการณ์และข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นสู่สาธารณชนอย่างทันท่วงที ซึ่งผู้รับสารต้องเสียค่าบริการรายเดือน เพื่อแลกกับความรวดเร็วจับไวของข่าวต่างๆ ที่จะส่งตรงถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้รับสาร โดยเนื้อหาข่าวอาจจะเป็นข่าวการเมือง สังคม อุดมศึกษา บันเทิง กีฬา และข่าวสำคัญต่างๆ ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ

⁷² James Glen Stovall, *Writing for the mass media*, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1994).

⁷³ Orwell, cited in Tony Harcup, *Journalism: Principles and practice* (London: SAGE, 2004).

⁷⁴ Vergel O. Santos, *Basic journalism : an Asean handbook* (Manila : Vergel O. Santos, 1992).

⁷⁵ ดวงใจ ไทยอนุญ, *ทักษะการเขียนภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุง) (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549).

⁷⁶ Hodgson, F.W, *Modern newspaper practice : A primer on the press*, 3rd ed. (Oxford : Focal Press, 1993).

⁷⁷ Stein, M.L, *Newswriter's handbook : an introduction to journalism*, 2nd ed. (Ames, Iowa : Blackwell, 2006).

⁷⁸ Vergel O. Santos, *Basic journalism : an Asean handbook* (Manila : Vergel O. Santos, 1992).

⁷⁹ เสริมศิริ นิลคำ, "ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541).

โทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายถึง อุปกรณ์โทรศัพท์ที่ใช้กับระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยผู้ใช้สามารถนำโทรศัพท์เคลื่อนที่นี้ เคลื่อนที่ได้อย่างอิสระในขณะที่ติดต่อสนทนาภายในขอบเขตพื้นที่ให้บริการ ซึ่งโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นช่องทางในการส่งสารที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไร้สายที่มีความสามารถในการรับส่งประเภทสัญญาณเสียง ข้อความและรูปภาพตามความสามารถของโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นนั้นๆ

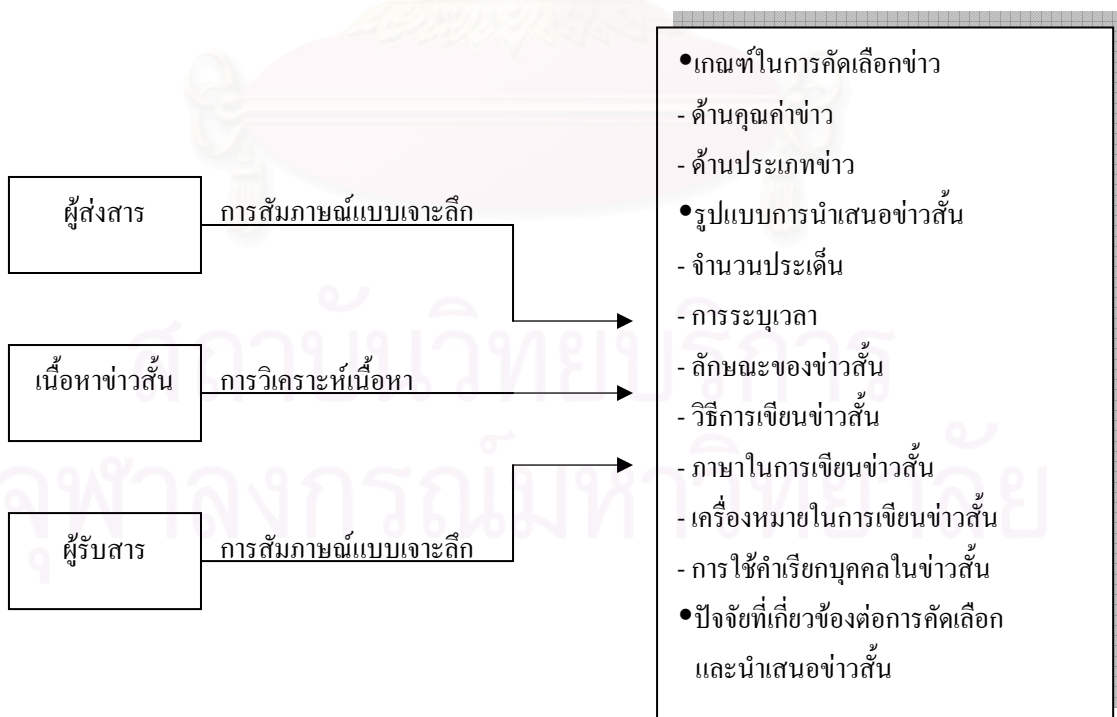
ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายถึง บริษัทผู้ให้บริการสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทย อันได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ AIS บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC และ บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE move

สถานีข่าว หมายถึง ชื่อเรียกสถาบันสื่อมวลชนที่ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากสื่อมวลชนที่ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีหลายประเภทสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และองค์กรข่าว (cross media) เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า “สถานีข่าว” เพื่อเรียกสถาบันสื่อมวลชนเหล่านี้

ผู้ให้บริการข่าวสาร หมายถึง สื่อมวลชนที่ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งคำว่าผู้ให้บริการข่าวสารนำมาจากคำภาษาอังกฤษ คือ คำว่า content provider

ผู้ใช้บริการ หมายถึง ผู้รับบริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่” ในครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยแบ่งการวิจัยเป็นสองส่วน ส่วนแรกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) กับเนื้อหาข่าวสั้น ส่วนที่สองเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับนักข่าวที่รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นของสถานีข่าว และผู้ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การกำหนดขอบเขตการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกสถานีข่าวสั้นที่นำมาวิเคราะห์แบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้ กล่าวคือในประเทศไทยมีสถานีข่าวรวมทั้งสิ้น 17 สถานี (เก็บข้อมูล ณ วันที่ 18 มกราคม 2551) เมื่อจำแนกตามพื้นฐานสื่อดั้งเดิม จะสามารถแบ่งออกมาได้ 4 ประเภท คือ สถานีข่าวที่มีพื้นฐานจากสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และองค์กรข่าว (cross media)

ประเภทแรก สื่อหนังสือพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
2. หนังสือพิมพ์ข่าวสด
3. หนังสือพิมพ์คมชัดลึก
4. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
5. หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ
6. หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์
7. หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน
8. หนังสือพิมพ์สยามกีฬา

ประเภทที่สอง สื่อโทรทัศน์

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.
2. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
3. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
4. สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์
5. สถานีข่าวรอยเตอร์

ประเภทที่สาม สื่อวิทยุ

1. สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น

ประเภทที่สี่ องค์กรข่าว (cross media)

1. บริษัทเนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2. บริษัทเมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท อ.ส.ม.ท. จำกัด (มหาชน)

จากนั้นจึงเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของกลุ่มสื่อที่มีพื้นฐานในการทำข่าวที่แตกต่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทแรก สื่อหนังสือพิมพ์ ใช้เกณฑ์จำแนกตามเนื้อหา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ประชานิยม (popular newspaper) และ หนังสือพิมพ์คุณภาพ (quality newspaper) ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ประชานิยมที่มียอดขายเป็นอันดับ 2 ในประเทศไทย¹ ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประชานิยมที่มียอดขายเป็นอันดับ 1 ไม่มีบริการนี้

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เพราะเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพที่มียอดขายเป็นอันดับ 1 ในประเทศไทย²

ประเภทที่สอง สื่อโทรทัศน์ ใช้เกณฑ์จำแนกสื่อตามการประกอบกิจการโทรทัศน์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ สถานีโทรทัศน์ของรัฐ (state television) และสถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ (commercial television) ผู้วิจัยได้เลือก สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และ สถานีข่าวรอยเตอร์

¹ อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์,บรรณาธิการ, สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 318.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 318.

สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นสถานีโทรทัศน์ของรัฐที่ดำเนินการ
โดยข้าราชการและลูกจ้างของรัฐ³

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เพราะดำเนินการโดยเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากรัฐ⁴
สถานีข่าวรอยเตอร์ เป็นสถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ โดยมีสถานะเป็นสำนักข่าวต่างประเทศ
ที่มีชื่อเสียงในการรายงานข่าว

ประเภทที่สาม สื่อวิทยุ มีเพียงสถานีข่าวเดียวที่ให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่
สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น เพราะเป็นสถานีวิทยุข่าว (news stations) ของภาครัฐกิจเอกชน โดย
เน้นบทบาทของการเสนอรายการที่เกี่ยวกับข่าวสาร และการรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง⁵

ประเภทที่สี่ องค์กรข่าว (cross media) เป็นองค์กรข่าวที่มีความหลากหลายในการทำธุรกิจ
ข้ามสื่อ โดยเฉพาะการข้ามระหว่างสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ รวมทั้งสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะ
เป็นสื่อวิทยุ และสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้เลือก บริษัทแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด
(มหาชน)

บริษัทแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เพราะเป็นองค์กรข่าวที่ให้บริการในสื่อหลาย
ประเภท โดยเฉพาะเป็นเว็บไซต์ข่าวที่ผู้ใช้จากประเทศไทยเข้าชมเป็นอันดับหนึ่ง จากการ
จัดอันดับของ อเล็กซ่า (Alexa) และ ทูริฮิตส์ (Truehits)⁶

ผู้วิจัยใช้ช่วงเวลาในการเก็บกลุ่มตัวอย่างของข่าวสั้น เป็นเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 1
กันยายน พ.ศ. 2550 ถึง 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 จากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มเลือกข่าวสั้นด้วยระบบ
หมุนเวียน (Rotation) ทุกช่วงวันที่ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 และ 30 ของทุกเดือน รวมจำนวน
วันในการเลือกข่าวสั้นทั้งสิ้น 59 วัน และมีจำนวนข่าวที่ใช้ในการศึกษา 3,636 ข่าว

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์นักข่าว

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยใช้เกณฑ์เดียวกับการ
คัดเลือกเนื้อหาข่าวสั้นเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา คือเน้นการแบ่งตามคุณลักษณะพื้นฐานของสถานีข่าว
ดั้งเดิม เพื่อความหลากหลายในการเก็บข้อมูล โดยมีรายชื่อนักข่าวผู้รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและ
นำเสนอข่าวสั้น ดังนี้

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 452.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 453.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 421.

⁶ <http://th.wikipedia.org/>

1. บรมบถ เพ็ชรสวัสดิ์	จากสถานีข่าวช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์
2. วริษฐ์ ลิ้มทองกุล	จากสถานีข่าวผู้จัดการ
3. ศุภราวลี เกษะประกร	จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
4. สมศักดิ์ โศกเกษม	จากสถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น
5. สุทธิชัย เตียวยืนยง	จากสถานีข่าวมติชนรายวัน
6. อมรเดช ชูสุวรรณ	จากสถานีข่าวโพสทูเดย์
7. อัครวุฒิ ตู่วชิรกุล	จากสถานีข่าวเดลินิวส์
8. ไม่ประสงค์ออกนาม	จากสถานีข่าวสด

การสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากนั้นก็ให้กลุ่มตัวอย่างบอกต่อไปเรื่อยๆ ตามหลักเครือข่าย (snowball technique)

1. กชกร นาคบุญช่วย อายุ 37 ปี อาชีพพนักงานของรัฐ กรุงเทพมหานคร
2. กิตติมา รัตนากาญจน์ อายุ 19 ปี นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพมหานคร
3. คชาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์ อายุ 23 ปี อาชีพรับราชการครู โรงเรียนบ้านนาปลาจาด จังหวัดแม่ฮ่องสอน
4. แคนทสุลียา บุญรัตน์ อายุ 28 ปี อาชีพเจ้าของร้านจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ กรุงเทพมหานคร
5. เจษฎา หวังธรรมมาชีพ อายุ 22 ปี อาชีพเจ้าของธุรกิจบ้านเช่า จังหวัดภูเก็ต
6. ชุติมา ศรียาภัย อายุ 28 ปี อาชีพเภสัชกรประจำโรงพยาบาลพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
7. นพวงษ์ มังคละชน อายุ 25 ปี นิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
8. นุชนารถ แก้วเกาะสะบ้า อายุ 22 ปี อาชีพรับราชการครู จังหวัดยะลา
9. บุษบา สมใจวงษ์ นิสิตปริญญาเอก คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
10. พัชรพร ประจักษ์สูตร อายุ 24 ปี นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
11. พิชญอร โสมเกษตรินทร์ อายุ 23 ปี นิสิตปริญญาโท วิทยาลัยปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

12. พิษะพะงา นีรัตติมานนท์ อายุ 23 ปี อาชีพรับราชการครู
โรงเรียนบ้านชาคลี จังหวัดระนอง
13. ภัศรา อินทร์เล็ก อายุ 21 ปี นักศึกษาปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
14. กานววัฒน์ พันพัว อายุ 26 ปี นักศึกษาปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์
วิทยาลัยทองสุข กรุงเทพมหานคร
15. มาตุภูมิ พิมลรัตนกานต์ อายุ 32 ปี อาชีพเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
กรุงเทพมหานคร
16. ศรีัญญา โรจนวงศ์ชัย อายุ 25 ปี นิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
17. ศุภวรรณ จันทร์แก้ว อายุ 24 ปี อาชีพรับราชการครู โรงเรียนบ้านควนอิน
นอโม จังหวัดพัทลุง
18. สมเกียรติ จิวะสมบุญกุล อายุ 25 ปี อาชีพแพทย์ จังหวัดราชบุรี
19. สมหมาย โชติช่วง อายุ 40 ปี อาชีพผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านทับช้าง จังหวัดจันทบุรี
20. แสงเดือน ทองเมืองสัก อายุ 32 ปี อาชีพผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงแรม
จันทร์สม บีช รีสอร์ทและดีเจ คลื่นวิทยุ อสมท.ระนอง 100.5
เมกะเฮิรซ์ จังหวัดระนอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ ดังนี้

การสัมภาษณ์นักข่าว

- ท่านมีการรับผิดชอบอย่างไรบ้าง
- นิยามความหมายของข่าวสั้นในความคิดของท่าน คืออะไร
- กระบวนการทำงานของการนำเสนอข่าวสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ขององค์กรของท่าน
เป็นอย่างไร
- ท่านใช้เกณฑ์ใดในการพิจารณาคัดเลือกข่าวสั้น เพราะเหตุใด
- ปัญหาในการรายงานข่าวสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอะไรบ้าง

- ข้อจำกัดของการส่งข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถส่งได้ไม่เกิน 70 ตัวอักษร ภายใต้ข้อจำกัดนี้ท่านมีกลวิธีในการเขียนอย่างไรบ้าง
 - กลุ่มเป้าหมายของผู้รับสารในการนำเสนอข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ขององค์กรของท่านคือกลุ่มใด
 - ท่านคิดว่าแนวโน้มของข้อความสั้นผ่านทาง โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะพัฒนาในรูปแบบใดต่อไป
- การสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ส่วนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลัง พฤติกรรม และเหตุผลในการเปิดรับข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

- ท่านคิดว่าท่านใช้บริการข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่เพราะเหตุใด
- ท่านรับข้อความสั้นเป็นจำนวนกี่สถานีข่าว คือสถานีข่าวอะไร
- เมื่อมีข้อความข้อความสั้นเข้ามาในโทรศัพท์เคลื่อนที่ของท่าน ท่านเปิดดูข้อความสั้นทุกครั้งเลยหรือไม่
- เมื่อท่านอ่านข้อความสั้นแล้วท่านลบทิ้งเลยหรือไม่
- ท่านรับข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นสื่อหลักหรือไม่
- เมื่อท่านอ่านข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่แล้ว ท่านสนใจไปติดตามข่าวเรื่องนั้นจากสื่ออื่นๆหรือไม่
- ท่านคิดว่าการรับข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีผลทำให้ความต้องการข่าวจากสื่ออื่นๆในชีวิตประจำวันของท่านเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

ส่วนที่สอง เพื่อทราบทัศนคติความคิดเห็นเกี่ยวกับการรายงานข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

- นิยามความหมายของข้อความสั้นในความคิดของท่าน คืออะไร
- ท่านพอใจในการรายงานข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือไม่ อย่างไร
- โดยส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่านสามารถอ่านข้อความสั้นได้เข้าใจหรือไม่ อย่างไร
- ข้อบกพร่องในการรายงานข้อความสั้นมีอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร
- ในอนาคตท่านยังจะคงใช้บริการข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผู้วิจัยได้รับข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่น Nokia N72 ที่สามารถถ่ายโอนข้อมูลจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผ่านโปรแกรม Nokia PC Suite เข้าสู่คอมพิวเตอร์ได้โดยตรงเพื่อลดความผิดพลาดในการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

- ก. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข่าวสั้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล
- ข. ออกแบบเครื่องมือ แบบบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้น (tally sheet)
- ค. กำหนดวิธีบันทึกข้อมูล

หน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูล (Unit of Analysis)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยในการวิเคราะห์ คือ

1. ระดับคำ (Words) เป็นหน่วยสำหรับการวิเคราะห์ การอ้างอิงชื่อบุคคล การใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น และการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น
2. เนื้อหาหลัก (Themes) เป็นหน่วยที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ คุณค่าข่าว และลักษณะของข่าวสั้น
3. รายเรื่อง (Items) เป็นหน่วยสำหรับการวิเคราะห์ประเภทข่าวสั้น วิธีการเขียนข่าวสั้น จำนวนประเด็นในการนำเสนอข่าวสั้น และการระบุนเวลาในข่าวสั้น นับหน่วยเป็นจำนวนรายชิ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข่าวสั้น

สามารถจำแนกการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. จำแนกตามคุณค่าข่าว (News values) โดยดูว่าข่าวสั้นชิ้นนั้น ใช้หลักคุณค่าข่าวใดที่เด่นชัดที่สุด โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

- 1.1 ความใกล้ชิด เหตุการณ์ใกล้ชิดกับตัวผู้รับสาร ทั้งด้านเวลา ระยะทาง และความคิด ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักบุคคลในข่าว สถานการณ์และสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว
- ตัวอย่าง

ช่างฝีมือคนพิการคว้า2ทอง2เงิน2ทองแดง แข่งขันฝีมือคนพิการนานาชาติ

(SNews, 18 พฤศจิกายน 2550, เวลา 12:29:53)

- 1.2 ความสำคัญหรือความเด่น ความเด่นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคคล สถานที่ และสิ่งของ ที่มีจะเป็นสิ่งดึงดูดหรือกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น เพื่อสร้างความพอใจให้กับผู้รับสาร

ตัวอย่าง

ในหลวงดำรัสศาลปกครองสูงสุด ไร้อำนาจตัดสินคดีการเมืองเป็นหน้าที่ศาลรธน.
(TV5NEWS, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา 20:41:44)

- 1.3 ผลกระทบต่อเนื่องหรือที่ตามมา เป็นผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับมวลชน อาจเป็นผลกระทบทางความเป็นอยู่ การครองชีพ หรือทางสังคมที่เกิดขึ้นทางโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ หากเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นนั้นมีผลกระทบต่อคนจำนวนมากย่อมมีคุณค่าสูงกว่าเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนจำนวนน้อย

ตัวอย่าง

ผู้ค้าน้ำมันทุกรายปรับขึ้นราคาเบนซิน-ดีเซล30สต./ลิตรมีผลพรุ่งนี้
(CH7News, 13 พฤศจิกายน 2550, เวลา 9:35:01)

- 1.4 ความลึกซึ้งซ่อนเงื่อน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่างหรือยังไม่สามารถหาสาเหตุที่แท้จริง มีส่วนกระตุ้นให้ผู้อ่านสงสัยใคร่ติดตามให้ถึงที่สุด

ตัวอย่าง

3 มื้อปิ่นอินทร.อยุธยาโดนยิงตายปริศนาที่อ.อุทัย อยุธยาพบข.ภ.1เร่งหาสาเหตุ
(CH7News, 10 มกราคม 2551, เวลา 6:39:11)

- 1.5 ความผิดปกติ โดยธรรมชาติ มนุษย์มักจะสนใจในสิ่งแปลกประหลาดหรือไม่เคยพบเห็นมาก่อน

ตัวอย่าง

9คนงานรง.หมักหน่อไม้ราชบุรีฟูบคาบ่อหมักคาดเจอกลิ่นพิษ-ส่งรพ.ช่วยชีวิต
(TV5NEWS, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา 20:41:44)

- 1.6 ความขัดแย้ง คนส่วนใหญ่มักจะสนใจหรือให้ความสำคัญอย่างมากต่อเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือการเผชิญหน้า ความขัดแย้งมีคุณค่าสูงกว่าเพราะธรรมชาติของมนุษย์อยากรู้ถึงสาเหตุของความขัดแย้งนั้น

ตัวอย่าง

มีอบกว่าพันชุมชนหน้าศาลากลางจ.สมุทรสงครามค้านสร้างโรงไฟฟ้าบางแก้ว
(CH7News, 6 พฤศจิกายน 2550, เวลา 10:40:01)

1.7 **องค์ประกอบทางด้านเพศ** เรื่องเพศมีคุณค่าความเป็นข่าวเสมอเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวของมนุษย์

ตัวอย่าง

ลือสนั่น! “พีเป่าสายันต์” ถูกเมียตีกทิ้งแล้วเหตุอสังหาริมทรัพย์

(MGR News, 14 สิงหาคม 2550, เวลา 11:25:25)

1.8 **ความน่าสนใจตามปुरुชนสนใจ** เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ นับตั้งแต่อารมณ์โศกเศร้า เห็นอกเห็นใจ จนถึงอารมณ์ยินดีปรีดา รัก เกลียด โกรธ อิจฉา ขบขัน ฯลฯ ซึ่งทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย

ตัวอย่าง

บักดีทุบปีเสียชีวิตแล้วที่ศิริราช-ติดเชื่อในกระแสเลือดหลังไม่ได้สติ4ปี

(RT NEWS, 10 ธันวาคม 2550, เวลา14:59:13)

1.9 **ความก้าวหน้า** หมายถึง เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเจริญก้าวหน้าในสังคม การพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษา ซึ่งล้วนมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

ตัวอย่าง

ผลวิจัย"คิงส์คอลเลจ"ระบุคนมี"ไฟเออะแก๊ซ" ไม่เสี่ยงโรควัยชรา

(MGR News, 15 กรกฎาคม 2550, เวลา 16:25:14)

2. จำแนกตามประเภทข่าวสั้น

2.1 ข่าวการเมือง รัฐบาล

ตัวอย่าง

สมัครส่งนายแจจคตส.ข้อหาบางระดับเพลิงบายนี่-พร้อมขอนำสืบพยานกว่า10ปาก

(MGR News, 20 ธันวาคม 2550, เวลา 8:51:22)

2.2 ข่าวราชการ

ตัวอย่าง

ขึ้นเงินเดือนให้ขรก.-ขรก.บ้านาญ-ลูกจ้าง ทั่วประเทศ ร้อยละ4 เริ่ม1ตค.นี้

(KomNews, 5 มิถุนายน 2550, เวลา15:57:57)

2.3 ข่าวทหาร สงคราม และการป้องกันประเทศ

ตัวอย่าง

คืบหน้าในระแเง พบเอ็ม16ที่ถูกปล้นเมื่อปี47 2กระบอก/อาท้าว จันท.1กระบอก
(Daily News, 24 ธันวาคม 2550, เวลา 10:58:59)

2.4 ข่าวเศรษฐกิจ

ตัวอย่าง

ราคาน้ำมันตลาดโลกซื้อขายล่วงหน้าทะยานอีกพุ่งไป96ดอลลาร์ต่อบาร์เรล
(Matichon, 1 พฤศจิกายน 2550, เวลา 7:15:13)

2.5 ข่าวราชสำนัก

ตัวอย่าง

แถลงการณ์จ.26 พระพี่นางฯมีพระอาการเหนื่อยน้อยลงรู้พระองค์เป็นครั้งคราว
(SNews, 16 ธันวาคม 2550, เวลา 13:02:35)

2.6 ข่าวพยากรณ์อากาศและการแจ้งเตือนภัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านอุตุนิยมวิทยา

ตัวอย่าง

อุตุเตือนทุกภาคมีฝนต่อเนื่อง/21จว.ทั่วปท.ระวังน้ำท่วมฉับพลัน-น้ำป่า
(CH7News, 18 กันยายน 2550, เวลา 7:57:52)

2.7 ข่าวคมนาคมขนส่ง

ตัวอย่าง

คค.สั่งบขส.-รถไฟลดค่าตั๋ว50%/รถเมล์-รถไฟฟ้าฟรีทั้งวัน หนุนปชช.ลด.23ชค.
(RT NEWS, 14 พฤศจิกายน 2550, เวลา 10:36:07)

2.8 ข่าวสังคมและบุคคล

ตัวอย่าง

ศุภพร มาพึ่งพงศ์ นักพากย์กีฬา เสียชีวิตกะทันหันขณะพานักกอล์ฟไปฝึกซ้อม
(Matichon, 25 พฤศจิกายน 2550, เวลา 17:05:13)

2.9 ข่าวต่างประเทศ

ตัวอย่าง

จีนห้ามนำเข้ามันฝรั่งพริกเกิลส์สบาร์บีคิวหลังพบสารก่อมะเร็งในส่วนผสม
(RT NEWS, 9 ธันวาคม 2550, เวลา 10:35:59)

2.10 ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้

ตัวอย่าง

รถบัสคณะนศ.ม.เกษตรฯสกลนคร ลงเนินไถลชนข้างทางที่จ.เลย ดับ4-เจ็บกว่า30
(Daily News, 2 ธันวาคม 2550, เวลา 9:18:04)

2.11 ข่าวอาชญากรรมและปัญหาด้านศีลธรรมจรรยาของสังคม

ตัวอย่าง

15.22น.รวบทอมชลบุรีคดีสั้น!ขโมยของหวังติดคุกหาแฟนแต่ห้างยอมความอดพบสาว
(INN, 20 ธันวาคม 2550, เวลา 10:46:11)

2.12 ข่าวกีฬา

ตัวอย่าง

สนฉัตร-สรรค์ชัย รติวัฒน์ ชนะคู่ฟิลิปปินส์ คว่ำแชมป์เทนนิสชายคู่ซีเกมส์
(SNews, 15 ธันวาคม 2550, เวลา 8:27:22)

2.13 ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม ความบันเทิง และการท่องเที่ยว

ตัวอย่าง

คู่รักคาราเต็งหัก!"ฟลุค"รับแยกทาง"โบ"นานกว่า2ปีแล้ว"ยัน"แบม"แต่พี่สาว
(Daily News, 4 ธันวาคม 2550, เวลา 16:28:05)

2.14 ข่าวการแพทย์สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม

ตัวอย่าง

สธ.เตือนอันตรายสารตะกั่วในสีเคลือบลายงาน ด้วย ชามเซรามิกทำให้IQต่ำ-NBT
(SNews, 9 ธันวาคม 2550, เวลา 8:17:34)

2.15 ข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดาราศาสตร์

ตัวอย่าง

นาซาจะส่งมนุษย์ไปดวงจันทร์อีกในปี2020เพื่อตั้งสถานีอวกาศสำรวจดาวอังคาร
(RT NEWS, 11 ธันวาคม 2550, เวลา 13:26:19)

2.16 ข่าวการศึกษา

ตัวอย่าง

ผู้กักศ.ครบชำระหนี้ทยอยจำคุกแล้วร้อยละ 68 เผยสถานการณ์จำคุกหนี้ดีขึ้น
(Daily News, 26 สิงหาคม 2550, เวลา14:51:53)

2.17 ข่าวสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง

ช.โลกจะตั้งกองทุนอนุรักษ์ป่าจำนวน300ล.ดอลลาร์US หวังช่วยลดภาวะโลกร้อน
(RT NEWS, 11 ธันวาคม 2550, เวลา 18:03:11)

2.18 ข่าวศาล

ตัวอย่าง

ศาลพิพากษาจำคุก50ปี 2ครูที่น่วมจีนศิษย์หลายรายเมื่อปี2549
(Daily News, 20 พฤศจิกายน 2550, เวลา 8:32:47)

2.19 ข่าวบริการประชาชน

ตัวอย่าง

ตอน3ทุ่ม-ตี5งดจ่ายน้ำถ.ประชารายถูร้บ้ำเพ็ญตั้งแต่แยกรัชดา-สุทธิสาร
(Matichon, 18 ตุลาคม 2550, เวลา11:11:16)

3. จำแนกจำนวนประเด็นในการนำเสนอข่าวสั้น ซึ่งข่าวบางชิ้น อาจนำเสนอเพียงประเด็นเดียว ขณะที่บางชิ้นอาจนำเสนอมากกว่าหนึ่งประเด็นในทิศทางเดียวกัน หรือคนละทิศทางก็ได้

3.1 ข่าวสั้นที่นำเสนอเพียงประเด็นเดียว

ตัวอย่าง

เครื่องเล่นล่องแก่งสวนสยามเกิดอุบัติเหตุกระแสไฟตกมีผู้ได้รับบาดเจ็บ
(Matichon, 24 ตุลาคม 2550, เวลา 10:45:13)

3.2 ข่าวสั้นที่นำเสนอ สองประเด็นหรือมากกว่า ในทิศทางเดียวกัน

ตัวอย่าง

เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์เลื่อนแจ้งพระสมเด็จฯขอข้อมูล/ปชช.ทยอยขอเงินคืนปณท.
(SNews ,21 ธันวาคม 2550,เวลา 8:56:10)

3.3 ข่าวสั้นที่นำเสนอ สองประเด็นหรือมากกว่า ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

ตัวอย่าง

กรม.อนุมัติ 30ล้านจัดงานพระศพพระพี่นาง/พจมานกลับบ้านจันทร์ส่องหล้า
(CH7News, 8 มกราคม 2550, เวลา 3:27:02)

4. จำแนกการระบุเวลาในข่าวสั้น

4.1 ระบุเวลาในการส่งข่าว

ตัวอย่าง

06.30 ไฟไหม้โตคิวรัชดาดับแล้ว โหมกว่า 1 ชม. รุ่งสาข-กทม.เตรียมตัวสอบ

(INN, 9 มกราคม 2550, เวลา 6:44:03)

4.2 ไม่ระบุเวลาในการส่งข่าว

ตัวอย่าง

ไฟไหม้อาคาร โตคิวเก่า ถ.รัชดาฯ กลางดึก ไม่มีผู้ได้รับอันตราย

(Daily News, 9 มกราคม 2550, เวลา 8:16:21)

5. จำแนกตามลักษณะของข่าวสั้น

5.1 การรายงานข้อเท็จจริง คือ ข่าวสั้นที่รายงานให้ทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการใส่ความคิดเห็นในการรายงานข่าว

ตัวอย่าง

เจ้าชายแอนดรูว์เยือนไทยอัญเชิญพระราชสาส์นจากพระราชินีอังกฤษถวายแด่ในหลวง

(Matichon, 7 ธันวาคม 2550, เวลา 10:08:10)

5.2 การวินิจฉัยใส่ความรู้สึก คือ ข่าวสั้นที่รายงาน โดยเขียนถึงความรู้สึก ความเชื่อ หรือความคิดเห็นลงไปข่าว

ตัวอย่าง

09.45 น. เมลล์ร่วม 48 ชุ่ย! เปิดประตูก่อนถึงป้ายทำสาวออฟฟิศร่วงเลือดอาบสาหัส

(INN, 18 กันยายน 2550, เวลา 9:56:04)

6. จำแนกตามวิธีการเขียนข่าวสั้น

6.1 **Summary lead** ความนำแบบสรุปข้อเท็จจริงหรือสรุปความ (Summary Lead)

เป็นการเขียนข้อสรุปข้อเท็จจริงต่างๆ ที่สำคัญไว้ในวรรคเดียวกันหมด ซึ่งจะทำให้ความหมายของข่าวอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่มีเพียงประเด็นเดียว โดยความนำรูปแบบนี้จะสามารถตอบคำถาม 5W's + 1H ได้ทั้งหมดว่าเรื่องเกิดอะไรขึ้น มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เรื่องเกิดขึ้นเมื่อไร เพราะเหตุใด และเกิดขึ้นอย่างไร

6.1.1 **Who lead** ข่าวสั้นที่ใช้ “ใคร” (Who) นำ เนื่องจากพิจารณาถึงความเด่นของบุคคลที่เป็นข่าว หรือในกรณีที่บุคคลไม่เด่นพอ ก็จะพิจารณาเอา

อาชีพ ตำแหน่ง สถานที่ พรรคการเมือง องค์กร หรือสิ่งของซึ่งเป็นที่รู้จักนำมาเขียนก็ได้

ตัวอย่าง

“จรัญ ดิษฐาอภิชัย” ส่อเก้าอี้ปลิว! สนช.เริ่มพิจารณาถอดถอนใน 2 สัปดาห์นี้

(MGR News,2 สิงหาคม 2550, เวลา 12:30:49)

6.1.2 **What lead** เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นคนเรามักจะสนใจว่าเกิดอะไรขึ้นก่อน (What happen) โดยการเริ่มต้นประโยคนิยมใช้คำกริยา เพื่อช่วยให้เขียนข่าวง่ายขึ้นและยังดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วย การเขียนข่าวแบบนี้เป็นการเน้นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น ซึ่งเรื่องราวหรือเหตุการณ์มักจะเด่นกว่าบุคคลที่ตกเป็นข่าว

ตัวอย่าง

16.57น.ฆ่าโหดทุบหัวกระเทยหมกบ้านพักกรม152-ตร.รูดสอบหาตัวมือสังหารแล้ว

(INN,17 มิถุนายน 2550, เวลา17:04:12)

6.1.3 **When lead** ข่าวสั้นแบบเน้นเวลา (When) ใช้ในกรณีที่เห็นว่าเงื่อนไขเวลามีความสำคัญมากกว่าประเด็นอื่น ๆ บางครั้งผู้เขียนข่าวต้องการจะเน้นว่าหากเลยเวลาที่กำหนดจะเกิดผลเสียอย่างไร ข้อระมัดระวังในการเขียนข่าวประเภทนี้คือ การนำเอาวัน เวลาวางในตำแหน่งให้ถูกต้อง เพราะอาจทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป หากเวลามีความสำคัญเพียงพอก็สามารถนำมาเขียนข่าวได้

ตัวอย่าง

เข้านี้คนกรุงวุ่น! รถไฟฟ้าได้คืนขัดข้องผู้โดยสารติดนานกว่าครึ่งชั่วโมง

(Postnews,18 มิถุนายน 2550, เวลา 08:05:01)

6.1.4 **Where lead** ในกรณีที่เห็นว่าสถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงนำเอาสถานที่มาวางไว้ข้างหน้าประโยค โดยมีการพิจารณาเห็นว่าสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์มีความเด่นเพียงพอที่จะนำมาเขียนข่าว

ตัวอย่าง

อ.ไม้แก่น ปัตตานีป่วนหนัก เพลาร.-ลอบบี้ม-ชุมนุมยิงนกอ.ดับ อส.จับ4

(Daily News,19 มิถุนายน 2550, เวลา 09:29:50)

6.1.5 **Why lead** ข่าวสั้นบางข่าวผู้เขียนข่าวต้องการบอกถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นว่าเป็นอย่างไรร ทำไมเหตุการณ์เช่นนี้จึงเกิดขึ้น โดยผู้เขียนข่าวพิจารณาเห็น

ว่าสามารถจะตอบคำถามหรือข้อสงสัยเบื้องต้นของผู้อ่านข่าวได้ เน้นถึงประเด็นสาเหตุ ที่ทำให้เกิดสาเหตุเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้

ตัวอย่าง

พืษแผ่นดินไหว พระประธานวัดร่องอ้ออายุ300ปีกลางเมืองเชียงใหม่ ฐานร้าว!
(KomNews, 19 มิถุนายน 2550, เวลา 16:07:28)

6.1.6 **How lead** ผู้เขียนข่าวมักจะใช้ในการอธิบายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงว่า “เกิดขึ้นได้อย่างไร” เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านว่า เหตุการณ์นั้นๆเกิดขึ้นได้อย่างไร การเขียนเช่นนี้เป็นการอธิบายข้อเท็จจริง ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ว่าจะดำเนินไปในลักษณะอย่างไร หรืออธิบายถึงวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนที่เป็นรายละเอียดของข่าว

ตัวอย่าง

ไม่พบตัวอย่างในข่าวสั้น

6.2 **Novelty lead** ความนำที่เป็นการเพิ่มความหลากหลายและความน่าสนใจให้แก่ข่าว โดยการเขียนข่าวมักมีรูปแบบลีลาและการใช้ภาษาและไวยากรณ์ที่มีลักษณะเฉพาะ โดยความนำแบบต่างๆ ที่พบในการเขียนข่าวสั้น มีดังนี้

6.2.1 **Punch lead** การเขียนคำที่ใช้รายงานเหตุการณ์อย่างรุนแรง จึงขังกระแทกกระทั้น โดยพยายามหาคำเข้มข้น คำด้น (strong words) มาใช้ในการเขียน เช่น ชู! ด่วน! ระเบิด! ในข่าวสั้นพบว่ามักใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ตามหลังเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน

ตัวอย่าง

จนมุมแล้ว!ฝรั่งแคนาดาหนีคดีตุ๋นเข้าไทย ตามรวบได้ที่โคราช/แกลงบายนี้
(Daily News,20 ตุลาคม 2550, เวลา 07:26:36)

6.2.2 **Quotation** การเขียนความนำ ที่นำคำพูด วลี หรืออนุประโยคที่สำคัญ ซึ่งให้สัมภาษณ์ โดยผู้ที่ตกเป็นข่าวนำมาเขียน ในการรายงานข่าวสั้น

ตัวอย่าง

“ชวน” ยัน “มาร์ค” ไม่ใช่ “มะม่วงบ่มแก๊ส” เชื่อนำพาบ้านเมืองไปได้ด้วยดี
(Daily News, 1 ธันวาคม 2550, เวลา 10:04:40)

7. จำแนกการใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น เนื่องจากข่าวสั้นมีข้อจำกัดในการเขียนข่าว ดังนั้นจึงพบรูปแบบการใช้ภาษาในหลายรูปแบบเพื่อให้ข่าวสั้นมีข้อความที่สั้นและกระชับ

7.1 การใช้คำทับศัพท์ คำในภาษาต่างประเทศที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย โดยการเลียนเสียงคำเดิม

ตัวอย่าง

อภิสิทธิ์แอนตี้ความรุนแรง จี้ กกต.สอบกรณีทหารใช้ปืนข่มขู่ พลช.

(Daily News, 4 พฤศจิกายน 2550, เวลา 7:42:21)

“แอนตี้” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Anti” แปลว่า ต่อต้าน

7.2 การใช้สำนวนหรือวลีภาษาต่างประเทศ โดยเขียนตัวหนังสือเป็นภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

เจ.เค. โรว์ลิง ได้รับเลือกเป็น **Entertainer of the Year**

(Daily News, 26 พฤศจิกายน 2550, เวลา 9:57:11)

7.3 การใช้คำตัดสั้น โดยส่วนใหญ่มักเป็นการตัดคำให้กระชับขึ้น เพื่อให้พอดีกับเนื้อที่ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด

ตัวอย่าง

08.02น.ตร.จับที่ล่าอาคีตเขยโหดยิงแม่ยายกับญาติตาย4เจ็บ5แค้นปาหินเข้าบ้าน

(INN, 20 กันยายน 2550, เวลา 8:12:23)

“จับที่” เป็นคำตัดสั้นจากคำว่าจับที่

7.4 การใช้คำผิดความหมาย

ตัวอย่าง

โศนกรบาลโยกย้ายตร. 50ตำแหน่งแต่งตั้ง! เซ็นแล้ว-เจอวัง ต้องแก้ใหม่

(Daily News, 14 มิถุนายน 2550, เวลา 08:17:33)

7.5 การใช้อักษรย่อ อักษรที่ใช้แทนคำใดๆ เพื่อความสะดวกในการเขียนหรือลดความยาวของค่านับลง

ตัวอย่าง

เกิดเหตุบึ้มที่จ.ปัตตานี “นอก.ไม้แก่น-คณะ”เสียชีวิต 3 ราย

(MGR, 18 มิถุนายน 2550, เวลา 10:40:17)

7.6 การใช้ศัพท์เฉพาะ อันได้แก่ศัพท์ทางเศรษฐกิจ ศัพท์ทางด้านกีฬา และศัพท์ทางวิทยาศาสตร์

ตัวอย่าง

พิษซัปปิร่่มถล่มศก.สหรัฐฯเฟดหันเป้าGDPปีหน้าโต1.8-2.5%จากเดิม2.5-2.75%

(CH7News, 20 พฤศจิกายน 2550, เวลา 15:40:27)

7.7 การใช้ภาษาพูด มักเป็นคำที่บรรยายภาพลักษณ์ (image) และเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกร่วมในเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง

12.42น.โตะพอสาวร้อยเอ็ดรับต่อแอลโจริงง2ล.อ้างถึงแตกหวังหุ้นส่วนเห็นใจ

(INN, 16 มิถุนายน 2550, เวลา 12:49:31)

7.8 การย่อโดยใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๗)

ตัวอย่าง

โปรดเกล้าฯแล้วตามโผนพงษ์นั่งผบ.ทบ.-สพรั่ง รองปลัดคห.-มนตรี รองผบ.สส.

(MGR News, 6 กันยายน 2550, เวลา 19:21:58)

8. จำแนกการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น

เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น มุ่งที่จะบอกอารมณ์ หรือให้อ่านได้อย่างถูกต้องตามความต้องการของผู้เขียน การใช้เครื่องหมายให้ถูกต้องนับว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการใช้ภาษาไทย โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะขอชี้แจงเกณฑ์การใช้เครื่องหมายต่างๆตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งเครื่องหมายที่พบในข่าวสั้น มีดังนี้

8.1 จุด (dot, point) ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ . มีหลักเกณฑ์การใช้

ดังต่อไปนี้

8.1.1 ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษรเพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ

ตัวอย่าง

รวมใจไทยซึ่ปช.คมช.เล่นการเมืองยากซึ่รธน.ชั่วคราวให้อู่จนมีรัฐบาลใหม่

(TV5 NEWS, 15 กรกฎาคม 2550, เวลา 13:00:07)

8.1.2 ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาทีเพื่อบอกเวลา

ตัวอย่าง

13.06น.สนธิปิดพรบ.มันคงให้อ่านาจทหารเบ็ดเสร็จ-เปิดทางนายกปลดผอ.รมน.ได้

(INN, 15 กรกฎาคม 2550, เวลา 13:14:03)

8.1.3 ใช้เป็นจุดทศนิยม

ตัวอย่าง

คู่มือโปสเตอร์ ประชาชน 35.43% มอง 'บิ๊กบั้ง' เล่นการเมืองเพื่อผลประโยชน์และอำนาจ
(Daily News, 15 กรกฎาคม 2550, เวลา 16:20:21)

8.2 จุดภาค (comma) หรือจุดทศนิยม ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้, มีหลักเกณฑ์การใช้ ดังต่อไปนี้

8.2.1 ใช้แยกวลีหรืออนุประโยคเพื่อเพิ่มความเข้าใจสับสน

ตัวอย่าง

08.03น.2 ลูกจ้าง โจร โหดรับฆ่าแทงจี้มเจ้าชายวัดคูอ้างแก่นธุกดา, งบให้เงินน้อย
(INN, 11 กรกฎาคม 2550, เวลา 08:12:17)

8.2.2 ใช้คั่นรายการที่เขียนต่อกัน ตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป โดยเขียนคั่น

ตัวอย่าง

สลากกินแบ่ง 16 ก.ค. 50 รางวัล 1 คือ 527384 เลขท้าย 3 ตัว 334, 183, 105, 947 และ 2 ตัว 77
(TV5 NEWS, 16 กรกฎาคม 2550, เวลา 16:23:04)

8.2.3 ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ 3 หลัก

ตัวอย่าง

คตส. สั่งอายัดเงินขายหุ้นชินคอร์ปของพานทองแท้ เพิ่มอีก 4 รายการ 1,900 ลบ.
(SNEWS, 9 กรกฎาคม 2550, เวลา 17:42:12)

8.3 ทวิภาค (colon) รูปดังนี้ : มีหลักเกณฑ์การใช้ ดังต่อไปนี้

ใช้ไขความ แทนคำ “คือ” หรือ “หมายถึง”

ตัวอย่าง

ผลสลากกินแบ่งรัฐบาลงวด 16 ก.ค. 50 / รางวัลที่ 1: 527384 / เลขท้าย 2 ตัว: 77
(MGR News, 16 กรกฎาคม 2550, เวลา 16:03:40)

8.4 ต่อ ชื่อเครื่องหมาย รูปดังนี้ : มีหลักเกณฑ์การใช้ ดังต่อไปนี้

ใช้แสดงอัตราส่วนและมาตราส่วน สัดส่วน หรือ แสดงปฏิกิริยา

ตัวอย่าง

ผลฟุตบอล โคปาอเมริกา รอบรองชนะเลิศ อุรุกวัย แพ้ บราซิล 4:5 หลังเสมอกัน 2-2 ในเวลา
(TV5 NEWS, 11 กรกฎาคม 2550, เวลา 10:37:38)

8.5 **ยัติภังค์ (hyphen)** ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ - อาจเขียนให้ยาวได้หลายขนาดตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 2 ช่วงตัวอักษร ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดง ช่วงเวลา จำนวน สถานที่ ฯลฯ

ตัวอย่าง

ลม-ฝนยังแรงภาคใต้ตั้งแต่ชุมพร-กระบี่ระว่างน้ำป่าหลาก1-2วันคลื่นสูง2-3ม.
(SNEWS,11 กรกฎาคม 2550, เวลา 06:08:45)

8.6 **ยัติภาค (dash)** ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ – (ยาว 2-3 ช่วงตัวอักษร)

8.6.1 ใช้ในความหมาย “และ” หรือ “กับ” เพื่อบอกความสัมพันธ์ของคำ 2 คำ มักใช้ในการแยกคำสองคำหรือข้อความออกจากกัน โดยที่ระหว่างคำหรือข้อความ เหล่านั้นควรเชื่อมด้วยคำว่า ‘และ’ หรือคำอื่นที่มีความหมายในทำนองเดียวกันกับคำนี้ ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง

เดือนปชช.ริมเจ้าพระยา-คลองมหาสวัสดิ์-บางกอกน้อยระว่างน้ำหนุนสูงคลื่นนี้
(POSTNEWS,20 พฤษภาคม 2550, เวลา 10:35:02)

8.6.2 ใช้ขยายความ ให้เห็นภาพชัดเจน หรือเข้าใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับระหว่างสองคำได้ดีขึ้น

ตัวอย่าง

พล.อ.พัลลภค้ำแนวคตินายกเจรจาแกนนำป่วนใต้-ยืนยันไม่คตินำมือบชนมือบ
(POSTNEWS,20 มิถุนายน 2550, เวลา11:41:19)

8.7 **อัศเจรีย์ (exclamation mark)** ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ !

เป็นเครื่องหมายที่แสดงอารมณ์ ใช้แทนความรู้สึกของผู้ที่ตกเป็นข่าวหรือผู้ที่เขียนข่าวสั้นนั้น ทำให้น้ำเสียงของคำหรือข้อความดูมีน้ำหนัก น่าตื่นเต้น หรือน่าตกใจ

ตัวอย่าง

ด่วน!20เยาวชนหลบหนีจากสถานบำบัดยาเสพติดย่านบางบอนตร.รวบตัวมาได้แล้ว7
(TV5 NEWS,26 พฤษภาคม 2550, เวลา 21:19:26)

ในกรณีของเครื่องหมายอัศเจรีย์ หากใช้ถูกต้องตามหลักภาษาแล้ว จะไม่ใช่ซ้ำสองครั้ง แต่จากการศึกษาข่าวสั้นพบว่า มีการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ซ้ำถึงสองครั้ง เพื่อแสดงว่าเหตุการณ์น่าตกใจมากๆ

ตัวอย่าง

ดรีกบาแจ้ง!!พาเซลซีเฉือนชนะแมนยู 1-0 ช่วงต่อเวลาพิเศษคว้าแชมป์ FA CUP
(POSTNEWS,20 พฤษภาคม 2550,เวลา 06:25:41)

8.8 **ัญประกาศคู่** หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า “ัญประกาศ” (double quotation mark) ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ “ ” ประกอบด้วยัญประกาศเปิดรูป “ และ ัญประกาศ ปิดรูป ” มีหลักเกณฑ์การใช้ดังนี้

- ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด บทสนทนาหรือความนึกคิด
- ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นคัดมาจากที่อื่น
- ใช้เพื่อเน้นความชัดเจนขึ้น
- ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความนั้นเป็นสำนวนหรือภาษาปาก ซึ่งมีความหมาย ผิดไปจากความหมายปกติ

สำหรับการใช้ในข่าวสั้นมักพบว่าใช้ในการเน้นชื่อบุคคล ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

“ปิ๊ป” สโมสรเบีลนามีลานดับหงส์ 2-1 ชิวถ้วย ชปล.สมัย 7

(Daily News,24 พฤษภาคม 2550, เวลา08:08:39)

8.9 **ัญประกาศเดี่ยว (single quotation marks)** ชื่อเครื่องหมายวรรคตอนรูป ดังนี้ ‘ ’ ัญประกาศเดี่ยวเปิดรูป ‘ และัญประกาศเดี่ยวปิดรูป’ มีหลักเกณฑ์การใช้ คือ ใช้แทนัญประกาศคู่ในข้อความที่มีการใช้เครื่องหมายัญประกาศคู่อยู่แล้ว ซึ่งเมื่อเอามาใช้ดัง ข้อความข้างล่างจึงถือว่า**ไม่ถูกต้อง**

ตัวอย่าง

มะเร็งดับอ่อนคร่าชีวิต ‘หวงจู’ รองนายก ศก.จีน

(Daily News,2 มิถุนายน 2550, เวลา 11:04:59)

8.10 **ทับ (virgule, slant, slash)** ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน รูปดังนี้ / มีหลักเกณฑ์การใช้ดังต่อไปนี้

- ใช้คั่นระหว่างจำนวนตัวเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหญ่
- ใช้สำหรับขีดคั่นระหว่างตัวเลขที่แสดง วัน เดือน ปี
- ใช้คั่นระหว่างคำ “และ” กับ “หรือ” เป็น “และ/หรือ” หมายความว่า

อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้ง 2 อย่างก็ได้

- ใช้คั่นระหว่างรหัส และ/หรือจำนวน
- ใช้คั่นระหว่างคำ แทนคำว่า “หรือ” หมายความว่าอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ใช้คั่นระหว่างคำ มีความหมายว่า ต่อ

ตัวอย่าง

นายกแฉผลงาน 6 เดือนต่อสนช.เช่นนี้ / จำกัดเวลาซักฟอกไม่เกิน15นาทีต่อคน
(MGR News, 24 พฤษภาคม 2550, เวลา10:37:11)

8.11 เครื่องหมายบวก เพื่อแทนคำว่า “และ” ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง

มือบพิที่วี+แท็กซี่+สามล้อ นกนสพ.ผู้จัดการ-เอเอสทีวี กลางดึกที่ผ่านมา
(Daily News, 1 มิถุนายน 2550, เวลา07:50:16)

9. จำแนกการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว

9.1 ชื่อ-นามสกุลจริง

ตัวอย่าง

สุชาติ บรรดาศักดิ์ ยันยังอยู่เคียงข้างป่าหนามะ ไม่คิดลาออกจากประหารราช
(Matichon, 20 ตุลาคม 2550, เวลา 7:41:56)

9.2 ชื่อจริง

ตัวอย่าง

สนธิโด้งอกอนุพงษ์นั่งผบ.ทบ.เชือสพรั่งไม่ลาออกรับได้นั่งรองปลัดท.ห.
(Matichon, 20 กันยายน 2550, เวลา 10:11:27)

9.3 ชื่อเล่น-ชื่อจริง

ตัวอย่าง

อัม-พัชราภาแถลงบ่าย2หลังมีข่าวไปช่วยเมย์-เฟื่องอารมณ์รุ่มตบเข้ม-ทีลิป
(Matichon, 20 ตุลาคม 2550, เวลา 8:20:22)

9.4 ชื่อเล่น

ตัวอย่าง

นพคณ"เผย"แม้ว"ไม่โกรธ-ไม่ฟ้องมติชนตัดต่อภาพบวชลงปก วอนขอให้เกียรติกัน
(Daily News, 27 มกราคม 2551, เวลา 10:09:24)

9.5 นามสกุล

ตัวอย่าง

หนุ่มสกุล “ปัจฉิมสวัสดิ์”เดือดป้อ.ปาดหน้า-ชกโซเฟอร์/ควบเบนซ์ไล่บี้คนเจ็บ

(Daily News, 5 กรกฎาคม 2550, เวลา 07:41:04)

9.6 ตำแหน่ง-ยศ และ ชื่อจริงหรือชื่อเล่น

ตัวอย่าง

พล.อ.สนธิ์รับเคยไปร้านมัดมีลพบูริจริงปัดรับเงินสุริยะ500ล้านล้มCTX

(Maticchon, 19 กันยายน 2550, เวลา 12:18:23)

9.7 ตำแหน่ง-ยศ หรือ สถานภาพทางสังคม

ตัวอย่าง

ปช.คมช.แยมเตรียมบีกเซอร์ไฟรส์ในการแถลงข่าวครบ1ปีปฏิรูปศาลกลางต.ค.นี้

(Maticchon, 19 กันยายน 2550, เวลา 10:50:36)

9.8 สมณนามชื่อที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้แทนนามจริง ซึ่งหมายถึงบุคคล คณะบุคคล สัตว์

หรือสิ่งของ

9.8.1 ตั้งตามภูมิศาสตร์

ตัวอย่าง

17.12น.ลุงเขยกาญจนบุรีสะเพร่าถอยรถทับหลาน8ปีตายพ่อแม่เศร้าแต่ไม่เอาผิด

(INN, 14 ตุลาคม 2550, เวลา 17:21:42)

9.8.2 ตั้งตามพฤติกรรมหรือการกระทำ

ตัวอย่าง

ผู้ก๊วยศ.ครบชำระหนี้ทยอยจ่ายคืนแล้วร้อยละ 68 เผยสถานการณ์จ่ายหนี้ดีขึ้น

(Daily News, 26 สิงหาคม 2550, เวลา14:51:53)

9.8.3 ตั้งตามสัญชาติหรือเชื้อชาติ

ตัวอย่าง

หญิงชาวออสซี่ดับคาที่รถชนอุโมงค์ท่าพระ/ผอ.เขตตั้งล้อมคอกตั้งบเร่งด่วน

(CH7 News, 20 กันยายน 2550, เวลา 10:22:49)

9.8.4 ตั้งตามวัยวุฒิ

ตัวอย่าง

16.21น.ชาย39ตายเปลือยรร.มายเล็ททำโก้ง โกงราม65พบยาSEX โน้ตปุ้กCDเก้ย
(INN, 3 พฤศจิกายน 2550, เวลา 11:37:21)

9.8.5 ตั้งตามสถานภาพทางสังคม

ตัวอย่าง

บิกบังเพชร.ร่วมกอร.รมน.รับมือเขตเมืองช่วงปีใหม่ป้องกันปัญหาความไม่สงบ
(Maticchon, 14 ธันวาคม 2550, เวลา 11:02:19)

9.8.6 ตั้งชื่อโดยอ้างอิงเครือข่ายที่มีชื่อเสียง

ตัวอย่าง

พปช.คัดเลือกผู้สมัครฯกทม.ใกล้ครบลูกนิติภูมิโพล่แจม-ลูกเหลิมยังรอลุ้น
(MGR News, 27 ตุลาคม 2550, เวลา 10:23:45)

การทดสอบเครื่องมือวิจัย

ก่อนที่จะเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบหาความเชื่อมั่นในการลงรหัส โดยอาศัยผู้ร่วมทดสอบอีก 2 คน ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ ภาควิชาวารสารสนเทศ ทั้งนี้ กำหนดให้ลงรหัสจากข่าวสั้นทั้งสิ้น 20 ข่าว โดยให้วิเคราะห์ตามที่ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์เอาไว้ แล้วจึงนำผลการลงรหัสมาหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรของ Holsti ดังนี้

สูตรหาความเชื่อมั่น

$$R = \frac{N(C1,2,3\dots n)}{(C1+C2+C3\dots+Cn)}$$

เมื่อ R คือ ค่าความน่าเชื่อถือ

N คือ จำนวนผู้ลงรหัส

C1, C2, C3 คือ จำนวนครั้งที่ผู้ลงรหัสลงความเห็นเหมือนกัน

C1+C2+C3 คือ จำนวนครั้งรวมทั้งหมดของผู้ลงรหัสที่ทำการศึกษา

ค่าที่ได้จากการพิจารณาไม่ควรต่ำกว่า 0.75 จึงจะถือได้ว่ามีความเชื่อมั่น

การกำหนดค่าความเชื่อมั่นเนื้อหาของการลงรหัสวิเคราะห์รูปแบบการเขียนข่าวสั้นไว้จำนวน 20 ข่าว ค่าที่ศึกษาเป็นดังนี้

$$3(C_1, 2, 3) = 3(15)$$

$$C_1 + C_2 + C_3 = 60$$

แทนค่าสูตร

$$R = \frac{45}{60}$$

$$= 0.75$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของการลงรหัสวิเคราะห์รูปแบบการเขียนข่าวสั้นไว้ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Holsti

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ควบคู่ไปกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตอบคำถามวิจัยครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่” ในครั้งนี้ ได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการวิจัยเป็นสองส่วน ส่วนแรกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนที่สองใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักข่าวและผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

- การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้น
- การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

มีผลการวิจัยซึ่งแสดงได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสั้น

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้นเป็นจำนวน 7 สถานีข่าว คือ สถานีข่าวเดลินิวส์ สถานีข่าวมติชนรายวัน, สถานีข่าวช่อง 11, สถานีข่าวช่อง 7, สถานีข่าวรอยเตอร์, สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น และสถานีข่าวผู้จัดการ โดยผู้วิจัยใช้ช่วงเวลาในการเก็บกลุ่มตัวอย่างของข่าวสั้น เป็นเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2550 ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2551 จากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มเลือกข่าวสั้นด้วยระบบหมุนเวียน (Rotation) ทุกช่วงวันที่ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 และ 30 ของทุกเดือน รวมจำนวนวันในการเลือกข่าวสั้นทั้งสิ้น 59 วัน และมีจำนวนข่าวที่ใช้ในการศึกษาตามตารางที่ 4.1 จำนวนข่าวสั้นที่ใช้ในการศึกษา 3,636 ข่าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 จำนวนข่าวสั้นที่ใช้ในการศึกษา

ชื่อสถานีข่าว	จำนวนข่าวสั้น (ข่าว)	จำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน (ข่าว)
สถานีข่าวเดลินิวส์	431	7.31
สถานีข่าวมติชนรายวัน	474	8.03
สถานีข่าวช่อง 11	582	9.86
สถานีข่าวช่อง 7	544	9.22
สถานีข่าวรอยเตอร์	581	9.84
สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	540	9.15
สถานีข่าวผู้จัดการ	484	8.20
รวม	3,636	8.80

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่าจำนวนข่าวสั้นของแต่ละสถานีข่าวนั้นมีจำนวนไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับนักข่าวว่าต้องการนำเสนอข่าวสั้นเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดในแต่ละวัน ทั้งนี้ทุกสถานีข่าวจะนำเสนอข่าวสั้นโดยเฉลี่ยวันละ 8-10 ข่าวต่อวัน จากตารางข้างต้น สถานีข่าวช่อง 11 เป็นสถานีข่าวที่นำเสนอข่าวสั้นเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 582 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 9.86 ข่าว *อันดับสอง* คือ สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 581 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 9.84 ข่าว *อันดับสาม* คือ สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 544 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 9.22 ข่าว *อันดับสี่* ได้แก่ สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 540 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 9.15 ข่าว *อันดับห้า* คือ สถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 484 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 8.20 ข่าว *อันดับหก* คือ สถานีข่าวมติชนรายวัน นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 474 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 8.03 ข่าว และสถานีข่าวที่นำเสนอข่าวสั้นเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ สถานีข่าวเดลินิวส์ นำเสนอข่าวสั้นจำนวน 431 ข่าว และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 7.31 ข่าว

รวมจำนวนข่าวสั้นที่ศึกษาทั้งหมด 3,636 ชิ้น และมีจำนวนข่าวสั้นเฉลี่ยต่อวัน 8.80 ข่าว

ตารางที่ 4.2 คุณค่าข่าว

ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณค่าข่าว สามารถแยกตามสถานีข่าวได้ ดังนี้

คุณค่าข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเทเลนิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ความใกล้ชิด	7 (1.62)	14 (2.95)	37 (6.36)	12 (2.21)	14 (2.41)	5 (0.93)	8 (1.65)	97 (2.67)
2.ความสำคัญหรือความเด่น	135 (31.32)	121 (25.53)	142 (24.40)	133 (24.45)	165 (28.40)	153 (28.33)	144 (29.75)	993 (27.31)
3.ผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา	117 (27.15)	162 (34.18)	209 (35.91)	208 (38.24)	260 (44.75)	130 (24.07)	174 (35.95)	1,260 (34.65)
4.ความลึกลับซ่อนเงื่อน	61 (14.15)	64 (13.5)	47 (8.08)	66 (12.13)	49 (8.43)	94 (17.41)	57 (11.78)	438 (12.05)
5.ความผิดปกติ	2 (0.46)	2 (0.42)	1 (0.17)	1 (0.18)	0 (0)	1 (0.19)	1 (0.21)	8 (0.22)
6.ความขัดแย้ง	71 (16.47)	71 (14.98)	62 (10.65)	71 (13.05)	58 (9.98)	84 (15.56)	59 (12.19)	476 (13.09)
7.เพศ	9 (2.09)	5 (1.05)	4 (0.69)	7 (1.29)	1 (0.17)	7 (1.3)	6 (1.24)	39 (1.07)
8.ความน่าสนใจตามปฏิกชนสนใจ	27 (6.26)	31 (6.54)	70 (12.03)	42 (7.72)	30 (5.16)	63 (11.67)	26 (5.37)	289 (7.95)

ตารางที่ 4.2 คุณค่าข่าว (ต่อ)

คุณค่าข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
9.ความก้าวหน้า	2 (0.46)	4 (0.84)	10 (1.72)	4 (0.74)	4 (0.69)	3 (0.56)	9 (1.86)	36 (0.99)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 การเรียงลำดับความสำคัญของการนำเสนอคุณค่าข้าวแยกตามสถานีข้าว

คุณค่าข้าว	อันดับ							อันดับรวม
	สถานีข้าวเฉลิมวิท	สถานีข้าวมหิตลราชวัน	สถานีข้าวช่อง 11	สถานีข้าวช่อง 7	สถานีข้าวรอยเตอร์	สถานีข้าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข้าวผู้จัดการ	
1.ความใกล้ชิด	7	6	6	6	6	7	7	6
2.ความสำคัญหรือความเด่น	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
3.ผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
4.ความลึกลับซ่อนเงื่อน	4	4	5	4	4	<u>3</u>	4	4
5.ความผิดปกติ	8.5	9	9	9	9	9	9	9
6.ความขัดแย้ง	<u>3</u>	<u>3</u>	4	<u>3</u>	<u>3</u>	4	<u>3</u>	<u>3</u>
7.เพศ	6	7	8	7	8	6	8	7
8.ความน่าสนใจตามปुरुชนสนใจ	5	5	<u>3</u>	5	5	5	5	5
9.ความก้าวหน้า	8.5	8	7	8	7	8	6	8

จากตารางที่ 4.2 และ 4.3 พบว่าคุณค่าข้าว 3 อันดับแรกที่สถานีข้าวเฉลิมวิทนำเสนอมากที่สุด เรียงลำดับได้ ดังนี้ อันดับหนึ่งได้แก่ คุณค่าข้าวด้านความสำคัญหรือความเด่น นำเสนอร้อยละ 31.32 อันดับสอง คือ คุณค่าข้าวด้านผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา นำเสนอร้อยละ 27.15 อันดับสาม คือ คุณค่าข้าวด้านความขัดแย้ง นำเสนอร้อยละ 16.47 และคุณค่าข้าวที่นำเสนออันดับที่น้อยที่สุด มีสองคุณค่าข้าวซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ คุณค่าข้าวด้านความผิดปกติและคุณค่าข้าวด้านความก้าวหน้า นำเสนอร้อยละ 0.46

สถานีข่าวมติชนรายวัน สถานีข่าวช่อง 7 สถานีข่าวรอยเตอร์ และ สถานีข่าวผู้จัดการ ให้ ความสำคัญในการนำเสนอคุณค่าข่าว สามอันดับแรกที่เหมือนกัน คือ *อันดับหนึ่ง* ได้แก่ **คุณค่า ข่าวด้านผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา** โดยสถานีข่าวมติชนรายวันนำเสนอคุณค่าข่าวในด้านนี้ ร้อยละ 34.18 สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอร้อยละ 38.24 สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอร้อยละ 44.75 และสถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอร้อยละ 35.95 *อันดับสอง* คือ **คุณค่าข่าวด้านความสำคัญหรือความ เด่น** โดยสถานีข่าวมติชนรายวันนำเสนอคุณค่าข่าวในด้านนี้ ร้อยละ 25.53 สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอร้อยละ 24.45 สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอร้อยละ 28.40 และสถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอ ร้อยละ 29.75 *อันดับสาม* คือ **คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง** โดยสถานีข่าวมติชนรายวันนำเสนอ คุณค่าข่าวในด้านนี้ ร้อยละ 14.98 สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอร้อยละ 13.05 สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอร้อยละ 9.98 และสถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอร้อยละ 12.19 และมีคุณค่าข่าวที่นำเสนอเป็น จำนวนน้อยที่สุดเหมือนกันทั้งสี่สถานีข่าว คือ **คุณค่าข่าวทางด้านความผิดปกติ** โดยสถานีข่าว มติชนรายวันนำเสนอคุณค่าข่าวในด้านนี้ นำเสนอร้อยละ 0.42 สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอร้อยละ 0.18 สถานีข่าวรอยเตอร์ไม่นำเสนอ และสถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอร้อยละ 0.21

สถานีข่าวช่อง 11 นำเสนอคุณค่าข่าวทางด้านผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา เป็นจำนวน มากที่สุด ร้อยละ 35.91 *อันดับสอง* คุณค่าข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น นำเสนอร้อยละ 24.40 *อันดับสาม* คือ คุณค่าข่าวความน่าสนใจตามปฏุนชนสนใจ นำเสนอร้อยละ 12.03 และมีคุณค่าข่าวที่ นำเสนอเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ คุณค่าข่าวทางด้านความผิดปกติ ร้อยละ 0.17

ส่วนสถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. นำเสนอคุณค่าข่าวทางด้านความสำคัญหรือความเด่นเป็น จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 28.33 *อันดับสอง* คือ คุณค่าข่าวด้านผลกระทบต่อเนื้อ นำเสนอร้อยละ 24.07 *อันดับสาม* คือ คุณค่าข่าวด้านความลึกลับซ่อนเงื่อน นำเสนอร้อยละ 17.41 และมีคุณค่าข่าว ที่นำเสนอเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ คุณค่าข่าวทางด้านความผิดปกติ ร้อยละ 0.19

จากนั้นเมื่อนำอันดับของแต่ละสถานีข่าวมาหาค่าเฉลี่ยของแต่ละคุณค่าข่าว พบว่า คุณค่า ข่าว 3 ประเภทแรกที่สถานีข่าวของไทยนิยมนำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ คุณค่าข่าวด้าน ผลกระทบต่อเนื้อหรือที่ตามมา นำเสนอร้อยละ 34.65 *อันดับสอง* คือ คุณค่าข่าวด้านความสำคัญ หรือความเด่น นำเสนอร้อยละ 27.31 *อันดับสาม* คือ คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง นำเสนอร้อยละ 13.09 และคุณค่าข่าวทางด้านความผิดปกติถูกนำเสนอเป็นจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.22

ตารางที่ 4.4 ประเภทข่าว

ผลการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าวสั้น สามารถแยกตามสถานีข่าวได้ดังนี้

ประเภทข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ข่าวการเมือง รัฐบาล	192 (44.55)	245 (51.70)	174 (29.91)	189 (34.73)	172 (29.60)	145 (26.85)	170 (35.12)	1,287 (35.39)
2.ข่าวราชการ	14 (3.25)	10 (2.11)	29 (4.98)	12 (2.21)	16 (2.75)	12 (2.22)	18 (3.72)	111 (3.04)
3.ข่าวทหาร สงคราม และการ ป้องกันประเทศ	14 (3.25)	6 (1.27)	16 (2.75)	17 (3.13)	14 (2.41)	41 (7.59)	12 (2.48)	120 (3.30)
4.ข่าวเศรษฐกิจ	11 (2.56)	20 (4.22)	45 (7.73)	70 (12.81)	151 (25.99)	12 (2.22)	27 (5.58)	336 (9.24)
5.ข่าวราชสำนัก	29 (6.73)	28 (5.91)	36 (6.19)	39 (7.17)	30 (5.16)	71 (13.15)	46 (9.50)	279 (7.67)
6.ข่าว อุดมศึกษา	8 (1.86)	24 (5.06)	49 (8.43)	27 (4.96)	32 (5.51)	2 (0.37)	32 (6.61)	174 (4.78)
7.ข่าวคมนาคม ขนส่ง	6 (1.39)	4 (0.84)	8 (1.37)	4 (0.74)	5 (0.86)	0 (0)	10 (2.07)	37 (1.02)
8.ข่าวสังคมและ บุคคล	21 (4.87)	10 (2.11)	20 (3.44)	13 (2.39)	9 (1.55)	19 (3.52)	20 (4.14)	112 (3.08)

ตารางที่ 4.4 ประเภทข่าว (ต่อ)

ประเภทข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
9.ข่าวต่างประเทศ	21 (4.87)	12 (2.53)	35 (6.01)	23 (4.23)	68 (11.70)	11 (2.04)	20 (4.14)	190 (5.26)
10.ข่าวอุบัติเหตุภัยพิบัติและเพลิงไหม้	35 (8.12)	30 (6.33)	37 (6.36)	49 (9.00)	20 (3.44)	70 (12.96)	40 (8.26)	281 (7.73)
11.ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา	29 (6.73)	10 (2.11)	9 (1.55)	40 (7.35)	11 (1.89)	118 (21.85)	32 (6.61)	249 (6.85)
12.ข่าวกีฬา	11 (2.55)	34 (7.17)	84 (14.43)	26 (4.78)	29 (4.99)	1 (0.19)	6 (1.24)	191 (5.25)
13.ข่าวศิลปะวัฒนธรรม ความบันเทิง และการท่องเที่ยว	18 (4.18)	9 (1.9)	7 (2.23)	14 (2.57)	2 (0.35)	14 (2.59)	11 (2.27)	75 (2.06)
14.ข่าวการแพทย์ สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม	2 (0.46)	4 (0.84)	13 (2.23)	4 (2.57)	2 (0.35)	2 (0.37)	12 (2.48)	39 (1.06)
15.ข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดาราศาสตร์	0 (0)	1 (0.21)	0 (0.21)	0 (0.21)	2 (0.35)	1 (0.19)	2 (0.41)	6 (0.17)

ตารางที่ 4.4 ประเภทข่าว (ต่อ)

ประเภทข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
16.ข่าวการศึกษา	2 (0.46)	2 (0.42)	8 (1.37)	2 (0.37)	0 (0.21)	2 (0.37)	5 (1.03)	21 (0.58)
17.ข่าว สิ่งแวดล้อม	0 (0)	1 (0.42)	2 (0.34)	2 (0.37)	2 (0.35)	0 (0)	2 (0.41)	9 (0.25)
18.ข่าวศาล	16 (3.71)	10 (2.11)	8 (1.37)	11 (2.02)	15 (2.58)	16 (2.96)	16 (3.31)	92 (2.53)
19.ข่าวบริการ ประชาชน	2 (0.46)	14 (2.95)	2 (0.34)	2 (0.37)	1 (0.17)	3 (0.56)	3 (0.62)	27 (0.74)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 การเรียงลำดับความสำคัญของการนำเสนอประเภทข่าวแยกตามสถานีข่าว

ประเภทข่าว	อันดับ							อันดับรวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ข่าวการเมือง รัฐบาล	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
2.ข่าวราชการ	9.5	10.5	8	12	8	9.5	9	11
3.ข่าวทหาร สงคราม และการป้องกันประเทศ	9.5	14	10	9	10	<u>5</u>	11.5	9
4.ข่าวเศรษฐกิจ	11.5	6	<u>4</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	9.5	6	<u>2</u>
5.ข่าวราชสำนัก	<u>3.5</u>	<u>4</u>	6	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>4</u>
6.ข่าวอุดมศึกษา	13	<u>5</u>	<u>3</u>	6	<u>4</u>	14	<u>4.5</u>	8
7.ข่าวคมนาคมขนส่ง	14	15.5	14	14.5	13	18.5	14	15
8.ข่าวสังคมและบุคคล	<u>5.5</u>	10.5	9	11	12	6	7.5	10
9.ข่าวต่างประเทศ	<u>5.5</u>	8	7	8	<u>3</u>	11	7.5	7
10.ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>5</u>	<u>3</u>	7	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
11.ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา	<u>3.5</u>	10.5	12	<u>4</u>	11	<u>2</u>	<u>4.5</u>	<u>5</u>
12.ข่าวกีฬา	11.5	<u>2</u>	<u>2</u>	7	6	16.5	15	6
13.ข่าวศิลปะ วัฒนธรรม ความบันเทิง และการท่องเที่ยว	7	13	16	10	15.5	8	13	13

ตารางที่ 4.5 การเรียงลำดับความสำคัญของการนำเสนอประเภทข่าวแยกตามสถานีข่าว (ต่อ)

ประเภทข่าว	อันดับ							อันดับรวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
14.ข่าวการแพทย์สาธารณสุขและสวัสดิการสังคม	16	15	11	14.5	15.5	14	11.5	14
15.ข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดาราศาสตร์	18.5	18.5	19	19	15.5	16.5	18.5	19
16.ข่าวการศึกษา	16	17	14	17	19	14	16	17
17.ข่าวสิ่งแวดล้อม	18.5	18.5	17.5	17	15.5	18.5	18.5	18
18.ข่าวศาล	8	10.5	14	13	9	7	10	12
19.ข่าวบริการประชาชน	16	7	17.5	17	18	12	17	16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ประเภทข่าว 5 อันดับแรกที่น่าเสนอเป็นจำนวนมากที่สุดแบ่งตามสถานีข่าว

อันดับ	สถานีข่าว						
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ
อันดับ 1	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล	การเมือง รัฐบาล
อันดับ 2	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้	กีฬา	กีฬา	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ	อาชญากรรม และปัญหา ศีลธรรม จรรยา	ราชสำนัก
อันดับ 3	ราชสำนัก, อาชญากรรม และปัญหา ศีลธรรม จรรยา	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้	อุดม นิยม วิทยา	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้	ต่าง ประเทศ	ราชสำนัก	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้
อันดับ 4	สังคมบุคคล, ต่าง ประเทศ	ราชสำนัก	เศรษฐกิจ	อาชญากรรม และปัญหา ศีลธรรม จรรยา	อุดม นิยม วิทยา	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้	อุดม นิยม วิทยา, อาชญากรรม และปัญหา ศีลธรรม จรรยา
อันดับ 5	ศิลปะ วัฒนธรรม ความบันเทิง	อุดม นิยม วิทยา	อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและ เพลิงไหม้	ราชสำนัก	ราชสำนัก	ทหาร สงคราม และ การป้องกัน ประเทศ	เศรษฐกิจ

จากตารางที่ 4.4, 4.5 และ 4.6 พบว่าอันดับข่าว 5 ประเภทแรกที่สถานีข่าวเคลินิวส์นำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุด เรียงลำดับได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 44.55 *อันดับสอง* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 8.12 *อันดับสาม* ข่าวราชสำนักและข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.73 *อันดับสี่* ข่าวสังคม บุคคลและข่าวต่างประเทศซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.87 และ *อันดับห้า* ข่าวศิลปวัฒนธรรม ความบันเทิง และการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 4.18

สถานีข่าวมติชนรายวัน นำเสนอข่าว 5 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 51.70 *อันดับสอง* ข่าวกีฬา คิดเป็นร้อยละ 7.17 *อันดับสาม* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 6.33 *อันดับสี่* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 5.91 และ *อันดับห้า* ข่าวอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.06

สถานีข่าวช่อง 11 นำเสนอข่าว 5 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 29.91 *อันดับสอง* ข่าวกีฬา คิดเป็นร้อยละ 14.43 *อันดับสาม* ข่าวอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.43 *อันดับสี่* ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.73 และ *อันดับห้า* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 6.36

สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอข่าว 5 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 34.73 *อันดับสอง* ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 12.81 *อันดับสาม* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 9.00 *อันดับสี่* ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา คิดเป็นร้อยละ 7.35 และ *อันดับห้า* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 7.17

สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอข่าว 5 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 29.60 *อันดับสอง* ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.99 *อันดับสาม* ข่าวต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 11.70 *อันดับสี่* ข่าวอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.51 และ *อันดับห้า* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 5.16

สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น นำเสนอข่าว 5 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 26.85 *อันดับสอง* ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา คิดเป็นร้อยละ 21.85 *อันดับสาม* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 13.15 *อันดับสี่* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 12.96 และ *อันดับห้า* ข่าวทหาร สงคราม และการป้องกันประเทศ คิดเป็นร้อยละ 7.59

สถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอข่าว 5 ประการ เรียงลำดับตามจำนวนการนำเสนอได้ดังนี้ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 35.12 *อันดับสอง* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 9.50 *อันดับสาม* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 8.26 *อันดับสี่* ข่าวอุดมศึกษา และข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา คิดเป็นร้อยละ 6.61 ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน และ *อันดับห้า* ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.58

จากนั้นเมื่อนำอันดับของแต่ละสถานีข่าวมาหาค่าเฉลี่ยของแต่ละอันดับประเภทข่าว พบว่า ประเภทข่าว 5 ประเภท แรกที่สถานีข่าวชั้นนำของไทยนิยมนำเสนอ ได้แก่ *อันดับหนึ่ง* ข่าวการเมือง รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 35.39 *อันดับสอง* ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.24 *อันดับสาม* ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 7.73 *อันดับสี่* ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 7.67 และ *อันดับห้า* ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา คิดเป็นร้อยละ 6.85

ทัศนะของนักข่าว

สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวสั้นนั้นพบว่า หลักของคุณข่าวและประเภทข่าวมีความคาบเกี่ยวเนื่องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอควบคู่กันไป โดยจำแนกตามแต่ละสถานีข่าว ดังนี้

อัครวุฒิ ผู้บริหาร จากสถานีข่าวเดลินิวส์¹ การคัดเลือกข่าวของทางเดลินิวส์ จะเน้นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อผู้อ่าน มีความสำคัญ และมีความเหมาะสมที่ผู้ใช้ควรจะได้รับรู้ โดยประเภทข่าวที่ทางสถานีข่าวเดลินิวส์เน้นในการนำเสนอประกอบด้วยประเภทข่าว 3 ด้าน คือ ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเศรษฐกิจ และจะนำเสนอข่าวบันเทิงเมื่อเห็นว่าเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชนจริงๆ

“general news ก็อาจเป็นข่าวการเมือง อาชญากรรม เศรษฐกิจ ก็คือเน้นสามอย่างนี้ และเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้ อย่างเช่นข่าวเศรษฐกิจ น้ำมันขึ้นพุงนี้ ลอตเตอรี่ พ้อออกบู๊ป รางวัลที่ 1 เลขท้ายสามตัว และเลขท้ายสองตัวข่าวของเดลินิวส์มันเด่นเรื่องการเมืองขึ้นมา คนชอบการเมืองเขาก็จะชอบกัน อย่างมีข่าวทักษิณ มันสนุกดีนะการเมืองช่วงนี้ คืออย่างที่บอกวันหนึ่งมันแปลถึงเก้าข่าวเราก็ต้องให้ความสนใจกับข่าวที่หลากหลายออกไป ไม่เน้นข่าวใดข่าวหนึ่งโดยเฉพาะ อย่างของเราก็จะมีเกณฑ์ว่า 8 ข่าวต่อวัน ที่นี้ก็โดยเฉลี่ยข่าวละชั่วโมง ชั่วโมงหนึ่งเราก็ต้องมาคว่ำมันเกิดอะไรขึ้นบ้าง แล้วมาคว่ำคุณค่าข่าวมันเหมาะสมกับผู้ที่ได้รับข่าวหรือเปล่า ยกตัวอย่างข่าวเศรษฐกิจ ผู้ใช้เขาอยากใช้มาก พุงนี้น้ำมันราคาขึ้น ก็ต้องนำข่าวนั้นไปส่งไว้ๆ ภาพลักษณ์ของเดลินิวส์มันอยู่ที่การเมือง เราก็จะ

¹ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้บริหาร, 5 พฤศจิกายน 2550.

อัศวิน ผู้วิรุณ จากสถานีข่าวเดลินิวส์ (ต่อ)

เน้นตรงนั้นหน่อย ส่วนพวกข่าว *soft news* ถ้าไม่สำคัญจริงก็จะไม่มี *soft news* ที่ผ่านมาก็เป็นข่าวอัม เมย์ หนุ่ม อันนั้นก็ควรจะมีใช้ใหม่ครับ ก็คือดูความเหมาะสมว่าผู้ใช้ควรจะรู้หรือเปล่า เรามองว่าผู้ใช้ควรจะรู้อะไรบ้าง และไม่ตกข่าวในแต่ละชั่วโมง”

ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด² การคัดเลือกข่าวของทางสถานีคุณค่าข่าวที่เน้นประกอบด้วย 2 หลักสำคัญคือเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจ และส่งผลกระทบต่อผู้อ่านข่าว โดยประเภทข่าวที่นิยมนำเสนอ ก็จะเป็นข่าวทางด้านเศรษฐกิจ ข่าวบริการประชาชน เหตุการณ์ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ต้องเน้นแนวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดเป็นเกณฑ์สำคัญในการส่งข่าว

“ของหลาย ๆ ฉบับไม่เฉพาะของข่าวสดนะคะ อย่างเช่นน้ำมันขึ้นราคา หรือไม่ว่าจะเป็นรางวัลเกี่ยวกับผลสลากกินแบ่ง ประชาชนให้ความสนใจก็จะลงคะ ของข่าวสดจะเน้นส่งข่าวชาวบ้าน ข่าวที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ข่าวของราคาแพงขึ้น น้ำมันปรับขึ้นลง แล้วก็ข่าวลอตเตอรี่ ก็คือตามสไตล์ของหนังสือพิมพ์ข่าวสด”

สุทธิชัย เตียวยืนยง จากสถานีข่าวมติชนรายวัน³ เกณฑ์ด้านคุณค่าข่าวของมติชนในการคัดเลือกข่าวนั้น เน้นเพียง 4 ข้อสำคัญ คือ ข่าวที่นำเสนอจะต้องเกิดประโยชน์ ส่งผลกระทบต่อผู้อ่านใน ความสนใจของประชาชน และมีความสำคัญเด่น ในด้านประเภทข่าวนั้นจะเน้นการนำเสนอข่าวการเมืองเป็นหลักเนื่องจากมติชนเป็นผู้นำทางด้านนี้ ทั้งนี้จะไม่เน้นการนำเสนอข่าว routine โดยมติชนอาจมีการนำเสนอข่าวบันเทิงบ้างตามคำเรียกร้องของผู้อ่าน ดังสโลแกนว่า ‘เดือนคุณถ่วงหน้า บอกคุณก่อนใคร ในสถานการณ์ข่าวที่เผ็ดร้อนแห่งยุค’

“คนรับ SMS คือมันจะเยอะ หนึ่งถ้าเรารับ 2 สถานีข่าว อย่างต่ำมันจะขึ้น 20 ข่าว 2 เจ้าใช้ใหม่ ขึ้นมาตลอด ก็ขึ้นมาปั๊บ ข่าวที่ไม่น่าสนใจเราก็จะเบี๊ ของพีมี concept ตรงนี้เลยว่า เปิดข่าวขึ้นมาต้องน่าสนใจ ถ้าเป็นข่าว routine พยากรณ์อากาศ ข่าวหุ้น เราไม่ยกดู ไม่ยกกรายงาน -13 จุด มันเป็น routine เหมือนคนดูหุ้น เขารู้ดีกว่าเราอยู่แล้ว เขาไม่ต้องมาสนใจตรงนี้หรอก ที่จะเดือนเฉพาะเรื่องที่สำคัญ เช่น ตก 30 จุด เราก็ต้องเตือนหน่อยนะ 30 จุด ชื้อขายมีเงินออก อย่างที่บอกว่ามันต้อง

² สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, 3 มีนาคม 2551.

³ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวยืนยง, 15 พฤศจิกายน 2550.

สุทธิชัย เตียวยีนยง จากสถานีข่าวมติชนรายวัน(ต่อ)

เป็นเครื่องเตือนสติ เครื่องเตือนภัย ที่นี้เน้นเปิดมาต้องได้ประโยชน์ หุ่นลบ 1 ลบ 2 จะไม่มีประเภทนี้เลย พยากรณ์อากาศเช้า ฝนตกที่ไม่เอา แต่ถ้าเตือนน้ำท่วมจังหวัดนี้ พี่เอา อากาศหนาว มันจะหนาวทุกวันช่วงนี้ ก็ไม่ต้องรายงานแต่ถ้าหนาวจัดขอดคอย 8 องศาอะไรแบบนี้ แต่ถ้าไม่ถึง 10 จุดที่ก็จะไม่สนใจ ส่วนมากก็ลบลบ ลบลบห่า ถึงจะยังตรงนี้ อย่างนายกไม่มีประเด็นก็ไม่เอา ถ้ามีประเด็นแรงก็อาจจะเอา ปลดโกวิท เรารู้เร็วกว่าคนอื่น ข่าว confirm รู้จริงเรายิ่งเลย โคคดี่นเพราะเรายิ่งเลย อย่างข่าวไหนแรงๆ พี่ก็ยึดต่อเนื่อง อย่างข่าวระเบิดปีใหม่วันที่ 31 ดึกเที่ยงคืนพี่ก็ยิง หรืออย่างนายกอนุมัติเงินทำโน่น ทำนี่ 70,000 ล้าน มันก็มองเรื่องที่ประชาชนได้ประโยชน์ SMS มันก็เหมือนการเสริมอีกทีหนึ่ง อันนี้มติชนต้องมีแน่ แล้วมีจริง เพราะเป็นข่าวใหญ่ บางทีข่าวขี้หมู ขี้หมาก็ไม่เอาเหมือนกัน แต่บางครั้งคนก็เรียกร้องข่าวคารา คนก็สนใจเหมือนกัน แต่ก่อนไม่เอาเลย ไม่มีเลย”

อมรเดช ชูสุวรรณ จากสถานีข่าวโพสต์ทูเดย์⁴ เกณฑ์ในการคัดเลือกคุณค่าข่าวประกอบด้วย 2 องค์ประกอบสำคัญ คือจะเน้นข่าวที่มีผลกระทบและอยู่ในความสนใจของผู้คน โดยประเด็นข่าวที่นิยมนำเสนอ คือ ข่าวเศรษฐกิจ ส่วนประเด็นรองลงมาได้แก่ ข่าวอุตุนิยมนิวทียา การเตือนภัย ข่าวการเมือง รัฐบาล และข่าวอุบัติเหตุ อุบัติภัย ซึ่งสถานีข่าวโพสต์ทูเดย์ จะเน้นข่าวสำคัญ เกาะติดสถานการณ์การเมืองและเศรษฐกิจทุกวัน

“การรายงานข่าวสั้นเราต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ทำไมถึงต้องมีข่าวสั้น เพราะว่าข่าวสั้น ข่าว SMS ก็คือข่าวด่วนที่เราส่ง จากสนามจริง จากเหตุการณ์จริงที่มันเกิดขึ้น ถามว่าข่าวพวกนี้มันเป็นเหตุการณ์ประเภทไหนบ้าง ข่าว SMS ที่ส่งกัน ส่วนมากจะอยู่ในความสนใจของชาวบ้าน หรืออยู่ในความสนใจของประชาชน อย่างเช่นข่าวน้ำมัน ข่าวพยากรณ์อากาศ ความเคลื่อนไหวทางการเมือง หรืออุบัติเหตุใหญ่ๆ อย่างข่าวพวกนี้เขาเรียกว่าเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบ ต่อบุคคล ต่อผู้คน ในวงกว้าง ข่าวแบบนี้เราเอามาเรียง เราจะเอามาเล่นเป็น SMS เราจะเอามาเป็นข่าวด่วน และจะนำมาส่งผ่านทาง content provider ก็คือ ส่งผ่านไปทางระบบโทรศัพท์ที่เขาเป็นลูกค้า นี่คือการขบวนการ ถามว่าการคัดข่าว เราก็จะเลือกข่าวที่มีผลกระทบต่อคน ข่าวน้ำมัน ข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวเตือนเกี่ยวกับเรื่องสึนามิ การเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย รวมไปถึง ข่าวเกี่ยวกับเรื่องของการเมือง อย่างที่มีอยู่ตอนนี้ คือข่าวเกี่ยวกับนโยบาย รัฐบาลส่งคนเข้ามาบริหารประเทศ รัฐบาลจะต้อง

⁴ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, 19 กุมภาพันธ์ 2551.

อมรเดช ชูสุวรรณ จากสถานีข่าวโพสท์ทูเดย์(ต่อ)

มีการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ไซ้ใหม่ ข่าวตรงนี่คือจะเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อคนในวงกว้าง ประเภทที่มีผลกระทบต่อเขาอย่างเช่นราคาน้ำมัน เศรษฐกิจ เรื่องที่เกี่ยวกับค่าไฟฟ้า แล้วก็เรื่องหุ้น แล้วเราต้องอย่าลืมว่าวิญญูณของ โพสท์ทูเดย์เองก็คือเศรษฐกิจ เรื่องหุ้น ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่าย ค่ารถเมล์ขึ้นไม่ขึ้น ค่าขนส่งขึ้นไม่ขึ้น ข่าวแบบนี้เป็นข่าวที่เราควรจะส่ง เช่น พรุ่งนี้ ปตท. ประกาศขึ้นราคาน้ำมัน ถัดไปประกาศลดราคาน้ำมัน ข่าวที่มันมีผลกระทบต่อคน เงินในกระเป๋า มีผลสำคัญที่สุด ข่าวอย่างอื่นมันเป็นเรื่องรองแล้ว บางทีเขาจะให้ความสำคัญกับข่าวอาชญากรรม ตีหัวหมา ค่าแม่เจ๊ก แต่เราคิดว่าข่าวแบบนี้มันเป็นเรื่องรอง ข่าวที่มีผลกระทบต่อกระเป๋าของคนสำคัญที่สุด”

บรมบท เพ็ชร์สวัสดิ์ จากสถานีข่าวช่อง 11⁵ การคัดเลือกข่าวของช่อง 11 ในด้านคุณค่าความเป็นข่าวนั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ข่าวที่จะต้องอยู่ในความสนใจ เกิดผลกระทบ มีความสดใหม่ และต้องนำเสนอในสิ่งที่ประชาชนควรรู้ ส่วนประเภทข่าวที่นำเสนอ นั้น จะนำเสนอข่าวที่เป็นประเด็นร้อนในสังคม เน้นการนำเสนอข่าวเพื่อตอบสนองรัฐบาล จากทีมข่าวช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

“ดูว่าข่าวอยู่ในความสนใจของประชาชนหรือเปล่า ได้รับผลกระทบต่อประชาชนหรือเปล่านั้นเป็นเรื่องอะไรที่น่าจะบอกกล่าวให้สังคมรับรู้หรือสมาชิกรับรู้ ประเด็นที่สำคัญที่จะบอกกล่าวประชาชน เพราะว่า SMS จะมีข้อจำกัดชนิดหนึ่ง คือจะมี message ในแต่ละวัน จะไม่เยอะประมาณ 8-10 ข้อความต่อวัน ประเด็นที่เลือกคือความสดใหม่ และมีผลกระทบต่อสังคม โดยจะมีวิธีการเขียนที่ชัดเจน ไม่แสดงความคิดเห็นอะไรก็แล้วกัน เหมือนการเขียนโปรยหัวข่าวทำนองเดียวกัน เพราะว่าหัวข่าวมันมีพื้นที่ของมันเฉพาะ แล้วมานั้นว่าใหญ่เล็กขนาดไหน ทำนองเดียวกันจะสั้นมากกว่า อาจจะเป็นบอกเล่าที่ชี้หรือชี้มากกว่า และจะต้องอยู่ในความสนใจของประชาชนหรือเปล่านั้น ได้รับผลกระทบต่อประชาชนหรือเปล่านั้น เป็นเรื่องอะไรที่น่าจะบอกกล่าว อย่างที่บอกว่าของที่นี่จะเป็นเรื่องของการเมืองเล็กๆ ด้วยความที่เป็นกรมประชาสัมพันธ์ ในเรื่องของการยิงตรงนี่คงต้องเลือกชนิดหนึ่ง แต่ถ้าเป็นเรื่องของสังคม นโยบายก็ไม่ต้องเลือก”

⁵ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ชร์สวัสดิ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

ศุภราวดี เกษะประกกร จากสถานีข่าวช่อง 7⁶ คุณค่าที่นักข่าวใช้จะเน้นข่าวที่มีผลกระทบ เกิดประโยชน์ มีความสำคัญ เป็นกระแสและอยู่ในความสนใจของผู้คน ข่าวที่ทางสถานีข่าวนิยมนำเสนอ ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม และข่าวอุตุนิยมวิทยา

“โดยส่วนใหญ่จะคัดเลือกข่าวที่ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และเป็นกลางสำหรับเรื่องของการเมือง ข่าวที่มีผลกระทบกับประชาชนด้านเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งความเคลื่อนไหวในกรณีที่เป็นประเด็นร้อนที่อยู่ในความสนใจของประชาชน อยู่ในกระแสความนิยม อยู่ในความสนใจของประชาชน และเหตุการณ์สำคัญในบ้านเมืองในช่วงเวลานั้นๆ ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้รับข่าว อาทิ ราคาน้ำมัน แอ้งเดือนน้ำท่วมในจังหวัดที่เสี่ยง เป็นต้น”

สมศักดิ์ โลกเกษม จากสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น⁷ เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกข่าวจะเน้นข่าวที่อยู่ในความสนใจของผู้คน และมีข่าวให้บริการหลายประเภท คือ INN Hot News/INN Flash News INN Politics News, INN Biz News, INN Sport News, INN Dara News และWorld Muslim News ที่จะทำให้ผู้ใช้บริการได้รับข่าวด่วน ข่าวเด่น ประเด็นดังรายวัน ดังสโลแกนว่า ‘สดทันทีที่มีข่าว’

“คือหนึ่งเลยนะครับ เราจะเลือกประเด็น ที่เป็นที่สนใจของคนในสังคมประเด็นที่คนสนใจอยู่แล้วจะถูกคัดมาเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งประเภทข่าวของเราก็มีหลากหลายให้เลือกอยู่แล้ว”

วริษฐ์ ลิ้มทองกุล จากสถานีข่าวผู้จัดการ⁸ เกณฑ์ด้านคุณค่าข่าวที่ทางผู้จัดการ ใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกข่าวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้ คือข่าวจะต้องมีความสำคัญ อยู่ในกระแสความสนใจของประชาชน และต้องยึดการนำเสนอข่าวที่คนต้องรู้ โดยการนำเสนอข่าวนั้น สถานีข่าวผู้จัดการแบ่งการให้บริการประเภทข่าวได้แก่ ข่าวการเมืองเศรษฐกิจ hot news และบันเทิงกีฬา ซึ่งในส่วนของ hot news ก็จะนำเสนอข่าวที่อยู่ในกระแส เป็นศูนย์รวมข่าวสด เพื่อให้ผู้ใช้บริการจะไม่พลาดข่าวสำคัญ

“ก็มีข่าวหลายหมวด เช่น hot news การเมือง ข่าวธุรกิจหุ้น แล้วก็บันเทิงกีฬา ซึ่งในอนาคตบันเทิง กีฬาจะแยกออกจากกัน คือ ตอนแรกคนอาจจะติด Image ของ

⁶ สัมภาษณ์ ศุภราวดี เกษะประกกร, 12 กุมภาพันธ์ 2551.

⁷ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, 5 มีนาคม 2551.

⁸ สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, 15 พฤศจิกายน 2550.

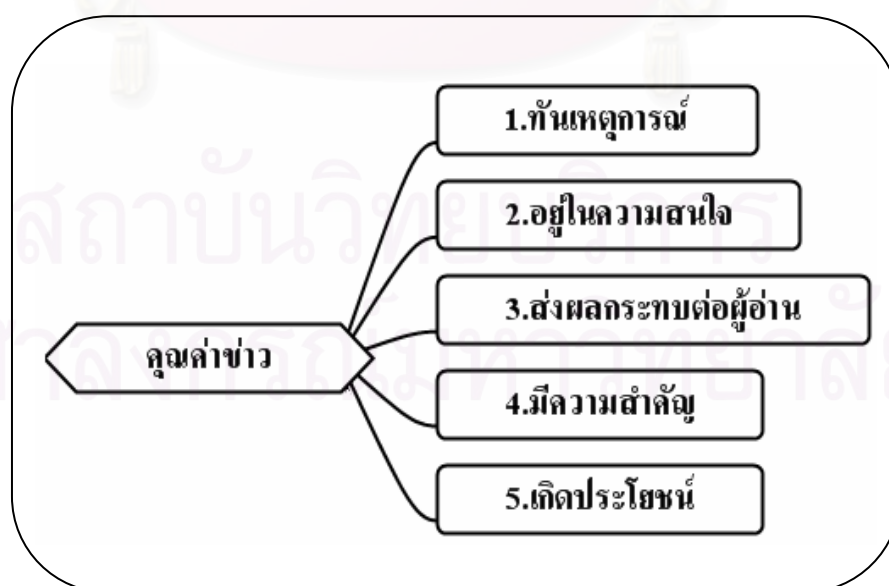
วิธีรู้ ลิมทอกูล จากสถานีข่าวผู้จัดการ(ต่อ)

ผู้จัดการ อย่างเขารับ hot news ไป เขาต้องการข่าวการเมือง แต่ช่วงหลังเราพยายามทำให้ชัดเจนว่า คนที่รับข่าวการเมืองก็ไปหมวดการเมือง เพราะฉะนั้นคนที่รับข่าวทั่วไป หรือข่าว hot news ที่ได้รับจะต้องอยู่ในความสนใจ เราจะลด degree ของข่าวการเมือง เพราะข่าวการเมืองช่วงหลังนี้เหมือนเล่นป้องกันได้กันไป ได้กันมา สุดท้ายมันไม่มีข้อสรุป ไม่จบเกมเสียที เพราะฉะนั้นเราจึงมีนโยบายว่าข่าวการเมืองที่ได้กันไปได้กันมา หรือไม่มีความสำคัญต่อคนจริง เราก็จะดันไปข่าวการเมืองทั้งหมด ส่วน hot news ทั้งหมดจะเป็นข่าวที่อยู่ในกระแส เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ อุทกภัย วิกฤติ อักคิภัย เหตุการณ์ที่สำคัญๆ แผ่นดินไหว หรืออากาศที่ คน concern เรื่องภูมิอากาศ รวมถึงดาราเราก็มี เรื่องของวิทยาศาสตร์ก็มีถ้ามันสำคัญจริงๆ อย่างหลายเรื่องถ้าเป็น เรื่อง shock โลกจริงๆ เราก็ต้องรายงาน เพราะเรามีโต๊ะวิทยาศาสตร์อยู่ ซึ่งเขาก็ monitor ข่าวออนไลน์อยู่ ถ้าทางทีมงานของเราคิดว่าสำคัญจริงๆ ก็ไม่จำกัด เราก็ส่งข่าวไปเลย เราครอบคลุมทุกอย่าง ที่เขาหยิบมาอ่าน แล้วเขาคิดว่าคนต้องรู้”

ด้านคุณค่าข่าว

จากการศึกษาถึงคุณค่าข่าวที่สถานีข่าวไทยใช้ในการคัดเลือกข่าวเพื่อส่งข้อความสั้นให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้กำหนดคุณลักษณะสำคัญไว้ดังภาพที่ 5 คุณค่าข่าวของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสาร

ภาพที่ 5 คุณค่าข่าวในมุมมองของผู้ส่งสาร

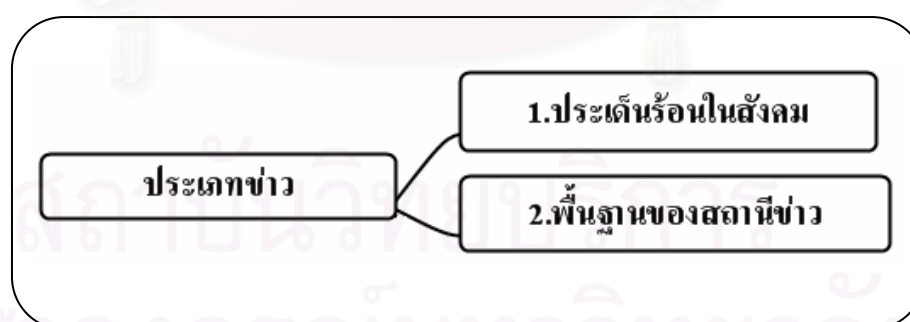
จากภาพที่ 5 การให้ความหมายของคุณค่าข่าวของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสารสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประการ ดังนี้

1. ทันเหตุการณ์ คือ นำเสนอข่าวได้รวดเร็ว จับใจ เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นสามารถรายงานให้ผู้รับสารรับทราบได้ทันที
2. อยู่ในความสนใจ คือ เป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในกระแส เป็นประเด็นร้อน คนในสังคมให้ความสนใจและติดตาม
3. ส่งผลกระทบต่อผู้อ่าน คือ เป็นเหตุการณ์ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิต การครองชีพของผู้รับสาร โดยอาจกระทบต่อกลุ่มคนจำนวนมากหรือกลุ่มคนจำนวนน้อยก็ได้
4. มีความสำคัญ คือ เป็นเรื่องราว เนื้อหา ประเด็นต่างๆ ที่มีความเด่น ดึงดูดใจและกระตุ้นความสนใจให้ผู้รับสารอยากรู้อยากเห็น
5. เกิดประโยชน์ คือ มีเนื้อหา สารที่สร้างคุณค่า เกิดผลประโยชน์แก่ผู้รับสาร

ด้านประเภทข่าว

จากการศึกษาถึงประเภทข่าวที่สถานีข่าวไทยใช้ในการคัดเลือกข่าวเพื่อส่งข้อความสั้นให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้กำหนดคุณลักษณะสำคัญไว้ดังภาพที่ 6 ประเภทข่าวของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสาร

ภาพที่ 6 ประเภทข่าวในมุมมองของผู้ส่งสาร

จากภาพที่ 6 การให้ความหมายของประเภทข่าวของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสารสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประการ ดังนี้

1. ประเด็นร้อนในสังคม (hot issue) คือ การนำเสนอประเภทข่าวอันเป็นที่สนใจของผู้คนในสังคม ณ ช่วงเวลาขณะนั้น ปัจจัยนี้มีพื้นฐานจากการให้บริการของข่าวสั้น ที่เน้นการนำเสนอ

ประเภทข่าวทั่วไป (general news) โดยยึดหลักการนำเสนอข่าวเด่น ประเด็นร้อน ดังนั้นหากมีเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะมีประเภทข่าวที่หลากหลาย นักข่าวก็สามารถนำมาเสนอในข่าวสั้นได้

2. พื้นฐานของสถานีข่าว คือ กรอบแนวนโยบายพื้นฐานของทางสถานีข่าวมีผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าว ยกตัวอย่างเช่น สถานีข่าวมติชนรายวันเน้นการนำเสนอข่าวการเมือง ก็จะมีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวการเมืองมากกว่าข่าวประเภทอื่นๆ ในส่วนของสถานีข่าวช่อง 11 ซึ่งเป็นสถานีข่าวที่มีพื้นฐานในการทำงานเพื่อตอบสนองนโยบายของภาครัฐ ก็จะมีการนำเสนอข่าวราชการมากกว่าสถานีข่าวแห่งอื่น สำหรับสถานีข่าวยอยเตอร์ ซึ่งเป็นสถานีข่าวที่มีชื่อเสียงในการรายงานข่าวต่างประเทศ เมื่อหันมาให้บริการข่าวสั้นก็ยังคงเน้นการนำเสนอข่าวต่างประเทศ เป็นต้น

ทักษะของผู้ให้บริการข่าวสั้น

ด้านคุณค่าข่าว

1. ความสดและทันเหตุการณ์

เป็นคุณลักษณะของข่าวสั้น ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมาก กลุ่มตัวอย่างคาดหวังที่จะให้นักข่าวนำเสนอข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านรับทราบโดยรวดเร็วที่สุดเท่าที่ศักยภาพของสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ทำได้ ซึ่งความสดและทันเหตุการณ์นี้เป็นคำตอบที่กลุ่มตัวอย่างสามารถนึกออกได้อย่างรวดเร็วและสามารถตอบได้อย่างทันทีทันใดเมื่อผู้วิจัยตั้งคำถาม เนื่องจากผู้ใช้บริการคิดว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นอุปกรณ์ทางการสื่อสารที่สามารถตอบสนองความต้องการตรงจุดนี้ของผู้รับสารได้ และอาจเป็นด้วยโฆษณาของข่าวสั้นต่างๆ ที่ผู้รับสารอาจเคยได้ยินมา

“ข่าวสั้นที่น่าสนใจก็คือ ส่องไว ทันเหตุการณ์ เกิดเหตุการณ์อะไรก็สามารถส่งมาได้ทันที”⁹

“สั้น กระชับ ได้ใจความ และตรงไปตรงมา และเป็นสื่อตัวแรกที่ส่งมาให้รับรู้ก่อนสื่ออื่น ๆ ที่คิดว่านักข่าวคงคัดเลือกข่าวที่กำลังได้รับความสนใจในเวลานั้นมาเป็นอันดับแรก”¹⁰

“ข่าวกระชับเข้าใจง่าย ข่าวต้องเกาะติดสถานการณ์”¹¹

⁹ สัมภาษณ์ พิษะพะงา นริศติมานนท์, 6 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁰ สัมภาษณ์ สมเกียรติ จิระสมบุญกุล, 1 มีนาคม 2551.

¹¹ สัมภาษณ์ ภาณุวัฒน์ พันธุ์, 10 กุมภาพันธ์ 2551.

2. ความมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน

เป็นคุณสมบัติของข่าวที่มองในแง่ของผลที่จะได้รับ จากการนำเสนอข่าวไปแล้ว โดยสามารถนำเนื้อหาสาระจากการอ่านข่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแง่ของการดำเนินชีวิต ซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า ข่าวสั้นที่อ่านควรเกิดประโยชน์ เมื่ออ่านจบก็สามารถนำไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตได้ โดยส่วนใหญ่จะเน้นประโยชน์เฉพาะบุคคล เช่น ข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น เมื่อรับข่าวสารเหล่านี้ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

“ข่าวสั้นผ่านมือถือต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นกระบวนการที่ส่งผ่านมือถือ และเป็นข้อความที่ไม่ยาวเกินไป ใจความต้องสั้น กระชับและชัดเจน มีความรวดเร็ว ไม่ใช่เกิดไปแล้วสองวันแล้วเพิ่งจะมาส่ง ก็ไม่ถือว่าเป็นข่าวสั้น แล้วก็อยากได้ข่าวสารที่มันเกี่ยวข้องกับตัวเรา จะได้เอาไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้”¹²

“เหตุการณ์ที่นักข่าวคิดว่าน่าสนใจ น่าจะมีผลกระทบ ต่อคนอ่าน ข้อมูลที่มีประโยชน์ แล้วก็ดึงดูดความสนใจจากคนอ่านได้ แต่นำเสนอในรูปแบบที่ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ มีการจำกัดจำนวนคำ ตัวอักษรสั้นๆ พอให้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นที่ไหน เพื่อให้คนรู้และสามารถทำให้คนที่สนใจติดตามจากสื่ออื่นเพิ่มเติมได้”¹³

3. ความสำคัญ ความเด่น

กลุ่มตัวอย่างบางรายต้องการให้ข่าวสั้นนำเสนอเรื่องราวที่มีความสำคัญ ความเด่น ซึ่งอาจจะมาจากบุคคลที่เป็นข่าว ตลอดจนการนำเสนอข่าวต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของคนในสังคม

“ต้องเป็นข่าวที่คนให้ความสนใจ หรือเป็นข่าวที่อยู่ในกระแส อาจจะเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ เช่น คารา หรือนักการเมือง”¹⁴

4. เรื่องราวในทางสร้างสรรค์

เรื่องราวในด้านบวก เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างในบางส่วนต้องการให้นำเสนอ โดยอาจเป็นเรื่องราวที่อาจแสดงถึงความก้าวหน้า การทำความดี เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อได้อ่านข่าว

“ข่าวสั้นควรทำให้คนไปคิดต่อ ไม่ใช่อ่านแล้วลบทิ้งเลย ของที่เวลาอ่านข่าวก็ลบทิ้งเลย อยากให้มีข่าวแบบที่มันต้องเก็บไว้ อ่านแล้วอยากทำให้รู้สึกว่ายาก

¹² สัมภาษณ์ นุชนารถ แก้วเกาะสะบ้า, 16 กุมภาพันธ์ 2551.

¹³ สัมภาษณ์ ศรีัญญา ไรจนวงศ์ชัย, 28 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁴ สัมภาษณ์ กิตติมา รัตนกาญจน์, 20 มีนาคม 2551.

Mem เก็บไว้ เช่นข่าวพบคนชนิดใหม่ มันได้ความแปลกใหม่ ให้ความรู้”¹⁵

ด้านประเภทข่าว

ผู้ใช้บริการข่าวสั้นรู้สึกไม่พึงพอใจกับประเภทข่าวที่นำเสนอในลักษณะที่เป็นแบบแผน (routine news) เช่น ในช่วงเช้านำเสนอข่าวจราจร หรือพอช่วงสายก็นำเสนอข่าวในเรื่องหุ้น เป็นต้น เนื่องจากผู้ใช้บริการบางส่วนมองว่า สำนักข่าวน่าจะให้บริการข่าวที่เป็นประเด็นร้อน ไม่ใช่ข่าวที่มีการนำเสนอเหมือนกันในทุกวัน นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนใหญ่มองว่าข่าวสั้นแม้จะมีค่าบริการที่ถูกมาก แต่ถ้านำเสนอประเภทข่าวไม่น่าสนใจก็ยอมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ และมีแนวโน้มที่จะยกเลิกใช้บริการได้

“ไม่ค่อยพอใจ เพราะบางครั้งเขียนไม่รู้เรื่อง แกรมยังส่งมาแต่เรื่องเดิมๆ พวกข่าวหุ้นส่งมาก็ไม่อ่านอยู่แล้ว และบางครั้งรู้สึกรำคาญที่มีข่าวมามากเกินไป”¹⁶

“คิดว่าไม่ได้แพงมากมาย แต่รู้สึกว่ามันคุ้มค่า เพราะว่าข่าวที่รับมาก็ไม่ค่อยมีประโยชน์เท่าไร บางข่าวก็ซ้ำๆ เดิมๆ คิดว่าเสียเงินซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่านยังจะคุ้มค่ากว่า”¹⁷

อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างก็มีความต้องการประเภทข่าวที่หลากหลายกันไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

“ประเภทข่าวที่พี่ชอบก็คือประเภทข่าวพยากรณ์อากาศ เช่นวันนี้ฝนจะตกนะ เราก็จะได้เตรียมร่มเตรียมอะไร”¹⁸

“ก็สนใจหลายประเภท ข่าวอาชญากรรมก็น่าสนใจ จะได้ระมัดระวังตัว และสนใจข่าว hot ต่างๆ ข่าวสังคม แต่การเมือง เศรษฐกิจไม่ค่อยสนใจอ่าน”¹⁹

“ข่าวที่อยากรับรู้มากที่สุดคือข่าวอาชญากรรม เพราะคิดว่ามันน่าสนใจดี เราจะได้รู้ว่าตรงนี้มีคนมีรถชน ตรงนี้มีคนมีปล้นทองนะ จะได้รับทราบเพื่อป้องกันตนเอง”²⁰

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁵ สัมภาษณ์ มาตุภูมิ พิมพ์รัตนกานต์, 8 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁶ สัมภาษณ์ เจษฎา หวังธรรมราชิต, 18 มีนาคม 2551.

¹⁷ สัมภาษณ์ พิษญาอร โสมเกษตรินทร์, 20 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁸ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, 4 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁹ สัมภาษณ์ พิษพะวงา นีรัตติมานนท์, อ่างแล้ว.

²⁰ สัมภาษณ์ สุภาวรรณ จันทร์แก้ว 5 กุมภาพันธ์ 2551.

“พี่มองว่าข่าวที่เป็นประโยชน์มันน้อยไปนะ อย่างของไอ.เอ็น.เอ็น. จะเน้นข่าวการเมือง อย่างพวกข่าวเกี่ยวกับความรู้ก็จะน้อย เรื่องที่ให้ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมก็จะน้อยหน่อย ข่าวที่ไม่อยากให้ทางสถานีส่งมาเลยก็คือ ข่าวประเภทการเมือง ทะเลาะกัน โต้แย้งกัน เรื่องประเภทข่าวคารา ข่าวนักร้องคารานี่พี่ไม่ชอบเลย อยากให้นำเสนอข่าวประเภทคนที่ทำความดีบ้าง เพราะข่าวประเภทนี้น้อยมาก เด็กทำความดี หรือวัยรุ่นทำความดี คนทำความดีจะมีข่าวประเภทนี้น้อยมากเลย อย่างพวกข่าวพยากรณ์อากาศนี่พี่ก็ว่าจำเป็นนะ แต่ว่าตอนที่รับก็ไม่ค่อยมีนะ จะเป็นประเภทเกิดเหตุการณ์แล้ว จึงค่อยส่งมา แต่ว่าพยากรณ์ล่วงหน้าไม่มี”²¹

“ชอบการศึกษาและความบันเทิง แต่ไม่ชอบการเมือง ถ้าอยากรู้ก็เพียงผิวเผิน โดยเฉพาะช่วงนี้มันดูวุ่นวาย”²²

“ข่าวบันเทิง ชอบมาก น่าสนใจดี เป็นความชอบส่วนตัว การเมือง น่าเบื่อ อ่านแล้วไม่รู้เรื่อง”²³

“การเมือง ชอบดูและวิเคราะห์สถานการณ์บ้านเมือง จะรู้ทันเกมการเมือง บันเทิง ไม่ค่อยชอบเท่าไรยังเป็นเรื่องคารายังไม่ชอบ คิดว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยน่าดูน่าฟังสักเท่าไร”²⁴

“อย่างเช่นข่าวเตือนภัย สึนามิ หรือระเบิด ข่าวจลาจลที่มันทันตามสถานการณ์ แต่ที่จะไม่ค่อยชอบเข้าการเมืองหรือข่าวคารา พี่ว่ามันค่อนข้างไร้สาระ คือไม่ค่อยเอามาใช้ในชีวิตเราได้จริงๆ น่าจะไปเน้นที่ข่าวด่วนสถานการณ์เด่น”²⁵

“พี่ชอบข่าวอุบัติเหตุ ภัยใหม่ แต่ไม่ใช่ข่าวการฆ่ากันตาย พี่ไม่ชอบ แต่ O.K. เกิดอุบัติเหตุที่ถนนสายนี้ ขณะนี้เกิดเพลิงไหม้ เพราะว่ามันก็อาจมีประโยชน์กับคนที่เดินทาง”²⁶

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²¹ สัมภาษณ์ มาตุภูมิ พิมพ์รัตนกานต์, อังแล้ว.

²² สัมภาษณ์ พัชรพร ประจักษ์สูตร, 29 กุมภาพันธ์ 2551.

²³ สัมภาษณ์ แคทสุลิตยา บุญรัตน์, 2 มีนาคม 2551.

²⁴ สัมภาษณ์ ภาณุวัฒน์ พันธุ์, อังแล้ว.

²⁵ สัมภาษณ์ สมเกียรติ จิวะสมบูรณ์กุล, อังแล้ว.

²⁶ สัมภาษณ์ บุญบา สมใจวงษ์, 18 กุมภาพันธ์ 2551.

ตารางที่ 4.7 จำนวนประเด็นในการนำเสนอข่าวสั้น

จำนวนประเด็น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ประเด็นเดียว	394 (91.42)	450 (94.94)	542 (93.13)	450 (82.72)	522 (89.85)	433 (80.19)	386 (79.75)	3,177 (87.38)
2.สองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน	37 (8.58)	24 (5.06)	40 (6.87)	92 (16.91)	57 (9.81)	107 (19.81)	98 (20.25)	455 (12.51)
3.สองประเด็นหรือมากกว่า ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0.37)	2 (0.34)	0 (0)	0 (0)	4 (0.11)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สถานีข่าวเดลินิวส์นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 394 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 91.42 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 37 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 8.58 และไม่พบการนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

สถานีข่าวมติชนรายวันนำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 450 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 94.94 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 24 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 5.06 และไม่พบการนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

สถานีข่าวช่อง 11 นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 542 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 93.13 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 40 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 6.87 และไม่พบการนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

สถานีข่าวช่อง 7 นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 450 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 82.72 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 92 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 16.91 และนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน 2 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.37

สถานีข่าวรอยเตอร์ นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 522 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 89.85 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 57 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 9.81 และนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน 2 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.34

สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 433 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 80.19 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 107 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.81 และไม่พบการนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

สถานีข่าวผู้จัดการ นำเสนอข่าวสั้นประเด็นเดียวมากที่สุด 386 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 79.75 นำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน 98 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.25 และไม่พบการนำเสนอข่าวสั้นสองประเด็นหรือมากกว่า ที่ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน

จากนั้นเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละสถานีข่าว พบว่า ข่าวสั้นที่นำเสนอประเด็นเดียวมีมากที่สุดถึง 3,177 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 87.38 รองลงมาคือ ข่าวสั้นที่นำเสนอสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกันมีจำนวน 455 ข่าวคิดเป็นร้อยละ 12.51 สุดท้ายคือ ข่าวสั้นที่นำเสนอสองประเด็นหรือมากกว่า ไม่ใช่ทิศทางเดียวกันมีเป็นจำนวน 4 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.11

ทัศนคติของนักข่าว

ด้วยเหตุผลที่นักข่าวต้องการนำเสนอข่าวให้มีความกระชับ จึงนิยมนำเสนอข่าวเพียงประเด็นเดียว ไม่ให้ผู้อ่านเกิดสับสน อย่างไรก็ตามหากจำเป็นต้องเขียนหลายๆ ประเด็นนักข่าวก็จะส่งเป็นข้อความที่สองต่อเนื่องจากข้อความแรก สุทธิชัย เดียวอินยง²⁷ ได้กล่าวไว้ว่า

“ของพี่ก็จะขอยเป็น 2 อัน อันแรกเปิดบ้านพิษณุโลก แล้วตามด้วยประเด็นอื่นอย่างสั้น ส่วนประเด็นอื่นก็รอ สักพัก เพราะว่ารายการจะนั่งดูเองทางทีวีตอนเช้า แล้วจะมานั่งเขียนเอง เช่น นายกยันไม่ลาออก เอาประเด็นเดียวสั้นๆ สำคัญที่สุด พอคนได้ยินครั้งแรกก็เปิดก่อนก็เอาประเด็นเดียว พอประเด็นที่ 2 นายกพูดประเด็นไหน คนจะเข้าใจไปโดยอัตโนมัติ ประเด็นที่สองไปเรื่องเศรษฐกิจแล้ว

²⁷ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวอินยง, อังแล้ว.

“ไม่ต้องเอ่ยถึงบ้านพิษณุโลกแล้ว คนจะเข้าใจโดยอัตโนมัติ คือพอรับปุ๊บ พูดเรื่อง
อื่นคนจะเข้าใจเอง”

ตัวอย่างการรายงานข่าวต่อเนื่องเป็นสองข้อความ

ตัวอย่างข่าวแรก

บ้านพิษณุโลก, นายกฤษณ์ไม่ปรับกรม. ในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ของรัฐบาล

(Matichon, 22 กันยายน 2550, เวลา 11:26:37)

บ้านพิษณุโลก, นายกฤษณ์เปิดทางสนธิมีโอกาสดำเนินการ. แต่ต้องหลังเกษียณ

(Matichon, 22 กันยายน 2550, เวลา 12:20:38)

ตัวอย่างข่าวที่สอง

4 ว่าที่ตุลาการศาล รธน. จรัญ ภักดีธนากุล วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์.....

(Matichon, 22 กันยายน 2550, เวลา 9:00:38)

(ต่อ)....สุพจน์ ไข่มุกด์ เฉลิมพล เอกอรุ ก่อนส่งชื่อให้วุฒิสภารับรอง

(Matichon, 22 กันยายน 2550, เวลา 9:06:55)

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ อมรเดช ชูสุวรรณ²⁸ ที่นิยมนำเสนอข่าวสั้นเพียงประเด็นเดียว หาก
มีเหตุการณ์ตามมาก็อาจจะส่งเพิ่มเติมเป็นข้อความลำดับที่สอง

“เราต้องเข้าใจธรรมชาติของ SMS ก่อน คือเวลาเขียน Short Message มา หนึ่งต้อง
คำนึงอยู่เสมอว่า สิ่งที่เราส่งไปมันต้องจบใน 70 characters นั้น แต่ถ้ามันเป็น
ประเด็นปลีกย่อยเราก็จะไม่สนใจมันแล้ว ก็คือหมายความว่า มันจะต้องจบในครั้ง
เดียว ต่อ 1 SMS อ่านแล้วคนเข้าใจได้ว่า มันเกิดอะไรขึ้น ก็คือเราต้องเอาประเด็น
เดียวของเหตุการณ์นั้น เว้นเสียว่ามีเหตุการณ์อื่นๆที่ตามมา ยกตัวอย่างง่ายๆว่า
เกิดเหตุสึนามิ พอรอมอตุเขาประกาศว่าจะเกิดคลื่นที่จังหวัดภูเก็ต อย่างนี้เราส่งได้
แล้ว เตือนภัยสึนามิ ระบุระวังเกิดเหตุสึนามิ กรมอุตุระบุเตือนอีกประมาณหนึ่ง
ชั่วโมงข้างหน้า อันนี้เราต้องทำให้เข้าใจให้ได้ในประโยคเดียวหรือในเหตุการณ์
เดียว นี่ก็เหมือน message แต่ว่าถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้นมาแล้ว ไซ้ใหม่ คือถ้ามันมี
สึนามิเกิดขึ้นจริง เราก็สามารถกลับมาเล่นได้อีก แต่ถ้าให้ตี ให้สวย อาจจะระบุ
ความเสียหายที่ตามมา ผลกระทบที่ตามมาคืออะไร นี่ก็เราสามารถเล่นได้”

²⁸ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

อย่างไรก็ตามการนำเสนอข่าวสั้นไม่ควรเขียนข่าวเกินสองประเด็น อัครวุฒิ ผู้วิจัย²⁹ ได้แสดงทัศนะว่า

“จำนวนประเด็นที่ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณ คนหนึ่งพูดมาหลายเรื่องก็มี ก็จะเลือกประเด็น เฉพาะประเด็นสำคัญ เราก็ควรจะรู้ว่าประเด็นไหน เป็นประเด็นหลัก ประเด็นไหน เป็นประเด็นรอง โดยเฉพาะเจ็ดสิบตัวอักษรส่งได้มากที่สุดก็ไม่ควรเกินสองประเด็น ก็จะใช้ตัว slash ในการค้นข้อความ อย่างเช่น พช.เตรียมเปิดตัว มิ่งขวัญ แสงสุวรรณ วัฒนา เมืองสุขของลงสส.สัดส่วน ก็มันจะมาจากแหล่งข่าวเดียวกัน”

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่า ผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างต้องการให้ข่าวสั้นสรุปมาเพียงประเด็นเดียวที่สำคัญ อย่างไรก็ตามหากเป็นข่าวที่มีความน่าสนใจก็สามารถส่งมารายงานความคืบหน้าของเหตุการณ์ได้เป็นระยะ

“ชอบข่าวสั้นที่ส่งมาครั้งเดียว สรุปความมาเลย ไม่ต้องเสียเวลาเปิดอ่านหลายครั้ง”³⁰

“ชอบเป็นสรุปข่าวไปเลย ไม่ชอบอ่านข่าวที่รายงานเป็นระยะ สรุปมาเลยก็ได้ มันขึ้นอยู่กับความสนใจของเรา อย่างเช่นเกิดสึนามิ ตอนนี้มีอย่างนี้เกิดขึ้น ถ้าแบบนี้ส่งมาเป็นระยะๆ เราก็ชอบ”³¹

“การติดตามข่าว หากเป็นเหตุการณ์โศกนาฏกรรมที่เราสนใจ เราก็อยากรู้ว่ามีความเป็นไปอย่างไร เช่นเพลิงไหม้ มันคุมเพลิงได้หรือยังหรือว่ามันจะลามต่อ ก็ควรจะส่งมาเป็นลำดับหรือเป็นขั้นตอนมา แต่บางข่าวก็ควรส่งข่าวมาแบบสรุปเลยก็น่าจะดีกว่า ขึ้นกับความสนใจของเราด้วยเหมือนกันว่ามันเป็นอย่างไร แต่ความสนใจของแต่ละคนมันก็ไม่เหมือนกันอีก”³²

²⁹ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้วิจัย, อ้างแล้ว.

³⁰ สัมภาษณ์ สมหมาย ช่วงโชติ, 5 กุมภาพันธ์ 2551.

³¹ สัมภาษณ์ พิษะพะงา นิรัตติมานนท์, อ้างแล้ว.

³² สัมภาษณ์ บุญบา สมใจวงษ์, อ้างแล้ว.

ตารางที่ 4.8 การระบุเวลาในข่าวสั้น

การระบุเวลา	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่น่าสนใจ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ไม่ระบุเวลา	430 (99.77)	471 (99.37)	579 (99.48)	533 (97.98)	579 (99.66)	6 (1.12)	480 (99.17)	3,078 (84.65)
2.ระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์	1 (0.23)	3 (0.63)	3 (0.52)	11 (2.02)	2 (0.34)	534 (98.88)	4 (0.83)	558 (15.35)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สถานีข่าวเดลินิวส์มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 430 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.77 และระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 1 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.23

สถานีข่าวมติชนรายวันมีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 471 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.37 และระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 3 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.63

สถานีข่าวช่อง 11 มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 579 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.48 และระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 3 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.52

สถานีข่าวช่อง 7 มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 533 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 97.98 และระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 11 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 2.02

สถานีข่าวรอยเตอร์ มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 579 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.66 และระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 2 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.34

สถานีข่าวผู้จัดการ มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวน 480 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.17 และระยะเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 4 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.83

ในขณะที่ สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น มีข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข่าวมีจำนวนเพียง 6 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.12 และระยะเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนถึง 534 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 98.88

จากนั้นเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละสถานีข่าว พบว่า ข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าว มีเป็นจำนวนถึง 3,078 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 84.65 และข่าวสั้นที่ระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์มีจำนวนเพียง 558 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 15.35

ทัศนคติของนักข่าว

การระบุเวลาไว้ในข่าวสั้น นักข่าวโดยส่วนใหญ่ต่างมองว่าไม่มีความจำเป็นต้องระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าว เพราะมีเวลาระบุไว้ที่เครื่องโทรศัพท์อยู่แล้วเมื่อเปิดอ่านข้อความข่าวสั้น นอกจากนี้การระบุเวลาในการเขียนข่าวยังทำให้เปลืองเนื้อที่ในการเขียนข่าวอีกด้วย ส่วนการที่ใส่เวลาไว้หน้าข้อความข่าวเพื่อต้องการแสดงว่ายังข่าวได้ไว เพิ่มความชัดเจนแก่ผู้อ่านที่ต้องการทราบเวลาในการเกิดเหตุการณ์ และเพื่อใช้ในการตรวจสอบเวลาในการส่งข่าว เนื่องจากบางครั้งระบบของการส่งข่าวเกิดความล่าช้า (delay) ทั้งนี้ นักข่าวส่วนใหญ่เห็นว่าการใส่เวลาต้องขึ้นอยู่กับว่าเป็นเหตุการณ์ข่าวที่มีความสำคัญ ถ้าไม่สำคัญก็จะไม่จำเป็นต้องระบุเวลาไว้หน้าข่าว

สุทธิชัย เตียวสินง³³ ได้แสดงทัศนะว่า

“มติชนระบุเวลาในข่าวสั้นน้อยมาก อย่างที่เคยใส่ก็เช่นแถลงการณ์ในหลวง กรณีที่ระเบิดช่วงปีใหม่ หรือช่วงปฎิวัติ คือข่าวไหนที่ hot issue ก็จะยิงต่อเนื่อง จะใส่เวลาเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบว่าเกิดเหตุการณ์ขึ้นช่วงไหน แต่ปกติ ก็จะไม่ใส่เพราะมีเวลาโชว์ที่เครื่องอยู่แล้ว ก็เลยคิดว่าไม่จำเป็น เพราะมันเปลืองเนื้อที่ และคำมันจำกัดแค่ 70 ตัวอักษร ถ้าใส่ลงไปเนื้อหาจะด้อยลง แล้วคนก็ไม่ต้องการ คือคนที่ใส่เวลาต้องการโชว์ว่าเขายังไว ซึ่งไม่จำเป็น ไวที่คนรับอยู่แล้ว บ๊ีบ บ๊ีบ มา ถ้าเขารับสักเจ็ดแปดเก้าเขาจะรู้เลยว่าของใครไว ใครช้า”

³³ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวสินง, อ้างแล้ว.

สอดคล้องกับ อมรเดช ชูสุวรรณ³⁴ ได้แสดงทัศนะว่า

“การใส่เวลาไว้หน้าข้อความข่าวทุกครั้ง พี่มองว่าไม่จำเป็น เพราะเวลามันมีบอกแล้วจากทางโทรศัพท์ พี่คิดว่าคงไม่มีความจำเป็นถึงขนาดนั้น ถึงกับว่าเราต้องมีเวลาของเหตุการณ์กำกับ หรือเวลานั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ในมุมมองเราเอาใจความสำคัญของข่าว เพื่อไม่ให้มีการเสียพื้นที่ใน 70 characters ดีกว่า”

อัครวุฒิ ตู๋วชิรกุล³⁵ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า

“ไม่จำเป็นมากที่จะต้องระบุเวลาในข่าวสั้นเพราะว่าผู้ใช้สามารถดูเวลาได้จากมือถือเป็น *information* ของมันอยู่แล้ว”

นอกจากนี้ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล³⁶ ได้แสดงทัศนะว่า การระบุเวลาต้องมานิยามอีกครั้งว่าเป็นเวลาของการเกิดเหตุการณ์หรือเวลาที่ใช้ในการส่งข่าว

“คือการใส่เวลาไว้หน้าข้อความข่าว เวลาจะต้องมา *define* กันอีกครั้ง คือเวลาอะไร เวลาที่ข่าวเกิดหรือเวลาที่คุณส่งข่าว ซึ่งจะไม่เหมือนกับเวลาบนมือถือของผู้รับ มันเป็นเรื่องที่เราคุยกันถึงเรื่องนี้อยู่เยอะ คือคนในสำนักงานที่รับข่าวด้วยกัน คนที่ *comment* มา เขาก็บอกว่าควรใส่นะ แต่ปัจจุบันทีมงานก็บอกว่าเนื้อที่มันน้อยอยู่แล้ว ถ้ามีเวลาเข้าไปอีกเนื้อที่จะยิ่งน้อยเข้าไปใหญ่ ก็อย่างที่ว่าเป็น เราจะทำให้ลูกค้ารับรู้ได้ไงว่า เป็นเวลาอะไร เวลาที่เกิดเหตุหรือเปล่า หรือเวลาที่เราส่งข่าว”

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์³⁷ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า

“การระบุเวลาในข่าวสั้นเป็นสไตล်ของแต่ละคน ข้อคืออย่างหนึ่ง มันเป็นเรื่องของการบอกกล่าว ความเร็วของข่าว หนึ่งคือการโชว์ ว่าข่าวเร็ว ข่าวไว แต่ไม่ได้เปรียบเทียบนะ เพราะแต่ละทีก็จะมีจุดเน้นต่างกันไป อีกอย่างในเรื่องของเวลาที่โชว์ว่ามีความชัดเจน ว่าข่าวเข้ามาช่วงนั้น ช่วงนี้ ดังนั้นในเรื่องของการตรวจสอบจะง่ายขึ้น”

³⁴ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

³⁵ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ตู๋วชิรกุล, อ้างแล้ว.

³⁶ สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

³⁷ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

ไม่ประสงค์ออกนาม สถานีข่าวสด³⁸ ได้แสดงทัศนะว่าการระบุเวลาในการเขียนข่าวจะช่วยเพิ่มความชัดเจนในการรายงานข่าว

“การใส่เวลาไว้ด้านหน้า คือต้องดูความจำเป็นของแต่ละข่าวค่ะ มันต้องดูสถานการณ์ด้วยค่ะว่าข่าวนั้นมีความจำเป็นหรือเปล่า คือถ้าไม่จำเป็นเราก็จะไม่ใส่เวลาในข่าวนั้น มันขึ้นอยู่กับแต่ละข่าวนั้นมากกว่า อย่างเช่นเป็นความเคลื่อนไหวหรือยกตัวอย่างท่านทักษิณจะกลับมา ลงเครื่องเวลานี้ ใส่เวลาไว้ด้านหน้าข่าว ก็จะช่วยเพิ่มความชัดเจนได้เหมือนกัน”

สอดคล้องกับ สมศักดิ์ โภคเกษม³⁹ ได้แสดงทัศนะว่า

“เราจะเอาเวลาที่เกิดเหตุการณ์ใส่ไว้หน้าข่าวด้วย เช่น รัฐมนตรีแถลงข่าวคว่น 15 นาฬิกา เราก็จะใส่ว่า 15.00 น.ลงไป เพราะเป็นเวลาที่เกิดสถานการณ์ครับ ผู้อ่านก็จะได้ทราบข่าวข่าวนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด อีกอย่างมันเพิ่มความชัดเจน เพราะบางครั้งข่าวมันก็เกิดการ delay จากระบบในการส่งข่าวเหมือนกัน”

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

การระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าวนั้น พบว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางรายมองว่าไม่มีความจำเป็นที่ต้องระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าว เนื่องจากสามารถดูเวลาได้จากเครื่องโทรศัพท์ที่อยู่แล้ว

“ไม่ต้องระบุเวลาในการส่งข่าวก็ได้ คิดว่าไม่ค่อยจำเป็น เพราะรู้ได้จากเวลาในเครื่องโทรศัพท์”⁴⁰

ในขณะที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางคนมองว่าการระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าวสั้นก็เป็นการเพิ่มความชัดเจนในการอ่านข่าว อย่างไรก็ตามก็ดีผู้ใช้บริการข่าวสั้นมองว่า ควรจะระบุด้วยว่าเป็นเวลาที่ใช้ในการส่งข่าวหรือเป็นเวลาที่เกิดเหตุการณ์

“พี่ชอบให้ระบุเวลา เช่น เกิดไฟไหม้ที่ไหน เวลาอะไร ก็จะต้องมีคำว่า เวลาด้วย คือใส่คำว่าเวลาด้วย เพราะถ้าขึ้นเฉพาะตัวเลขบอกเวลาเฉยๆ ก็ไม่รู้ว่าเป็นเวลาอะไร ต้องระบุให้ชัดเลยว่าเป็นเวลาที่เกิดไฟไหม้ ถ้าเราไม่ได้ไปดูข้อความเวลาส่งก็อาจทำให้เราเข้าใจสับสน”⁴¹

³⁸ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อ้างแล้ว.

³⁹ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โภคเกษม, อ้างแล้ว.

⁴⁰ สัมภาษณ์ นุชนาถ แก้วเกาะสะบ้า, อ้างแล้ว.

⁴¹ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ้างแล้ว.

“ชอบให้ใส่เวลาที่เกิดเหตุการณ์มาด้วย เพราะจะได้รู้เวลาที่แน่นอน อย่างตัวเองรับของ ไอ.เอ็น.เอ็น. เขาใส่เวลาที่ส่งข่าวมา ตอนแรกๆ ที่รับข่าวมาใหม่เราก็งง แต่ว่าพอหลายๆ ก็เริ่มรู้แล้วว่า เป็นเวลาที่เขาส่งข่าว”⁴²

“อย่างไอ.เอ็น.เอ็น. ใส่เวลาไว้ ด้านหน้า พี่คิดว่าเป็นเวลาที่สถานการณ์นั้นเกิดขึ้น พี่คิดว่าควรจะเอาเวลาที่เกิดสถานการณ์ขึ้น เพราะมันจะได้เป็นข้อมูล ข้อเท็จจริงของข่าวนั้นจริงๆ เพราะถ้าคุณเอาเวลาที่คุณส่ง กว่าที่คุณจะมาส่งมันก็จะคลาดเคลื่อนอีกไง ก็อยากได้เวลาแบบจริงๆ เลยถึงแม้ว่าคุณจะส่งข่าวอย่างไร อยากได้ว่ามันเกิดตอนไหน”⁴³

ตารางที่ 4.9 ลักษณะของข่าวสั้น

ลักษณะของข่าวสั้น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.การรายงานข้อเท็จจริง	419 (97.22)	465 (98.10)	582 (100)	542 (99.63)	580 (99.83)	500 (92.59)	450 (92.98)	3,538 (97.30)
2.การวินิจฉัยใส่ความรู้สึก	12 (2.78)	9 (1.90)	0 (0)	2 (0.37)	1 (0.17)	40 (7.41)	34 (7.02)	98 (2.70)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สถานีข่าวเดลินิวส์มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงมีจำนวน 419 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 97.22 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวนเพียง 12 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 2.78

⁴² สัมภาษณ์ ศชาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์, 12 กุมภาพันธ์ 2551.

⁴³ สัมภาษณ์ มาศภูมิ พิมพ์รัตนกานต์, อ่างแก้ว.

สถานีข่าวมติชนรายวันมีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 465 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 98.10 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวนเพียง 9 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.90

สถานีข่าวช่อง 11 มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 582 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 100

สถานีข่าวช่อง 7 มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 542 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.63 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวนเพียง 2 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.37

สถานีข่าวรอยเตอร์ มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 580 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 99.83 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวนเพียง 1 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.17

สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 500 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 92.59 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวน 40 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.41

สถานีข่าวผู้จัดการ มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 450 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 92.98 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวน 34 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.02

จากนั้นเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละสถานีข่าว พบว่า มีลักษณะของข่าวสั้นที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงจำนวน 3,538 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 97.30 และเป็นการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมีจำนวน 98 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 2.70

ทัศนะของนักข่าว

จากการสัมภาษณ์นักข่าวจากทุกสถานีต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าการรายงานข่าวสั้นไม่ควรใส่ความคิดเห็นในการรายงานข่าว ดังที่ ศุภราวดี เกษะประกร⁴⁴ ได้แสดงทัศนะว่า

“ต้องเป็นการเขียนข่าวที่ไม่ใส่ความคิดเห็นหรือวิจารณ์แหล่งข่าวที่อยู่ในกระแสสังคม และจำเป็นต้องนำเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น และต้องนำเสนออย่างเป็นกลางและเที่ยงตรง”

⁴⁴ สัมภาษณ์ ศุภราวดี เกษะประกร, อังแล้ว.

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

ผลจากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการข่าวสั้นบางส่วนไม่ต้องการให้นักข่าวเขียนถ้อยคำที่วิจิตรยัใส่ความรู้สึกในการเขียนข่าว โดยต้องการให้ใช้ภาษาและถ้อยคำที่มีความเป็นกลางในการรายงานข่าว

“ที่คิดว่าการใส่ความคิดเห็นลงในข่าวสั้น ทำให้ข่าวดูน่าสนใจขึ้น แต่โดยส่วนตัวที่ชอบแบบไม่ต้องใส่ความคิดเห็น ให้รายงานตามความเป็นจริงไปเลย ไม่ต้องใช้คำหวือหวา ไม่ต้องใส่อารมณ์”⁴⁵

“ต่้ายคิดว่าข่าวควรจะเป็นกลาง ไม่ควรที่จะใส่ความคิดเห็น ไม่ควรจะไปวิเคราะห์ว่ามันดีหรือไม่ดี”⁴⁶

“ที่ไม่ชอบว่าทำไมต้องไปแสดงความคิดเห็นในข่าว เหมือน นสพ.ก็เหมือนกัน รู้ว่าอาจจะทำให้ขายข่าวได้ดีขึ้น แต่ในความคิดที่ว่าน่าจะทำให้คนอ่าน เขาคิดพิจารณาเอง มากกว่าที่จะไปให้นักข่าวแสดงความคิดเห็นในข่าวนั้นเลย หรือแสดงความคิดเห็นลงไป บางทีมันเป็นไปได้ในลักษณะในเชิงถูกผู้อ่านหรือเปล่า”⁴⁷

“ข่าวสั้นจะเขียนแบบไหนก็ได้นะ เฉยๆนะ ข่าวสั้นก็เหมือนหนังสือพิมพ์นั่นแหละ เพราะหนังสือพิมพ์เค้าก็ต้องใช้คำประเภทนี้อยู่แล้ว มันก็เลยชิน แต่อย่างพวก SMS ถ้าตัดคำพวกนี้ออก แล้วเพิ่มพวกพวกรายงานข้อเท็จจริงไป มันน่าจะดีกว่า ด้วยความที่มันจำกัดตัวอักษรอยู่แล้วใช้ใหม่ ที่คิดว่าเอาแบบเรียบดีกว่า”⁴⁸

ในขณะที่ผู้ให้บริการข่าวสั้นบางส่วนมองว่าการใช้ถ้อยคำหรือภาษาที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของนักข่าว จะมีส่วนช่วยเพิ่มจินตนาการ และอรรถรสในการอ่านข่าวสั้นอีกด้วย

“ชอบข่าวที่เขียนแบบใส่ความรู้สึก เราจะได้มีจินตนาการจริงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่นถ้าเขียนว่ารถเมล์ชนกันมันก็เฉยๆ แต่ถ้าเขียนว่ารถเมล์ชู้ อ้อ แบบนี้เองเราถึงได้นึกออก”⁴⁹

⁴⁵ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ่างแล้ว.

⁴⁶ สัมภาษณ์ พิษญาอร โสมเกษตรินทร์, อ่างแล้ว.

⁴⁷ สัมภาษณ์ บุษบา สมใจวงษ์, อ่างแล้ว.

⁴⁸ สัมภาษณ์ ศรัญญา ไรจนวงศ์ชัย, อ่างแล้ว.

⁴⁹ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ่างแล้ว.

ตารางที่ 4.10 วิธีการเขียนข่าวสั้น

วิธีการเขียนข่าวสั้น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.Summary lead								
1.1 Who lead	331 (76.80)	409 (86.29)	530 (91.07)	496 (91.18)	499 (85.90)	376 (69.63)	350 (72.31)	2,991 (82.26)
1.2 What lead	49 (11.37)	42 (8.86)	34 (5.84)	24 (4.41)	48 (8.26)	52 (9.63)	49 (10.12)	298 (8.20)
1.3 When lead	1 (0.23)	4 (0.84)	2 (0.34)	3 (0.55)	1 (0.17)	0 (0)	4 (0.83)	15 (0.41)
1.4 Where lead	2 (0.46)	6 (1.27)	15 (2.58)	5 (0.92)	10 (1.72)	2 (0.37)	5 (1.03)	45 (1.24)
1.5 Why lead	0 (0)	1 (0.21)	0 (0)	4 (0.74)	5 (0.86)	8 (1.48)	1 (0.21)	19 (0.52)
2.Novelty lead								
2.1 Punch lead	41 (9.52)	2 (0.42)	0 (0)	10 (1.84)	0 (0)	99 (18.33)	57 (11.78)	209 (5.75)
2.2 Quotation lead	7 (1.62)	10 (2.11)	1 (0.17)	2 (0.37)	18 (3.10)	3 (0.56)	18 (3.72)	59 (1.62)
รวม	431 (100)	474 (100)	582 (100)	544 (100)	581 (100)	540 (100)	484 (100)	3,636 (100)

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสถานีข่าวเคลิโนวส์มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 331 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 76.80 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ What lead มีจำนวน 49 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 11.37 และไม่พบรูปแบบการเขียนข่าวสั้นแบบ Why lead

สถานีข่าวมติชนรายวัน มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 409 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 86.29 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ What lead มีจำนวน 42 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 8.86 และรูปแบบการเขียนข่าวสั้นที่ใช้้น้อยที่สุด คือ Why Lead มีจำนวนเพียง 1 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.21

สถานีข่าวช่อง 11 มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 530 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 91.07 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ What lead มีจำนวน 34 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 5.84 และไม่พบรูปแบบการเขียนข่าวสั้นแบบ Why lead

สถานีข่าวช่อง 7 มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 496 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 91.18 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ What lead มีจำนวน 24 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 4.41 และรูปแบบการเขียนข่าวสั้นที่ใช้้น้อยที่สุด คือ Quotation lead มีจำนวน 2 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.37

สถานีข่าวรอยเตอร์ มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 499 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 85.90 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ What lead มีจำนวน 48 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 8.26 และไม่พบรูปแบบการเขียนข่าวสั้นแบบ Punch Lead

สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 376 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 69.63 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ Punch lead มีจำนวน 99 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 18.33 และไม่พบรูปแบบการเขียนข่าวสั้นแบบ When lead

สถานีข่าวผู้จัดการ มีวิธีการเขียนข่าวสั้นโดยใช้รูปแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 350 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 72.31 รองลงมาคือการใช้รูปแบบ Punch lead มีจำนวน 57 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 11.78 และ รูปแบบการเขียนข่าวสั้นที่ใช้้น้อยที่สุด คือ Why lead มีจำนวนเพียง 1 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 0.21

จากนั้นเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละสถานีข่าว พบว่า วิธีการเขียนข่าวสั้นที่แต่ละสถานีข่าวนิยมนำมาใช้มากที่สุด คือ Who lead มีจำนวนสูงถึง 2,991 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 82.26 *อันดับสอง* คือ What lead มีจำนวน 298 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 8.20 *อันดับสาม* คือ Punch Lead มี

จำนวน 209 ข่าวคิดเป็นร้อยละ 5.75 *อันดับสี่* คือ Quotation lead มีจำนวน 59 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.62 *อันดับห้า* คือ Where lead มีจำนวน 45 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.24 *อันดับหก* คือ Why lead มีจำนวน 19 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.52 และวิธีการเขียนข่าวสั้นที่นิยมใช้น้อยที่สุด คือ When lead มีจำนวนเพียง 15 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.41

ทัศนะของนักข่าว

สำหรับวิธีการเขียนข่าวสั้น นักข่าวจากทุกค่ายต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าควรมีการเขียนข่าวที่สั้น กระชับ และชัดเจน เน้นรูปแบบการเขียนข่าวที่ขึ้นต้นด้วยประธาน + กริยา ซึ่งอยู่ในรูปแบบการเขียนข่าวแบบ Who lead โดยการเขียนข่าวในรูปแบบนี้สามารถสร้างความชัดเจนแก่ผู้อ่านข่าวได้มากกว่ารูปแบบการเขียนข่าวประเภทอื่นๆ สมศักดิ์ โภคเกษม⁵⁰ ได้แสดงทัศนะว่า

“สิ่งสำคัญที่สุดคือประเด็นต้องชัด คำต้องกระชับ เข้าใจง่าย สื่อสารตรงใจ
ชาวบ้าน ใช้คำให้อ่านง่ายๆ เขียนแบบเรียงประธาน กริยา กรรม นี้แหละชัดเจน
สุด”

สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักข่าวจากข่าวสด⁵¹ ที่ว่าควรเน้นวิธีการเขียนข่าวสั้นแบบ Who lead ในบางกรณีอาจใช้คำกริยาขึ้นต้นประโยค เมื่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวไม่มีชื่อเสียงในสังคม และเป็น การเพิ่มความน่าสนใจในการรายงานข่าว

“คือก็ต้องยึดตามหลักการพาดหัวข่าวค่ะ คือสั้น กระชับ แล้วก็ต้องดูว่าอันไหนที่
จำเป็นที่สุด แล้วคนอ่านเข้าใจง่ายที่สุดค่ะ ที่สำคัญที่สุดคือต้องเอาประเด็นของข่าว
ขึ้น มันเหมือนกับการพาดหัวข่าวแล้วคนสนใจอันนี้ เราก็ต้องไปตามหาอ่านตาม
หนังสือพิมพ์ หรือว่าตามอินเทอร์เน็ตที่เขามี hot news ะหว่างวัน แต่ว่าบางข่าว
มันกระชับตามตัวอยู่แล้วก็ไม่จำเป็น ใช้รูปประโยคง่าย อย่าเขียนซับซ้อน เน้น
เขียนแบบ ประธาน บวก กริยา หรือบางครั้งอาจเอากริยาขึ้น ถ้าคนที่เป็ข่าวไม่ดัง
ก็ได้ ใช้กริยาขึ้นก็จะสะดุดตาคนอ่าน”

นอกจากนี้ในบางครั้งนักข่าวนิยมใช้การเขียนข่าวแบบ Punch lead เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเขียนข่าว โดยนิยมหาคำเข้มข้น คุณัน (strong words) มาใช้ในการเขียนข่าว เช่น ชู! ค่วน! ช็อก!

⁵⁰ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โภคเกษม, อ่างแล้ว.

⁵¹ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อ่างแล้ว.

อัครวุฒิ ผู้ชรักุล⁵² ซึ่งได้แสดงทัศนะว่า

“การใช้ภาษาก็มีทั้งสองแบบ บางทีก็แบบเรียบๆ บางทีก็แบบหวือหวา อย่าง บางครั้งก็เดิมคำว่า ซ็อก ไว้หน้าข่าวอย่างข่าวของกึ่ง กิตติคุณ บางทีข่าวด่วน ไฟ ใหม้ใหญ่ เราก็ใส่ด่วนเข้าไป ก็คือให้มันซ็อกความรู้สึกคนนึคหนึ่ง ว่ามันเป็นเรื่อง ใหญ่จริงๆ ส่วนใหญ่ก็ใช้ภาษาเรียบๆ ถ้าธรรมดาไม่มีอะไรก็จะเรียบไป”

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ใช้บริการข่าวสั้นพบว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นพบว่าผู้ใช้บริการ ข่าวสั้นส่วนใหญ่รู้สึกพอใจในรูปแบบการเขียนข่าวที่เน้นการเขียนประธานไว้ได้หน้า ซึ่งสามารถ ช่วยให้ผู้สามารถอ่านข่าวได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

“บางทีสะกดคำผิด หรือวางส่วนเชื่อมประโยคแบบสับสน ละประธาน อ่านแล้วก็จะงงๆ ที่จริงแล้วควรมี W1H ให้ครบ”⁵³

“ส่วนมากก็อ่านเข้าใจนะ เพราะที่เคยอ่านส่วนใหญ่เขาก็พยายามจะบอกเราว่าใคร เป็นคนทำอะไร อย่างไร ก็อ่านเข้าใจไม่สับสนนะ”⁵⁴

“มันก็เป็นความเคยชินของเราเนาะ ที่ชอบให้อาบุคลลขึ้นก่อน เพราะอ่านเข้าใจง่าย ดี แต่ว่าพออ่านข่าวจริงๆ ก็ไม่ได้สนใจหรอกว่านักข่าวจะเอาประธานขึ้นก่อนหรือ เปล่า เพราะตัวเองจะไปสนใจกับเนื้อหาของข่าวมากกว่า”⁵⁵

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵² สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้ชรักุล, อ่างแล้ว.

⁵³ สัมภาษณ์ นพวงษ์ มังคละชน, 28 กุมภาพันธ์ 2551.

⁵⁴ สัมภาษณ์ นุชนาถ แก้วเกาะสะบ้า, อ่างแล้ว.

⁵⁵ สัมภาษณ์ ศราภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์, อ่างแล้ว.

ตารางที่ 4.11 การใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น

การใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.การใช้คำทับศัพท์	33 (5.48)	20 (3.59)	15 (2.08)	22 (2.80)	17 (2.03)	25 (2.88)	22 (2.96)	154 (3.01)
2.การใช้สำนวน/วลีภาษาต่างประเทศ	15 (2.49)	16 (2.87)	25 (3.47)	33 (4.20)	74 (8.82)	41 (4.73)	21 (2.82)	225 (4.40)
3.การใช้คำตัดสั้น	76 (12.62)	72 (12.93)	84 (11.65)	96 (12.23)	97 (11.56)	63 (7.27)	85 (11.42)	573 (11.20)
4.การใช้คำผิดความหมาย	2 (0.33)	0 (0)	0 (0)	1 (0.13)	3 (0.36)	2 (0.23)	2 (0.27)	10 (0.20)
5.การใช้อักษรย่อ	314 (52.16)	340 (61.04)	425 (58.95)	424 (54.01)	487 (58.05)	558 (64.36)	404 (54.3)	2,952 (57.71)
6.การใช้ศัพท์เฉพาะ	1 (0.17)	2 (0.36)	1 (0.14)	8 (1.02)	7 (0.83)	0 (0)	1 (0.13)	20 (0.39)
7.การใช้ภาษาพูด	50 (8.31)	18 (3.23)	11 (1.52)	42 (5.35)	17 (2.03)	74 (8.53)	61 (8.20)	273 (5.34)
8.การย่อโดยใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๗)	111 (18.44)	89 (15.98)	160 (22.19)	159 (20.25)	137 (16.33)	104 (12.00)	148 (19.89)	908 (17.75)
รวม	602 (100)	557 (100)	721 (100)	785 (100)	839 (100)	867 (100)	744 (100)	5,115 (100)

หมายเหตุ ข่าวสั้นแต่ละข่าวอาจมีการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวได้มากกว่าหนึ่งรูปแบบ

เนื่องจากพื้นที่ในการเขียนข่าวสั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงพบว่าข่าวสั้นมีรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย เพื่อช่วยย่นพื้นที่ในการเขียนข่าว โดยรูปแบบการใช้ภาษาที่นิยมเป็นสามอันดับแรก คือ การใช้อักษรย่อ, การย่อโดยใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๗) และ การใช้คำตัดสั้น

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ทุกสถานีข่าวนิยมใช้อักษรย่อในการเขียนข่าวสั้นเป็นจำนวนมากที่สุด โดยสถานีข่าวเดลินิวส์ใช้อักษรย่อกคิดเป็นร้อยละ 52.16 สถานีข่าวมติชนรายวันคิดเป็นร้อยละ 61.04 สถานีข่าวช่อง 11 คิดเป็นร้อยละ 58.95 สถานีข่าวช่อง 7 คิดเป็นร้อยละ 54.01 สถานีข่าวรอยเตอร์คิดเป็นร้อยละ 58.05 สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น คิดเป็นร้อยละ 64.36 และสถานีข่าวผู้จัดการคิดเป็นร้อยละ 54.30 เฉลี่ยรวมของทุกสถานีข่าว พบว่า **สถานีข่าวของไทยนิยมใช้อักษรย่อในการเขียนข่าวสั้นคิดเป็นร้อยละ 57.71**

อันดับสอง พบว่า ทุกสถานีข่าวนิยมใช้การเขียนข่าวสั้นโดยใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๗) โดยสถานีข่าวเดลินิวส์ใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๗) คิดเป็นร้อยละ 18.44 สถานีข่าวมติชนรายวันคิดเป็นร้อยละ 15.98 สถานีข่าวช่อง 11 คิดเป็นร้อยละ 22.19 สถานีข่าวช่อง 7 คิดเป็นร้อยละ 20.25 สถานีข่าวรอยเตอร์คิดเป็นร้อยละ 16.33 สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น คิดเป็นร้อยละ 12.00 และสถานีข่าวผู้จัดการคิดเป็นร้อยละ 19.89 เฉลี่ยรวมของทุกสถานีข่าว พบว่า **สถานีข่าวของไทยนิยมใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยในการเขียนข่าวสั้นคิดเป็นร้อยละ 17.75**

อันดับสาม พบว่า ทุกสถานีข่าวนิยมใช้คำตัดสั้นในการเขียนข่าว ยกเว้นเพียงสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น เพียงสถานีข่าวเดียวที่นิยมใช้ภาษาพูดในการเขียนข่าวสั้น มาเป็นอันดับสาม โดยคิดเป็นร้อยละ 8.53 อย่างไรก็ตามสถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น ได้ใช้คำตัดสั้นในการเขียนข่าวสั้น มาเป็นอันดับสี่ โดยคิดเป็นร้อยละ 7.27 ทั้งนี้สถานีข่าวเดลินิวส์ใช้คำตัดสั้นในการเขียนข่าว คิดเป็นร้อยละ 12.62 สถานีข่าวมติชนรายวันคิดเป็นร้อยละ 12.93 สถานีข่าวช่อง 11 คิดเป็นร้อยละ 11.65 สถานีข่าวช่อง 7 คิดเป็นร้อยละ 12.23 สถานีข่าวรอยเตอร์คิดเป็นร้อยละ 11.56 และสถานีข่าวผู้จัดการคิดเป็นร้อยละ 11.42 เฉลี่ยรวมของทุกสถานีข่าว พบว่า **สถานีข่าวของไทยนิยมใช้คำตัดสั้นในการเขียนข่าวสั้นคิดเป็นร้อยละ 11.20**

นอกจากนี้พบว่า การใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้นที่นิยมมาเป็น*อันดับสี่* ได้แก่ การใช้ภาษาพูด คิดเป็นร้อยละ 5.34 *อันดับห้า* คือ การใช้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.40 *อันดับหก* คือ การใช้คำทับศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 3.01 *อันดับเจ็ด* คือ การใช้ศัพท์เฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 0.39 และ *สุดท้าย* คือ การใช้คำผิดความหมาย คิดเป็นร้อยละ 0.20

ทักษะของนักข่าว

ภาษาในการเขียนข่าวสั้นนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดง อธิบาย ทำให้ข่าวสั้นกระชับ ชัด น่าอ่าน ดังที่ อมรเดช ชูสุวรรณ⁵⁶ ได้แสดงความคิดเห็นว่าข่าวสั้นที่ดีไม่ต้องมานั่งแปลไทยเป็นไทยอีก

“ผู้อ่านสามารถเข้าใจง่ายจากการรับข่าว ไม่ต้องมานั่งแปลจากไทยเป็นไทยอยู่ เพราะฉะนั้นข่าวของ SMS ที่เราส่งไปจะต้องเป็นข่าวที่อ่านง่ายจริงๆ คือเราจะใช้ภาษาห้วนๆไม่ได้ จะต้องทำให้ผู้รับสารของเราเข้าใจ อ่านแล้วเข้าใจ ไม่งง อ่านแล้วเข้าใจทีเดียว โห้ะ ก็ต้องเขียนแบบฟันทง โห้ะ อ่านแล้วต้องเข้าใจเลย”

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ตัวย่อเป็นเรื่องที่นักข่าวให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการเขียนข่าว สุทธิชัย เตียวอินยง⁵⁷ ได้แสดงความคิดเห็นว่า

“พยายามไม่ใช่คำย่อ ถ้าไม่รู้กันจริง อย่าง สนช. ก็จะใช้เป็นสภานิติบัญญัติ คนก็จะรู้จักมากกว่า คัดกรองคำ ของที่จะไม่ใช่คำห้วนๆเลย แต่งตั้งโยกย้าย ก็จะไม่ มีเค็งอะไร ซึ่งบางที ไม่จำเป็น แต่อาจจะมีใช้บ้าง เช่น ย้ายปลด อะไรก็ว่าไป ของที่จะเน้นคำที่ไม่ใช่พาดหัวข่าว คนจะคิดว่า SMS คือพาดหัวข่าวจริงๆ ไม่ใช่ เพราะพาดหัวข่าวอาจเป็นคำสั้น กระชับจริง แต่เนื้อหาจะไม่เข้าใจ เราจะใส่เนื้อหาให้ครบถ้วนใน 70 ตัวอักษร ก็จะ concept นี้ตลอด ไม่ห้วนๆ”

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล⁵⁸ ที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าสถานีข่าวบางแห่งมีการสร้างคำย่อขึ้นใหม่ เพื่อตอบสนองธุรกิจการส่งข่าวผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

“ในเรื่องของ 70 ตัวอักษร ในการใช้ตัวย่อมีความสำคัญ มันเหมือนการพาดหัว คือมันมีเนื้อที่จำกัด แค่นี้เอง 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 ตัว คนพาดหัวจะต้องพาดให้ได้ 17 ตัวไม่เกิน ซึ่งถ้าทำหนังสือพิมพ์มาก่อนก็จะรู้ มาส่งข่าว SMS หนึ่งจะต้องมีทักษะทางภาษาดี สองต้องมีทักษะในการจับประเด็นข่าว สำคัญที่สุดข่าวยาวเป็นหมื่นเคาะ ข่าวยาวเป็นหมื่น characters ทำอย่างไรให้ลงใน 70 ตัวอักษรได้ ประเด็นไหนควรตัด ประเด็นไหนควรเก็บ ตัวย่อควรเป็นอย่างไร ซึ่งตัวย่อมันเยอะมาก อย่างเช่นพรรคการเมือง พผ. คือถ้าคนไม่ได้ติดตามการเมือง

⁵⁶ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

⁵⁷ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวอินยง, อ้างแล้ว.

⁵⁸ สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

เห็น พผ. เขาจะไม่รู้เรื่อง เป็นต้น บางคำก็จะกลายเป็นการสร้างคำย่อใหม่ๆ ขึ้น เพื่อให้ตอบสนองต่อธุรกิจการส่งข่าว SMS การส่งข่าวผ่านมือถือ”

อมรเดช ชูสุวรรณ⁵⁹ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า

“อย่างคำย่อบางคำที่เกิดปัญหา เราจะตัดทิ้งทันที ปัญหาก็คือบางครั้งคือเจ้อคำ ยาวๆ บางครั้ง บางที่เราก็ต้องหาคำที่มันสั้น แล้วเข้าใจง่าย ถ้าเกิดมันเป็นตัวย่อ เราก็พยายามที่จะหลีกเลี่ยงตัวย่อ คำที่ไม่ใช่อยู่ในการทั่วไป อย่างเช่น ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อย่างนี้ ต้องเขียน ร.ต.อ. แล้วก็เฉลิม แต่ถ้าเราเขียนว่า เฉลิม คำเดียวเราก็ เข้าใจแล้วว่าเฉลิมคือใคร เฉลิมที่พูดในข่าวคือใคร คนก็เข้าใจแล้ว มท.1 ถ้าเป็นไปได้เราจะไม่ใช่คำนี้ มท.1 กับรัฐมนตรีมหาดไทยก็คือคน คนเดียวกัน คำว่า มท. 1 มันสุกวิสัยจริงๆ เราถึงจะใช้ เพราะเราสามารถเอาชื่อคนมาแทนสิ่งที่เขาเป็นอยู่ ณ ขณะนั้น กับเนื้อความที่ตามมาในภายหลัง มันสามารถ ทำให้คนสามารถรับรู้และ เข้าใจได้ โดยทันที”

นอกจากนี้ บรรณบท เพ็ชรสวัสดิ์⁶⁰ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนข่าวว่า

“โทรศัพท์พวกนี้ไม่สามารถสื่อสารได้กับคนทุกกลุ่ม ถ้าเขียนให้เข้าใจง่าย ก็ใช้คำ ที่ชาวบ้านรู้เรื่องก็ O.K. ส่วนเช่นภาษาอังกฤษก็มีบางตัว เช่น GDP ถ้าจะดูเรื่องการ สื่อสารถ้าเข้าใจก็ถือว่า O.K.”

อักรวุฒิ ชูวีระกุล⁶¹ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า

“ของพินัยเป็นภาษาไทยมากกว่า แต่ว่าบางทีมันจำเป็นต้องใช้เป็นภาษาอังกฤษ อย่างพวกฟุตบอล พวกกีฬา ก็อาจต้องลบภาษาไทยออกและพิมพ์ภาษาอังกฤษ ว่า FIFA เพื่อความกระชับ ก็อยู่ที่ความกระชับมากกว่า พวกคำตัดสั้นอย่าง 70 ตัวอักษรต้องถือว่าต้องใช้ ย่นได้ก็ย่น ชี้แจงเป็นแจง ก็ถือว่าถูกต้องแล้ว อะไรแบบนี้ก็ต้องใช้คำที่กระชับ เข้าใจง่าย ก็ใช้แบบที่ไม่เสียความ”

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

ในการอ่านข่าวสั้น ปัญหาสำคัญที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นพบเจอมากที่สุด คือปัญหาเรื่องการ ใช้ตัวย่อในการรายงานข่าว

⁵⁹ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

⁶⁰ สัมภาษณ์ บรรณบท เพ็ชรสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

⁶¹ สัมภาษณ์ อักรวุฒิ ชูวีระกุล, อ้างแล้ว.

“ส่วนมากที่อ่านไม่เข้าใจจะเป็นเรื่องของตัวเยอะมากกว่า อ่านเสร็จบางครั้งก็ต้องมานั่งตีความ”⁶²

“บางทีคำย่อมันไม่ได้มีใช้โดยทั่วไป เหมือนคำบัญญัติขึ้นมาเอง เราก็ต้องเดา บางทีพยายามคิดว่าคำย่อมาจากอะไร สุดท้ายก็เดาไม่ได้ ช่างมันเหอะ เพราะมันอยู่ในข่าวการเมือง เคี้ยวถ้าเราอยากรู้ค่อยเปิดดูในข่าวทีวีก็ได้ มันต้องมีรายละเอียดมากกว่า แน่นนอนอยู่แล้วแรกๆ ก็สนุกกับการอ่านด้วยนะ มันทำทนายสมอง แล้วก็มานั่งคิด คิด ว่ามันย่อมาจากอะไรแต่เราก็พอเดาทางถูกดูจากเนื้อหาข่าว ดีๆถ้ามีอีก อยากอ่านอีก แต่พอหลังคำนี้มันอะไร ก็จะเริ่มเบื่อ ก็เข้าใจนะว่าเขาต้องทำให้มันสั้นมากที่สุด แต่ว่าคำย่อนั้นมันมีใช้โดยทั่วไปเหมือนว่านักข่าวเค้าเอง เราอาจจะต้องดูในเรื่องของบริบทของข้อความ จะแปลว่าอะไร ถ้าบางทีมันก็ยากเกินสำหรับเราได้ อย่างที่มีก็พวกตำแหน่งทางการเมือง แนวทหาร หรือตำรวจอะไรแบบนี้ละ ก็คิดว่าข้ามไปคงไม่ทำให้เนื้อหาเสียหายอะไร”⁶³

“ปัญหาจากการอ่านข่าวสั้น ก็คือมีคำย่อบางคำที่เราไม่รู้ ซึ่งก็ปล่อยให้เลยไม่ได้ รู้สึกหงุดหงิดแต่อย่างใดกับคำที่เราอ่านไม่เข้าใจ”⁶⁴

“ข่าวสั้นส่วนใหญ่ก็อ่านแล้วเข้าใจง่าย แต่ถ้าบางครั้งพบการใช้สำนวนแปลกๆ ก็ไม่ค่อยเข้าใจเหมือนกัน อย่างเช่นที่เป็นศัพท์เฉพาะ ที่ไม่รู้มาก่อน ทำให้ไม่รู้เรื่อง แต่พอไม่รู้เรื่องก็ไม่รู้สึกหงุดหงิด รู้สึกเฉยๆ ข่าวสั้นที่ดี ก็เขียนโดยใช้ภาษาง่ายๆ คนอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที แล้วอย่าอ่อนจนอ่านไม่เข้าใจ แต่ในความคิดก็เขียนได้ดีอยู่แล้ว”⁶⁵

นอกจากนี้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางคนรู้สึกเห็นใจนักข่าว เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ในการนำเสนอข่าวสั้น

“การที่นักข่าวจะส่งข่าวแล้วให้มันครบถ้วนครบความมั่นคงเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร แล้วให้เนื้อความกระชับ ครบถ้วน สมบูรณ์ มันก็คงยากเหมือนกัน เพราะไม่รู้จะใช้คำว่าอะไรที่จะทำให้มันสั้นได้ บางครั้งเรายังคิดไม่ออกเลย”⁶⁶

⁶² สัมภาษณ์ สมหมาย ช่วงโชติ, อ่างแล้ว.

⁶³ สัมภาษณ์ ศรัณญา วิจารณ์วงศ์ชัย, อ่างแล้ว.

⁶⁴ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ่างแล้ว.

⁶⁵ สัมภาษณ์ พิเชษฐา นิรัตติมานนท์, อ่างแล้ว.

⁶⁶ สัมภาษณ์ กานวรัตน์ พันธุ์, อ่างแล้ว.

ตารางที่ 4.12 การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น

การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ยัติภาค(-)	188 (43.62)	56 (11.81)	236 (40.55)	117 (21.51)	233 (40.10)	248 (45.93)	276 (57.02)	1,354 (37.24)
2.ทับ (/)	52 (12.07)	7 (1.48)	65 (11.17)	244 (44.85)	98 (16.87)	6 (1.11)	87 (17.98)	559 (15.37)
3.จุดภาค (.)	2 (0.46)	72 (15.19)	56 (9.62)	29 (5.33)	125 (21.51)	58 (10.74)	9 (1.86)	351 (9.65)
4.อัญประกาศคู่(“ ”)	192 (44.55)	0 (0)	2 (0.34)	91 (16.73)	2 (0.34)	0 (0)	74 (15.29)	361 (9.93)
5.อัศเจรีย์ (!)	56 (12.99)	2 (0.42)	2 (0.34)	13 (2.39)	0 (0)	116 (21.48)	99 (20.45)	288 (7.92)
6.อัญประกาศเดี่ยว(‘ ’)	30 (6.96)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0.41)	32 (0.88)
7.ยัติกัณฑ์(-)	8 (1.86)	10 (2.11)	15 (2.58)	12 (2.21)	17 (2.93)	7 (1.30)	12 (2.48)	81 (2.22)
8.ทวิภาค (:)	6 (1.39)	4 (0.84)	12 (2.06)	13 (2.39)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	35 (0.96)

ตารางที่ 4.12 การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น (ต่อ)

การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
9.ต่อ (:)	1 (0.23)	26 (5.49)	0 (0)	1 (0.18)	3 (0.52)	0 (0)	0 (0)	31 (0.85)
รวม	535	177	388	520	478	435	559	3,092

หมายเหตุ ข่าวสั้นแต่ละข่าวอาจมีการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวได้มากกว่าหนึ่งรูปแบบ

จากตารางที่ 4.12 พบว่ามีการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้นสามารถจำแนกรูปแบบการใช้ได้เป็น 3 รูปแบบ คือ **รูปแบบแรก** การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแยกวลี, อนุประโยค หรือประโยค เพื่อกันความเข้าใจสับสน เครื่องหมายที่พบ คือ ยัติภาค (-), ทับ (/) และ จุดภาค (.)

รูปแบบที่สอง การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแสดงอารมณ์ในการเขียนข่าว เครื่องหมายที่พบ คือ อัญประกาศคู่(“ ”), อัศเจรีย์ (!) และ อัญประกาศเดี่ยว(‘ ’)

รูปแบบที่สาม การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแทนความหมายของคำ เครื่องหมายที่พบ คือ ยัติกัณฑ์ (-) เพื่อแทนความหมายของคำว่า “ถึง”, ทวิภาค (: ใช้แทนคำว่า “คือ” หรือ “หมายถึง” และ ต่อ (: ใช้แทนคำว่า “ต่อ”

การใช้เครื่องหมายวรรคตอนใน**รูปแบบแรก** ผู้วิจัยพบว่าสถานีข่าวของไทยนิยมใช้เครื่องหมาย ยัติภาค (-) ในการแยกวลี, อนุประโยค หรือประโยคมากที่สุด มีจำนวน 1,354 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 37.24 รองลงมาคือ เครื่องหมาย ทับ (/) มีจำนวน 559 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 15.37 และ เครื่องหมายจุดภาค มีจำนวน 351 คิดเป็นร้อยละ 9.65 ตามลำดับ

การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรูปแบบที่สอง คือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแสดงอารมณ์ในการเขียนข่าวนั้น สถานีข่าวของไทยนิยมใช้เครื่องหมาย อัฒประกาศุ่ (“ ”) ในการเน้นข้อความที่เป็นบุคคล คำพูด หรือสถานที่ มีจำนวน 361 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 9.93 , อัสเจอร์รี่ (!) มีจำนวน 288 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.92 และ อัฒประกาศเดี่ยว (‘ ’) มีจำนวน 32 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.88

การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรูปแบบที่สาม การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแทนความหมายของคำ เครื่องหมายที่พบ คือ ชั้ติงก์ มีจำนวน 81 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 2.22 ทวิภาค (:) มีจำนวน 35 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.96 และ ต่อ (:) มีจำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 0.85

นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าหากนักข่าวเลือกใช้เครื่องหมายชั้ติงก์ร่วมกับเครื่องหมายทับในการเขียนข่าวสั้น เครื่องหมายชั้ติงก์จะแทนคำว่า “และ” ส่วนเครื่องหมายทับใช้ในการค้นประเด็นหรือวลี ตัวอย่างเช่น

มฉ.เลือกองคั้วรรคณั้งหน./บรริยนิ-เสช.ยอคนั้งรองฯ/พรทิวานั้งเลขาฯ

(Ch7News , 24 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา17:30:25)

ในหลวง-ราชินีเสด็จบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน7วัน/ปชช.รับเสด็จแน่น

(Ch7News , 9 มกราคม 2551, เวลา16:40:25)

ทัศนะของนักข่าว

การใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น พบว่านักข่าวมีการใช้เครื่องหมายตามความต้องการของตัวนักข่าวเอง ไม่ได้มีแบบแผนอื่นใดที่แน่นอน อย่างไรก็ตามจุดประสงค์หลักของการใช้เครื่องหมายก็เพื่อใช้ในการค้นวลี หรือประโยค เพื่อความเด่นชัดในการแบ่งข้อมูล

บรมบท เพ็ตสวัสดี⁶⁷

“การแยกใจความสำคัญสองประโยค ที่ก็จะใช้เครื่องหมาย slash บ้างหรือไม่ก็เคาะบ้าง แต่ส่วนใหญ่ ก็ใช้ slash มันจะง่ายกว่า หรืออย่างเช่นจังหวัดก็จะใช้ comma ก็แล้วแต่เราเลย จุดประสงค์หลักเลย เพื่อใช้ค้นข่าวที่มีสองประโยค หรือหลายประเด็น”

⁶⁷ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ตสวัสดี, อ้างแล้ว.

อัครวุฒิ ผู้วิชรกุล⁶⁸

“อย่างมากก็สามอัสเจอร์รี่ เพื่อเน้นการเขียนข่าวให้ตื่นเต้น ตัว dash ต่างๆ เป็นต้น slash พวกลูกน้ำ ก็ใช้ พวกลือตเตอร์รี่ ก็ใช้ : คั่นประโยค ไม่มีแบบแผนอะไรตายตัว”

ตัวอย่างการใช้เครื่องหมายอัสเจอร์รี่ 2 ตัว เพื่อสร้างบรรยากาศในการเขียนข่าวของสถานีข่าว โดยเฉพาะการเขียนข่าวแบบ Punch lead เดลินิวส์

บีม!!งานกลางแจ้งในร.ร.ตาดีกา จ.ปัตตานี ทีมปลัด-จรก.เจ็บระนาวนับ10

(Daily News, 3 กุมภาพันธ์ 2550, เวลา 11:24:27)

อึ้ง!ตัวตะกวด โผล่ผสมพันธุ์ข้างทำเนียบรัฐบาล.หมัก1/ลือรุมมุ่งเป็นพยาน

(MGR News ,6 กุมภาพันธ์ 2551,เวลา 7:29:00)

หลังจากการระบุนึกความคิดเห็นในเนื้อหาข่าว นักข่าวนิยมใส่เครื่องหมายอัสเจอร์รี่ เพื่อแสดงอารมณ์ในการเขียนข่าว

สส.ประจาย้อย!เหลิมเบรกจัดมือบอนพันธมิตรยันยุติความรุนแรง,ยึดกม.ตอบโต้

(MGR News , 6 พฤษภาคม 2551,เวลา 10:22:47)

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้บริการข่าวสั้นส่วนใหญ่รู้สึกพอใจในการใช้เครื่องหมายเพื่อช่วยในการเขียนข่าวของนักข่าว โดยเฉพาะการใช้พวกเครื่องหมายยัติภังค์ในการคั่นแต่ละประเด็นให้เห็นชัดเจนขึ้น ส่วนผู้ให้บริการข่าวสั้นบางรายมองว่าการใช้เครื่องหมายอัสเจอร์รี่ก็สามารถช่วยสร้างอารมณ์ ความรู้สึกร่วมในการอ่านข่าวได้เช่นกัน ในขณะที่บางรายกลับมองว่าการใส่เครื่องหมายอัสเจอร์รี่ กลับการไม่ใส่เครื่องหมายอัสเจอร์รี่ ไม่ทำให้ความรู้ในการอ่านข่าวแตกต่างกัน เพราะผู้ให้บริการข่าวสั้นจะเน้นในการดูเนื้อหาของข่าวมากกว่า

“เส้นขีดที่ใช้คั่นแต่ละประโยค ก็ทำให้แบ่งประเด็นได้ชัดดี แต่บางครั้งก็เห็นใช้เครื่องหมายทับในการคั่นข้อความ คั่นประเด็น บางครั้งมันก็ดูลำบาก เพราะมันจะเอียงๆ ไปกับตัวอักษรตัวอื่น”⁶⁹

⁶⁸ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้วิชรกุล, อ้างแล้ว.

⁶⁹ สัมภาษณ์ ชูติมา ศรียาภัย, 17 กุมภาพันธ์ 2551.

ตารางที่ 4.13 การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว

การใช้คำเรียกบุคคล ในข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
1.ชื่อ-นามสกุลจริง	11 (2.38)	23 (4.72)	24 (5.13)	19 (4.07)	8 (1.9)	6 (0.79)	11 (2.13)	102 (2.85)
2.ชื่อจริง	212 (45.89)	227 (46.61)	111 (23.72)	156 (33.4)	161 (38.33)	205 (26.97)	124 (23.98)	1,196 (33.4)
3.ชื่อเล่น-ชื่อจริง	3 (0.65)	2 (0.41)	2 (0.43)	4 (0.86)	1 (0.24)	6 (0.79)	0 (0)	18 (0.50)
4.ชื่อเล่น	35 (7.58)	41 (8.42)	3 (0.64)	16 (3.43)	1 (0.24)	22 (2.89)	56 (10.83)	174 (4.86)
5.นามสกุล	1 (0.22)	0 (0)	0 (0)	1 (0.21)	1 (0.24)	0 (0)	0 (0)	3 (0.08)
6.ตำแหน่ง-ยศ และ ชื่อจริงหรือชื่อเล่น	25 (5.41)	29 (5.95)	41 (8.76)	31 (6.64)	23 (5.48)	24 (3.16)	29 (5.61)	202 (5.64)
7.ตำแหน่ง-ยศ หรือ สถานภาพทาง สังคม อาชีพ	95 (20.56)	102 (20.94)	209 (44.66)	178 (38.12)	169 (40.24)	273 (35.92)	160 (30.95)	1,186 (33.12)
8.สมญานาม - ตั้งตามภูมิศาสตร์	17 (3.68)	9 (1.85)	18 (3.85)	14 (3)	11 (2.62)	80 (10.53)	22 (4.26)	171 (4.78)

ตารางที่ 4.13 การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว (ต่อ)

การใช้คำเรียกบุคคล ในข่าว	จำนวนและร้อยละของข่าวสั้นที่นำเสนอ							รวม
	สถานีข่าวเดลินิวส์	สถานีข่าวมติชนรายวัน	สถานีข่าวช่อง 11	สถานีข่าวช่อง 7	สถานีข่าวรอยเตอร์	สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น	สถานีข่าวผู้จัดการ	
ภูมิศาสตร์+วิวุฒิ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0.21)	0 (0)	1 (0.13)	0 (0)	2 (0.06)
ตำแหน่ง+สถานภาพ ทางสังคม	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0.48)	0 (0)	0 (0)	2 (0.06)
ชื่อเล่น+ชื่อจริง+ ตำแหน่ง	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0.13)	0 (0)	1 (0.03)
รวม	462 (100)	487 (100)	468 (100)	467 (100)	420 (100)	760 (100)	517 (100)	3,581 (100)

หมายเหตุ ข่าวสั้นแต่ละข่าวอาจมีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวได้มากกว่าหนึ่งรูปแบบ

จากตารางที่ 4.13 วิเคราะห์เนื้อหาด้านการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวพบว่าสถานีข่าวไทยมีการใช้ชื่อจริงเรียกบุคคลในข่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.4 *อันดับสอง* ใช้ตำแหน่ง-ยศ หรือสถานภาพทางสังคม อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 33.2 *อันดับสาม* ใช้ตำแหน่ง-ยศ และชื่อจริงหรือชื่อเล่น คิดเป็นร้อยละ 5.64 *อันดับสี่* ใช้ชื่อเล่น คิดเป็นร้อยละ 4.86 *อันดับห้า* ใช้สมญานามที่ตั้งตามภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.78 *อันดับหก* ใช้สมญานามที่ตั้งตามพฤติกรรม คิดเป็นร้อยละ 4.41 *อันดับเจ็ด* ใช้สมญานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 4.3 *อันดับแปด* ใช้สมญานามที่ตั้งตามสัญชาติ คิดเป็นร้อยละ 3.16 *อันดับเก้า* ใช้ชื่อ-นามสกุลจริง คิดเป็นร้อยละ 2.85 *อันดับสิบ* ใช้สมญานามที่ตั้งตามวิวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 1.37 *อันดับสิบเอ็ด* ใช้ตั้งชื่อโดยอ้างอิงเครือญาติที่มีชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 1.26 *อันดับสิบสอง* ใช้ชื่อเล่น-ชื่อจริง คิดเป็นร้อยละ 12 *อันดับสิบสาม* ใช้นามสกุล และใช้การตั้งแบบผสมผสาน คือ ตำแหน่ง+ชื่อจริง+อายุ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

คิดเป็นร้อยละ 0.08 *อันดับสิบสี่* ใช้การตั้งแบบผสมผสาน คือ ภูมิศาสตร์+วัยวุฒิ และ ตำแหน่ง+สถานภาพทางสังคม ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.06 *อันดับสิบห้า* ใช้การตั้งแบบผสมผสาน คือ ชื่อเล่น+ชื่อจริง+ตำแหน่ง, ชื่อจริง+อายุ และชื่อเล่น+สัญชาติ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 0.03

การใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นนักข่าวก็มีการใช้ที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของบุคคลที่เป็นข่าว แนวนโยบายของสถานีข่าว ตลอดจนดูพื้นที่ในการเขียนข่าวด้วยเช่นกัน โดยส่วนใหญ่มีหลักการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นอยู่สองรูปแบบ หากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงนักข่าวก็นิยมใช้ชื่อจริง โดยไม่เขียนนามสกุล, ชื่อจริง+ ตำแหน่ง หรือหากเป็นบุคคลในแวดวงการเมือง นักข่าวก็นิยมใช้สมญานามบ้างในบางครั้ง และเป็นที่น่าสนใจที่หากเป็นสถานีข่าวที่มีท่าทีต่อต้านรัฐบาลมักใช้ชื่อเล่น หรือสมญานามในการเรียกบุคคลทางการเมือง ไม่นิยมการเขียนชื่อจริง หรือตำแหน่งในการให้เกียรติผู้ที่ถูกเป็นข่าว

ตัวอย่างแรก

การใช้สมญานามเรียกนายเฉลิม อยู่บำรุง ของสถานีข่าวผู้จัดการ

สภาพนายฯดักคอ ดร.เฉลิมชูปราบยาบ้าใน90วันระวังชำระอุ้มฆ่ากว่า2500ศพ

(MGR News, 9 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา 13:19:12)

หากเป็นสถานีข่าวช่อง 11 ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลก็ไม่ปรากฏว่ามีการใช้ชื่อเล่นหรือสมญานามเลย แต่จะนิยมใช้คำเรียกชื่อบุคคลด้วยชื่อจริง หรือตำแหน่งทางสังคม

เฉลิมนักบ๊วกักจิวถกอนาคตพรงนี้หลังพปช.ไม่มีความชัดเจนให้ลูกชายลงลต.

(SNews, 18 ตุลาคม 2550, เวลา 14:56:57)

ตัวอย่างที่สอง

การใช้ชื่อเล่นเรียกนายสมักร สุนทรเวชของสถานีข่าวผู้จัดการ

หมักอัดชิมไปบ่นไปนัดแรกหลังเป็นนายกฯห้ามสื่อเข้าชม-จับตาได้ออกช่องไหน

(MGR News, 15 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา 13:19:12)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะของข่าวสั้น เช่น สถานีข่าวรอยเตอร์ที่เน้นการรายงานข้อเท็จจริง มากกว่าการวินิจฉัยใส่ความรู้สึก ก็จะนิยมใช้ชื่อจริงในการเขียนข่าวมากกว่าการใช้ชื่อเล่น หรือสมญานาม

สมัครอัดเทปชิมไปบ่นไปนัดแรกหลังนั่งนายกฯห้ามสื่อ-จับตาONAIRช่องไหน

(RT NEWS, 15 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา 14:18:20)

นอกจากนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำซาก จำเจ นักข่าวอาจมีกลวิธีในการการใช้คำอ้างบุคคลที่แตกต่างกันไป เช่น อาจเรียกว่า นายสมัคร สมัคร นายฯ นายฯสมัคร หรือ พณ. เป็นต้น โดยขึ้นอยู่กับตามความสะดวกของพื้นที่ และกลวิธีการสร้างอารมณ์ในการเขียนข่าว ดังรายละเอียดด้านล่าง

สนธิเชื้อปชช.เลือกได้ผู้นำควรเป็นแบบไหนหลังนายสมัครพูดวิจารณ์รธน.

(RT NEWS, 9 พฤศจิกายน 2551, เวลา 10:18:42)

สมัครรับรบ.ผสมจัดสรรเก้าอี้รมต.ยาก-บอกขอเลือกเลขานายกฯและโฆษกรบ.เอง

(RT NEWS, 30 มกราคม 2551, เวลา 8:38:02)

นายกฯอภิปรายนโยบายเร่งด่วนแก้ปัญหาสก.-สร้างสมานฉันท์ในปท.-ดับไฟใต้

(RT NEWS, 18 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา 13:25:18)

ประพันธ์แจงสอบคุณสมบัตินายกฯสมัครทำตามระเบียบกกต.คาดเสร็จไม่เกิน1เดือน

(RT NEWS, 24 กุมภาพันธ์ 2551, เวลา 9:05:26)

พณ.เริ่มขายข้าวธงฟ้าล็อตแรกจำนวน1แสนถุง12พค.นี้ราคา120บ. จำกัดคนละ3ถุง

(RT NEWS, 9 พฤษภาคม 2551, เวลา 13:20:55)

ในขณะที่หากเป็นบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียงในวงสังคมมากนัก นักข่าวก็นิยมใช้ชื่อจริง+นามสกุล พร้อมทั้งบอกตำแหน่งและสถานภาพทางสังคมไว้ด้วย

หมอเพ็ญญา ทรัพย์เจริญ ต้นตำรับแพทย์ทางเลือก สธ.สิ้นลมด้วยมะเร็งลำไส้

(Matichon, 2 เมษายน 2551, เวลา 9:37:10)

หรือถ้าเป็นบุคคลที่ปรากฏในข่าวอาชญากรรม หรือข่าวอุบัติเหตุ นักข่าวก็นิยมตั้งเป็นสมญานาม โดยดูจากการตั้งตามสภาพภูมิศาสตร์ การตั้งตามวิวุฒิ และการตั้งตามเชื้อชาติ เป็นต้น

21.10น.พอลพบุรีชัวร์!ร่วมกับเมียไม่หน้าใจของคู่ลูกชายในไส้รวบกันฉีก

(INN, 29 เมษายน 2551, เวลา 16:27:50)

อับปาง!ขรอดคุก!ศาลให้ประกัน,ตั้งข้อหาทำผู้อื่นเสียชีวิต/สอบอีก22เมย.

(MGR News, 21 เมษายน 2551, เวลา 8:34:43)

อย่างไรก็ตาม หากเป็นข่าวในทางดี แต่บุคคลที่เป็นข่าวไม่เป็นที่รู้จักในสังคม นักข่าวนิยมใช้ชื่อจริง+นามสกุล พร้อมทั้งบอกพฤติกรรมและการกระทำไว้ด้วย

"หรั่ง วันทุมมา"แท็กชี้นำใจงามเก็บเงินเกือบ5แสนส่งคืนนักธุรกิจญี่ปุ่น

(Daily News, 29 เมษายน 2551, เวลา 10:08:18)

ทัศนคติของนักข่าว

อัครวุฒิ ศิวาชิรกุล⁷⁰ ได้แสดงทัศนะว่า

“ในกรณีการอ้างชื่อบุคคล เราก็นิยมใช้ชื่อจริงของบุคคลซึ่งมันสั้น เป็นที่รู้จักกันดี สมญานามก็เช่นกันต้องใช้กับชื่อของบุคคลที่เป็นที่รู้จัก ส่วนคนที่ถ้าไม่รู้จัก ที่เจอบ่อยมาก็คือการแต่งตั้งบุคคลที่ no name ก็ควรจะมิชื่อบุคคลลงไปด้วย เช่น กรม. มีมติแต่งตั้ง นาย-นามสกุล คนที่ไม่รู้จักก็ควรจะมิชื่อเต็มๆ”

สุทธิชัย เตียวฮินยง⁷¹ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่าหากในข่าวเรื่องนั้นมีบุคคลที่ตกเป็นข่าวหลายท่าน ก็จะเลือกบุคคลที่มีความเด่นที่สุดมาใช้ในการเขียนข่าว หรือในบางกรณีหากมีชื่อบุคคลเป็นจำนวนมาก สุทธิชัยก็จะเชิญชวนให้ผู้อ่านมาเปิดรับข่าวทางมติชนออนไลน์

“การใส่ชื่อหลักก่อน ถ้าคนเดียวจะง่ายหน่อย แล้วใส่อดีตว่าเคยเป็นอะไร ทุกคนก็จะรู้ แต่ถ้าเกิด no name จริง หรือตั้งบอร์ด ไม่มีทางออก อธิบายไม่ได้แล้ว ก็ต้องใส่เป็นชื่อยาวหน่อย ก็คือไม่ต้องอธิบายแล้ว เพราะมันไม่สามารถอธิบายได้ สมมติตั้งบอร์ดเรื่องเอกสารลับ ถ้าเราจะยังก็ต้องยิง เฉพาะชื่อคนเดียว อธิบายไม่ได้เพราะมันหลายคน หรือว่าถ้าชุดเด่นก็ใช้ประธานคนเดียวเลย ตั้งประธาน สอบคาร์บอม นี้ก็ว่าไป เอาชื่อคนเดียวเลยคนที่เข้าใจ เอาหัวหน้าทีม คนอื่นไม่ต้องสนใจแล้ว แต่ว่าสำคัญหลายคนอาจจะต้องขอย อีกวิธีหนึ่งที่พี่ใช้บ่อย ก็คือการเชิญชวนมาคุยมติชนออนไลน์ ก็คือโฆษณาทางนี้ไปด้วย บางทีรายละเอียดมันเยอะมาก ไม่รู้จะทำอย่างไร”

ยกตัวอย่างการเชิญชวนให้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นไปติดตามดูจากทางเว็บไซต์ข่าวของทางสถานีข่าวมติชนรายวัน

⁷⁰ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ศิวาชิรกุล, อ้างแล้ว.

⁷¹ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวฮินยง, อ้างแล้ว.

23,24กพ.เลือกตั้งสว.ล่วงหน้า8.00ถึง17.00น.คู่มือ,รูปwww.matichon.co.th

(Matichon, 21 กุมภาพันธ์ 2550, เวลา14:08:38)

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์⁷² จากสถานีข่าวช่อง 11 ได้แสดงทัศนะว่าการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว หากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงไม่ควรใช้สมญานาม เนื่องจากเป็นการแสดงความไม่เคารพหรือให้เกียรติแก่ผู้ตกเป็นข่าว อาจมีเหตุผลจากสถานีข่าวช่อง 11 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐ หากใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับข้าราชการการเมือง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง อาจส่งผลให้มีการเพ่งเล็งจากรัฐบาลได้

“ควรจะเป็นภาษาเรียบง่าย คำหือหาวที่ว่ามันน่าจะเป็นสไตล์ของแต่ละคนมากกว่า ส่วนการใช้สมญานามที่ว่าไม่ควรใช้สำหรับบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น ป้าเปรม หรือสนธิ พี่ก็จะไม่ใช่ว่าบ๊องบึ้ง ที่ไม่ใช่ตรงนี้เพราะมองว่าอาจจะเป็นคำก้าวร้าว ที่นี้ค่อนข้างใช้คำเรียบง่ายมากกว่า บางคำถ้ามันยาวเกินไปก็เขียนแค่สนธิก็ได้ ก็คือ ยึดหลักง่ายๆ ว่าแค่สื่อสารให้คนที่รับข้อความเราเข้าใจก็พอ คำหือหาวหรือไม่ขึ้นอยู่กับ สไตล์ ของแต่ละคน ส่วนใหญ่ที่นี้ขอให้เข้าใจตรงกันก็พอ”

ทัศนะของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการข่าวสั้นต่างมีความเห็นว่าควรให้ความสำคัญในการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น จะมีวิธีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นในรูปแบบใดก็ได้ แต่ต้องมีความชัดเจนในการสื่อความหมายออกมา ทั้งนี้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่มองว่าควรจะมีชื่อจริงหรือชื่อเล่น พร้อมทั้งบอกตำแหน่ง สถานภาพทางสังคม

“พี่ชอบให้เขียนแบบชื่อเล่น แล้วตามด้วยชื่อจริง เขียนให้มันชัดไปเลย แต่ถ้าใส่เฉพาะตำแหน่งอย่างเดียวบางทีพี่ก็จะงงว่าคือใครกันนะ เพราะบางทีจำไม่ได้ว่าใครเป็นรัฐมนตรี”⁷³

“การใช้คำเรียกบุคคล ชอบแบบที่เป็นชื่อและตำแหน่ง เพราะว่าบางทีเราก็ไม่รู้ อย่างนายก เรารู้อยู่แล้ว แต่เหมือนรัฐมนตรี เราไม่รู้ว่ชื่ออะไร ก็เลยอยากได้ทั้งสองเลย”⁷⁴

⁷² สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

⁷³ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ้างแล้ว.

⁷⁴ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ้างแล้ว.

ตอนที่ 2 ผลของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็นสองส่วน ส่วนแรก คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักข่าวผู้รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น ในฐานะผู้ส่งสารเป็นจำนวน 8 คน ส่วนที่สอง คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้บริการข่าวสั้น ในฐานะผู้รับสารเป็นจำนวน 20 คน ซึ่งผลการวิจัยสามารถแสดงผลได้ดังนี้

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักข่าวผู้รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น

การนิยามความหมายของข่าวสั้น

การนิยามความหมายของผู้ส่งสารสะท้อนให้เห็นความคาดหวังที่ข่าวสั้นที่ดีพึงจะมี และเป็นการชี้ให้เห็นถึงมุมมองในการทำงานของนักข่าวแต่ละรายด้วย ซึ่งนักข่าวได้แสดงทัศนะไว้ดังนี้

อัครวุฒิ ผู้วิจัย จากสถานีข่าวเคลินิวส์⁷⁵

“ที่มองว่าต้องเป็นตามหลัก 5W1H เวลาเขียนข่าว 70 ตัวอักษรมันมีค่าหมดเลย ทุกคำมันมีค่า ต้องมีความกระชับ จากเนื้อข่าว 10-20 บรรทัด ย่นมาเหลือบรรทัดเดียว ต้องสรุปใจความ ประมวลว่ามันเหมือนพาดหัวข่าว แต่ว่ามันไม่ใช่พาดหัวข่าว เป็นรูปแบบเฉพาะของ ข่าว SMS ที่ต้องเน้นความรวดเร็วในการส่งข่าว”

ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด⁷⁶

“จะต้องเป็นข่าวที่สำคัญ มีความกระชับในตัว เป็นที่สนใจของผู้รับสาร พี่คิดว่าคนทุกวันนี้สนใจข่าวสารมาก และไม่มีใครที่อยากจะตกข่าวแม้กระทั่งข่าวบันเทิง เพราะฉะนั้น อย่างพี่ ถ้าวันไหนไม่ได้รับข่าวสั้นก็จะรู้สึกหงุดหงิด คือเราไม่ได้รับรู้อะไรเลยบางที่เราอยู่ข้างนอก เราไม่ได้อยู่ที่บ้าน หรือไม่มีอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ให้เปิดดู หรือไม่มีหนังสือพิมพ์ เพราะฉะนั้นเรามีข่าวสั้นอ่านก็จะได้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างในวันนี้”

⁷⁵ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้วิจัย, อ้างแล้ว.

⁷⁶ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม, อ้างแล้ว.

สุทธิชัย เดียวยืนยง จากสถานีข่าวมติชนรายวัน⁷⁷

“หลักการของ SMS news ง่ายๆ เลยก็คือถ้าผู้รับอยากรู้ว่ามีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นแล้วมันเป็นเหตุการณ์ที่เขาอยากทราบ คนอยากรู้ก็ได้ดู เราใช้ SMS เตือน คือถ้ามีข่าวนี้เกิดขึ้นมา คุณต้องรู้ว่ามันเกี่ยวข้องกับอะไร อย่างเช่นเหตุการณ์สีนามิแผ่นดินไหว ถ้าเกิดมีเหตุการณ์ เราก็แจ้งให้ระวังเพราะนี่คือเรื่องเตือนภัย”

อมรเดช ชูสุวรรณ จากสถานีข่าวโพสต์ทูเดย์⁷⁸

“ข่าวสั้นในความคิดของพี่คือ ง่าย กระชับ เข้าใจ เข้าถึง ถ้าเขามีเวลา อยากที่จะได้ detail อยากจะได้รายละเอียดมากกว่านั้นเขาก็สามารถที่จะหา จากเว็บ จากวิทยุ ไซ้ใหม่ อย่างเช่นคนที่รับข่าว SMS บางทีโทรมา อยู่ไหน อยู่ได้ ตัดยาง ตีสามตีสี่ ตัดยาง เข้ามาไปตัดยาง เขาอยู่ในป่า คนที่เขาไม่มีหนังสือพิมพ์อ่าน แต่เขาสามารถมีโทรศัพท์ได้ คือคุณสามารถไปเสพอย่างอื่น ได้มากกว่า ถ้าคุณต้องการรายละเอียดไซ้ใหม่ แต่ว่าสื่อ SMS ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง คุณจะรู้แล้วว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น”

บรมบท เพ็ชต์สวัสดิ์ จากสถานีข่าวช่อง 11⁷⁹

“จริงๆ ข่าวของที่นี่เอาแค่บอกเร็ว บอกไว กระชับ รายละเอียดบอกไม่ได้ คนดูข่าว แล้วได้ข่าว อาจต้องมีการ check รายละเอียดเพิ่มเติมว่ามันมีอะไรมากกว่า หากเขาต้องการข้อมูลเพิ่มเติม SMS news เป็นการบอกเล่าความคืบหน้าของสถานการณ์ในขณะนั้น เช่น กรมอุตุนิยมวิทยาจะมีฝนตก หรือมีอากาศหนาวเย็น คนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้ระมัดระวัง SMS news จะเป็นในลักษณะของการบอกกล่าวแจ้งเตือนเหตุการณ์”

ศุภราวดี เกษะประกกร จากสถานีข่าวช่อง 7⁸⁰

“ข่าวต้องเป็นข่าวที่ถูกต้อง รวดเร็ว กระชับ ลับไว อีกทั้งต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้รับข่าว ยิ่งปัจจุบันเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นเร็วมาก เช่น เหตุวางระเบิดในที่ต่างๆ ในกรณีที่ได้รับข่าวผู้รับข่าวจะสามารถทราบได้เร็วและระวังตัวได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับข่าว SMS อีกทั้งด้วยภาวะที่เร่งรีบทำให้ผู้คนไม่สามารถติดตามข่าวได้อย่างต่อเนื่อง”

⁷⁷ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวยืนยง, อ้างแล้ว.

⁷⁸ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

⁷⁹ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ชต์สวัสดิ์, อ้างแล้ว.

⁸⁰ สัมภาษณ์ ศุภราวดี เกษะประกกร, อ้างแล้ว.

ศุกราวดี เกษะประกร จากสถานีข่าวช่อง 7 (ต่อ)

SMS ข่าวเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะรายงานหัวข้อความที่สำคัญและเป็นประโยชน์ กับหลายๆ อาชีพ เพื่อจะได้หาข้อมูลเพิ่มเติมได้เร็วขึ้น”

สมศักดิ์ โลกเกษม จากสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.⁸¹

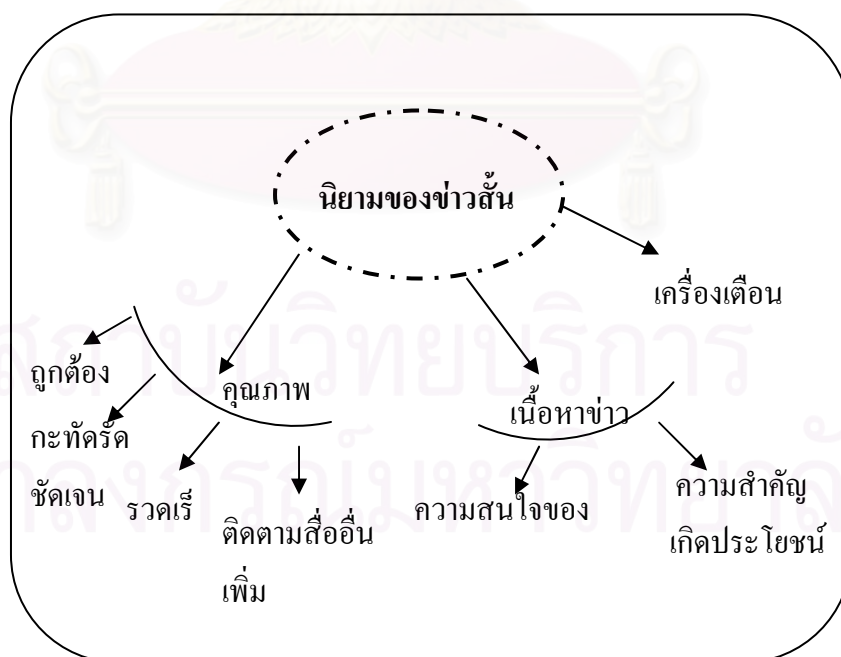
“รวดเร็ว ชัดเจน ประเด็นครบ ต้องถือเป็นหลักไว้เลย”

วริษฐ์ ลิ้มทองกุล จากสถานีข่าวผู้จัดการ⁸²

“ผมมองว่าเราต้องนำเสนอข่าวสั้นครอบคลุมทุกอย่าง ที่ผู้อ่านหยิบมาอ่าน แล้วเขา บอกว่าต้องรู้นะ จริงๆ แล้วคุณสนธิบอกว่าข่าวมี 2 อย่าง คือข่าวอยากรู้ กับข่าว ต้องรู้ เราก็ต้องพยายาม balance ข่าวทั้ง 2 อย่างให้เข้าด้วยกัน คือบางอย่างคนไม่ อยากรู้หรอก แต่เขาควรจะรู้ ดังนั้นเวลานำเสนอข่าวสั้น เราจึงต้องเน้นหลักตรงนี้เป็นพิเศษ”

จากการนิยามความหมายของข่าวสั้นของผู้ส่งสาร ผู้วิจัยสรุปความหมายของ ข่าวสั้นได้ 3 มิติ ดังภาพที่ 7 การนิยามความหมายของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสาร

ภาพที่ 7 การนิยามความหมายของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสาร

⁸¹ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

⁸² สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

จากภาพที่ 7 การให้ความหมายของข่าวสั้นในมุมมองของผู้ส่งสารสามารถแบ่งได้เป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติแรก คือ มิติของคุณภาพข่าว คุณภาพของข่าวสั้นที่ผู้ส่งสารเห็นว่าข่าวสั้นที่ดีพึงมี ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความกะทัดรัดชัดเจน ความรวดเร็ว โดยเฉพาะความรวดเร็วในการส่งข่าว เป็นสิ่งที่นักข่าวให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ในการส่งข่าว ส่งผลให้ตัวผู้ส่งสารมองว่าไม่อาจนำเสนอรายละเอียดของข่าวได้อย่างครอบคลุมในทุกประเด็น ดังนั้น หากผู้รับสารสนใจในหัวข้อข่าวนั้น อาจจะต้องติดตามในสื่ออื่นๆ เพิ่มเติม

มิติที่สอง คือ มิติของเนื้อหาข่าว เนื้อหาของข่าวสั้นควรประกอบด้วยหลักสำคัญสองประการ คือ เป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญและเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านข่าว ในขณะเดียวกันต้องเป็นเนื้อหาที่อยู่ในกระแสความสนใจของผู้คนในสังคมด้วย

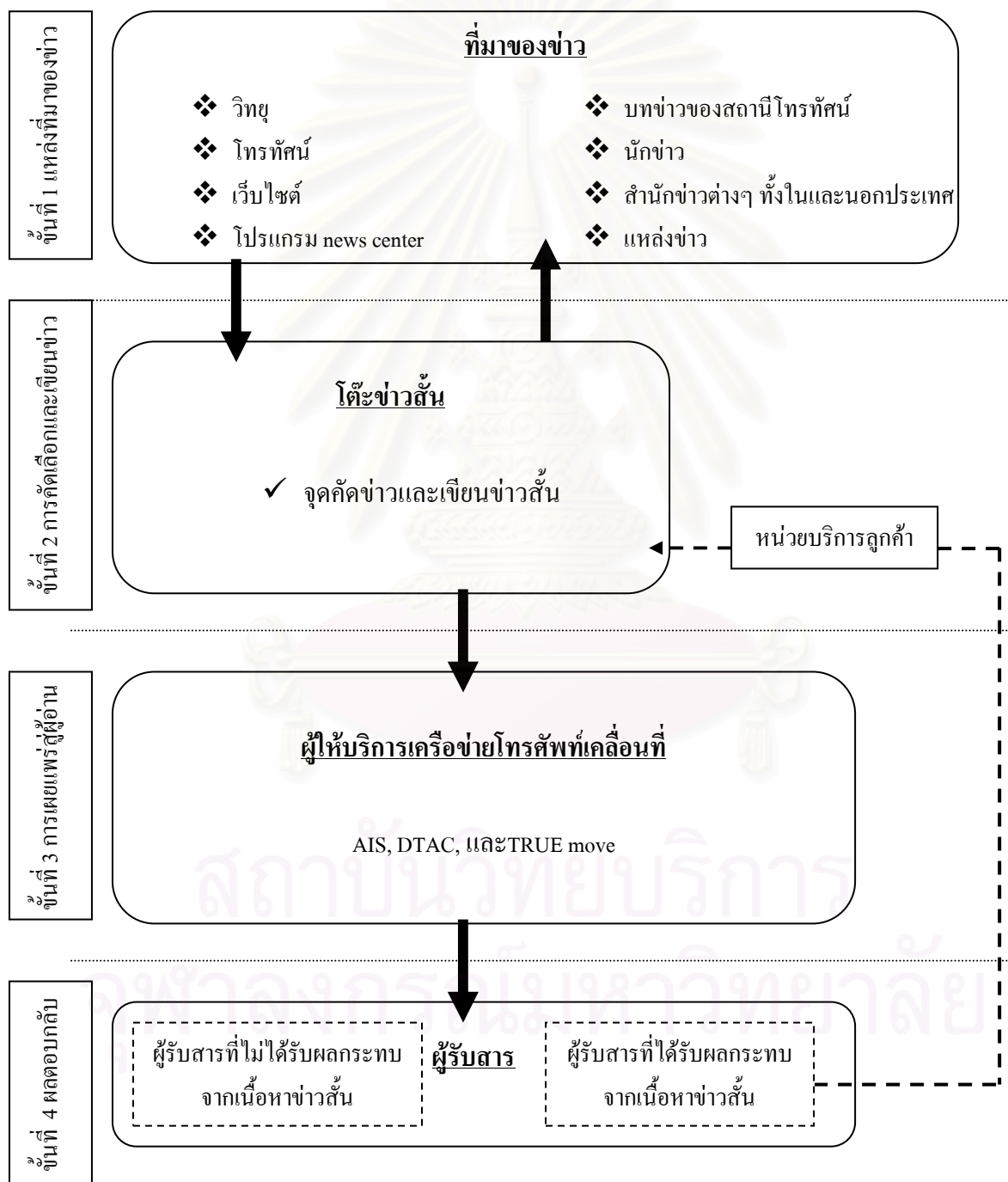
และ**มิติสุดท้าย** คือ มิติของเครื่องเตือนภัย ด้วยศักยภาพของของการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งสามารถส่งข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้คน นักข่าวก็สามารถใช้ข่าวสั้นในการแจ้งเตือนได้อย่างทันท่วงที

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการรายงานข่าวสั้น

จากข้อมูลการสัมภาษณ์นักข่าวจาก 8 สถานีข่าวพบว่า กระบวนการในการส่งข่าวมีความคล้ายคลึงกันมาก จะต่างกันเฉพาะความหลากหลายของแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนข่าวเท่านั้น ซึ่งสามารถสรุปผังกระบวนการส่งข่าวได้ดังนี้

ภาพที่ 8 กระบวนการรายงานข่าวสั้น

ขั้นที่ 1 แหล่งที่มาของข่าว เป็นขั้นที่นักข่าวได้ข้อมูลมาใช้ในการเขียนข่าว โดยที่มาของข่าว พบว่าสถานีข่าวของประเทศไทยนิยมใช้แหล่งข่าวที่เป็นนักข่าวในสังกัดของสถานีข่าวของตนเองมากที่สุด รองลงมา ก็เป็นการติดตามผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ และโปรแกรม news center หากเป็นสถานีข่าวที่มีพื้นฐานมาจากทางด้านสถานีโทรทัศน์ก็อาจใช้บทข่าวของทางสถานีเพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนข่าวด้วย บางสถานีข่าวก็อาจเน้นการใช้แหล่งข่าวบุคคล นอกจากนี้ยังมีการติดตามสำนักข่าวต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ ในกรณีที่ใช้แหล่งข้อมูลที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศ นักข่าวมักเขียนชื่อสำนักข่าวประกอบไว้ด้านหน้าข่าวด้วย ยกตัวอย่างเช่น

CNN ยืนยันชาวบังคลาเทศตายกว่า 2,000 คน หลังถูกไซโคลนซิดรพัดถล่ม

(สถานีข่าวช่อง 7, 18 พฤศจิกายน 2550, เวลา 9:52:39)

โดยแต่ละสถานีข่าวมีแหล่งที่มาของข่าวที่แตกต่างกันออกไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

อัครวุฒิ ผู้สื่อข่าวจากสถานีข่าวเดลินิวส์⁸³

“ของเราก็จะมีฝ่ายเว็บไซต์ช่วยกันดูแล ฝ่ายเว็บไซต์ก็มี 5 คน หลักๆ ก็คือผมเองที่ดูแลส่งข่าวผ่าน DTAC ถ้าเกิดไม่ว่างจริงๆ ก็จะมีน้องๆ มาช่วยดูแล แหล่งข่าวก็มีการอยู่แยะที่เอามาเขียน แต่หน้าที่หลักๆ ของเราก็คือการ monitor ข่าวในเว็บไซต์ ก็สามารถนำข่าวจากตรงนี้มาส่งได้ สามารถนำข่าวมาเขียนเป็นข่าวสั้น คือเราทำข่าวเว็บไซต์อยู่แล้วก็สามารถมาแชร์กับ SMS ด้วยก็ชั่วโมงต่อชั่วโมง”

ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด⁸⁴

“ของข่าวสดคือจะต้องเน้นว่ามาจากนักข่าว นักข่าวจะต้องโทรมาแจ้งข่าว โทรมาแจ้งข่าวให้ทางบก.ทราบ ตอนนี้มีข่าวการเมืองก็จะมีนักข่าวการเมืองที่ประจำทำเนียบรัฐบาล หรือที่สภา ก็จะโทรมารายงานความเคลื่อนไหว ก็จะดูว่ามันมีความสำคัญหรือว่าประชาชนให้ความสนใจมากน้อยแค่ไหน ถ้าเกิดให้ความสนใจมากเราก็จะนำขึ้นส่ง SMS ค่ะ”

⁸³ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ผู้สื่อข่าว, อ้างแล้ว.

⁸⁴ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อ้างแล้ว.

สุทธิชัย เดียวีนยง จากสถานีข่าวมติชนรายวัน⁸⁵

“พอผู้ใหญ่มีแผนที่จะทำ SMS พี่ก็เป็นคนแรกที่คุณถามตลอดเลย ตอนนั้นเบาหน่อย เพราะมีทีมงานมาช่วยบ้าง ถ้าแต่ก่อนเขาไม่ set ทีมอะไรขึ้นมาทำ ก็ให้พี่เป็นผู้รับผิดชอบว่าเราขาดตรงไหน ก็เลยดึงทีมงาน เพราะมติชนเป็น hard news ก็เลยใช้ทีมงานของโตะการเมืองเป็นหลัก ส่วนอื่น สตรี สิ่งแวดล้อมก็จะรองมาหน่อย ข่าววิทยุ หรือ TV เสริมขึ้นมา ถ้ามีข่าวด่วน ก็ดูข่าว ดึงขึ้นมาเป็นข่าวได้ ในช่วงแรกข่าวการเมือง โดยเฉพาะข่าวนายก ทันทีเลย ทีมมติชนไวกว่าคนอื่น ก็คือว่า พอนายกสัมภาษณ์เสร็จ น้องนักข่าวก็จะโทรส่งมาให้พี่เลย หรือถ้าพี่ไม่อยู่ ทีมมติชน ก็จะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเฉพาะ เรื่องเนื้อหาที่เหมือนพาดหัวข่าว เพียงแต่ว่าเราประสบการณ์เยอะหน่อยสื่กว่าปี เราก็จะ screen เนื้อหา คำพูดให้ชัดเจนยิ่ง เขียนอย่างไรให้คนเข้าใจ พี่เคยอยู่โตะข่าวการเมือง เศรษฐกิจ เคยอยู่มาหมดแล้ว อ่านข่าวปุ๊บ เราก็เข้าใจ control คนเดียว ไม่มีคนช่วย แต่ก็มีน้องๆ โตะการเมืองช่วยก็เลยเร็วกว่าของคนอื่น ช่วงแรกคนก็ตกใจ พอนายกสัมภาษณ์เสร็จ 5 นาที มติชน SMS ก็ปริบมาทันที เพราะว่าที่อื่นไม่ใช่แบบนี้ ที่อื่นจะให้ให้นักข่าวพิมพ์ข่าวเข้าไปแล้วส่ง ไม่เรียกว่ายิง ก็ยิงเราต้องหาจุดขาย เรื่องการเมืองของเราต้องเด่น และต้องไว ปับเราต้องนั่งคุยกับน้องทันที อันไหนประเด็นเด่นที่สุด พอมัน hot เราก็ดึงขึ้นมา นี่ก็คือจุดเด่นของมติชน ตอนแรกเราก็สู้ตรงนี้ สภาพประชุมเสร็จ เลิกประชุม เราก็เตรียมการล่วงหน้า เดี่ยวนายกจะแถลงข่าว เราก็คอยฟัง จากนั้นก็พิมพ์ส่งเลย พี่ใช้วิธีนี้ เราบอกด้วยว่าถ่ายทอดสด TV ช่องนี้ ซึ่งช่องอื่นจะไม่มี SMS อื่น เขาจะคิดไม่ถึง”

ยกตัวอย่างข่าวที่ สุทธิชัย กล่าวถึงว่า ทางสถานีข่าวมติชนจะบอกผู้อ่านให้ติดตามจากช่องทางสื่ออื่นๆ เพิ่มเติมหากสนใจที่จะติดตามข่าวสารในเรื่องนั้น

TVช่อง3ช่อง9ถ่ายทอดสด ในหลวงเสด็จกลับวังขณะนี้

(สถานีข่าวมติชนรายวัน, 6 พฤศจิกายน 2550, เวลา 14:30:00)

⁸⁵ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวีนยง, อังแล้ว.

อมรเดช ชูสุวรรณ จากสถานีข่าวโพสค์ทูเดย์⁸⁶

“ข่าวสั้นมันเป็นโปรแกรมการส่งข่าวที่สมัยแรกที่มี SMS ที่เขาทำกัน เข้ามา ข่าวพยากรณ์มาแล้ว พอลิขโมกราคาทองมาแล้ว ราคาหุ้นเปิดตลาดแล้ว พอเที่ยงก็จะเป็นข่าวการเมือง ข่าวทั่วไปที่มันเป็นประเด็น hot พอตอนบ่ายจะเป็นข่าว pop คือมันมีมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่ตอนนี้มันเปลี่ยนไปแล้ว ทุกสำนักทุกที่ กลายเป็นเรื่องที่เขาแบบว่า เอาเรื่องที่มีมันค่วนที่สุด hot ที่สุด เอามาอิงกัน เอา เหตุการณ์ที่มีมันเกิดขึ้นตรงนั้น เอามาอิงกัน เคี้ยวนี้มันมีขนาดถ้านักข่าวไปถึงพื้นที่ ทางหัวหน้าเขาก็จะสั่งให้ส่งข่าวให้ทาง SMS นักข่าววิทยุนี้เขาก็ต้องส่งข่าวให้ทาง SMS ก่อน แล้วค่อยส่งข่าววิทยุทีหลัง สมมติสัมภาษณ์นายกอยู่ไซ้ใหม่ โทรไปที่ กองบก.ข่าว แล้วบอกเขาว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น 1234 แล้วคนข้างในก็จะพิมพ์ ไปด้วย พอส่งไปก็ไปแล้ว ข่าวไปแล้ว กลายเป็นว่า SMS ไปแล้ว SMS ก็มาก่อน แล้วจึงตามด้วยสื่ออื่นๆ SMS มาเป็นอันดับหนึ่ง วิทยุมาเป็นอันดับสอง โทรทัศน์ มาเป็นอันดับสาม เว็บบมาเป็นอันดับสี่ แหล่งข่าวของคนที่ทำ SMS มันมีอยู่หลาย แหล่งด้วยกัน อย่างที่หนึ่งก็คือนักข่าวของเราเอง อย่างที่สองคือต้นตอของคนที่เป็นข่าว เราสามารถที่จะโทรไปสัมภาษณ์เขาได้ และสามารถเอามาส่ง SMS ได้ หรืออาจจะเป็น TV วิทยุ ใช้ประมาณ สื่ออย่าง ทีวี วิทยุ นักข่าว แหล่งข่าวที่เราใช้ คือ ประมาณสื่ออย่างที่ทำอยู่ และตัวข่าวจะไปโยงกับ RSS ของเว็บไซต์ เพราะว่ามัน ต้องโยงไปด้วยกัน นอกจากว่าต้องเป็นข่าว SMS ที่เรายังไปให้ลูกค้าแล้ว ส่วนหนึ่งของข่าวที่เราอิงไปก็จะนำมาลงในเว็บไซต์ด้วยเพื่อเป็นการขยายฐานลูกค้าของเรา”

บรมบท เพ็ตส์วัศดี จากสถานีข่าวช่อง 11⁸⁷

“ที่ก็จะคอยตามข่าวอยู่ตลอดเวลา เพราะหน้าที่หลักคือการทำข่าวต้นชั่วโมงด้วย ก็คือเกาะติดสถานการณ์ในพื้นที่ เมื่อเห็นว่ามีข่าวน่าสนใจ เป็นประเด็นเราก็จะ หยิบมาเขียน ยกตัวอย่างข่าวจรรยา พอลจุดไหนการจรรยาครบคั้ง ผู้สื่อข่าวก็โทรมา ตรงนั้นตรงนี้ติดขัดมาก เราก็ยังข่าว ถ้าเลี้ยงได้ก็เลี้ยงนะ เราก็สื่อสารให้สมาชิกของเราทราบไป”

⁸⁶ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

⁸⁷ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ตส์วัศดี, อ้างแล้ว.

ศุภราวดี เกษะประกร จากสถานีข่าวช่อง 7⁸⁸

“เริ่มจากการ monitor ติดตามข่าว สถานการณ์บ้านเมือง เศรษฐกิจ การเมือง กีฬา ที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยส่วนรวม จากบทข่าวของสถานี ที่เตรียมนำไป ออกอากาศ โปรแกรม news center และ แหล่งข่าวจากสำนักต่างๆ หลังจากนั้น นำมากลั่นกรองรวบรวมให้เป็นประเด็นสำคัญ โดยมีข้อจำกัด 70 ตัวอักษรต่อ 1 ข้อความ จากนั้นก็ตรวจสอบความถูกต้องทั้งของข่าว และข้อความ แล้วจึงค่อยส่งข้อความค่ะ”

สมศักดิ์ โลกเกษม จากสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.⁸⁹

“จริงๆ แล้วของทาง ไอเอ็นเอ็น เราจะเน้นทาง SMS เป็นตัวหลักนะครับ เพราะเรา เริ่มทำก่อนค่ายอื่น เราทำมาเจ้าแรก ก็เลยให้ความสำคัญกับ SMS เป็นพิเศษครับ เราจะมีนักข่าวภาคสนามประจำอยู่ข้างนอก ส่งข่าวมาให้เราที่ office แล้วทางผม ทางคนที่ส่ง SMS จะมาดูแลประเด็นส่งผ่านมือถือ คือเน้นนักข่าวเป็นหลักครับ”

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกและเขียนข่าวสั้น การจัดรูปแบบของโต๊ะข่าวสั้นสามารถแบ่งรูปแบบของโต๊ะข่าวได้เป็นสองรูปแบบ คือ “โต๊ะข่าวเอกเทศ” และ “โต๊ะข่าวฝาก” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โต๊ะข่าวเอกเทศ คือ โต๊ะข่าวที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น โดยเฉพาะ นักข่าวประจำโต๊ะข่าวมีหน้าที่ดูแลการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยตรง การที่ทางองค์กรสื่อให้ความสำคัญในการจัดเป็นโต๊ะข่าวเอกเทศ เนื่องจากจำนวนของผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น จึงต้องมีการดูแลและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยในระยะเริ่มแรกก่อนที่จะมาเป็นโต๊ะข่าวเอกเทศนั้น ทุกสถานีข่าวล้วนมีจุดเริ่มต้นจาก “โต๊ะข่าวฝาก” ซึ่งผู้รับผิดชอบโต๊ะข่าวฝากมักจะเป็นโต๊ะข่าวออนไลน์ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำเว็บไซต์ นอกจากนี้ยังพบว่าบางสถานีข่าวยังมีการจัดเป็นหน่วยบริการลูกค้าโดยเฉพาะ เพื่อให้บริการลูกค้าที่อาจมีปัญหามาจากการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวนนักข่าวของแต่ละสถานีค่อนข้างใกล้เคียงกันคืออยู่ที่ประมาณ 4-5 คน ยกเว้นเพียงสถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. ที่มีนักข่าวค่อนข้างมากถึงสิบกว่าคน เนื่องจากทางโต๊ะข่าวของไอ.เอ็น.เอ็น.มีการให้บริการในหลากหลายประเภทข่าว สมศักดิ์ โลกเกษมได้⁹⁰ กล่าวว่า

⁸⁸ สัมภาษณ์ ศุภราวดี เกษะประกร, อ้างแล้ว.

⁸⁹ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

⁹⁰ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

“ในแต่ละ section หนึ่งก็มีประมาณสองคน รวมทั้งหมดก็ประมาณ สิบกว่าคน แต่ว่า section hot news ก่อนข้างซัดเลยมีประมาณสี่คน แต่ถ้าย่อยทางเศรษฐกิจ ก็จะมีโต๊ะประจำที่เขาส่งของเขา”

จากการเก็บข้อมูลพบว่า สถานีข่าวที่มีโต๊ะข่าวเอกเทศมี 6 สถานี ได้แก่ สถานีข่าวมติชนรายวัน สถานีข่าวผู้จัดการ สถานีข่าวช่อง 11 สถานีข่าวช่อง 7 สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น และสถานีข่าวสด

สุทธิชัย เดียวอินยง⁹¹ จากสถานีข่าวมติชนรายวัน ได้กล่าวไว้ว่า

“เราเป็น โต๊ะเอกเทศ ไม่เกี่ยวกันเลย เหมือนที่ทำ SMS ก็เป็นเครื่องมือหนึ่งคล้ายว่า เสริมองค์กรให้มีภาพลักษณ์ เสริมอิมเมจ ให้ดีขึ้น มี SMS บริการคนอ่านแต่ละกอง ประชาชาติเขาเน้นเศรษฐกิจหุ้น ให้เขาดูไป ของพี่เป็นการเมือง มติชนก็ดูการเมือง แล้วก็เน้นตรงจุดนี้ ข่าวสดก็เน้นบันเทิง กีฬาสัพเพเหระ ข่าวหัวสีก็เป็นอย่างนั้น ที่นี้จำนวนลูกค้าจะไม่ลง จะไม่ลด ตั้งแต่ START มาใหม่ๆ ไม่ก็พัน เดียวนี้ขึ้นเป็นหมื่นแล้วก็ขึ้น ไปเรื่อยๆ”

วิรัช ลิ้มทองกุล⁹² จากสถานีข่าวผู้จัดการ ได้กล่าวว่า

“ของผู้จัดการ คือเดิมจะเป็นกลุ่มที่อยู่ในผู้จัดการออนไลน์ แต่ประมาณ 4-5 เดือนมานี้ เราแยกออกมาเฉพาะว่าเป็นพวกข่าวสั้นโดยเฉพาะ ก็คือทีมงานที่ส่งมาดูแล และระบบดูแลลูกค้า เนื่องจากระบบมันจะ error จะเก็บตังค์เขาผิด คนก็จะมาว่าทางเรา ทั้งที่จริงแล้วเป็นเรื่องของค่ายมือถือ คือเราต้องรองรับตรงนี้ คือมันเป็นส่วนผสมระหว่างข่าวด้วย คุณต้อง balance ตรงนี้ คือคุณไม่สามารถสวมวิญญาณ journalist มาจับธุรกิจนี้ได้โดยตรง มันเป็นไปได้ คนใน โต๊ะข่าวมีประมาณ 4-5 คน คือตอนนี้มันขึ้นอยู่กับว่าตลาดใหญ่แค่ไหน กลุ่มลูกค้าใหญ่ขนาดไหน คือการลงทุนทางธุรกิจก็ต้องมีการ balance คู่มีไหม แต่ในอนาคต กลุ่มข่าวจะไม่ได้กระจุกที่ SMS แต่เพียงอย่างเดียว มันจะขยายตัวไปยังสื่ออื่นๆ คือตอนนี้ SMS ของผู้จัดการ ก็ดูแลเรื่อง wap คือการรับข่าวผ่านระบบ wap ทั้งนี้ในอนาคตอาจจะเป็นเรื่องของการ Download multimedia ทั้งหลาย คือ ทางผู้จัดการ plan เอาไว้ว่าจะ Group เป็นอันเดียวกัน”

⁹¹ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวอินยง, อ้างแล้ว.

⁹² สัมภาษณ์ วิรัช ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

โต๊ะข่าวฝาก คือ โต๊ะที่มีหน้าที่หลักในการทำงานเกี่ยวกับรายงานข่าวทางเว็บไซต์ แต่อาจมีการได้รับมอบหมายให้ดูแลโต๊ะข่าวสั้นเพิ่มเติมเป็นหน้าที่รอง เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเป็นสถานีข่าวที่เริ่มก่อตั้งได้ไม่นาน ถ้าไปฝากกับโต๊ะข่าวออนไลน์จะประหยัดทรัพยากรบุคคล และค่าใช้จ่ายในการจ้างนักข่าวเพิ่มได้ ทั้งนี้การรายงานข่าวสั้นมีความเกี่ยวข้องกับโต๊ะข่าวออนไลน์ด้วยลักษณะงานที่สามารถเชื่อมโยงไปด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น สถานีข่าวโพสต์ทูเดย์ เป็นหนึ่งในสถานีที่มีโต๊ะข่าวฝาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานีมีการเปิดให้บริการข่าวออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.bangkokpost.com และ www.posttoday.com มีการรายงานข่าวผ่านทางอินเทอร์เน็ต และมีบริการ BREAKING NEWS ที่เสนอข่าวตลอด 24 ชั่วโมง เว็บไซต์ทั้ง 2 แห่งได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง ขณะเดียวกันก็มีบริการส่งข่าว SMS ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมียอดผู้ใช้บริการจำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการรายงานข่าวผ่านทางเว็บไซต์และการรายงานข่าวสั้นที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

สถานีข่าวที่มีโต๊ะข่าวฝากมี 2 สถานี ได้แก่ สถานีข่าวเดลินิวส์ และสถานีข่าวโพสต์ทูเดย์

ขั้นที่ 3 การเผยแพร่สู่ผู้อ่าน หลังจากที่แต่ละสถานีข่าวส่งข่าวสั้นผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้วจะเป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการเครือข่ายในการจัดส่งข้อมูลสู่ฐานข้อมูลลูกค้าต่อไป โดยในปัจจุบันผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทย ประกอบด้วยบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ AIS บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC และ บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE move โดยบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายเหล่านี้จะได้รับค่าบริการโดยทั่วไป 50 % ของค่าบริการที่เรียกเก็บจากลูกค้าไม่ว่าค่าบริการนั้นจะเป็น 29 บาท 39 บาท หรือ 49 บาทก็ตาม อมรเดช ชูสุวรรณ⁹³ ได้อธิบายให้ให้ผู้วิจัยทราบว่

“ส่วนแบ่งของรายได้จะเป็นครึ่ง ครึ่งหนึ่ง สมมติเอาให้เห็นตัวอย่างชัดๆ 40 บาทก็แบ่งคนละครึ่ง เขาในฐานะบริษัท เขาได้ครึ่งหนึ่ง เราได้ครึ่งหนึ่ง เราได้ยี่สิบบาท”

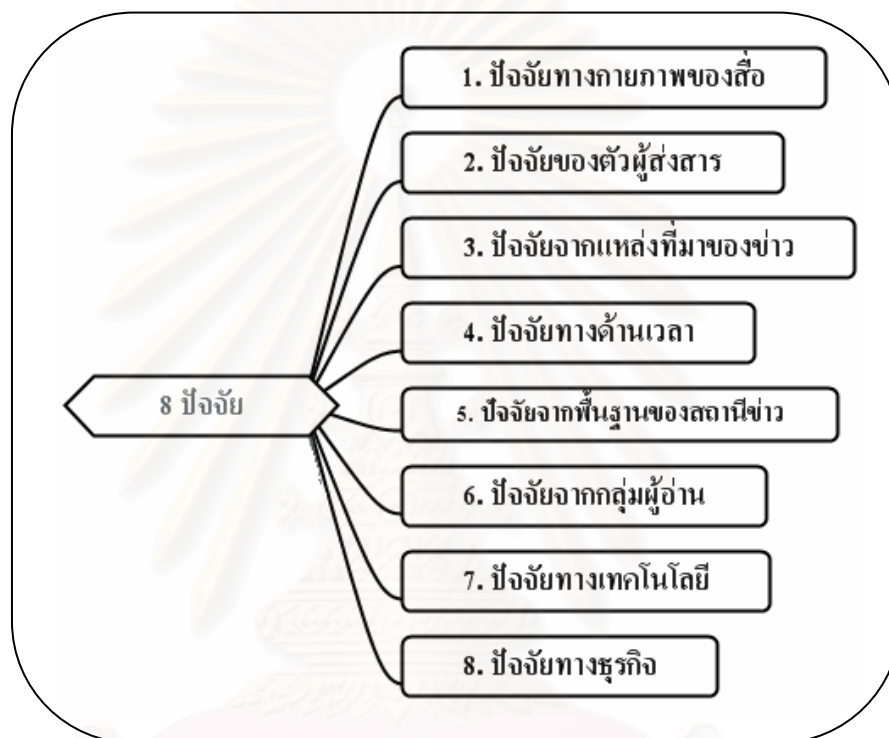
ขั้นที่ 4 ผลตอบกลับ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่ผู้รับสารที่ได้รับผลกระทบจากเนื้อหาของข่าวสั้นอาจจะโทรไปหาโต๊ะข่าวสั้นเพื่อข้อแก้ไขข่าว ในกรณีที่สถานีข่าวแห่งนั้น ลงข้อความพาดพิงที่ไม่ถูกต้อง โดยส่วนใหญ่บุคคลที่โทรมามากจะเป็นนักการเมือง หรือมีอำนาจในการควบคุมสถานีข่าวได้

⁹³ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักข่าวซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นของสถานีข่าวในประเทศไทยเป็นจำนวน 8 คนนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานได้เป็น 8 ปัจจัยสำคัญ

ภาพที่ 9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น

จากภาพที่ 9 สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางกายภาพของสื่อ

ปัจจัยทางกายภาพของสื่อที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ปัจจัยย่อยที่สำคัญคือ ปัจจัยด้านพื้นที่ในการนำเสนอข่าวและปัจจัยด้านจำนวนการส่งข่าว

1.1 ด้านพื้นที่ในการนำเสนอข่าว เนื่องด้วยข้อจำกัดของข่าวสั้นที่สามารถนำเสนอข่าวได้เพียง 70 ตัวอักษรในภาษาไทย ดังนั้นลักษณะทางกายภาพในเรื่องนี้ยังคงเป็นปัญหาสำหรับการเขียนข่าว อัครวุฒิ ตู่วชิรกุล⁹⁴ ได้แสดงทัศนะไว้ดังนี้

“ปัญหาที่พบอย่างแรกก็คงจะเป็นปริมาณตัวอักษรที่มีอยู่อย่างจำกัด”

⁹⁴ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ตู่วชิรกุล, อ้างแล้ว.

สอดคล้องกับสมศักดิ์ โลกเกษม⁹⁵ ได้กล่าวว่า

“70 ตัวอักษรที่กึ่งมองว่าเป็นปัญหาเหมือนกันนะ พี่มองว่ามันน้อย จะสื่อสารให้คนเข้าใจง่ายใน 70 ตัวอักษรก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ยากอยู่แล้วไง”

อมรเดช ชูสุวรรณ⁹⁶ ได้แสดงทัศนะในทิศทางเดียวกันว่า

“SMS เราต้องเข้าใจระบบพื้นฐานของ SMS อยู่ว่า มันมีข้อจำกัดในเรื่องของ Character คือคุณสามารถส่งได้แค่ 70 ตัวอักษร อย่างที่รู้ 70 เคาะ จากนั้นเราจึงต้องมาเลือกข่าวว่าจะเอาข่าวอะไร ถ้ามันเกิดเป็นเหตุใหญ่จริงๆ อย่างนี้เราเล่น ถ้ามันไม่ใหญ่มากเป็นอุบัติเหตุธรรมดา เราก็ไม่ส่ง”

สุทธิชัย เดียวอินยง⁹⁷ ได้แสดงความคาดหวังว่าในอนาคตด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้น ข่าวสั้นน่าจะมีการปรับปรุงพื้นที่ในการนำเสนอข่าวให้มากกว่าเดิม

“ต่อไปในอนาคตอาจจะมีการปรับเปลี่ยนเป็น MMS ซึ่งมันไม่จำเป็นหรอก แต่ที่ว่าจะน่าจะให้ได้ตัวอักษรเยอะกว่านี้หน่อย คือมันน่าจะได้ตั้งแต่ 80-100 ตัวอักษร ให้จำนวนตัวอักษรมันมากกว่านี้ จะดีมาก คนอ่านก็จะได้อ่านมากขึ้น แต่เราไม่รู้ว่าจะระบบเป็นอย่างไร แต่ถ้าส่งเกิน ระบบจะส่งชอยออกเป็นสองอัน คือคนอ่านไม่รู้เรื่อง คนรับก็หงุดหงิด”

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยจากพื้นที่ในการนำเสนอข่าวที่มีอยู่อย่างจำกัดยังคงเป็นปัญหาหนึ่งสำหรับนักข่าวที่เขียนข่าวสั้น โดยเฉพาะจะมีวิธีการเขียนอย่างไรที่จะนำเสนอข่าวให้คนอ่านเข้าใจได้ภายใน 70 ตัวอักษร

1.2 ด้านจำนวนการส่งข่าว เนื่องจากเป็นข้อตกลงทางธุรกิจระหว่างสถานีข่าวและผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการส่งว่า ในหนึ่งวันทางสถานีข่าวสามารถส่งข่าวได้เพียงวันละ 8-10 ข่าว จำนวนการส่งข่าวจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวของนักข่าวว่าจะนำเสนอข่าวเรื่องใดสู่ผู้อ่าน เนื่องจากในรอบวันมีข่าวเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่นักข่าวกลับต้องใช้ในการตัดสินใจในการเลือกข่าวเพียงวันละ 8-10 ข่าวเท่านั้น

⁹⁵ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

⁹⁶ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

⁹⁷ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวอินยง, อ้างแล้ว.

คั้งที่ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล⁹⁸ ได้แสดงทัศนะว่า

“ข่าวสั้นมีข้อจำกัดทางเทคโนโลยี คือในแต่ละวัน การส่งข่าวมันมี traffic ในการส่งข่าว ทำให้ทางโอเปอเรเตอร์หรือค่ายมือถือ จำกัดการส่งข่าวประมาณวันละ 8-10 ข่าวโดยเฉลี่ย เพราะฉะนั้นการส่งข่าว SMS ไม่สามารถส่งได้โดยไม่จำกัด หรือส่งได้ทุกครั้งที่เราต้องการ”

สอดคล้องกับอัครวุฒิ ต้วชिरกุล⁹⁹ ได้กล่าวว่า

“ข้อจำกัดของการส่งข่าวสั้น คือสามารถส่งได้วันละ 8-10 ข่าวต่อวัน ทุกวันนี้ทาง เติลนิวัสก็ส่งข่าวโดยเฉลี่ย 8 ถึง 9 ถึง 10 ข่าวต่อวัน ซึ่งบางคนก็บอกว่าส่งมากไปแล้วนะ บางคนก็บอกว่ามันน้อยไป คงขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคนมากกว่าครับ”

ทั้งนี้การจำกัดจำนวนในการส่งข่าวที่ส่งผลต่อการคัดเลือกข่าวอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ อัครวุฒิ ต้วชिरกุล¹⁰⁰ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า

“อย่างการคัดเลือกข่าว ปริมาณ 1 ชั่วโมง บางที่ข่าวเกิดขึ้นมากกว่า 10 ข่าว บางที่เราต้องคัดข่าวออกมาเพื่อจะมาส่งทุกชั่วโมง หรือบางที่ไม่มีข่าวอะไรเลย เราก็ควรเลือกข่าวที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้มากที่สุด จำนวนในการส่งข่าวทำให้เราต้องคิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะส่งข่าวออกไป”

บรมบท เพ็ตสวัสดิ์¹⁰¹ ได้แสดงทัศนะในทิศทางเดียวกันว่า

“อย่างที่บอกว่า ด้วยข้อจำกัดด้วยเรื่องของจำนวนยิงแต่ละวัน 8-10 ข่าว ซึ่งเขาขอมาเราจึงต้องดู ต้องพิจารณา แบ่งช่วงเวลา แต่ก็ไม่ถึงซีเรียสขนาดนั้น ข่าวที่ค่อนข้างน่าจะรับรู้ ก็จะเน้นส่งให้ผู้อ่าน อย่างถ้าที่เป็นผู้บริโภค 10 ข่าวต่อวันก็ไม่ค่อยนะ แต่ส่วนใหญ่ของที่นี่จะเกิน 10 12 up จนถึง 15 จนถูกว่า ว่ายิงเยอะไปแล้วถามว่าคุ้มค่าไหม มันก็อยู่ที่คนอีก เนื่องจากพื้มองว่าถ้าเป็นกลุ่มคนที่ต้องลงทุน ต้องตัดสินใจ ถือว่าเป็นเรื่องที่คุ้มค่า แต่ถ้าว่าเป็นคนที่สนใจข่าว ติดตามข่าวอยากรับรู้เร็วๆ มากขึ้น หรืออยู่ในวงการสื่อ เพราะสื่อจะใช้สื่อตามด้วยกันดู อันนั้นก็ถือว่า OK”

⁹⁸ สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

⁹⁹ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ต้วชिरกุล, อ้างแล้ว.

¹⁰⁰ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ต้วชिरกุล, อ้างแล้ว.

¹⁰¹ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ตสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

อย่างไรก็ตามหากนักข่าวฝ่าฝืนที่จะส่งจำนวนข่าวเกินกำหนดที่ตั้งไว้ ทางผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ก็จะมีการตัดเดือนบ้างในบางครั้ง บรรณบท เพ็ทสวัสต์¹⁰² ได้บอกให้ผู้วิจัยทราบว่า

“ก็เคยเตือนว่ามันเยอะไป ส่งมากไปแล้วนะ ส่วนใหญ่ก็ไม่ถึงกับตัด แต่จะคุย ประเมินกันมากกว่า จะมีช่วงเวลาประเมินด้วยก็มานั่งคุย แต่โดยส่วนใหญ่อย่างที่ บอกประมาณ 8-10 ข่าวต่อวัน”

จำนวนในการส่งข่าวจึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งที่ส่งผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอ เนื่องจากข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันมีจำนวนมาก แต่นักข่าวกลับต้องเลือกนำเสนอข่าวเพียงวันละ 8-10 ข่าวเท่านั้น

2. ปัจจัยของตัวผู้ส่งสาร

ปัจจัยของตัวผู้ส่งสารนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพราะผู้ส่งสารแม้จะเป็นบุคคลที่ต้องทำงานภายใต้สภาวะกดดันขององค์กร แต่ทว่าพวกเขาก็สามารถมีอิสระและเสรีภาพในตัวเองได้ โดยปัจเจกบุคคลอาจจะมีความแตกต่างกันไป ปัจจัยของผู้ส่งสารสามารถแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย ปัจจัยแรก คือพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน และปัจจัยที่สอง คือ จรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.1 พื้นความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้เขียนข่าวสั้นส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แต่อาจมีความรู้ในสาขาวิชาที่แตกต่างกันออกไป เช่น บางคนอาจจะเป็นทางด้านนิเทศศาสตร์โดยตรง ที่เหลือมีพื้นฐานความรู้ด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และอักษรศาสตร์ เป็นต้น แต่ทุกคนล้วนมีประสบการณ์ด้านข่าว หรืออยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชนมานานหลายปี ส่งผลให้การจับประเด็นในการคัดเลือกข่าวสั้นทำได้ง่ายขึ้น ยกตัวอย่างเช่น สุทธิชัย เดียวอินยง แม้จะจบมาทางสาขารัฐศาสตร์ แต่เนื่องจากทำงานในแวดวงสื่อสารมวลชนเป็นเวลามากกว่าสิบปี จึงทำให้สามารถจับประเด็นในการคัดเลือกข่าวสั้นได้อย่างรวดเร็ว พื้นความรู้ประสบการณ์ในการทำงานจะช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว ภายใต้สภาวะความกดดันทางเวลา ทักษะทางภาษา ความสนใจส่วนตัวของนักข่าวที่จะคัดเลือกข่าวเรื่องใด รวมถึงการบ่มเพาะประสบการณ์อันยาวนานของผู้ทำหน้าที่เขียนข่าวสั้น สุทธิชัย เดียวอินยง¹⁰³ ได้แสดงทัศนะว่า

¹⁰² สัมภาษณ์ บรรณบท เพ็ทสวัสต์, อ้างแล้ว.

¹⁰³ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวอินยง, อ้างแล้ว.

“เรื่องเนื้อหาข่าวสั้นก็เหมือนพาดหัวข่าว เพียงแต่ว่าเราประสบการณ์เยอะหน่อย ลิบกว่าปี เราก้จะ screen เนื้อหา คำพูดให้ชัดเจนยิ่ง เขียนอย่างไรให้คนเข้าใจ พี่เคยอยู่โต๊ะข่าวการเมือง เคยอยู่มาหมดแล้ว อ่านข่าวปู้บ เราก้เข้าใจ control คนเดียว ไม่มีคนช่วย แต่ก็มีน้องๆ โต๊ะการเมืองช่วยก็เลยเร็วกว่าของคนอื่น”

อย่างไรก็ตาม หากนักข่าวเกิดปัญหาในการเขียนข่าวที่ตนเองไม่ถนัด ก็จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน สุทธิชัย เดียวชินยงได้กล่าวเพิ่มเติมว่า¹⁰⁴

“แต่แต่ละคนจะมีความถนัดข่าวที่ไม่เหมือนกัน ของพี่ถ้าเจอกรณีข่าวเศรษฐกิจ พี่ก็ต้องเดินไปถามโต๊ะเศรษฐกิจ การเมืองนี้ไม่ต้องกลัว แต่ต้อง check source ของเขา พูดอย่างนั้นจริงหรือเปล่า มัน check ง่าย เขียนไปคนเข้าใจ ต้องรู้เรื่อง เราต้องโทรไปถามเขา ประเด็นนี้มันเป็นอย่างไรร เราไม่ได้ตีความผิดไป ก็พยายามโทรไปคุยหรือถ้าไม่ sure ก็เดินไปถาม ตรงประเด็นมากกว่านี้คือ concept”

2.2 จรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นอกจากพื้นความรู้และประสบการณ์ในการทำงานจะส่งผลต่อการคัดเลือกและเขียนข่าวสั้นแล้ว จรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ก็ไม่ควรเป็นเรื่องที่ละเลย หรือมองข้ามในการทำงานในแวดวงของข่าวสั้น โดยเฉพาะเมื่อเกิดกรณีเขียนข่าวผิดพลาด นักข่าวส่วนใหญ่จะรีบแก้ไขข่าวอย่างรวดเร็ว เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบในการทำงาน ตลอดจนการคัดเลือกหรือไม่เขียนข่าวที่พาดพิงความรู้สึกในทางลบของผู้ตกเป็นข่าว อมรเดช ชูสุวรรณ¹⁰⁵ ได้แสดงทัศนะว่า

“การแก้ไขข่าวของเรา เราจะเขียนคำว่าแก้ ถ้ามันเป็นข่าว SMS นะ รายงานผลห่วย ถ้ามันผิดแล้วเราต้องเขียนคำว่าแก้ ถ้าถามว่าทำไมต้องเขียนว่าแก้ เพราะว่าเราต้องมีความรับผิดชอบต่อคนที่เขาเสพข่าวของเรา หรือคนที่เป็นลูกค้าของเรา เราจะไม่ทำงานในลักษณะไปคูถูกเขาอย่างเด็ดขาด หมายความว่าคนทำงานทุกคน มันมีผิดพลาดทุกคน ไม่มีใครไม่ผิด แต่ถ้าคุณผิดแล้วคุณขอโทษ คุณแก้ไข OK ผมมองว่ามันน่าจติกว่า คุณปล่อยปละละเลยไปเลยตามเลย โดยไม่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ตรงนั้น อย่าลืมว่า คนทำงานทุกคนมันมีข้อผิดพลาดหมด ไม่มีใครที่ไม่เคยผิดพลาดเลย คนที่ไม่ผิดพลาดเลยคือคนที่ไม่เคยทำอะไร ถูกต้องใหม่”

¹⁰⁴ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เดียวชินยง, อ้างแล้ว.

¹⁰⁵ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

สอดคล้องกับนักข่าวจากข่าวสด¹⁰⁶ ที่ได้แสดงทัศนะว่า หากไม่รับผิดชอบต่อจรรยาบรรณในการเขียนข่าว ในกรณีหากเขียนข่าวผิดพลาด ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรได้ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่นั้น นอกจากเป็นการเคารพต่อผู้อ่านแล้ว ยังเป็นการรักษาชื่อเสียงของสถานีข่าวไว้อีกทางหนึ่งด้วย

“อย่างข่าวสดถ้าเกิดผิดพลาด ก็จะขึ้นขออภัยค่ะ เพราะว่าเราก็จะต้องให้เกียรติผู้รับสารของเราด้วยค่ะ ว่าเกิดเขาไปกระจายข่าวผิด ทางภาพองค์กรของเราก็เสียด้วยค่ะ”

ศุภรชาติ เกษะประกร¹⁰⁷ ได้แสดงทัศนะในทิศทางเดียวกันว่า

“ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ มาเป็นอันดับแรก ซึ่งจะทำให้ผู้รับข่าวมีความเชื่อมั่น และจะเพิ่มขึ้นเองโดยปากต่อปาก หรือแม้แต่การเพิ่มการทำการตลาดเพื่อเพิ่มยอดผู้รับข่าว ผู้รับข่าวก็จะยินดีที่จะรับต่อไปเพราะเชื่อมั่นในข่าวของบริษัท”

จึงกล่าวได้ว่าจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักข่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลในการทำงานของนักข่าว เมื่อเขียนข่าวผิดพลาดก็พร้อมที่จะส่งข่าวไปแก้ไขโดยไม่รีรอ ซึ่งผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างการแก้ไขข่าวของบางสถานีประกอบเพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การแก้ไขข่าวของทางสถานีข่าวนั้น จะส่งข่าวมาแก้ไขในสองกรณี กรณีแรกเป็นการพิมพ์ตัวอักษรตกหล่น เนื่องจากความรีบร้อนในการส่งข่าว รวมทั้งขาดการตรวจทานคำก่อนส่งข่าว ยกตัวอย่างเช่น

แถลงการณ์จ.32พระพิณางรัฐพระองค์น้อย ,เหน้อยหายลำบากไตทำงานลดลง

(CH7News, 27 ธันวาคม 2550, เวลา 13:12:54)

(แก้ไข)พระพิณางรัฐพระองค์น้อย,เหน้อยหายพระทัยลำบากไตทำงานลดลง

(Ch7News, 27 ธันวาคม 2550, เวลา 13:19:13)

สภาสูงเลือกกลับ จำนง เกลิมฉัตร สวัสดิ์ โชติพานิช นั่งก.ต.ผู้ทรงคุณวุฒิ

(Matichon, 24 เมษายน 2551, เวลา 23:32:48)

ขออภัย เลือก จำนง เกลิมฉัตร อติเรก จำรัสฤทธิรงค์ นั่งก.ต.ผู้ทรงคุณวุฒิ 23:37:53

(Matichon, 24 เมษายน 2551, เวลา 23:37:53)

¹⁰⁶ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อ้างแล้ว.

¹⁰⁷ สัมภาษณ์ ศุภรชาติ เกษะประกร, อ้างแล้ว.

กรณีที่สองเป็นการได้ข้อมูลในการเขียนข่าวที่ไม่ถูกต้อง ยกตัวอย่างเช่น

ผู้ต้องหาก่อเหตุยิงตร.ที่อยุธยาถูกยิง3ศพขณะหลบหนีคดีถูกฆ่าตัดตอนก่อนมอบตัว

(SNews, 9 มกราคม 2550, เวลา 10:28:08)

แก้ไข-ผู้ต้องหายิงตร.อยุธยาถูกยิง3ศพขณะหลบหนีคดีถูกฆ่าตัดตอนก่อนมอบตัว

(SNews, 9 มกราคม 2550, เวลา 10:50:18)

3. ปัจจัยจากแหล่งที่มาของข่าว

การได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนข่าวนั้น นักข่าวใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายกันไป เพื่อให้ได้ข้อมูลในการเขียนข่าว หากเลือกใช้แหล่งข่าวที่นำเสนอผิดพลาดมาเป็นข้อมูลในการเขียนข่าวก็จะส่งผลให้น่าเสนอข่าวผิดพลาดตามไปด้วย สุทธิชัย เตียวฮินยง¹⁰⁸ ได้สะท้อนปัญหาในเรื่องนี้ไว้ว่า

“ก็มีอยู่อย่างเดียวคือความถูกต้อง บางทีอาจจะผิด บางทีเราไม่มีเวลาไปทำข่าว บางข่าวเราเลยฟังจากทางวิทยุ เช่น ไอ.เอ็น.เอ็น.รายงาน ปรากฏว่ามันผิด หรือกรณีแม่ทัพภาค 3 แฉเรื่องอะไรก่อนปฏิวัติหน่อย เราฟังจากทางวิทยุ เพราะบางเรื่องเราไม่สามารถทำครอบคลุมทุกเรื่อง อย่างฟังวิทยุด้วย คู่มือด้วย ทีวีรายงานจะไม่ผิด แต่พวกวิทยุผิดเยอะ มันมีทุกคลื่น ข่าวต้นชั่วโมง ตรงนี้เราก็พลาดไป ฟังวิทยุไปเพราะคิดว่ามัน hot ส่ง SMS ไป ปรากฏ ว่าผิด ไม่ได้พูดก็เลยกลายเป็นปัญหา ที่เคยเตือนก็จะมีกรณีนี้อย่างเดียว นอกจากนี้มีของรัฐมนตรีคลัง เขาก็จะแฉลงว่าเขาพูดเรื่องโน้น เรื่องนี้ เรื่อง 30 % เรื่องเงินบาท สมัยหม่อมอ้อย เขาบอกว่าเขาไม่ได้พูดอย่างนี้ ก็อาจพาดหัวแบบผิดประเด็นไป เพราะฟังวิทยุรายงานส่วนมากที่ผิดก็เพราะฟังวิทยุ ตอนหลังก็เลยต้องระวัง ตอนหลังถ้าใช้เป็นที่ว่าจะชัวร์กว่า หรือโทรตามนักข่าวได้ก็จะโทรตาม เพราะแม่นยำ บางทีนักข่าวทำข่าวยุ่ง โทรไปไม่รับสาย บางข่าวบางทีมันไม่จำเป็นต้องเร็วมาก แต่เราจะต้องเน้นความถูกต้อง คงไม่เกินสัก 5 นาที 10 นาที หรือครึ่งชั่วโมง คนรับ SMS ก็คงไม่รู้สึกรึอะไร”

ไปในทิศทางเดียวกันกับที่อมรเดช ชูสุวรรณ¹⁰⁹ ได้แสดงทัศนะว่า

“อย่างถ้าวิทยุส่งข่าวผิด มันก็จะปัญหาของเราแน่ เพราะว่า เราไม่ได้ข่าวเองมาโดยตรง เราได้มาจากอีกที่หนึ่ง หรือจากอีกคนหนึ่ง วิธีการแก้ปัญหาตรงนี้ คือ เรา

¹⁰⁸ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวฮินยง, อ้างแล้ว.

¹⁰⁹ สัมภาษณ์ ออมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

จะต้องมีการ คับเบิ้ลเช็ค คือไม่สามารถ check กระบวนการเดียวจบ ถ้าเกิดพูดง่ายๆ คือคุณต้องมีกึ๋นในการทำข่าว เหตุการณ์คุณต้องคิดดูก่อนว่ามันเป็นจริงไหม ใช้ไหม ความน่าจะเป็นมันคืออะไร แล้วถ้าเป็นไปได้ เราต้องเช็คที่กระบวนการต้นตอของข่าว ถ้าเป็นไปได้ ถ้ามีเวลา ณ ขณะนั้น แน่ใจความคิดพลาดมันเกิดขึ้น คนทำงานผิด ผิดใหม่ ผิด แต่ว่าบางทีความเร็วกับความถูกต้องมันไปด้วยกันไม่ได้ แต่ว่าบางทีมันเป็นการยากที่จะทำให้ความเร็วและความถูกต้องมันไปด้วยกัน คือธรรมชาติของ SMS มันอยู่ตรงนี้”

ศุภราวี เกษะประกร¹¹⁰ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า

“แหล่งข่าวที่นำมาใช้ในการส่งข่าว SMS อาจมาจากหลายแหล่ง ฉะนั้นจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพื่อให้การส่งข่าวเกิดความชัดเจน ไม่สับสน”

ในบางครั้งนักข่าวหิวเฉพาหิวข้อข่าวไปใช้ในการเขียนข่าวสั้น แต่ยังไม่ได้อ่านเนื้อหารายละเอียดส่งผลให้ในบางประเด็น นักข่าวได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้นเวลาเขียนข่าวอาจจะทำให้ประเด็นในการเขียนข่าวเพี้ยนไปบ้าง บรรณบท เพ็ทสวัสดิ์¹¹¹ ได้แสดงทัศนะไว้ว่า

“ปัญหาเรื่องความไม่ clear และความไม่ชัดเจน บางที่เราดูแค่หัวข้อข่าว แต่ไม่ได้ฟังรายละเอียด เนื้อในข่าวก็จะเป็นปัญหาในเรื่องของการยิ่งเหมือนกันบางที่ยังไปถามว่าผิดประเด็นไหม ไม่ผิด แต่ก็เพี้ยน เรียกว่าเพี้ยนแล้วกัน เพี้ยนประเด็นมี บางทีก็คำสะกด ซึ่งบางครั้ง เขาอยู่ในพื้นที่ บางที่เราหิวไปตรวจสอบ ก็พยายามให้ผิวน้อยที่สุด เค็มที่แรกๆ ของที่นี้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นข่าวเชิงนโยบาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาพ Macro มันก็เลยเป็นปัญหาบ้าง โดยอาจจะเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่มองมา ถ้าอิงข่าวที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน wording บางคำมันไม่ได้ มันเพี้ยน มันแปลไปบ้าง ผู้ใหญ่ก็อธิบายว่ามันเป็นอย่างนี้นะ เราก็ยังแก้ไขให้”

ปัจจัยในการเลือกใช้แหล่งข่าวจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอันดับแรกในกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น หากเลือกแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง เมื่อนำมาเขียนข่าวก็จะทำให้เกิดผิดพลาดต้องตามมาแก้ไขข่าวใหม่อีกรอบ ทั้งเป็นการเปลืองจำนวนในการส่งข่าวอีกด้วย

¹¹⁰ สัมภาษณ์ ศุภราวี เกษะประกร, อ้างแล้ว.

¹¹¹ สัมภาษณ์ บรรณบท เพ็ทสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

4. ปัจจัยทางด้านเวลา

ปัจจัยทางด้านเวลาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลมากที่สุดต่อผู้ที่ทำงานข่าวสั้นอีกปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการทำงานจะต้องมีการแข่งขันในแง่ของความสดใหม่ของเหตุการณ์ข่าว โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้วิจัยจะสะท้อนปัจจัยในด้านเวลาออกเป็นสองแง่มุม ในมุมแรกเป็นแง่มุมของเวลาที่กดดันต่อนักข่าวในการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น และในมุมที่สองเป็นเรื่องของเวลาในการส่งข่าวให้แก่ผู้ใช้บริการข่าวสั้น

4.1 สภาวะของเวลาที่กดดันการทำงาน ปัจจัยในเรื่องนี้นับว่าเป็นปัญหาสำหรับนักข่าวเป็นอันมาก นักข่าวได้พูดในทิศทางเดียวกันว่าเวลากับความแม่นยำ ความถูกต้องของข้อมูลเป็นเรื่องที่ต้องแลกกัน ทั้งนี้การเขียนข่าวภายใต้เวลาที่เร่งรีบ อาจส่งผลให้นักข่าวขาดความพิถีพิถันในการใช้ภาษาและการตรวจสอบแหล่งข้อมูลในการเขียนข่าวได้ วิทยาลัย ลีมทองกุล¹¹² ได้แสดงความทัศนะไว้ดังนี้

“ข่าว SMS ต้องเข้าใจว่า การส่งข่าวต้องการความแน่นอน คุณต้องแลกกับเวลา เวลากับความแน่นอนมันเป็นสิ่งที่ต้องแลกกัน ดังนั้นเวลากับความแน่นอนจึงเป็นสิ่งที่ต้องคู่กัน แต่เรื่องตัวเลขเราต้อง concern ที่สุด ไม่อยากให้ตัวเลขอะไรง่ายๆ มันผิดพลาด เช่นเขียนจาก 20,000 ล้าน คือลืมนับล้าน เราค่อนข้าง concern เรื่องนี้เท่าที่ผ่านมาก็ไม่มีปัญหาตรงจุดนี้มากนัก”

สภาวะกดดันในเรื่องของเวลาส่งผลให้นักข่าวเกิดความผิดพลาดในการเขียนข่าวสั้นบ่อยครั้ง สมศักดิ์ โศกเกษม¹¹³ ได้กล่าวว่า

“การแก้ไขข่าวก็ต้องมีนะครับ เพราะจริงๆ ทุกค่ายมีหมดแหละ ที่ต้องแก้ไข เพราะว่าข้อจำกัดมันอยู่ที่ความเร็วไงครับ เราเร็วแต่ประเด็นมันผิด เราก็ตองแก้ไข เพราะว่าผิดก็คือผิด เราจะให้ผู้อ่านรับรู้ในสิ่งที่ผิดไม่ได้ครับ”

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์¹¹⁴ ได้แสดงทัศนะในทิศทางเดียวกันไว้ว่า

“โดยปกติของข่าว SMS ตรงนี้จะมีความละเอียดอ่อน แข่งด้วยเวลา แข่งด้วยประเด็นข่าว ดังนั้นก่อนที่จะยิงก็ต้องตรวจสอบหลายๆ ครั้งเหมือนกัน”

¹¹² สัมภาษณ์ วิทยาลัย ลีมทองกุล, อ่างแล้ว.

¹¹³ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โศกเกษม, อ่างแล้ว.

¹¹⁴ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, อ่างแล้ว.

นอกจากนี้ นักข่าวจากสถานีข่าวสด¹¹⁵ ยังได้แสดงทัศนะอย่างสอดคล้องกันว่า

“ปัญหาอย่างอื่นอีก ก็จะเป็นเรื่องของความแม่นยำ ความรวดเร็วในการส่งข่าว ก็คล้ายกับการแข่งเดือนข่าว เพราะฉะนั้นความแม่นยำมันอาจจะมีการผิดพลาดกันได้ หรือบางทีส่งข่าวไปบ้างมันก็ไม่ถูก มันก็ผิดพลาดกันได้ ผิดพลาดกันสูง”

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาเรื่องเวลาเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวผู้สื่อข่าวมากที่สุด และเป็นปัญหาที่บีบรัดการทำงานของนักข่าวมากที่สุด โดยเฉพาะการรายงานข่าวสั้นที่ต้องแข่งกันที่เวลาในการส่งข้อมูล

4.2 ปัญหาของเวลาที่จะส่งข่าวให้ผู้อ่าน ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ส่งข่าวต้องคิดทบทวนอย่างรอบคอบก่อนที่จะทำการส่งข่าวแต่ละชิ้น ว่าช่วงเวลาใดที่เหมาะสมในการส่งข่าว ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่านักข่าวนิยมส่งข่าวในช่วงเวลากลางวันเพื่อที่จะได้ไม่รบกวนเวลาพักผ่อนของลูกค้าในช่วงเวลากลางคืน อย่างไรก็ตามหากเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญจริงๆ ก็อาจจะส่งในช่วงเวลากลางคืน ขึ้นกับสถานการณ์ในช่วงนั้น นักข่าวของแต่ละสถานีข่าวเกือบทุกค่ายมีความเห็นสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ดังมีรายละเอียดดังนี้

สุทธิชัย เตียวอินขง¹¹⁶

“หลัง 3 ทุ่มพีก็จะไม่ส่งแล้ว เต็มที่ก็ 5-6 โมง อย่างช่วงนี้มีข่าวในหลวง ทุ่ม 2 ทุ่มก็ยิ่ง 3 ทุ่มก็ยิ่ง ขึ้นอยู่กับว่าศึกแค่ไหน ฟุตบอลกีฬาคนเขาสนใจ คนเขาเรียกร้อง บางทีลูกค้าเขาโทรมา ถ้าไม่ศึกมากสี่ทุ่ม ห้าทุ่มก็ยิ่งได้เอาใจ เพราะคนไทยแฟนแมนยู ลิเวอร์พูล แะะ อยากรู้ คนดูไม่ค่อยน้อยรู้ผลก็ดี หรือถ้ามากก็หลัง 5 ทุ่มไปเราก็อาจยิงข่าวไว้ แต่ให้มันออกสัก 6 โมงเช้า คือถ้ามันเข้ามา มันไปรบกวนเขา เขากำลังนอนอยู่ ปีบ ปีบ เขาก็สะดุ้งตื่น สัก 6 โมงครึ่ง 7 โมง 8 โมงแล้วแต่ว่าเป็นข่าว hot จริงหรือเปล่าหรือว่ามันจำเป็น ช่วงระเบิดที่นี้ยิ่งเกือบตลอด พอรู้สักทุ่มหนึ่งพีก็ยิ่ง ช่วงที่ห้ามก็ไม่ยิ่ง ก็ยิ่ง 2 ทุ่ม 3 ทุ่มเที่ยงคืน เป็น 20 ข่าวก็ไม่สนใจ คือตอนนั้นวิญญูณข่าวแล้ว คนอยากรู้ ดึกแค่ไหนก็ยิ่ง แล้วพียิงข่าวไปก็ไม่มีใครรบกวนเขา บางคนได้คูทีวี ก็ไม่หลับอยู่แล้ว ยังตื่นตื่นทหารยึดถึงไหนแล้ว ทักษิณแถลงสู้ เราจะไม่จำกัดข่าว ส่วนถ้า วันเสาร์-อาทิตย์ อาจจะน้อยลงหน่อยคนอยากพักผ่อน สัก 4-5 ข่าวก็พอเพราะเป็นวันหยุด ข่าวไม่มีอะไรสำคัญ จำเป็นจะต้องดู ยิ่งไปแะเหมือนเดิม มันไม่มีอะไร คนก็จะเบื่ concept พีชัดเจนว่า เปิดมาแล้วต้องอยาก

¹¹⁵ สัมภาษณ์ ศุภราวี เกษะประกร, อ่างแล้ว.

¹¹⁶ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวอินขง, อ่างแล้ว.

อ่าน อ่านแล้วได้อะไรจากข่าวนั้น คือ *concept* ถ้าข่าวเหตุการณ์สำคัญ ช่วงปฏิวัตินี้ก็ไม่อ่าน ช่วงระเบิดฟឹก็ไม้อ่าน คือจะว่าไงก็ไม่สนใจแล้ว เราไปชดเชยวันอื่นได้ ช่วงนั้นจะยิ่งก็ครั้ง ก็ครั้ง ฟឹก็ไม่สนใจแล้ว”

อัครวุฒิ ตู้วชิรกุล¹¹⁷

“ส่วนใหญ่ของเคลินิวส์จะส่งข่าวในช่วงกลางวัน เวลาทำงาน จะไม่ส่งตอนกลางคืนเนื่องจากอาจไปรบกวนเวลานอน เวลาพักผ่อนของลูกค้า”

ไม่ประสงค์ออกนามจากสถานีข่าวสด¹¹⁸

“อย่างถ้าเกิดปฏิวัติ เราก็สามารถส่งข่าวได้อยู่แล้ว ตลอด 24 ชั่วโมง หรืออย่างเช่นเป็นข่าวผลฟุตบอลแล้วมาตอนดิก ก็จะมีนักข่าวที่เขาเข้าเวรกลางคืนมาส่ง SMS ให้ แต่ในขณะที่เดียวกันเราก็ต้องคำนึงถึงความพอใจ ความสะดวกใจของผู้รับด้วย ค่ะ ถ้าเกิดมันตึกเกิน มันก็กินเวลาของเขาที่จะพักผ่อน ก็จะต้องเป็นข่าวที่สำคัญจริงๆ เราถึงจะส่ง”

อมรเดช ชูสุวรรณ¹¹⁹

“ถ้าหลังสี่ทุ่มมันไม่ใช่เหตุใหญ่จริงๆ มันก็ไม่สมควรที่จะส่ง แต่ว่าช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 8 โมง เข้าถึง 4 ทุ่มมันเป็นช่วงระยะเวลาที่คนตื่น คนส่วนใหญ่ยังตื่นอยู่ เว้นเสียแต่ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมันเป็นเหตุใหญ่จริงๆ อย่างเช่นหลัง 4 ทุ่มไปแล้วเกิดเหตุเพลิงไหม้ ชุมชนคลองเตย ประชาชนวิ่งกรูออกมาแล้ว หนีตายกันอลหม่าน เพลิงนี้ไหม้ไปแล้ว 40 50 หลังคาเรือน ข่าวแบบนี้ที่น่าสนใจ ก็ต้องเป็นเหตุใหญ่จริงๆ แบบนี้เราก็ต้องเตือน แม้แต่หลังสี่ทุ่มไปแล้ว เกิดอุบัติเหตุใหญ่ รถตกทางด่วน อุบัติเหตุคนตาย 30 40 คน หรือว่าเกิดเหตุแก่สระเบิด ตามตามขึ้นมา”

สมศักดิ์ โลกเกษม¹²⁰

“ข่าว SMS อาจจะไม่ต้องรายงาน 24 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับ section ถ้า section ปกติเรา จะส่งประมาณ 7 โมงเช้า ถึง 4 ทุ่ม ถ้าหลังสี่ทุ่มไป ต้องเหตุการณ์ใหญ่จริงๆ เราถึง

¹¹⁷ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ตู้วชิรกุล, อ่างแล้ว.

¹¹⁸ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อ่างแล้ว.

¹¹⁹ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ่างแล้ว.

¹²⁰ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ่างแล้ว.

จะส่ง เพราะไม่อยากรบกวนเวลาที่เขานอนไป อย่างเช่นวางระเบิดทั่วกรุงสามสิบ จุด แบบนั้นเราเอา แต่ถ้าไม่ใหญ่จริง เราก็จะไม่เอา แต่ว่าถ้าเป็น section ก็พอสสามารถที่จะส่งได้ทั้งวันทั้งคืน เลยครับ เพราะว่าคนที่รับ section ก็พอสเขาก็อยากที่จะรับรู้ผลที่มันรวดเร็ว ไซ้ใหม่ครับ เราก็ต้องรีบส่งให้เขาโดยด่วนหลังจากรู้ผลแล้ว จริงๆ เรากำหนดไว้ที่แปดข่าวต่อวัน ต่อ section ส่วนที่เราบอกว่าราคาหุ้น อันนี้ก็จะไปที่ section เศรษฐกิจ เขาก็ส่งกันอยู่แล้ว ส่วนที่เป็น hot news เราก็ต้องดูสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนะครับ ก็จะไม่ fix เวลาที่จะส่ง รอสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในส่วนของหุ้น น้ำมัน ในส่วนของค่าเงินบาท มันก็จะมีเวลาที่มันเปิดตลาดตาม SMS ว่างตัวของเศรษฐกิจเขารับ ส่วนกีฬา ผลฟุตบอล ส่วนใหญ่ก็พอสจะส่งเวลาอีก ๆ เพราะว่า ฟุตบอลมันชอบเตะ คีคิง”

อย่างไรก็ตาม ในการคัดเลือกข่าวเพื่อส่งนั้น ยังขึ้นอยู่กับกระบวนการที่นักข่าวได้ข่าวมาและการตัดสินใจของกองบรรณาธิการว่าจะส่งข่าวออกไปในเวลาใด

วิรัช ลิ้มทองกุล¹²¹

“เป็นการยิงข่าวตามเวลา คือทุกชั่วโมงก็ยิงหนึ่งข่าว period ของการยิงข่าวบางค่าย ก็จะยิงตั้งแต่ 7 โมงถึง 7 โมงครึ่ง เขาก็ถือว่าเขายิงช่วงที่คนกำลังไปทำงาน อย่างนี้เป็นต้น อย่างค่ายผู้จัดการ จะเริ่มยิงประมาณ 8 โมง ก็จะมี period ของเรากำหนดไว้ยิงกี่โมงถึงกี่โมง เนื่องจากช่วงที่ผ่านมามีการแข่งขันกันสูง บางค่ายเขายิงถี่มาก ทำให้ทาง operator ต้องส่งจดหมายมา ฉะนั้นการคัดเลือกข่าวอาจจะต้องเป็นช่วงเวลาละครั้ง แต่ชั่วโมงละครั้งอาจไม่ตอบโจทย์ของชั่วโมงข่าวสารที่ผู้รับสารได้ เพราะบางชั่วโมงไม่มีข่าว ขณะที่บางชั่วโมงข่าวมันเยอะเกินกว่า 1 ข่าวเป็นต้น เพราะฉะนั้นมันก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของ ทางทีมงาน SMS ว่าเขาจะยิงข่าวอะไรออกไปด้วย”

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์¹²²

“เพราะเวลาที่เกิดข่าวอาจไม่ใช่ช่วงเวลาจริง อย่างเช่น โจรได้ฆ่าชาวบ้านในพื้นที่ข่าวอาจมาตั้งแต่ 7 โมง แต่เราส่งข่าวตอน 9 โมง มันก็ไม่ใช่ real time เพราะบางที่เราต้องเก็บรายละเอียด ต้องให้นักข่าวรายงานข่าวมา เราถึงจะยิงได้ ถ้าถามว่า real time ใหม่ มันก็ไม่ใช่แต่เราพยายามจะบอกกล่าวอย่างรวดเร็วที่สุด เท่าที่เราจะมา”

¹²¹ สัมภาษณ์ วิรัช ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

¹²² สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

5. ปัจจัยพื้นฐานของสถานีข่าว

ปัจจัยพื้นฐานของสถานีข่าวนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น แนวทางของทางสถานีเป็นปัจจัยที่กำหนดการนำเสนอข่าวสั้น ยกตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ที่เน้นไปทางด้านการเมืองก็จะเน้นการนำเสนอข่าวการเมืองเป็นหลัก อย่างไรก็ตามนโยบายที่วางไว้ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติงานจริง ก็สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับจะไม่มีกำหนดหรือนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน แต่โดยทั่วไปแล้ว นักข่าวจะทราบว่าสถานีข่าวที่ตนสังกัดนั้น มีนโยบายในการนำเสนอข่าวสั้นอย่างไร

ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด¹²³

“นโยบายก็จะมีคามยืดหยุ่นในการทำงาน”

คุณสมศักดิ์ โลกเกษม¹²⁴

“จริงๆ นโยบายองค์กรของเราฝ่ายข่าวกับฝ่ายบริหารเราแยกกันอยู่แล้ว เราจะแยกกันชัดเจนนะครับ จะไม่มีการมาท้าวท่ายอะไรกัน ก่อนข้างจะมีอิสระพอสมควรในการทำงานตรงนี้”

6. ปัจจัยจากกลุ่มผู้อ่าน

ปัจจัยจากกลุ่มผู้อ่านเป็นปัจจัยสำคัญประมาณหนึ่งที่มีผลในการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น นักข่าวต่างตระหนักดีว่าผู้อ่านข่าวสั้นมีหลายระดับ ทั้งด้านความรู้ ค่านิยม อายุ เพศ และรายได้ รวมทั้งความแตกต่างด้านพื้นที่อาศัย วิธีที่จะเข้าถึงผู้อ่านจำนวนมากเหล่านี้คือ การทำให้ข่าวสั้นอ่านง่าย คือการใช้ถ้อยคำที่สั้นกระชับ และมีน้ำหนัก นอกจากนี้การกำหนดเนื้อหาต่างๆ ก็มักจะต้องดูความสนใจของผู้อ่านเป็นสำคัญ รวมทั้งโซนในการส่งข่าวด้วย ดังมีรายละเอียดดังนี้

สุทธิชัย เตียวอินขง¹²⁵ ได้แสดงทัศนะว่า ผู้ใช้บริการข่าวสั้นของทางสถานีข่าวมติชนรายวัน ส่วนใหญ่เคยเป็นลูกค้าเก่าที่นิยมรับสื่อจากทางมติชนอยู่เป็นประจำ แล้วสนใจมาติดตามรับข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้รับข่าวสั้นส่วนใหญ่เป็นข้าราชการระดับสูง ดังนั้นผู้ส่งข่าวจึงต้องมีความระมัดระวังรอบคอบในการส่งข่าว

¹²³ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อังแล้ว.

¹²⁴ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อังแล้ว.

¹²⁵ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวอินขง, อังแล้ว.

“ที่ว่าชัดเจนเลยก็คือลูกค้าของมติชน คนที่อ่านมติชนเป็นส่วนมาก ก็จะมาตามติดข่าว SMS ตรงนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่ม *hard news* คอการเมือง ข้าราชการ เป็นส่วนใหญ่ว่า จะต้องอ่านมติชน พวกที่ตามข่าวบ้านเมือง การเมืองมักจะรับมติชน แล้วอีกอย่างเราจะมีโฆษณา ไม่ใช่โฆษณาทางทีวีนะ คือโฆษณาลงมติชน หน้าที่หนึ่งบ้างหน้าเศรษฐกิจ ล้อมกรอบบ้าง ลูกค้าที่อ่านมติชนอยู่แล้วก็จะเห็นและรับกลุ่มเป้าหมาย ของที่ยอมรับว่าผู้ใหญ่อ่านเยอะ ถ้ายังผิวยังถูกก็แยเลย ผู้ใหญ่เขาติดตาม เบื้องบนเขายังรับเลย”

ปัญหาเรื่องโฆษณาในการส่งข่าวยังคงเป็นปัญหาหนึ่งในการส่งข่าวสั้น บรรณบท เพ็ชร์สวัสดิ์¹²⁶ ได้แสดงทัศนะว่า

“เรื่องความละเอียดอ่อนของนักการเมืองจะมีปัญหา ในเรื่องของการพิจารณา บางครั้ง บางสมัยมีการสั่งมาโดยตรงก็มี เช่นอยากได้ข่าวแบบนี้ แบบนี้ก็มี แต่ว่าฝ่ายตรงข้ามก็มี อีกอย่างมันก็มีปัญหาข้อจำกัดในเรื่องโฆษณาในการที่จะเลือกส่งเหมือนกัน เพราะไม่สามารถโฟกัสได้ว่ากลุ่มของผู้รับจะเป็นใคร ประมาณได้ว่า น่าจะเป็นคนส่วนกลางมากกว่าส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น ถูกไหม เพราะเขาต้องการความรวดเร็วหรือความฉับไวของข่าว ความสดใหม่ก็ตาม ในขณะที่คนต่างจังหวัด ไม่ได้ว่าคนต่างจังหวัด แต่คนต่างจังหวัดเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องรับรู้ ต้องเท่าทันสถานการณ์ ณ ขนาดนั้น แต่ช่วงเวลาถัดไปได้”

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มลูกค้าเป้าหมายของสถานีข่าวส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุระหว่าง 20-40 ปี สุภรราตรี เกษะประกกร¹²⁷ ได้แสดงทัศนะว่า

“ชายและหญิงตั้งแต่อายุ 20 ปี – 45 ปี”

สอดคล้องกับ อมรเดช ชูสุวรรณ¹²⁸ ได้แสดงความคิดเห็นว่า

“อายุของคนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของ โปสต์ทูเดย์ ประมาณ 20-40 ปี หรือมากกว่านั้น เพราะว่า SMS ของโปสต์ทูเดย์ หรือ โปสต์นิวส์ มันต้องอิงกับตลาด หรือ *target* ที่เราต้องการด้วย คือเป็นช่วงอายุของคนที่มีเสพหนังสือพิมพ์ของเราอยู่แล้ว คือคนที่อายุมากกว่า 20 ปี คือหมายความว่าอยู่ในวัยทำงาน”

¹²⁶ สัมภาษณ์ บรรณบท เพ็ชร์สวัสดิ์, อ่างแล้ว.

¹²⁷ สัมภาษณ์ สุภรราตรี เกษะประกกร, อ่างแล้ว.

¹²⁸ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ่างแล้ว.

การนำเสนอข่าวสั้นในหลายประเภทข่าว ก็ยังเป็นการขยายฐานลูกค้าของทางสถานีข่าว อัครวุฒิ
ตัวชिरกุล¹²⁹ ได้แสดงทัศนะว่า

“อย่างแรกก็ต้องเป็นลูกค้าของ DTAC ครับ เพราะทางเคลิวิวิสต์ตอนนี้ร่วมมือกับ
เฉพาะทาง DTAC โดยข่าวสั้นของทางเคลิวิวิสต์ ก็จะมีอยู่ 2 ประเภท คือ general
news ก็คือข่าวทั่วไป และ กีฬา sport news 2 อย่าง ดังนั้นกลุ่มเป้าหมาย คือคอกีฬา
หรือคนที่ชอบรับข่าวสารโดยทั่วไป”

สอดคล้องกับ สมศักดิ์ โภกเกษม¹³⁰ ได้แสดงทัศนะว่า

“จริงแล้ว SMS ของไอ.เอ็น.เอ็น. มีหลาย section อาจจะเน้นไปที่กลุ่มคอกการเมือง
แล้วก็ SMS กีฬาก็คือคนที่ชอบกีฬา ที่เป็นบันเทิง ก็คือกลุ่มคนที่ชอบความบันเทิง
วัยรุ่น เศรษฐกิจ คือมีครบทุก section ข่าวทั้งหมดมีหมดเลย ไม่ว่าจะเป็ข่าวกีฬา
hot news บันเทิง คือเราแยกแต่ละ section ชัดเจน ทำให้ทาง ไอ.เอ็น.เอ็น. มี
กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายครับ”

ไม่ประสงค้ออกนาม จากสถานีข่าวสด¹³¹ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า

“กลุ่มเป้าหมายของข่าวสด ก็จะเป็นประชาชนทั่วไปที่สนใจในค่านข่าวสาร แล้วก็
รวมถึงน้องนักศึกษา และก็รวมถึงประชาชนทั่วไปด้วยค่ะ”

อมรเดช ชูสุวรรณ¹³² ได้แสดงความคิดเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดในกระบวนการส่งข่าวสั้น คือการ
ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาข่าวสั้นที่ส่งสู่ผู้อ่าน

“ปัญหาอื่นๆ เพิ่มเติมนั้น พี่คิดว่าตอนนี้ยังไม่มี แต่ว่าปัญหาคือเราจะทำให้คนอ่าน
ข่าวของเราเข้าใจได้ง่ายอย่างไร อย่างที่พี่บอกปรัชญาสี่ข้อ ง่าย กระชับ เข้าถึง
เข้าใจ หลักการ กระบวนการตรงนี้ เพื่อไปสู่การส่งข่าว จุดสูงสุดก็คือการส่งออก
ไป จะทำอย่างไร ให้คนเข้าใจ ตรงนี้แหละมันยากกว่า”

¹²⁹ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ตัวชिरกุล, อังแล้ว.

¹³⁰ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โภกเกษม, อังแล้ว.

¹³¹ สัมภาษณ์ ไม่ประสงค้ออกนาม จากสถานีข่าวสด, อังแล้ว.

¹³² สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อังแล้ว.

วริษฐ์ ลิ้มทองกุล¹³³ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลุ่มผู้อ่านว่า

“ปัญหาของคนรับข่าว SMS NEWS จะไม่เข้าใจก็คือการ *balance* ในการรับข่าว เรื่องพฤติกรรมของคนใช้มือถือด้วย ตรงนี้ค่อนข้างลำบากด้วย คนจะมีระดับความเคยชิน ระดับความรำคาญที่ไม่เท่ากัน อย่างเช่นเขาอาจรำคาญมากเมื่อเขาเปิดข่าวแล้วไม่มีอะไรเลย รู้สึกว่าทำไมต้องยิงหรือรายงานมาด้วย ข่าวนี้เขารู้สึกว่าไม่สำคัญ แต่ความสำคัญของข่าวของแต่ละบุคคลก็ไม่เหมือนกัน ทั้งที่ข่าวนี้ไม่สำคัญ ถ้าคนรับสนใจ สมมติเขาอยู่ในพื้นที่ สมมติว่าข่าวเกิดที่พื้นที่คลองเตย คนที่อยู่ในพื้นที่คลองเตยเขาก็สนใจ ดังนั้นระดับความรำคาญของแต่ละคนก็จะไม่เท่ากัน พฤติกรรมของแต่ละคนก็ไม่แตกต่างกัน มันต้องปรับพฤติกรรม *Inbox* ต้องลบ เพราะฉะนั้นผมถึงได้บอกว่ามันมีปัญหาพฤติกรรมของผู้บริโภคเหมือนกัน คือบางที่เขาไม่ได้ลบ แล้วมันเต็ม เขาก็สงสัยว่าทำไมเพื่อนเขาส่ง SMS มาถึงไม่ได้ เขาเป็นสมาชิก SMS อยู่ทำไมเขาไม่ได้ ทั้งที่มันเป็นปัญหาค้าน *user* เขาอาจมีปัญหา *Inbox* หรือมีปัญหาในที่อัปคลีน อะไรอย่างนั้นเป็นต้น”

7. ปัจจัยทางเทคโนโลยี

แม้ว่าในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการสื่อสารจะมีความก้าวหน้ามาก ส่งผลให้การนำเสนอข่าวสั้นมีการพัฒนารูปแบบอันหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการส่งข้อความอักษร รูปภาพ หรือเสียง แต่อย่างไรก็ดี การส่งข่าวสั้นก็ยังคงมีปัญหอันเกิดจากการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ (*control*) ซึ่งปัจจัยในด้านนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และปัจจัยในด้านที่สองคือปัจจัยที่เหนือการควบคุม (*uncontrollable*) อันเกี่ยวเนื่องกับระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน

7.1 ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ (*control*) เป็นปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน คือ ความสะดวกในการส่งข่าวสั้น นักข่าวสามารถที่จะส่งข่าวที่ไหนก็ได้ หากสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องไปทำงานที่สำนักงาน เมื่อนักข่าวมีความคล่องตัวในการทำงาน ก็จะส่งผลดีต่อผู้อ่านที่สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว สุทธิชัย เตียวฮินยง¹³⁴ ได้กล่าวแสดงทัศนะไว้ว่า

¹³³ สัมภาษณ์ วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

¹³⁴ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวฮินยง, อ้างแล้ว.

“ข่าวสั้นอยู่ที่ไหนก็ส่งได้ อย่างที่มี PALM พี่ก็ส่งทางนี้ แต่ว่ามันจะช้าหน่อย แต่ถ้ามี air card มีโน้ตบุ๊กอยู่ที่ไหนก็ส่งได้ ตั้งแต่ทำ SMS มาพี่ก็ทำงาน 20 ชั่วโมงต่อวัน”

7.2 ปัจจัยที่เหนือการควบคุม (uncontrollable) ปัจจัยในข้อนี้เกิดจากความล่าช้าในการส่งข้อมูล มีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาความล่าช้าของระบบในการส่งข้อมูล

สุทธิชัย เตียวฮินยง¹³⁵

“มันมี 3 เจ้าก็คือ DTAC AIS TRUE move แต่ HUTCH จะไม่มี SMS ก็สามเจ้านี้แหละ TRUE move กับ AIS จะดี ไม่มีปัญหา พอส่งข่าวโอเปอเรเตอร์จะยิงขึ้นได้เลย แต่ของ DTAC จะ DELAY ครึ่งวันก็มี บางครั้งเราก็รู้ ของพี่ก็ DTAC พี่เลยรู้ซึ่งเขาบอกว่าเกี่ยวกับลูกค้ามันเยอะ หรือมีปัญหา ซึ่งนี่เป็นปัญหาใหญ่ที่สุดที่กำลังแก้ไข พี่พยายาม deal กับทาง DTAC ทำไม่ปัญหามันเยอะมาก บางทีข่าวด่วนยิงไปเป็นชั่วโมง ถ้า DELAY ก็กลายเป็นข่าวช้า ข่าวเชยไปแล้ว สำหรับ DTAC เจ้าเดียว สำหรับเจ้าอื่น AIS กับ TRUE move แทบไม่มีปัญหา บางทีเหตุการณ์สำคัญเรารีบ DTAC บางครั้งเราจะรู้ว่ามันไม่ใช่ แต่ก็ไม่ทราบว่าจะแก้ยังไง แล้วของ AIS หรือ TRUE MOVE ก็ไม่เคยมา complain เรื่องส่งข่าวเกิน มีแต่ของ DTAC ที่มาแถมยังช้าอีกต่างหาก”

สมศักดิ์ โลกเกษม¹³⁶

“ระบบ Delay ก็มีปัญหาคงสมควร เนื่องจากฐานลูกค้าที่เรามีเป็นจำนวนมาก ก็ทำให้เกิดการ Delay ได้ ในบาง section ที่มีลูกค้าเยอะ ก็จะ Delay หน่อย”

อัครวุฒิ ตู่วชิรกุล¹³⁷

“ปัญหาของ SMS ก็จะมีปัญหาอยู่ที่ความ Delay ส่งไปบ่ายโมงครึ่ง บางทีก็ว่าจะได้รับบ่ายสองยังมีเลย เพราะว่าเคยลองเปิดรับเองไง มาทีก็อีกชั่วโมงผ่านไป ซึ่งตรงนี้อ่าเป็นข่าวด่วนจริงๆ ตรงนี้ก็จะมียผล ข่าวเกิดเป็นชั่วโมงแล้วเพิ่งจะมาส่ง”

¹³⁵ สัมภาษณ์ สุทธิชัย เตียวฮินยง, อ้างแล้ว.

¹³⁶ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

¹³⁷ สัมภาษณ์ อัครวุฒิ ตู่วชิรกุล, อ้างแล้ว.

8. ปัจจัยทางธุรกิจ

ปัจจัยทางธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการในการดำเนินธุรกิจด้านการรายงานข่าวสั้น ต้องมีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน อาจต้องมีการจ้างบุคลากร (people) เพิ่ม เพื่อให้บริการลูกค้า ดังที่ วรรษู ลิ้มทองกุล¹³⁸ ได้แสดงทัศนะว่า

“คือมันเป็นส่วนผสมระหว่างข่าวด้วย คุณต้อง *balance* ตรงนี้ ก็คือคุณไม่สามารถ
สวมวิญญาณ *journalist* มาจับธุรกิจนี้ได้โดยตรง มันเป็นไปได้”

นอกจากนี้ ในปัจจุบันการคิดราคาของค่าบริการข่าวสั้น (price) จะมียู่อัตราด้วยกัน 3 อัตราด้วยกัน คือสถานีข่าวที่ให้บริการอยู่ที่ราคา 29 บาทต่อเดือน 39 บาทต่อเดือน และ 49 บาทต่อเดือน ซึ่งสถานีข่าวที่ให้บริการที่ราคา 29 บาทต่อเดือนจะมองว่าเป็นราคาที่ถูกลงมาก ในขณะที่สถานีข่าวที่ให้บริการในราคาที่สูงกว่ามองว่า ราคาถือจะเป็นการกำหนดคุณภาพของข่าวด้วยเช่นกัน อมรเดช ชูสุวรรณ¹³⁹

“ยิ่งคุณซื้อของในราคาแพง คุณต้องได้ของดี แล้วคนที่ทำข่าว SMS คุณก็ต้องส่ง
ของดี ให้กับลูกค้าถูกใหม่ ก็ถือว่าถูกต้องแล้ว เพราะว่าเราแตกต่างจากคนอื่น ใน
แง่ที่ว่าของเราไม่ได้มีเยอะ ไม่ได้มีข่าว *general* ข่าว *business* ข่าวการเมือง
เศรษฐกิจ *hot news* หรือข่าวสังคม เราไม่ได้มีให้เลือกเยอะขนาดนี้ มีอย่างเดียว
คือข่าว *general* คือข่าวทั่วไป คือข่าวทั่วไป ของเรามัน *cover* หมด ดังนั้นเราต้อง
มานั่งคิดว่า วันนี้ทั้งวันเราจะเอาข่าวไหน เสนอให้กับคนเสพข่าว แน่แน่นอนว่าเขา
ต้องซื้อในราคาแพงแล้ว ข่าวกี่ที่เราส่งให้ผู้รับข่าวแน่นอนว่ามันต้องเป็นข่าวที่
ถูกต้อง ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด”

แม้ว่าราคาค่าบริการข่าวสั้นที่ถูกลงจะส่งผลกระทบต่อตลาดสินใจแล้ว การจัดโปรโมชัน (promotion) เพื่อกระตุ้นยอดผู้ใช้บริการข่าวสั้นก็เป็นสิ่งที่ทางสถานีข่าวให้ความสำคัญ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการขายก็มีหลากหลายเช่น การจูงใจผู้ใช้บริการด้วยการแจกทอง การแจกโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรืออย่างเช่นของสถานีข่าวผู้จัดการก็มีการจูงใจโดยการแจกแพ็คเกจท่องเที่ยวต่างประเทศ

SMS MGRสมัครเป็นคู่เล่นทัวร์บาทลี/สนใจสอบถามโทร 02-629-4755-56 (จ.-ศ.)

(MGR News, 1 เมษายน 2551, เวลา 10:06:36)

¹³⁸ สัมภาษณ์ วรรษู ลิ้มทองกุล, อ้างแล้ว.

¹³⁹ สัมภาษณ์ อมรเดช ชูสุวรรณ, อ้างแล้ว.

แนวโน้มและทิศทางการนำเสนอข่าวสั้นในอนาคต

จากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่าต่อไปในอนาคต ข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนเป็นการรายงานแบบ MMS (Multimedia Message Service) และ WAP (Wireless Application Protocol) คือเป็นการรายงานทั้งภาพทั้งเสียงเพิ่มมากขึ้น

บรมบท เพ็ทสวัสดิ์

“ตอนนี้ MMS ที่นี้ก็ทำอยู่ ในอนาคตก็อาจจะมีการแยกย่อยประเภทข่าวลงไปให้มีความครอบคลุมมากขึ้น อย่างเช่นมีกีฬา บันเทิง หรือประเด็นอื่นที่น่าสนใจ แต่ที่ชัดก็คือบันเทิง กีฬานี้แหละชัด นอกจากข่าวปกติทั่วไปที่ทำอยู่”¹⁴⁰

ศุภราวดี เกษะประกกร

“MMS ซึ่งปัจจุบันสถานีข่าวอื่นๆ ได้เริ่มที่จะขยายมาเทคโนโลยีนี้แล้ว WAP site Live หรือ Steaming”¹⁴¹

สมศักดิ์ โลกเกษม

“ตอนนี้ทาง ไอ.เอ็น.เอ็น. ก็กำลังทำข่าว MMS คือเป็นทั้งภาพและเสียง ตอนนี้ก็ได้รับการตอบรับพอสมควร แต่มันก็ไม่ถึงขั้นบูม เพราะมีสื่อบางคนมันมีข้อจำกัด ไม่สามารถรับภาพได้ แต่ผมมองว่า สื่อ SMS น่าจะอยู่อีกนานนะครับ”¹⁴²

อมครเดช ชูสุวรรณ

“ต่อไปหนังสือพิมพ์จะกลายเป็นวิเคราะห์วันต่อวัน สมมติเหตุการณ์มันเกิดขึ้นในวันนี้คนรู้แล้ว คนรู้ได้จากไหน ก็จะรู้จาก หนังสือ SMS สองวิทยุ สามโทรทัศน์ ี่หนังสือพิมพ์ ถูกไหม บางทีมันมีเว็บเข้ามามันก็เพิ่มความเร็วข่าวไปอีก อย่างมีสถานการณ์เกิดขึ้น คนก็รู้แล้วว่าเกิดอะไรขึ้น แต่พุงนี้ คนอยากอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น หนังสือพิมพ์ก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลง กระบวนการทำงานของตัวเอง เพราะว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนี้แล้วมันเป็นของเก่าแล้ว นึกออกไหม เมื่อก่อนหนังสือพิมพ์จะสดเมื่อคุณมาวางแผง 8 9 โมงนี้มาแล้ว แต่ต่อไปหนังสือพิมพ์พอ

¹⁴⁰ สัมภาษณ์ บรมบท เพ็ทสวัสดิ์, อ้างแล้ว.

¹⁴¹ สัมภาษณ์ ศุภราวดี เกษะประกกร, อ้างแล้ว.

¹⁴² สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โลกเกษม, อ้างแล้ว.

ปรับตัวเองบ้าง มาเป็นอย่างไรที่พี่บอกคือมาวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์กลายเป็นของมีค่าแล้ว เพราะมันกลายเป็นสิ่งที่มาบันทึกประวัติศาสตร์ของเหตุการณ์ที่มันเกิดขึ้นในช่วงนั้นๆ SMS มันเป็นเรื่องวันต่อวันแล้ว หหมดจากวินาทีมันก็หมด เราจะต้องวิเคราะห์ก่อนว่าต่อไปสื่อสิ่งพิมพ์มันจะเป็นอย่างไร สื่อสิ่งพิมพ์ที่ทำด้านสื่อสารมวลชน ก็จะกลายเป็นวิเคราะห์แล้ว มันจะกลายเป็นมุมมองของนักข่าว มันจะเป็นมุมมองของคนเขียนคอลัมน์ มันก็น่าจะมีจุดสูงสุดของมัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าโพสต์ SMS message มันจะหายไปนะ คิดว่ามันก็ยังมียังมี มันก็ยังไม่ได้ตายจากการสื่อสารง่ายๆ เพราะตราบใดที่คนยังกระหายที่จะรู้ข่าว กระหายที่อยากจะเสพข่าว อย่างนี้มันไม่ตายแล้ว แต่ว่ามันจะอยู่ที่ผู้ผลิตเองจะมีกระบวนการ วิธี หรือขั้นตอนอย่างไร ให้ข่าวมันน่าสนใจ ตรงนั้นซะมากกว่า คิดว่ามันคงไม่สูญสลาย หายไปไหน ถ้ายังมีมือถือ หรือยังคงใช้มือถืออยู่อย่างนี้ อย่างน้อยก็คงมีคนอยากที่จะรับข่าวอยู่”¹⁴³

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁴³ สัมภาษณ์ อมรรเดช ชูสุวรรณ, อ่างแก้ว.

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้อ่านข่าวสั้นที่มีความแตกต่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และเขตพื้นที่อาศัย เพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย ซึ่งปัจจัยภายในเหล่านี้ (Endogenous Factors) เป็นตัวกำหนดที่สำคัญในพฤติกรรมและกระทำของแต่ละบุคคล

เหตุผลและแรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสั้น

1. บริการเชิงรุกจากผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่

ผู้ใช้แต่ละท่านต่างมีเหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้นที่แตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่พบว่า เหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้น เนื่องจากเป็นบริการเชิงรุกที่ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งข้อความเชิญชวนผ่านทางระบบ SMS ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ จากนั้นตัวเองก็เพียงแค่ออกตอบตกลงก็สามารถที่จะรับข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ทันที

“ตอนนั้นพี่ใช้ของ AIS แล้วมีโปร โมชั่นเสนอข่าวมา พี่ก็ทดลองรับไป แล้วถ้าเราใช้จนหมดโปรแล้วก็ไม่ยกเลิก ระบบก็จะต่ออายุให้เราโดยอัตโนมัติ”¹⁴⁴

“ใช้บริการของ TRUEmove ใช้ติดต่อกันมาปีกว่าๆ เหตุผลที่ใช้เนื่องจากตอนแรกได้ใช้ฟรี พอให้ใช้ฟรีเสร็จ ก็ไม่ได้เชิงว่าติดใจนะ แต่ตัวเองไม่ค่อยมีเวลาในการอ่านข่าว เพราะรู้สึกตัวเองไม่ค่อยมีเวลาในการอ่านข่าว พอเราได้อ่านคร่าวๆ จากในมือถือนั่นก็สะดวกดี”¹⁴⁵

“ที่เปิดรับใช้เพราะเป็นบริการเชิงรุกแล้ว ทางสำนักข่าวก็โทรมาก่อน อยากลองดู เพราะมันเป็นสื่อใหม่ เพราะปกติเราก็รับสื่ออื่นอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิชิตยสาร นิตยสารจริงๆ มันมีมานานแล้วแต่ไม่เคยรับ แต่เดี๋ยวนี้คิดว่าค่าบริการมันถูกลง ก็เลยคิดว่าลองดูก็ได้ วันหนึ่งก็วันสบาย ก็ลองดูว่ามันตรงกับความต้องการของเราไหม”¹⁴⁶

¹⁴⁴ สัมภาษณ์ บุญมา สมใจวงษ์, อ่างแล้ว.

¹⁴⁵ สัมภาษณ์ พัชรพร ประจักษ์สูตร, อ่างแล้ว.

¹⁴⁶ สัมภาษณ์ ชุติมา ศรีชาภัช, อ่างแล้ว.

2. ติดตามต่อจากสื่อหลัก

จากการวิจัยพบว่าผู้ใช้บางท่านเป็นสมาชิกหรือติดตามข่าวสารจากช่องทางสื่อหลักอยู่แล้ว และเกิดความสนใจที่จะรับรู้ข่าวสารทางช่องทาง SMS มากขึ้น เมื่อได้เห็นโฆษณาตามหน้าเว็บไซต์ หรือตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งในกลุ่มนี้พบว่า เป็นกลุ่มที่สนใจในการเปิดรับข่าวค่อนข้างสูง เนื่องจากความสนใจส่วนตัว เกี่ยวกับข่าวสาร ความชอบจากในสื่อหลักจึงเป็นผลให้ผู้อ่านบางท่าน สนใจที่จะมาติดตามต่อผ่านทางข่าวสั้นซึ่งนำเสนอผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

“เห็นมีโฆษณาในหนังสือพิมพ์สยามกีฬา มันก็ดูน่าสนใจดี ก็ลองสมัครดู เพราะ เราก็ติดตามผลบอลอยู่แล้ว รับทางนี้มันก็จะได้รู้ไวขึ้น ตอนนั้นก็เลยรับทั้งของ ไอ. เอ็น.เอ็น. และสยามกีฬา”¹⁴⁷

3. จากการแนะนำของผู้ที่เคยใช้บริการ

นอกจากนี้เหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้นของผู้ใช้บางคนมาจากคำแนะนำ หรือคำชักชวน ของเพื่อน ญาติ หรือบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย

“ใช้บริการของสำนักข่าวเนชั่น ตอนที่สมัครตอนนั้น 49 บาทต่อเดือน โดยได้ ทดลองใช้ประมาณสามเดือนแรก เหตุผลเนื่องจากใช้ข่าวสั้นตามที่ พี่ก็จะเล่าให้ฟัง ว่ามีเหตุการณ์นี้ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น เราก็เลยอยากจะรู้ว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง พี่สาวก็ แนะนำให้ลองใช้ดู”¹⁴⁸

ในขณะที่อีกกลุ่มมีความจำเป็นและสนใจในข่าวสั้น อันมีปัจจัยเกี่ยวข้องด้วย สภาพ ภูมิศาสตร์ ประเภทของอาชีพ และเวลาในการทำงาน

4. สภาพภูมิศาสตร์ พื้นที่ที่อยู่อาศัยก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อเหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้น ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เหมือนเช่น คณาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์ ซึ่งต้องทำงานเป็นครูสอนหนังสือ ที่ โรงเรียนบ้านนาปลาจาด โดยโรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่บนดอย จังหวัดแม่ฮ่องสอน การได้รับข่าวสาร ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงทำให้เธอสามารถติดตามข่าวสารได้อย่างทันท่วงที

“เปิดรับคือสถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. โดยรับข่าวมาแล้วประมาณ 2-3 ปี ตั้งแต่เริ่มมี การให้บริการข่าวสั้น ใช้ตั้งแต่ตอนเรียน ป.ตรีที่กรุงเทพฯ พอกลับไปทำงานที่บ้าน ก็เลยใช้ต่อ เพราะต้องไปทำงานบนดอย ไม่ค่อยมีเวลาได้ติดตามสื่ออื่นๆ การได้ อ่านข่าวสั้นผ่านมือถือจึงเป็นเรื่องที่สะดวก อย่างในโรงเรียนก็มีเพียงตัวเองคน

¹⁴⁷ สัมภาษณ์ มาศภูมิ พิมลรัตนกานต์, อ้างแล้ว.

¹⁴⁸ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ้างแล้ว.

เดียวที่รับข่าวสั้น พอเกิดเหตุการณ์อะไรที่น่าสนใจ ก็สามารถนำไปบอกกล่าวให้เพื่อนครูคนอื่นๆ ทราบ ส่วนเพื่อนครูคนอื่นๆ เขาชอบดูเคเบิลของผู้จัดการ ต้องคิดเคเบิลถึงจะสามารถดูรายการได้ เราไม่สะดวกดูทางเคเบิล ก็ดูทางมือถือนี้แหละง่ายดี”¹⁴⁹

5. ประเภทของอาชีพ การประกอบอาชีพก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการใช้บริการข่าวสั้น เพราะบางอาชีพต้องใช้ข้อมูลข่าวสารในการทำงานเหมือนเช่น แสงเดือน ทองเมืองสัก ซึ่งมีอาชีพจัดรายการวิทยุ การได้รับข่าวสั้นสามารถทำให้ทำงานได้สะดวกขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสั้น ซึ่งเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติในการรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว มีส่วนช่วยเกื้อหนุนให้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางอาชีพสามารถรักษาสถานภาพทางสังคม(social status) ของตนเอง ไว้ได้ อย่างเช่นผู้ที่ทำหน้าที่ในแวดวงสื่อสารมวลชนจำเป็นต้องรู้ข่าวสารก่อนและมากกว่าคนอื่น

“ข่าว SMS ช่วยพีได้เยอะมาก บางทีเราหยิบข้อมูลจากข่าว ไปคุยกับคนฟังรายการ ประเด็นไหนมันน่าติดตาม น่าสนใจ เราจะได้นำไปเล่าไปบอกคนฟังรายการของเรา แต่ว่าก็ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม เพราะข้อมูลมันน้อย ไม่พอเอาไปเล่า”¹⁵⁰

6. เวลาอันจำกัด ซึ่งนำไปสู่ความสะดวกในการเปิดรับข่าวสาร ในวิถีชีวิตที่เร่งรีบการรับข่าวสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเรื่องง่ายและสร้างความสะดวกสบายแก่ผู้รับข่าวสาร

“อ่านข่าวสั้นก็จะได้ประโยชน์นะ ถ้าเราไม่มีเวลาดูทีวี อ่านหนังสือพิมพ์ เพราะว่าโทรศัพท์มันเป็นปัจจัยหนึ่งของชีวิต ชีวิตประจำวันของทุกคนมันจะวุ่นวายยุ่ง บางทีหนังสือพิมพ์วางอยู่เรายังไม่มีเวลาหยิบมาดูเลย อย่างได้ห่อ ต่ายยังไม่ได้หยิบมาอ่านดูเลย ก็แค่เดินผ่านแต่โทรศัพท์เป็นอะไรที่คิดตัวตลอดเวลา อย่างมี Message บี้ด บี้ด ก็เปิดดู ก็อ่าน ได้เลย มันง่ายที่จะหยิบอ่าน”¹⁵¹

“บางครั้งเรามีภาระหน้าที่จน ไม่มีเวลาที่จะนั่งรับข้อมูลข่าวสารจากทางทีวีหรืออ่านหนังสือพิมพ์อย่างเช่นแต่ก่อน มือถือได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตของเราและเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมากที่สุด การรับข้อมูลข่าวสารผ่านมือถือ เป็นสิ่งที่สะดวกสบายในการรับข่าวสารมากกว่าทางสื่ออื่นๆ”¹⁵²

¹⁴⁹ สัมภาษณ์ ศษาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์, อ่างแก้ว.

¹⁵⁰ สัมภาษณ์ แสงเดือน ทองเมืองสัก, 8 มีนาคม 2551.

¹⁵¹ สัมภาษณ์ พิชญาวร โสมเกษศรีนคร, อ่างแก้ว.

¹⁵² สัมภาษณ์ กัศรา อินทร์เล็ก, 16 มีนาคม 2551.

พฤติกรรมในการใช้สื่อ (Media Use)

การใช้เป็นสื่อหลักหรือสื่อรองและการติดตามข่าวในสื่อประเภทอื่นเพิ่มเติม

จากการวิจัยพบว่าผู้อ่านข่าวส่วนส่วนใหญ่ใช้เป็นผู้รอง เนื่องจากด้วยข้อจำกัดของเนื้อหาข่าวในบางครั้งไม่สามารถเติมเต็มความอยากรู้ในข่าวสารนั้นแก่ผู้อ่านได้ ดังนั้นผู้อ่านจึงนิยมใช้เป็นผู้รอง แต่ผู้ที่ใช้เป็นผู้หลักในการรับรู้ข่าวสารนั้น คือในรอบสัปดาห์จะรับรู้เฉพาะข่าวสั้น นั้นมีเพียงจำนวนน้อยมาก เหตุผลสำคัญที่ต้องเปิดรับเป็นผู้หลัก เนื่องจากไม่สามารถมีเวลาในการติดตามสื่ออื่นๆ และอาจเป็นด้วยสภาพอาชีพ หรือสภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตามพบว่าผู้อ่านที่ติดตามเป็นผู้หลักนั้น ถ้ามีโอกาสอื่นที่ดีว่าในการติดตามสื่อ ก็ชอบและนิยมที่จะรับข่าวผ่านทางช่องทางการสื่อสารรูปแบบอื่นๆมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ข่าวสั้นเป็นผู้หลักได้แสดงทัศนะดังนี้

“อยากจะได้รับรู้ข่าวสารใหม่ๆ เนื่องจากไม่ได้รับข่าวสารจากทางอื่น แต่ถ้ามีพวกข่าว SMS จะทำให้เราสามารถรับข่าวสารได้ทันเวลา แล้วก็ไม่ต้องเสียเวลาไปดูสื่ออื่นอื่น เพราะไม่ค่อยมีเวลา และทำให้ได้รู้ข่าวได้ทันที ตอนนี้ก็ถือว่าเป็นสื่อหลักในการรับรู้ข่าว เพราะต้องตื่นไปสอนหนังสือตั้งแต่ตี 5 ตอนเย็นกว่าจะกลับถึงบ้านก็ค่ำแล้ว อาศัยข่าวสั้นในการเปิดรับข่าวต่างๆ”¹⁵³

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่รับเป็นผู้รอง ก็นิยมไปติดตามข่าวสารจากสื่ออื่นๆ เพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต ขึ้นอยู่กับความสะดวกในการใช้สื่อเหล่านั้นๆ ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าการเปิดใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งผลให้ผู้ใช้บริการต้องการรับข่าวสารจากทางสื่ออื่นๆ เพิ่มขึ้น

“ข้อดีคือมันทำให้เรารู้ว่ามันเกิดอะไรขึ้นบ้างเราก็จะได้ทำตามสถานการณ์ พอได้รู้มาเป็นแนวทางแล้วเป็นอย่างนี้แหละ เราก็อาจจะรู้เพิ่ม ก็อาจจะไปหาดูจากในทีวี ซึ่งปกติ บางทีอาจไม่ได้ดูทุกวัน แต่พอได้ข่าวตรงนั้น มันก็จะเสีย วันนี้ต้องดู”¹⁵⁴

“ที่คิดว่าไม่สามารถใช้เป็นผู้หลักได้หมด ยังคงต้องพึ่งพาสื่ออื่นๆ เพิ่มเติม แต่ข่าวสั้นยังคงครอบคลุมประเด็นที่เราสนใจหมดไม่ได้ ถ้าเกิดสนใจในข่าวนั้นก็ตามต่อ”¹⁵⁵

¹⁵³ สัมภาษณ์ พิษะพะงา นริตติมานนท์, อ่างแล้ว.

¹⁵⁴ สัมภาษณ์ ชุติมา ศรีขากัย, อ่างแล้ว.

¹⁵⁵ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ่างแล้ว.

“อ่านข่าวพวกนี้มันก็ได้ประโยชน์นะ คือถ้าถามในความคิดของตัวเอง อย่างถ้าเราจะทำอะไร เราก็รู้แบบคร่าวๆ ไว้ก่อน สมมติถ้าเราอยากรู้มาก เราก็สามารถหาหนังสือพิมพ์อ่านต่อ ประมาณนี้ แต่ไอ้ที่ได้มันก็เป็นหัวข้อมา อย่างเช่น วันนี้ น้ำมันลดราคานะเราก็รู้ มันเป็นอย่างไรรนะ หรือวันนี้ กกต. เป็นอย่างไร การเมืองประชาธิปไตยเป็นอย่างไร พรรคชาติไทย พรรคอินโน้น พรรคอันนี้เป็นอย่างไร ถ้าเกิดเราสนใจในข่าวชิ้นนั้น เราก็สามารถติดตามได้ต่อไป”¹⁵⁶

“คิดว่าการรับข่าวผ่านมือถือเป็นแค่ประเด็นข่าวไม่บอกถึงเนื้อหาหลักๆ ส่วนใหญ่ถ้ามีเวลาว่างก็จะอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่ก็ดูทีวีดีกว่า เพราะว่าการรับข่าวผ่านมือถือก็เป็นเพียงแค่ทำให้เรารู้ว่าปัจจุบันมีเหตุการณ์อะไรบ้าง มันเป็นเพียงแค่ส่วนเล็กน้อย ในการที่จะรับทราบข้อเท็จจริงของข่าว โดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ต้องรับมากกว่า 2 ทางขึ้นไป อาจจะเป็นทางหนังสือพิมพ์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต แม้ว่า จะมีการรับเพิ่มจากช่องทางผ่านมือถือ แต่ว่าก็ยังคงต้องอ่านหนังสือพิมพ์หรือ check ข่าวจากทางอินเทอร์เน็ตเช่นกัน”¹⁵⁷

“ที่คิดว่าข่าวกระชับเกิน จนอาจอ่านไม่เข้าใจ ส่วนมากมาขยายต่อที่หนังสือพิมพ์ แต่ว่าบางข่าวก็เข้าใจโดยคร่าวๆ แต่ไม่เข้าใจอะไรลึกซึ้งมากนัก”¹⁵⁸

หรืออย่างผู้ใช้บริการบางรายก็จะติดตามผ่านสื่ออื่นๆเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบเพิ่มเติมว่าข้อมูลที่ ได้รับมีความถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงใด

“ก็อยากจะติดตามในสื่ออื่นๆ เพิ่มเติม บางครั้งเราก็อยากทดสอบว่าจริงหรือเปล่า อยากไปอ่านเพิ่มเติม อย่างพอเอิร์ธรู้ว่าอะไรใหม่ๆ ที่น่าสนใจก็จะโทรบอกพี่สาว อย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดภาคใต้เอิร์ธก็ว่าตรงค่ะ แต่ถ้าพูดถึง รายละเอียดในข่าวก็ยังไม่ได้อบกรายละเอียดอะไรมากมาย โดยภาพรวมก็ถือว่าตรงนะ เหตุการณ์ สถานที่วันเวลาตรง”¹⁵⁹

พฤติกรรมเมื่อมีข้อความข่าวส่งสู่เครื่องโทรศัพท์

โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมเปิดข้อความทันที เมื่อมีเสียงเรียกเข้าของข้อความ อย่างไรก็ตามหากมีข้อจำกัดด้านเวลาในการเปิดดูข้อความ เช่น กำลังทำงานอยู่ หรือติดประชุม เป็นต้น ผู้ใช้บริการก็จะค่อยเปิดอ่านเมื่อมีเวลาว่างจากการทำงาน

¹⁵⁶ สัมภาษณ์ พัชรพร ประจักษ์สุตร, อ่างแล้ว.

¹⁵⁷ สัมภาษณ์ ภัศรา อินทร์เล็ก, อ่างแล้ว.

¹⁵⁸ สัมภาษณ์ มาศภูมิ พิมพ์รัตนกานต์, อ่างแล้ว.

¹⁵⁹ สัมภาษณ์ นุชนาถ แก้วเกาะสะบ้า, อ่างแล้ว.

ทั้งนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าผู้อ่านข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่เมื่ออ่านข่าวสั้นเสร็จก็จะลบข่าวทิ้งทันที เนื่องจากกังวลว่าข้อความใน Inbox ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนจะเต็ม ทั้งนี้หากเป็นเรื่องที่น่าสนใจก็จะเก็บไว้ก่อน ไม่ลบทิ้ง เพื่อจะได้นำไปเล่าให้คนอื่นได้รับทราบแล้วจึงค่อยลบทิ้ง ดังมีรายละเอียด ดังนี้

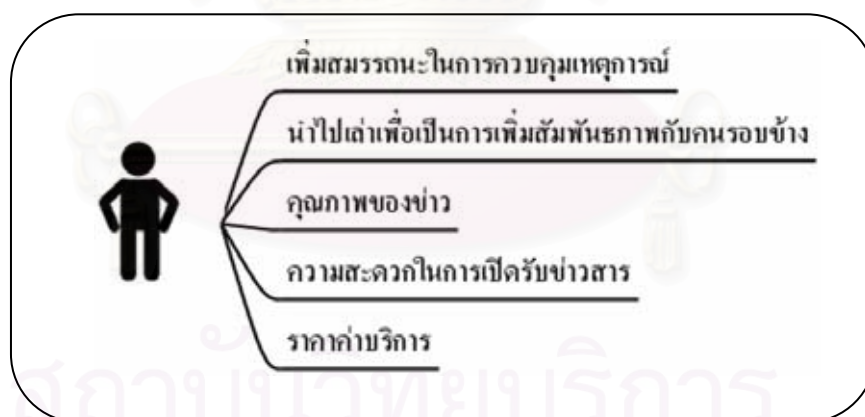
“เปิดอ่านเลยทุกครั้ง แต่ไม่ทันที เนื่องจากไม่มีเวลาเสมอไป ถ้าข่าวไหนน่าสนใจ จะเก็บไว้ในเครื่องมือถือก่อน ”¹⁶⁰

“โดยปกติแล้วถ้ามีข้อความเข้ามามือถือก็จะเปิดดูทันที แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาที่ไม่ว่างก็จะกดรับแล้วค่อยเปิดอ่านทีหลัง จะไม่ลบทิ้งทันที เพราะคิดว่าบางข่าว น่าจะมีประโยชน์ แต่ถ้าเกินซักหนึ่งอาทิตย์ขึ้นไปก็จะลบทิ้ง”¹⁶¹

“พี่ชอบเปิดดู ช่วงเช้าก่อนไปทำงาน ช่วงพักเที่ยง หรือช่วงตอนเย็นหลังเลิกงาน ก็ค่อยเปิด เราจะเปิดตอนเวลาว่างของเรา”¹⁶²

ความพึงพอใจต่อการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ภาพที่ 10 แผนภาพแสดงความพึงพอใจต่อการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

¹⁶⁰ สัมภาษณ์ สมเกียรติ จิวะสมบูรณ์กุล, อ่างแล้ว.

¹⁶¹ สัมภาษณ์ ภัศรา อินทร์เล็ก, อ่างแล้ว.

¹⁶² สัมภาษณ์ ชุติมา ศรีชาภัช, อ่างแล้ว.

1. เพิ่มสมรรถนะในการควบคุมเหตุการณ์

ในเชิงว่าเมื่อได้รับข่าวสารอย่างรวดเร็วก็สามารถ นำข้อมูลไปใช้ในการป้องกันเหตุ ป้องกันภัยของตัวเองหรือบุคคลใกล้ชิด โดยเฉพาะในประเภทข่าวที่สามารถส่งผลกระทบหรือเกิด ประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการข่าวสั้น ซึ่งจะเป็นในลักษณะของ Social Conformity เป็นการเปิดรับ ข่าวสารเพื่อจะนำไปใช้ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงทางสังคม เช่น ทราบข่าวว่าตำรวจจะเริ่มจับผู้ ที่โทรศัพท์ขณะขับรถ เมื่อทราบข่าวก็จะปฏิบัติตาม

“ที่ว่าข่าว SMS น่าจะส่งเฉพาะข่าวเตือนภัยให้ชัดเจนไปเลย น่าจะทำเป็นเครื่องมือ เตือนภัยโดยเฉพาะ วันไหนเกิดพายุ ฝนตกก็เตือนให้เราทราบ หรือข่าวอะไรก็ แล้วแต่ที่มันสำคัญ คนต้องรู้ การรู้ข่าวพวกนี้ล่วงหน้าก็ทำให้เราได้ระวังตัวมาก ขึ้น”¹⁶³

2. นำไปเล่าเพื่อเป็นการเพิ่มสัมพันธภาพกับคนรอบข้าง

ข่าวสารสามารถที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับบุคคลรอบข้าง สามารถใช้เป็นหัวข้อใน การสนทนากับบุคคลอื่นได้ซึ่งเป็นในลักษณะของ Social Ability เช่น การนำเนื้อหาข่าวสั้นไป พูดคุยในหมู่เพื่อนฝูง เพื่อความเพลิดเพลิน

“ประโยชน์ที่ได้รับคือ รู้ข่าวเร็ว มีความรู้สึกว่าได้รู้ข่าวเร็วกว่าคนอื่น ๆ พอรู้ข่าวก็ เอาไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังถ้าเกิดข่าวนั้นน่าสนใจ”¹⁶⁴

“ที่ว่ามันมีเรื่องที่ทำให้คุยกับเพื่อน คือมันมีความรวดเร็วใช่ไหม อย่างบางทีนั่ง ทำงานใช้ใหม่ ไม่ได้มานั่งดูทีวี หรือดูข่าว แต่พอเราได้รับ message ว่าพุงนี้น้ำมัน ขึ้น แล้วเราก็สามารถเอาไปบอกเพื่อนได้ว่าพุงนี้น้ำมันขึ้น ให้รีบไปเติม สนุกนะ เหมือนกับว่ามีหัวข้อในการสนทนา ยิ่งได้คุยกับเพื่อนที่รับคนละสถานีข่าว เราก็ จะเอามาคุยว่า เฮ้ย แต่ละสถานีข่าวนั้นนำเสนอกันคนละประเด็นใหม่ แนวคิดเรื่อง เศรษฐกิจ บันเทิง เราก็จะได้เอามาแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน”¹⁶⁵

3. คุณภาพของข่าว

ผู้อ่านข่าวสั้นส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณภาพของข่าวสั้น โดยเฉพาะการรายงาน ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

¹⁶³ สัมภาษณ์ แคนตุลิตา บุญรัตน์, อ่างแล้ว.

¹⁶⁴ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ่างแล้ว.

¹⁶⁵ สัมภาษณ์ ศรีญา วัฒนวงศ์ชัย, อ่างแล้ว.

“อย่างเหตุการณ์ภาคใต้ ไอ.เอ็น.เอ็น ก็ส่งข่าวโดยตลอด ก็ว่าจะส่งเหตุการณ์ตลอดว่าตอนนี้เกิดเหตุการณ์ที่ไหน ถึงจะเป็นข้อความสั้น แต่ว่าก็เข้าใจง่ายและเป็นข่าวที่ตรง ก็มีความน่าเชื่อถือ แต่ก็คิดว่าไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ เอาเป็นว่ามากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์แล้วกัน ก็ OK”¹⁶⁶

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางรายมองว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล สามารถสะท้อนได้จากการใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น

“ความน่าเชื่อถือของสถานีข่าวที่มีอยู่แล้วมันก็ไม่เท่าไรหรอกนะ ก็เรามาจากประโยชน์ที่ได้ มากกว่า ชื่อเสียงของเขา ที่คิดว่าเขาก็คงสื่อข่าวออกมาได้ตรง แล้วก็ได้ทันสถานการณ์เหมือนๆ กัน แต่ว่าที่แตกต่างคงอาจเป็นข่าวที่เขาเลือกจะสื่อออกมามากกว่า หรือว่าคำพูดที่ใช้ เข้าใจง่าย เข้าใจได้มากแค่ไหน อะไรทำนองนี้”¹⁶⁷

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมของผู้วิจัย ในกรณีที่นักข่าวส่งข่าวผิดพลาด แล้วส่งข่าวขึ้นใหม่มาแก้ไขข่าวขึ้นแรกผู้ใช้บริการข่าวสั้นจะมีความรู้สึกอย่างไร ผู้รับสารส่วนใหญ่ต่างมีทัศนคติคล้ายคลึงกันว่า การรายงานข่าวผิดพลาดของนักข่าวเป็นเรื่องที่สามารถให้อภัยกันได้ เนื่องจากเข้าใจว่านักข่าวต้องทำงานภายใต้สภาวะความกดดันของเวลา อย่างไรก็ตามหากผิดพลาดบ่อยครั้ง หรือผิดพลาดในข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน ผู้ใช้บริการข่าวสั้นส่วนใหญ่ก็มองว่าเป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือของการรายงานข่าวสั้นได้เช่นกัน

“อย่างแก้ไขข่าว ที่รับมาก็ไม่ค่อยเจอนะ ถ้าผิดก็ส่วนใหญ่จะเป็นแบบพิมพ์ตกหล่นมากกว่า ซึ่งเราก็ไม่ได้รู้สึกอะไรมากมาย เพราะบางครั้งก็อ่านอย่างรีบๆ ไม่ได้ทันได้ดูละเอียดว่าเขาพิมพ์ผิดมา แล้วพอเขาส่งมาแก้ไขก็รอบ เราถึงได้รู้”¹⁶⁸

“ถ้าผิดพลาดกับข้อมูลที่สำคัญ เช่น พวกราคาน้ำมัน ผลหอย เขียนผิด หรือข่าวอะไรก็ได้ที่มันสำคัญมากๆ แบบนี้มันก็ไม่เหมาะ แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องพิมพ์ผิด แบบนี้ก็คงไม่เป็นไร ก็ไม่ใช่เรื่องซีเรียสที่มานั่งจับผิดนักข่าว เพราะคิดว่าคงต้องรีบส่ง

¹⁶⁶ สัมภาษณ์ นุชนาถ แก้วเกาะสะบ้า, อ่างแล้ว.

¹⁶⁷ สัมภาษณ์ บุญบา สมใจวงษ์, อ่างแล้ว.

¹⁶⁸ สัมภาษณ์ กิตติมา รัตนกาญจน์, 8 พฤษภาคม 2551.

ข่าว ให้เร็ว ให้ไว แต่ว่าถ้าผิบบ่อยๆ คงต้องพิจารณาตัวเองแล้ว เพราะมันจะดูไม่น่าเชื่อถือ แต่ส่วนใหญ่ที่รับก็ไม่ค่อยผิบนะ”¹⁶⁹

4. ความสะดวกในการเปิดรับข่าวสาร

โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสื่อที่คิดว่าผู้รับสารอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถเปิดรับข่าวสารได้ง่าย ปราศจากข้อจำกัดในด้านสถานที่และเวลา จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

“ข่าว SMS นี่มันสะดวกนะอยู่ที่ไหนก็รับข่าวได้ มันต้องเสียเวลาไปซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่าน อยู่ติดตัวเราตลอด ดั่งปั๊บก็เปิดอ่านได้ทันที”¹⁷⁰

5. ราคาค่าบริการ

ผู้อ่านข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่พึงพอใจกับราคาของค่าบริการข่าวสั้น เพราะสถานีข่าวโดยมากจะกำหนดอัตราค่าบริการข่าวสั้นอยู่ที่ราคา 29 บาทต่อเดือน มีเพียงไม่กี่สถานีข่าวที่กำหนดอัตราค่าบริการข่าวสั้นอยู่ที่ 39 และ 49 บาทต่อเดือน โดยผู้อ่านพึงพอใจในราคาค่าบริการที่ 29 บาทต่อเดือน มากที่สุด

“29 บาทต่อเดือนก็ถือว่าคุ้มนะ ถ้าเกิดมาเฉลี่ยก็จะตกแค่วันละหนึ่งบาทเท่านั้น ก็คุ้มดี”¹⁷¹

“เรื่องราคา พี่คิดว่า 29 บาทต่อเดือนก็ OK นะ สำหรับคนที่สนใจจะรับข่าวจริงๆ ก็บาทเขาก็ยอมเสียอยู่แล้ว ถ้าเขาชอบที่จะรับข่าวจากมือถือจริงๆนะ”¹⁷²

“29 บาทต่อเดือน ถ้าได้รับรู้ข่าวแบบรวดเร็วทันใจที่ก็ว่าไม่แพงนะ อย่างน้อยเราก็ได้ใช้ประโยชน์ตรงนั้น”¹⁷³

อย่างไรก็ตามหากต้องเสียค่าบริการที่ประมาณ 49 บาทต่อเดือนนั้น กลุ่มผู้อ่านมองว่าเป็นราคาที่ค่อนข้างสูง แต่ผู้อ่านบางรายก็เลือกที่จะใช้บริการข่าวต่อไป ด้วยความเชื่อมั่นในคุณภาพของข่าวสั้นที่จะได้รับ

¹⁶⁹ สัมภาษณ์ สมเกียรติ จิระสมบูรณ์กุล, 8 พฤษภาคม 2551.

¹⁷⁰ สัมภาษณ์ เจษฎา หวังธรรมราชิต, อ้างแล้ว.

¹⁷¹ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ้างแล้ว.

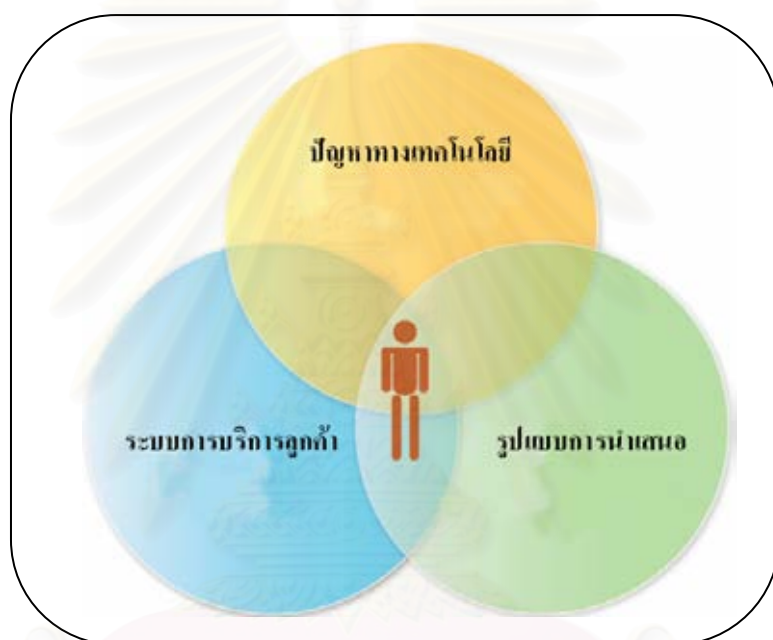
¹⁷² สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ้างแล้ว.

¹⁷³ สัมภาษณ์ นุชบา สมใจวงษ์, อ้างแล้ว.

“ต่ำว่าเป็นเรื่องของการตลาด เพราะฉะนั้นเขาก็ต้อง คัมพ์ ราคา เพราะคุณภาพข้าวของเขาไม่เท่า แต่ถ้าเป็นของเนชั่นคุณภาพข้าวของเขามันดี สถานีข้าวก็มีผลต่อการตัดสินใจ แต่ตลาดของคนซื้อมันก็มีหลายแนว คิดว่าขึ้นกับว่าเขาต้องการเจาะตลาดไหนมากกว่า”¹⁷⁴

ความไม่พึงพอใจต่อการใช้บริการข้าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ภาพที่ 11 แผนภาพแสดงความไม่พึงพอใจต่อการใช้บริการข้าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

1. ปัญหาทางเทคโนโลยี

เนื่องจากทุกครั้งเมื่อข้อความข้าวถูกส่งมา ก็จะมีเสียงดังตลอดเวลา ทำให้ผู้ใช้บางคนเกิดความรำคาญที่ต้องเปิดข้อความเพื่อดูทุกครั้ง ซึ่งปัญหานี้อาจเกี่ยวข้องกับโทรศัพท์เคลื่อนที่บางรุ่น ที่เป็นรุ่นที่ต้องเปิดข้อความดูทุกครั้งเมื่อมีข้อความเข้ามา รวมทั้งอาจเป็นพฤติกรรมที่ผู้ใช้บางคนที่ต้องเปิดข้อความดูทุกครั้ง เมื่อมีเสียงข้อความเข้ามา ดังนั้นเมื่อเปิดมา แล้วพบข้อความข้าวที่ไม่น่าสนใจ จึงเกิดความเบื่อหน่ายและรำคาญในบางครั้ง

¹⁷⁴ สัมภาษณ์ พิษณุอร โสมเกษกรินทร์, อ่างแล้ว.

“ไม่ค่อยชอบข่าวสั้นเท่าไร เพราะบางครั้งมันค้างเตือน อยู่นาน ถ้าเรายังไม่เปิดดู มันก็จะค้างเตือนอยู่ จนกว่าเราจะเปิดดูข่าว มันถึงจะหายค้าง อาจจะเป็นเพราะรุ่นของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่จึงไม่ค่อยชอบข่าวสั้นเท่าไร แต่ที่่ต้องเปิดดูทุกครั้ง เพื่อให้มันหายค้าง”¹⁷⁵

“เป็นปัญหามากก็คือมันจะราคาแพงมากเวลาที่เขาส่งมา บางข่าวมันก็ไม่ได้อยู่ในความสนใจ แต่ถ้าเขาสามารถที่จะแยกแยะข่าวได้ว่า สนใจเฉพาะข่าวนี้อันนี้ส่งมาเฉพาะข่าวนี้อย่างนั้นก็น่าจะดี ที่ว่าน่าจะส่งเป็นเวลาที่ตื่นะ ทำงานหรือต้องประชุมจะได้ยินเสียงรบกวน หรือว่าตั้งสั่นมันก็จะมีส่วนขึ้นมามีประโยชน์”¹⁷⁶

“30 บาทต่อเดือน เป็นราคาที่ไม่แพงมาก แต่ส่วนตัวแล้วคิดว่าไม่คุ้มที่ต้องเสียเงินมานั่งฟังเสียง message ราคาถูกใจ เพราะข่าวที่เราได้รับก็สามารถหาได้ตามสื่อกระแสหลักทั่วไป ตอนนั้นก็เลยไม่ค่อยอยากรับแล้ว”¹⁷⁷

“บางทีก็รู้สึกว่ามันราคาแพงเกินไป เพราะอย่างเวลาเรียนก็มี SMS มาถึงแม้ว่าจะปิดเสียงแล้วก็ตาม พอเปิดดูยิ่งหงุดหงิดใหญ่เวลาเห็นข่าวที่ไร้สาระ หรือมีการโฆษณาแฝง”¹⁷⁸

“ปัญหาอาจจะราคาเสียง message หน่อย บางทีก็เข้ามาถี่มากและบางทีเราก็ไม่ได้มานั่งกดไล่อ่าน อย่างนี้ ก็บางทีเราต้องมานั่งลบทิ้งเพราะบางทีหน่วยความจำเราไม่ได้มีเยอะ ไม่สามารถเก็บทุกข้อความข่าวได้ บางทีก็ต้องมานั่งลบ”

ปัญหาทางเทคโนโลยีอีกด้านหนึ่งคือ การที่หน้าจอมีขนาดเล็ก อาจทำให้ไม่สามารถแสดงผลได้อย่างครบถ้วน คำหนึ่งคำอาจจะมีการตัดลงไปอีกบรรทัดหนึ่ง ทำให้ผู้ใช้ อาจเกิดความสับสนในการอ่านได้ในบางครั้ง

“ปัญหาที่พบว่ามีปัญหาอีก ก็คือ การแยกคำ ของหน้าจอทำให้บางครั้งอ่านไม่รู้เรื่องเลย ก็เลยไม่ชอบ หน้าจอเล็ก บางครั้งทำให้เราอ่านลำบาก”¹⁷⁹

บางครั้งนักข่าวแบ่งส่งข่าวสั้นเป็นสองข้อความ ทำให้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นต้องเสียเวลาในการเปิดข้อความหลายครั้ง หากลิ้มข้อความข่าวที่อ่านในครั้งแรก

¹⁷⁵ สัมภาษณ์ กชกร นาคบุญช่วย, อ่างแล้ว.

¹⁷⁶ สัมภาษณ์ ชุติมา ศรีชาภัย, อ่างแล้ว.

¹⁷⁷ สัมภาษณ์ บุญบา สมใจวงษ์, อ่างแล้ว.

¹⁷⁸ สัมภาษณ์ ภัศรา อินทร์เล็ก, อ่างแล้ว.

¹⁷⁹ สัมภาษณ์ ศษาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์, อ่างแล้ว.

“ถ้าว่าเป็นข้อความยาวๆ มันก็จะเป็นสองฉบับต่อกัน อะไรแบบนี้ แต่ว่ามันก็ไม่มีปัญหาอะไรนะค่ะ เราก็เข้าใจ เราก็เข้าใจระบบมือถือว่าถ้าเป็นข้อความยาวๆ มันก็จะเป็นสองข้อความซ้อน มันไม่ได้ส่งในข้อความเดียวกัน แต่ว่าเป็นสองข้อความเราก็เข้าใจนะ แต่ว่าบางครั้งพอเราอ่านข้อความที่สองเราก็ต้องกลับไปอ่านข้อความแรกอีก ซึ่งมันก็เสียเวลา”¹⁸⁰

ปัญหาของเทคโนโลยีอีกข้อหนึ่งที่สำคัญก็คือการเข้าถึงของข้อความโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Inbox) มีข้อจำกัดของจำนวนข้อความ

“โดยส่วนตัวแล้ว 29 บาทต่อเดือนก็ไม่แพง แต่ไม่ยอมรับต่อเพราะเครื่องชอบเต็ม จี๋ก็เลยลบ”¹⁸¹

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้น

ในประเด็นเรื่องรูปแบบการนำเสนอข่าวสั้นพบว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนรู้สึกไม่พึงพอใจกับประเภทข่าวที่นำเสนอในลักษณะที่เป็นแบบแผน เช่น ในช่วงเช้านำเสนอข่าวจราจร หรือพอช่วงสายก็นำเสนอข่าวในเรื่องหุ้น เป็นต้น เนื่องจากผู้ใช้บริการบางส่วนมองว่า สำนักข่าวนำจะให้บริการข่าวที่เป็นประเด็นร้อน ไม่ใช่ข่าวที่มีการนำเสนอเหมือนกันในทุกวัน นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนมองว่าข่าวสั้นแม้จะมีค่าบริการที่ถูกลงมาก แต่ก็นำเสนอประเภทข่าวไม่น่าสนใจก็ยอมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ และมีแนวโน้มที่จะยกเลิกใช้บริการได้

“ไม่ค่อยพอใจ เพราะบางครั้งเขียนไม่รู้เรื่อง แอมยังส่งมาแต่เรื่องเดิมๆ พวกข่าวหุ้นส่งมาก็ไม่อ่านอยู่แล้ว และบางครั้งรู้สึกรำคาญที่มีข่าวมามากเกินไป”¹⁸²

“คิดว่าไม่ได้แพงมากมาย แต่รู้สึกว่ามันคุ้มค่า เพราะว่าข่าวที่รับมาก็ไม่ค่อยมีประโยชน์เท่าไร บางข่าวก็ซ้ำๆ เดิมๆ คิดว่าเสียเงินซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่านยังจะคุ้มค่ากว่า”¹⁸³

นอกจากนี้ผู้ใช้บริการบางรายรู้สึกไม่พอใจจำนวนข่าวที่ส่งมามากเกินไปในแต่ละวัน

“บางวันข่าวสั้นมันจะมาตลอดทั้งวัน ไซ้ใหม่ อยากให้เป็นข่าวที่สำคัญจริงๆ แล้วค่อยส่งมา จะดีกว่าไหม บางครั้งถ้าเกิดมาถี่ๆ เราก็ไม่มีเวลาที่จะเปิดอ่าน นอกจาก

¹⁸⁰ สัมภาษณ์ ศุภวรรณ จันทร์แก้ว, อ่างแล้ว.

¹⁸¹ สัมภาษณ์ พิษะพะงา นริตติมานนท์, อ่างแล้ว.

¹⁸² สัมภาษณ์ เจษฎา หวังธรรมราชิต, อ่างแล้ว.

¹⁸³ สัมภาษณ์ พิษณูอร โสมเกษกรินทร์, อ่างแล้ว.

ว่าเปิดแล้วก็ลบ เปิดแล้วก็ลบแค่นั้น บางครั้งที่ข่าวสั้นเข้ามาก็ไม่ได้เปิดอ่านทุก
ครั้ง”¹⁸⁴

3.ระบบการบริการลูกค้า

ระบบบริการลูกค้าก็เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินธุรกิจบริการข่าวสั้น หากทางสถานีข่าว
หรือผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ไม่มีระบบบริการลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ใช้บริการ
เกิดปัญหา แล้วไม่ได้รับการแก้ไข จัดการ ผู้ใช้บริการข่าวสั้นย่อมเกิดความเบื่อหน่ายได้ และมี
แนวโน้มที่จะยกเลิกการใช้บริการ

“ที่คิดว่าอ่านเข้าใจดี ส่วนมากก็อ่านเข้าใจ แต่ปัญหามันจะอยู่ที่ว่าเรื่องการเก็บเงิน
บางทีรู้สึกว่ามันเก็บเงินซ้ำซ้อน คือว่าเดือนหนึ่งแทนที่จะหักสามสิบบาท กับหัก
สองครั้ง แต่ว่าก็พยายามโทรแจ้งแต่ว่า โทรติดต่อไม่ได้เลย เหมือนกับว่าไม่มีคน
รับสาย”¹⁸⁵

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁸⁴ สัมภาษณ์ สมหมาย ช่วงโชติ, อ้างแล้ว.

¹⁸⁵ สัมภาษณ์ มาศภูมิ พิมลรัตนกานต์, อ้างแล้ว.

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่” ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยแบ่งการวิจัยเป็นสองส่วน ส่วนแรก ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) กับนักข่าวที่รับผิดชอบด้านการคัดเลือกและเขียนข่าวสั้น และผู้อ่านข่าวสั้น ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) กับเนื้อหาข่าวสั้น ซึ่งสามารถทำให้ได้ข้อมูลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นผู้ส่งสาร ตัวสาร และผู้รับสาร ผลการวิจัยสามารถสรุปตามปัญหาวิจัยได้ดังนี้

1. เกณฑ์ที่ผู้ให้บริการข่าวสารของแต่ละสถานีข่าวใช้ในการคัดเลือกข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอะไรบ้าง โดยพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้
 - ด้านคุณค่าข่าว
 - ด้านประเภทข่าว
2. รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มีลักษณะอย่างไร
3. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของสถานีข่าว
4. ผู้อ่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

- เกณฑ์ที่ผู้ให้บริการข่าวสารของแต่ละสถานีข่าวใช้ในการคัดเลือกข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอะไรบ้าง โดยพิจารณาจากประเด็นด้านคุณค่าข่าวและด้านประเภทข่าว

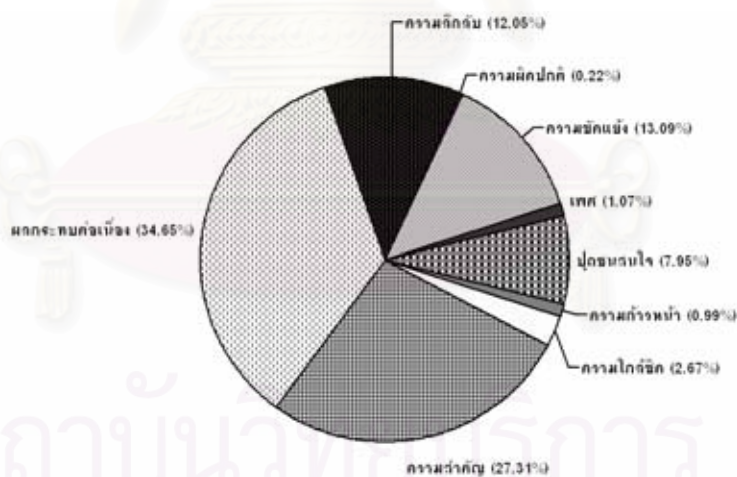
1. ด้านคุณค่าข่าว

ในประเด็นเรื่องคุณค่าข่าว (news values) ผลจากการการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักข่าว พบว่านักข่าวให้ความสำคัญกับคุณค่าข่าวทางด้านความทันเหตุการณ์มากที่สุด ในทางเดียวกันกับผู้ให้บริการข่าวสั้นต่างมีความเห็นตรงกันว่าข่าวสั้นต้องมีความรวดเร็วในการส่งข้อมูล จึงสรุปได้ว่าคุณค่าข่าวด้านความทันเหตุการณ์เป็นคุณสมบัติพื้นฐานในการรายงานข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดังนั้นในการวิเคราะห์คุณค่าข่าวของเนื้อหาข่าวสั้นผู้วิจัยจึงตัดประเด็นคุณค่าข่าวด้านความทันเหตุการณ์ออกไปเพราะถือว่าเป็นคุณค่าข่าวที่สำคัญเป็นอันดับแรกในการรายงานข่าวสั้น

เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการข่าวสั้นและนักข่าวให้ความสำคัญกับคุณค่าข่าวด้านความทันเหตุการณ์มากที่สุดนั้น อาจอธิบายได้ว่าโดยทั่วไปคนเรามีแบบแผนการรับรู้รูปแบบ (Feature of Communication) ของข่าวว่าข่าว คือการรายงานเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับปัจจุบัน ดังนั้น ด้วยลักษณะอันโดดเด่นของสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นสื่อที่ติดตัวผู้ใช้เกือบตลอดเวลา เมื่อนักข่าวรายงานข่าวมาให้ผู้ใช้บริการข่าวสั้น ผู้ใช้บริการข่าวสั้นก็สามารถเปิดรับข่าวสารได้อย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ด้วยลักษณะของข่าวสั้นที่มีข้อจำกัดทางกายภาพของสื่อ ก็เป็นสื่อที่มีข้อจำกัดของจำนวนตัวอักษร ดังนั้นทางสถานีข่าวต้องหาจุดเด่นในการรายงานข่าวสั้นให้สามารถแข่งขันกับสื่อประเภทอื่นได้นั้น จึงต้องชูลักษณะเด่นของการรายงานข่าวอย่างรวดเร็วและจับใจมากกว่าสื่อประเภทอื่น

อย่างไรก็ดี ผลจากการวิเคราะห์คุณค่าข่าวของข่าวสั้นในด้านอื่นๆ พบว่า คุณค่าข่าว 3 ประเภทแรกที่สถานีข่าวของไทยนิยมนำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ คุณค่าข่าวด้านผลกระทบ ต่อเนื่องหรือที่ตามมา นำเสนอร้อยละ 34.65 อันดับสอง คือ คุณค่าข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น นำเสนอร้อยละ 27.31 อันดับสาม คือ คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง นำเสนอร้อยละ 13.09 และคุณค่าข่าวทางด้านความผิดปกติถูกนำเสนอเป็นจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.22

แผนภาพแสดงผลการวิเคราะห์คุณค่าข่าวของข่าวสั้น

คุณค่าข่าวในด้านผลกระทบของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดประโยชน์นั้นถือว่าเป็นคุณค่าข่าวที่ตอบสนองความต้องการด้านปัญญา (cognitive appeal) ในขณะที่คุณค่าข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่นำเสนอความสำคัญหรือความเด่นของเหตุการณ์ในสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นคุณค่าข่าวที่ตอบสนองความต้องการด้านปัญญา (cognitive appeal) มากกว่าให้ความสำคัญหรือความเด่นของตัวบุคคล ซึ่งเป็นคุณค่าข่าวที่ตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ (emotional appeal)

ขณะที่คุณค่าข่าวที่ตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ (emotional appeal) ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับคุณค่าข่าวด้านเพศ คุณค่าข่าวด้านความผิดปกติถูกนำเสนอเป็นจำนวนน้อยในข่าวสั้น

สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักข่าวพบว่านักข่าวให้เกณฑ์ในการคัดเลือกเรื่องที่จะเป็นข่าวโดยพิจารณาจากความทันเหตุการณ์ เรื่องราวที่อยู่ในความสนใจ การส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคม มีความสำคัญ และเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านข่าวสั้น

ขณะที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นคาดหวังให้นักข่าวคัดเลือกเนื้อหาข่าวที่มีความสดและทันเหตุการณ์ เกิดประโยชน์ต่อตนเอง มีความสำคัญความเด่น และเป็นที่น่าสนใจกว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางรายต้องการให้นักข่าวนำเสนอเรื่องราวในเชิงสร้างสรรค์ ไม่เกิดความหดหู่ อ่านแล้วเกิดความสบายใจ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมกันสูง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจากการวิเคราะห์คุณค่าข่าวของข่าวสั้น พบว่าคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง มีการนำเสนอเป็นอันดับสาม ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพความขัดแย้งของคนในสังคมได้ในระดับหนึ่ง แม้ว่าคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง จะเป็นคุณค่าข่าวที่สามารถทำให้ “ขายข่าว” ได้ แต่นักข่าวก็ควรเลือกนำเสนออย่างระมัดระวัง โดยต้องคำนึงว่าสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความขัดแย้งสูง ดังนั้นผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางรายจึงต้องการเรื่องราวที่ดีๆ เพื่อผ่อนคลายจิตใจ และอาจใช้เป็นเครื่องมือในการหลบหนีจากสภาพที่แท้จริงของสังคม เนื่องจากผู้ใช้บริการข่าวสั้น มักใช้ข่าวสั้นเป็นสื่อแรกๆ ในการรับรู้ข่าวสาร ก่อนที่จะติดตามข่าวสารจากช่องทางอื่นๆ ต่อไป

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ใช้บริการข่าวสั้นต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าต้องการให้ข่าวสั้นนำเสนอเรื่องราวที่เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะประโยชน์ที่เกิดกับส่วนบุคคล เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นอุปกรณ์ทางการสื่อสารที่มีความเป็นส่วนบุคคลสูง (private media) นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ใช้บริการข่าวสั้น พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่รู้สึกรำคาญเสียงเรียกเข้าของข้อความข่าวมากที่สุด เพราะพฤติกรรมของผู้ใช้บริการข่าวสั้นส่วนใหญ่ เมื่อมีเสียงเรียกเข้าของข้อความมักเปิดอ่านโดยทันที หากเปิดเจอข่าวสารที่ไม่น่าสนใจก็ยอมเกิดความเบื่อหน่ายได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในการนำเสนอข่าวสั้น คุณค่าข่าวที่นักข่าวต้องคำนึงมากที่สุดในการนำเสนอข่าวสั้น คือคุณค่าข่าวที่ตอบสนองความต้องการด้านปัญญา (cognitive appeal) ของผู้ใช้บริการข่าวสั้น โดยเน้นการนำเสนอข่าวที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนบุคคล คุณค่าข่าวที่ควรนำมาพิจารณาคัดเลือกข่าวสั้นต้องมีคุณสมบัติ คือ ผลกระทบ ความเด่น และความใกล้ชิด ซึ่งคุณค่าข่าวเหล่านี้ อาจจะมีผสมผสานกันไปในช่วงสั้นหนึ่งๆ

2. ด้านประเภทข่าว

สำหรับประเด็นเรื่องประเภทข่าวนั้น จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักข่าวพบว่า นักข่าวให้ความสนใจกับการนำเสนอข่าวที่เป็นประเด็นร้อนในสังคมขณะนั้นมาเป็นอันดับแรก นอกจากนี้พื้นฐานของทางสถานีข่าวมีผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าว ยกตัวอย่างเช่น สถานีข่าวมติชนรายวันเน้นการนำเสนอข่าวการเมือง ก็จะมีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวการเมืองมากกว่าข่าวประเภทอื่นๆ ในส่วนของสถานีข่าวช่อง 11 ซึ่งเป็นสถานีข่าวที่มีพื้นฐานในการทำงานเพื่อตอบสนองนโยบายของภาครัฐ ก็จะมีการนำเสนอข่าวราชการมากกว่าสถานีข่าวแห่งอื่น สำหรับสถานีข่าวรอยเตอร์ ซึ่งเป็นสถานีข่าวที่มีชื่อเสียงในการรายงานข่าวต่างประเทศ เมื่อหันมาให้บริการข่าวสั้นก็ยังคงเน้นการนำเสนอข่าวต่างประเทศ นอกจากนี้สถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. ซึ่งมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ก็มีจุดเด่นในการนำเสนออุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ในสัดส่วนที่มากกว่าสถานีข่าวสั้นแห่งอื่นๆ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ประเภทข่าวนั้น พบว่า สถานีข่าวสั้นของไทยนิยมนำเสนอ ข่าวการเมือง รัฐบาล มาเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 35.39 อันดับสอง ข่าวเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.24 อันดับสาม ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและเพลิงไหม้ คิดเป็นร้อยละ 7.73 อันดับสี่ ข่าวราชสำนัก คิดเป็นร้อยละ 7.67 อันดับห้า ข่าวอาชญากรรมและปัญหาศีลธรรมจรรยา คิดเป็นร้อยละ 6.85 และนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดาราศาสตร์เป็นจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.17

เหตุผลที่สถานีข่าวของไทยทุกสถานีนำเสนอข่าวการเมืองมากเป็นอันดับหนึ่งของทุกสถานี อาจอธิบายได้ว่า ในช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนั้น สถานการณ์การเมืองในประเทศอยู่ในภาวะตึงเครียดและเป็นกระแสสังคมที่มีความร้อนแรง ดังนั้นนักข่าวจึงเน้นการนำเสนอข่าวการเมืองมากเป็นพิเศษ โดยมีสัดส่วนการนำเสนอข่าวการเมืองมากกว่าเนื้อหาข่าวประเภทอื่นอย่างเห็นได้ชัด

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ในช่วงเหตุการณ์ทางการเมืองมีความปรกติ สื่อมวลชนก็นิยมนำเสนอข่าวการเมืองมาเป็นอันดับหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์¹ แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ทุกแห่งของประเทศไทยให้ความสำคัญกับข่าวด้านการเมืองมาเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากนโยบายหลักของการนำเสนอข่าวหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมักให้ความสำคัญต่อข่าวคราวที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง และที่สำคัญข่าวการเมืองนั้นเป็นที่สนใจของผู้อ่านส่วนใหญ่ของประเทศ

¹ ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, "เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534).

สอดคล้องกับการวิจัยของ ชงชัย มหาไตรภพ² ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ พบว่าจากการวิเคราะห์เนื้อหาในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ได้แก่ สยามรัฐ มติชน และเดลินิวส์ มีการลงพิมพ์ข่าวการเมืองมากที่สุด

ในขณะที่งานวิจัยของอรอำไพ รัตนพันธ์³ ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับบริการรายงานข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว โฟนลิงก์ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด พบว่าผู้อ่านข่าวสนใจเปิดรับข่าวการเมืองเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือข่าวเศรษฐกิจ ตามลำดับ

สำหรับผู้ใช้บริการข่าวสั้นต่างมีความพึงพอใจในประเภทข่าวที่แตกต่างกันตามความสนใจพื้นฐานของแต่ละบุคคลและมีความต้องการประเภทข่าวที่หลากหลายกันไป ทั้งนี้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนรู้สึกไม่พึงพอใจต่อการนำเสนอข่าวที่เป็น routine news คือการนำเสนอข่าวที่ซ้ำๆ กันทุกวัน ยกตัวอย่างเช่น นำเสนอข่าวพยากรณ์อากาศในช่วงเช้า พอช่วงสายก็นำเสนอข่าวเศรษฐกิจในเรื่องหุ้น เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการในการรับรู้ข่าวสารที่หลากหลายของผู้ใช้บริการข่าวสั้น นักข่าวอาจเน้นการให้บริการข่าวสั้นในรูปแบบของข่าวสั้นเฉพาะด้าน (specific news) มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่ต้องการรับรู้ข่าวสารเฉพาะบางประเภทข่าว เช่น การให้บริการข่าวสั้นเฉพาะประเภทข่าวบันเทิง ประเภทข่าวเศรษฐกิจ หรือประเภทข่าวการเมือง เป็นต้น ซึ่งการให้บริการข่าวสั้นเฉพาะด้าน จะให้บริการประเภทข่าวนั้นเพียงอย่างเดียว ตลอดทั้งเดือนในการซื้อข่าวจากสถานีข่าวแห่งนั้น

สำหรับต่อไปในอนาคตผู้ใช้บริการข่าวสารน่าจะมีการให้บริการข่าวสารในหลากหลายรูปแบบประเภทข่าวมากขึ้น และพยายามเจาะกลุ่มลูกค้าในหลายระดับ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างบริษัทรอยเตอร์ของประเทศอินเดีย ที่พยายามเจาะกลุ่มลูกค้าที่เป็นเกษตรกรอันเป็นประชากรกลุ่มหลักของอินเดีย โดยให้บริการด้านราคาพืชผล พยากรณ์อากาศ และเรื่องอื่นที่เจาะไปทางเกษตรกรรม ดังนั้นการให้บริการประเภทข่าวที่หลากหลาย ย่อมเป็นการเพิ่มทางเลือกใหม่ๆ อันนำไปสู่การตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของผู้ใช้บริการข่าวสั้นได้มากยิ่งขึ้น

² ชงชัย มหาไตรภพ, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532).

³ อรอำไพ รัตนพันธ์, “พฤติกรรมการเปิดรับข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับบริการรายงานข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว โฟนลิงก์ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540).

• รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มีลักษณะอย่างไร

1. วิธีการเขียนข่าวสั้น

ในประเด็นเรื่อง วิธีการเขียนข่าวสั้น ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่าสถานีข่าวสั้นของไทย นิยมการเขียนข่าวแบบ Who lead เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.26 เนื่องจากโครงสร้างการเขียนข่าวแบบ Who lead เน้นรูปแบบโครงสร้างการเขียนแบบ ประธาน + กริยา จึงเป็นโครงสร้างที่สามารถสร้างความกระชับแก่ผู้อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว” ของโรจนา ถัดทะพงษ์⁴ พบว่าโครงสร้างทางความหมายที่พบมากที่สุดในการรายงานข่าว คือ ประธาน + กริยา

อันดับสอง คือรูปแบบการเขียนข่าวแบบ What lead คิดเป็นร้อยละ 8.20 โดยเน้นคำกริยาขึ้นต้นประโยคเพื่อให้เกิดความสะดุดตาในการอ่าน ในการที่จะละประธานต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่าหากละประธานแล้วจะไม่สร้างความสับสนให้แก่ผู้อ่านข่าวสั้น และนิยมการเขียนข่าวแบบ Punch lead มาเป็นอันดับสาม เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเขียนข่าว การเขียนข่าวแบบ Punch lead ต้องพยายามหาคำขยายให้ตรงกับลีลาและน้ำหนักรของเรื่อง และต้องนำมาใช้อย่างระมัดระวัง เพราะเหตุว่าถ้าหากเลือกคำมาไม่เหมาะสมกับลีลาและบรรยากาศของเรื่องแล้ว อาจจะทำให้ไม่น่าอ่าน นอกจากนี้การใช้ Punch lead ซึ่งมักเป็นการใช้ลีลาและถ้อยคำในลักษณะเกินจริง การเขียนเช่นนี้อาจสร้างความเข้าใจผิดให้แก่ผู้อ่านข่าวได้ ส่วนการเขียนแบบ When lead ที่เน้นการเขียนเวลาไว้หน้าข้อความข่าว ไม่นิยมใช้ในการเขียนข่าวสั้นเนื่องจากผู้อ่านสามารถทราบเวลาได้จากเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่อยู่แล้ว ส่วนรูปแบบการเขียนข่าวแบบอื่นๆ พบเป็นจำนวนน้อย

ในขณะที่นักข่าวจากทุกค่ายต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าควรมีการเขียนข่าวที่สั้นกะทัดรัด และชัดเจน เน้นรูปแบบการเขียนข่าวที่ขึ้นต้นด้วยประธาน + กริยา ซึ่งอยู่ในรูปแบบการเขียนข่าวแบบ Who lead โดยการเขียนข่าวในรูปแบบนี้สามารถสร้างความชัดเจนแก่ผู้อ่านข่าวได้มากกว่ารูปแบบการเขียนข่าวประเภทอื่นๆ ไปในทิศทางเดียวกันกับผู้ใช้บริการข่าวสั้นที่พึงพอใจในรูปแบบการเขียนข่าวแบบ Who lead เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และเป็นความเคยชินที่พบเห็นรูปแบบการเขียนข่าวแบบนี้ได้จากสื่อมวลชนโดยทั่วไป

⁴ โรจนา ถัดทะพงษ์, “ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545).

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าวิธีการเขียนข่าวสั้นที่นักข่าวควรเลือกใช้มาเขียนข่าวสั้นมากที่สุด คือ การเขียนด้วย Who lead เนื่องจากรูปแบบการเขียนข่าวนี้สามารถตอบคำถามพื้นฐาน (5W1H) ในการรายงานข่าวได้ดีในระดับหนึ่ง คือ การตอบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน ภายใต้พื้นที่อันมีจำกัด

2. จำนวนประเด็นในการเขียนข่าว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้น พบว่าสถานีข่าวของไทยนิยมนำเสนอข่าวสั้นเพียงประเด็นเดียว คิดเป็นร้อยละ 87.38 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักข่าวที่นิยมเขียนข่าวสั้นเพียงประเด็นเดียว เพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสน อย่างไรก็ตามก็ตีความข่าวสั้นชิ้นนั้นมีหลายประเด็น หลายแง่มุมให้เขียน นักข่าวก็นิยมส่งเป็นข้อความที่สองต่อเนื่องจากข้อความแรก เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ตัวอักษร การเขียนข่าวสั้นเพียงประเด็นเดียวจะเพิ่มความชัดเจนให้กับข่าวสั้นมากกว่าการเขียนหลายประเด็น ถึงแม้ว่านักข่าวจะต้องเพิ่มจำนวนข้อความในการส่งข่าวก็ตาม

นอกจากนี้นักข่าวบางคนได้แสดงทัศนะว่าการนำเสนอข่าวสั้นไม่ควรเขียนเกินสองประเด็นและควรเขียนไปในทิศทางเดียวกัน ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า ข่าวสั้นที่นำเสนอสองประเด็นหรือมากกว่าในทิศทางเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 12.51

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้นที่เขียนสองประเด็นหรือมากกว่า ไม่ใช่ทิศทางเดียวกันมีจำนวนเพียง 4 ข่าวเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.11 เหตุที่ทางสถานีต้องเขียนเช่นนั้นเนื่องจาก ในข้อความหนึ่งถ้าสามารถใส่หลายหลายประเภทข่าวใน 1 ข้อความ ก็สามารถลดจำนวนการส่งข่าว และสามารถนำจำนวนข้อความที่เหลือไปส่งข่าวอื่นๆ เพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ตามแม้การเขียนข่าวสั้นรูปแบบนี้จะช่วยลดจำนวนการส่งข่าว แต่การเขียนข่าวที่นำเสนอประเด็นไปกันคนละเรื่องนั้นอาจสร้างความสับสน และอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดพลาด หรือเข้าใจไปคนละทางกับสิ่งที่นักข่าวต้องการนำเสนอ ทั้งนี้เนื่องจากผู้อ่านข่าวอาจจะนึกว่าเป็นเรื่องเดียวกัน จนเกิดการนำมาเชื่อมโยงและทำให้เข้าใจความหมายผิดพลาดได้

สำหรับตัวผู้ให้บริการข่าวสั้นมองว่านักข่าวควรคัดเลือกข่าวเพียงประเด็นที่มีความสำคัญไม่จำเป็นต้องส่งข่าวมาหลายรอบ หลายครั้ง เนื่องจากรู้สึกเสียเวลาในการเปิดอ่านข้อความ อย่างไรก็ตามก็ตี กลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการข่าวสั้นเห็นว่า หากเป็นข่าวที่มีความน่าสนใจ เกิดผลกระทบ หรือได้ประโยชน์กับผู้ให้บริการข่าวสั้นก็สามารถส่งข่าวมาได้โดยไม่มีข้อจำกัดของจำนวนในการส่งข่าว

ดังนั้น สรุปได้ว่าข่าวสั้นที่ดีควรเขียนเพียงประเด็นเดียว เพราะการใส่สองความคิดหรือมากกว่า ทั้งในทิศทางเดียวกัน หรือ ไม่ใช่ทิศทางเดียวกัน อาจสร้างความสับสนให้แก่ผู้อ่านข่าวสั้นได้ และนอกจากนี้การใส่หลายประเด็นภายใต้เนื้อที่อันมีจำกัดอาจสร้างความยุ่งยากในการเขียนข่าวแก่นักข่าวที่ต้องทำงานภายใต้สภาวะความกดดันของเวลา

3. ลักษณะของข่าวสั้น

ลักษณะของข่าวสั้นสามารถแบ่งรูปแบบการนำเสนอได้ 2 รูปแบบ รูปแบบแรกคือการรายงานข้อเท็จจริง รูปแบบที่สอง คือ การวินิจฉัยใส่ความรู้สึก ผลการวิเคราะห์รวมพบว่าสถานีข่าวของไทยนิยมการรายงานข้อเท็จจริงเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.30 ขณะที่การรายงานข่าวโดยวินิจฉัยใส่ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 2.70

เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานีข่าวช่อง 11 ไม่พบรูปแบบการรายงานข่าวโดยการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกเลย เนื่องจากสถานีข่าวช่อง 11 อยู่ภายใต้การดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ การนำเสนอข่าวสั้นจึงต้องมีความละเอียดอ่อน สอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักข่าวจากช่อง 11 ที่ได้แสดงทัศนะว่าการเขียนข่าวสั้นต้องมีความระมัดระวังในเรื่องของคำที่ใช้ในการเขียนข่าว

นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า สถานีข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. และสถานีข่าวผู้จัดการมีสัดส่วนการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกในอัตราส่วนที่สูงกว่าสถานีข่าวอื่นๆ โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวการเมืองพบว่าสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. และสถานีข่าวผู้จัดการ มีการระบุนึกคิดเห็นในเนื้อหาข่าวสั้นเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากทั้งสองสถานีข่าว มีพื้นฐานนโยบายในที่เน้นการนำเสนอข่าวการเมืองที่โดดเด่น ดังนั้นการดึงเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของตนมาใส่ในการรายงานข่าวสั้นจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อ่านข่าวคาดหวังก่อนที่จะตัดสินใจบริโภคข่าวของสถานีข่าวแห่งนั้น

ผลจากการสัมภาษณ์นักข่าวก็ไม่นิยมรายงานความคิดเห็น นิยมการใช้ภาษาอย่างเรียบง่าย ตรงไปตรงมา ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ในการเขียนข่าว และแนวนโยบายของทางสถานีข่าวบางแห่ง

สำหรับทัศนะของผู้อ่านข่าวสั้นมองว่าข่าวสั้นที่ดีไม่ควรใส่คำหือหาว ไม่จำเป็นต้องใส่คำที่แสดงความคิดเห็นลงไป เพราะผู้อ่านจะเป็นผู้พิจารณาเอง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางรายกลับมองว่าการใส่ความคิดเห็นในการรายงานข่าวก็เป็นการเพิ่มสีสันในการเขียนข่าว

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข่าวสั้นควรเน้นการรายงานข้อเท็จจริง (Facts) เนื่องจากพื้นที่ในการเขียนข่าวที่ไม่เอื้ออำนวย นักข่าวควรเน้นในการรายงานข้อเท็จจริงมากกว่าที่จะใส่เนื้อหาข่าว นอกจากนี้การรายงานข้อเท็จจริง ไม่เอาความคิดเห็นส่วนตัวของนักข่าวมาปะปน (Subjective) ถือได้ว่าเป็นการรายงานข่าวที่ดีตามหลักการทางสื่อสารมวลชนอีกด้วย

4. การระบุเวลา

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสั้นพบว่าข่าวสั้นที่ไม่ระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าว คิดเป็นร้อยละ 84.65 สาเหตุที่นักข่าวไม่นิยมระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าวมีเหตุผลสำคัญสองประการ ประการแรก คือ สามารถดูเวลาได้จากเครื่องโทรศัพท์ที่อยู่แล้ว และประการที่สอง คือ การเปลือง

พื้นที่ในการเขียนข่าว เนื่องจากพื้นที่ที่มีจำกัดอยู่แล้ว กลับต้องมาเสียจำนวนคำในการพิมพ์เวลาไว้หน้าข่าวอีก

นอกจากนี้ในทัศนะของนักข่าวบางคนยังมองว่าการระบุเวลายังคงต้องมาตีความอีกครั้งว่าเป็นเวลาที่ใช้ในการส่งข่าว หรือเป็นเวลาที่เกิดเหตุการณ์ ส่วนการระบุเวลาในข่าวนั้น นักข่าวมองว่าเป็นการแสดงความสามารถในการนำเสนอข่าวได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม นักข่าวก็ยังนิยมใส่เวลาในกรณีที่ข่าวชิ้นนั้นเป็น hot issue เช่น เกิดอุบัติเหตุ เกิดเหตุการณ์ระเบิดต่างๆ เพื่อเพิ่มความชัดเจนของเวลาในการเกิดเหตุการณ์

จากกลุ่มตัวอย่างมีเพียงสถานี ข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. เพียงแห่งเดียวที่นิยมระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์ไว้หน้าข้อความข่าว โดยสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. มีการระบุเวลาในการเกิดเหตุการณ์คิดเป็นร้อยละ 98.88 นักข่าวได้แสดงความคิดเห็นว่า ทางสถานีข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. ใส่เวลาไว้หน้าข่าวทุกชิ้น เพื่อเพิ่มความชัดเจนในการระบุเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เนื่องจากความล่าช้าในระบบการส่งข้อมูล

ในขณะที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างมีทัศนคติที่แตกต่างกันในสองรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมองว่าไม่จำเป็นต้องใส่เวลาไว้หน้าข้อความข่าว เนื่องจากสามารถดูเวลาได้จากเครื่องโทรศัพท์ที่อยู่แล้ว ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สองต้องการให้ระบุเวลาด้วยเนื่องจากจะได้ทราบเวลาที่แน่ชัดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางคนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าเวลาที่กำกับไว้หน้าข้อความข่าวบางครั้งอ่านแล้วไม่ทราบว่าเป็นเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือเวลาที่ส่งข่าว เพราะพิจารณาจากเนื้อหาข่าวแล้วก็รู้สึกว่าจะไม่ใช่เป็นการแสดงเวลาของการเกิดเหตุการณ์

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปกติข่าวโดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องระบุเวลาไว้หน้าข้อความข่าว หากเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบอย่างทันทีทันใด เช่น ข่าวพายุอากาศ ข่าวเตือนภัยพายุ เตือนภัยสึนามิ ก็จำเป็นต้องระบุ ด้วยว่าเป็นเวลาอะไร เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อ่านเกิดความสับสน

5. ภาษาในการเขียนข่าวสั้น

ส่วน ภาษาในการเขียนข่าวสั้น พบว่า โดยปกติของข่าวสั้น นักข่าวพยายามใช้คำที่สั้นที่สุดเพื่อใช้ในการเขียนข่าว ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย จากการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า สถานีข่าวของไทยนิยมใช้อักษรย่อในการเขียนข่าวสั้นคิดเป็นร้อยละ 57.71 เพื่อช่วยประหยัดเนื้อที่ ขณะที่ผู้ใช้บางส่วนพบปัญหาจากการใช้อักษรย่อ เนื่องจากผู้เขียนข่าวจะใช้อักษรย่อซึ่งยังไม่เป็นที่เข้าใจอย่างแพร่หลาย โดยผู้เขียนข่าวอาจจะกำหนดขึ้นมาใช้เองหรือเป็นอักษรย่อทางการที่ผู้อ่านยังไม่คุ้นเคย จึงไม่สามารถคาดเดาความหมายได้ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการอ่านและการทำความเข้าใจได้

ปัญหาเรื่องการคำย่อ ซึ่งพบมากในการรายงานข่าวสั้น นักข่าวใช้คำย่อที่ไม่รู้จักอย่างแพร่หลาย เป็นปัญหา Encoding และ Decoding ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนั้นการรายงานข่าวต่อไปในอนาคตนักข่าวต้องรู้จักเลือกใช้คำย่ออย่างระมัดระวัง และต้องมั่นใจว่าคำย่อที่ใช้นั้นเป็นที่เข้าใจตรงกันอย่างแพร่หลาย

ส่วนรูปแบบภาษาอื่นๆ ที่พบในการเขียนข่าวได้แก่ การใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย การใช้คำตัดสั้น และการใช้ภาษาพูด ตามลำดับ นอกจากนี้การใช้ภาษาต่างประเทศในการเขียนข่าวควรเลือกใช้ด้วยความระมัดระวัง หรือคำที่มีความหมายนัยประหวัดซ่อนอยู่ ซึ่งความหมายของคำนั้นๆ มีความหมายเกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่นหรือที่ซ่อนเร้นอยู่ในความหมายของคำ เนื่องจากเป็นคำที่มีความหมายแปลกไปจากเดิม การเข้าใจความหมายได้ตรงกันนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความรู้ ทักษะคติของผู้ใช้ที่มีต่อคำนั้นๆ ซึ่งไม่จำเป็นว่าทุกคนจะตีความหมายของคำนั้นๆ ตรงกัน ดังนั้นเป็นสิ่งที่ผู้เขียนข่าวต้องพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะเขียนข่าวสั้น

ยกตัวอย่าง การใช้ภาษาอังกฤษที่มีความหมายนัยประหวัดซ่อนอยู่

11.38น.แพทย์เผยกาแฟเสียวสาวเป็นไปไ้ยากย่นคนกินต้องwantก่อนถึงชู่ซ่าได้

(INN,25 มีนาคม 2551,เวลา 11:39:20)

ดังนั้นสรุปได้ว่าผู้เขียนข่าวต้องมีความระมัดระวังในการใช้ภาษาให้มากขึ้น โดยอย่าละเลยว่าผู้อ่านเป็นจำนวนมากอาจมีพื้นฐานทางภาษาที่ต่างกันไป การใช้ภาษาอย่างเรียบง่าย กะทัดรัด ชัดเจน และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน ย่อมทำให้ผู้อ่านข่าวสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาข่าวสั้นได้อย่างรวดเร็วและตรงกับวัตถุประสงค์ที่นักข่าวต้องการสื่อสาร

6. การใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น

สำหรับการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ด้านการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นพบว่าสถานีข่าวไทยมีการใช้ชื่อจริงเรียกบุคคลในข่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.40 อันดับสอง ใช้ตำแหน่ง-ยศ หรือ สถานภาพทางสังคม อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 33.20 อันดับสาม ใช้ตำแหน่ง-ยศ และชื่อจริงหรือชื่อเล่น คิดเป็นร้อยละ 5.64 จากข้อสังเกตของผู้วิจัยพบว่าหากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ข้าราชการ นักการเมือง หรือเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดี นักข่าวนิยมใช้คำเรียกบุคคลในข่าวด้วยชื่อจริง และตำแหน่ง-ยศ และชื่อจริง หรือบางครั้งอาจมีการตั้งสมญานามในการเขียนข่าว อย่างไรก็ตามหากเป็นบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียงนักข่าวนิยมใช้ตำแหน่ง-ยศ หรือ สถานภาพทางสังคม อาชีพ หรือการตั้งสมญานามทางภูมิศาสตร์ การตั้งตามวัยวุฒิ และการตั้งตามเชื้อชาติ เป็นต้น เพื่อช่วยในการเขียนข่าว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะของข่าวสั้น ซึ่งเป็นกรณีเฉพาะของการรายงานข่าวการเมือง เช่น สถานีข่าวรอยเตอร์ที่เน้นการรายงานข้อเท็จจริง มากกว่าการวินิจฉัยใส่ความรู้สึก ก็จะนิยมใช้ชื่อจริงในการเขียนข่าวมากกว่าการใช้ชื่อเล่น หรือสมญานาม โดยเฉพาะในการเรียกบุคคลทางการเมือง หรือสถานีข่าวผู้จัดการซึ่งมีส่วนของการรายงานข่าวแบบการวินิจฉัยใส่ความรู้สึกมากกว่าการรายงานข้อเท็จจริง ก็จะนิยมเรียกบุคคลทางการเมืองด้วยชื่อเล่น สมญานาม เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นกลวิธีหนึ่งในการใส่อารมณ์ในแง่ลบกับบุคคลที่ทางสถานีข่าวไม่พอใจ

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการข่าวสั้นต่างมีความเห็นว่าควรให้ความสำคัญในการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้น จะมีวิธีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นในรูปแบบใดก็ได้ แต่ต้องมีความชัดเจนในการสื่อความหมายออกมา ทั้งนี้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่มองว่าควรจะระบุชื่อจริง หรือชื่อเล่น พร้อมทั้งบอกตำแหน่ง สถานภาพทางสังคม

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการใช้คำเรียกบุคคลในข่าวสั้นต้องเลือกใช้ชื่อที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย หากเป็นบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียงอาจใช้กลวิธีในการเขียน โดยการตั้งสมญานามตามการกระทำ การตั้งตามวัยวุฒิ และการตั้งตามเชื้อชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ควรคำนึงถึงพื้นที่ในการเขียนข่าว และน้ำหนักของอารมณ์ที่ต้องการให้ปรากฏในการรายงานข่าวสั้นเป็นสำคัญ

7. เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น

สุดท้ายในประเด็นเรื่อง เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น พบว่า การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรูปแบบแรก ผู้วิจัยพบว่าสถานีข่าวของไทยนิยมใช้เครื่องหมาย ยัติภาค (-) ในการแยกวลี, อนุประโยค หรือประโยคมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องหมาย ทับ (/) และเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามลำดับ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรูปแบบที่สอง คือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแสดงอารมณ์ในการเขียนข่าวนั้น สถานีข่าวของไทยนิยมใช้เครื่องหมาย อัญประกาศคู่ (“ ”) ในการเน้นข้อความที่เป็นบุคคล คำพูด หรือสถานที่ อัสเจรีย์ (!) และ อัญประกาศเดี่ยว (‘ ’) การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรูปแบบที่สาม การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแทนความหมายของคำ เครื่องหมายที่พบ คือ ยัติกัณฑ์ (-) ทวิภาค (:) และ ต่อ (:)

ในขณะที่นักข่าวมีการใช้เครื่องหมายตามความต้องการของตัวนักข่าวเอง ไม่ได้มีแบบแผนอันใดที่แน่นอน ส่วนผู้ใช้บริการข่าวสั้นส่วนใหญ่รู้สึกพอใจในการใช้เครื่องหมายเพื่อช่วยในการเขียนข่าวของนักข่าว โดยเฉพาะการใช้พวกเครื่องหมายยัติกัณฑ์ในการกันแต่ละประเด็นให้เห็นชัดเจนขึ้น ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางรายมองว่าการใช้เครื่องหมายอัสเจรีย์ก็สามารถช่วยสร้างอารมณ์ความรู้สึกร่วมในการอ่านข่าวได้เช่นกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางรายกลับมองว่าการใส่

เครื่องหมายอัศเจรีย์กับการไม่ใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์ ไม่ทำให้ความรู้ในการอ่านข่าวแตกต่างกัน เพราะผู้ใช้บริการข่าวสั้นจะเน้นในการดูเนื้อหาของข่าวมากกว่า

จากการสังเกตการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้น ผู้วิจัยพบว่าบางครั้งการใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายต่างๆ ก็มีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เท่าใดนัก ยกตัวอย่างเช่น การใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์!!! สามตัวเรียงกันเพื่อแสดงว่าข่าวชิ้นนี้น่าตกใจมาก เนื่องจากข่าวสั้นสามารถนำเสนอได้เพียงตัวอักษรเท่านั้น การใช้เครื่องหมายเพื่อสร้างอารมณ์ หรือการเน้นจุดสนใจในการเขียนข่าวจึงเป็นสิ่งที่นักข่าวนิยมนำมาใช้ในการเขียนข่าวสั้น นอกจากนี้ยังมีการใช้เครื่องหมายทางคณิตศาสตร์ เช่น เครื่องหมายบวก มาช่วยในการเขียนข่าวสั้น เป็นต้น

มือเป็ดทีวี+แท็กซี+สามล้อ บุคนสพ.ผู้จัดการ-เอเอสทีวี กลางดึกที่ผ่านมา

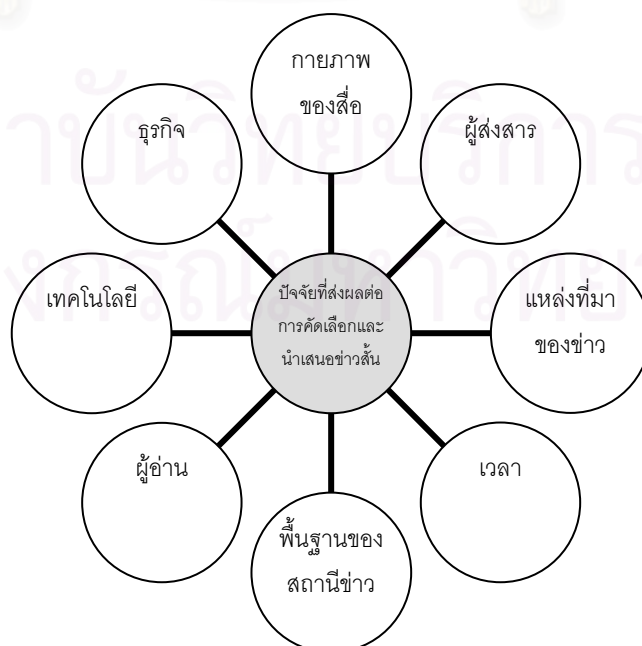
(Daily News, 1 มิถุนายน 2550, เวลา07:50:16)

ดังนั้นการใช้เครื่องหมายในการเขียนข่าวสั้นควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของข้อความที่ต้องการสื่อออกมา โดยไต่ตรองถึงความจำเป็นและความเหมาะสม ซึ่งไม่ทำให้เสียเนื้อที่ในการเขียนข่าว

- ปัจจัยอะไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของสถานีข่าว

จากการสัมภาษณ์นักข่าวผู้รับผิดชอบโดยตรงด้านการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นของสถานีข่าวของไทย พบว่ามี 8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงาน ดังแผนภาพด้านล่าง

แผนภาพแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น

1. ปัจจัยทางกายภาพของสื่อ

สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ปัจจัยย่อยที่สำคัญ คือ ปัจจัยด้านพื้นที่ในการนำเสนอข่าวซึ่งสามารถนำเสนอข่าวได้เพียง 70 ตัวอักษร และปัจจัยด้านจำนวนส่งข่าว ซึ่งสามารถส่งข่าวสั้นได้เพียงวันละ 8-10 ข่าว อย่างไรก็ตามเนื่องจากในรอบวันมีข่าวเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จำนวนส่งข่าวที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวของนักข่าวว่าจะนำเสนอข่าวเรื่องใดสู่ผู้อ่าน

2. ปัจจัยของตัวผู้ส่งสาร

ปัจจัยของตัวผู้ส่งสารนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเฉพาะในด้าน พื้นความรู้ประสบการณ์ในการทำงานจะสามารถช่วยนักข่าวให้ทำงานได้อย่างรวดเร็ว ภายใต้อาการความกดดันทางเวลา รวมถึงทักษะทางภาษา และความสนใจส่วนตัวของนักข่าวที่จะคัดเลือกข่าวเรื่องใด แสดงถึงการบ่มเพาะประสบการณ์อันยาวนานของผู้ทำหน้าที่เขียนข่าวสั้น ตลอดจนจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อนักข่าว ก็ไม่ควรเป็นเรื่องที่ละเลย หรือมองข้ามในการทำงานในแวดวงของข่าวสั้น โดยเฉพาะเมื่อเกิดกรณีเขียนข่าวผิดพลาด นักข่าวโดยส่วนใหญ่จะรีบแก้ไขข่าวอย่างรวดเร็ว เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบในการทำงาน

3. ปัจจัยจากแหล่งที่มาของข่าว

นักข่าวใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายกันไป เพื่อให้ได้ข้อมูลมาในการเขียนข่าว ถ้าหากเลือกใช้แหล่งข่าวที่นำเสนอผิดพลาดมาเป็นข้อมูลในการเขียนข่าวก็จะส่งผลให้นำเสนอข่าวผิดพลาดตามไปด้วย หรือในบางครั้งนักข่าวหยิบเฉพาะหัวข้อข่าวไปใช้ในการเขียนข่าวสั้น แต่ยังไม่ได้อ่านเนื้อหารายละเอียดส่งผลให้ในบางประเด็น นักข่าวได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้นเวลาเขียนข่าวอาจจะทำให้ประเด็นในการเขียนข่าวคลาดเคลื่อนไป ไม่ตรงประเด็น

4. ปัจจัยทางด้านเวลา

ปัจจัยทางด้านเวลาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผู้ที่ทำงานข่าวสั้นมากที่สุดอีกปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการทำงานจะต้องมีการแข่งขันในแง่ของความสดใหม่ของเหตุการณ์ข่าวทั้งนี้การเขียนข่าวภายใต้เวลาที่เร่งรีบ อาจส่งผลให้นักข่าวขาดความพิถีพิถันในการใช้ภาษาและการตรวจสอบแหล่งข้อมูลในการเขียนได้ ปัญหาของเวลาที่ส่งข่าวให้ผู้อ่าน ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ส่งข่าวต้องคิดทบทวนอย่างรอบคอบก่อนที่จะทำการส่งข่าวแต่ละชิ้น ว่าช่วงเวลาใดที่เหมาะสมในการส่งข่าว ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่านักข่าวนิยมจะส่งข่าวในช่วงเวลากลางวันเพื่อที่จะได้ไม่รบกวนเวลาพักผ่อนของผู้ใช้บริการในช่วงเวลากลางคืน อย่างไรก็ตามหากเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญจริงๆ ก็อาจจะส่งในช่วงเวลากลางคืน ขึ้นกับสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น

5. ปัจจัยพื้นฐานของสถานีข่าว

นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้น แนวทางของทางสถานี เป็นปัจจัยที่กำหนดการนำเสนอข่าวสั้น ยกตัวอย่างเช่นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งเสนอข่าวทางด้านการเมือง ก็จะเน้นการนำเสนอข่าวการเมืองเป็นหลัก เป็นต้น

6. ปัจจัยจากกลุ่มผู้อ่าน

เป็นปัจจัยสำคัญประมาณหนึ่งที่ส่งผลในการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย นักข่าวต่างตระหนักดีว่าผู้อ่านข่าวมีหลายระดับ ทั้งด้านความรู้ อายุและรายได้ รวมทั้งความแตกต่างด้านพื้นที่ วิธีที่จะเข้าถึงผู้อ่านจำนวนมากเหล่านี้คือ การทำให้ข่าวสั้นอ่านง่าย คือการใช้ถ้อยคำที่สั้นกระชับ และมีน้ำหนัก นอกจากนี้การกำหนดเนื้อหาต่างๆ ก็มักจะต้องดูความสนใจของผู้อ่านเป็นสำคัญ รวมทั้งพื้นที่ในการส่งข่าวด้วย

7. ปัจจัยทางเทคโนโลยี

การส่งข่าวสั้นก็ยังคงมีปัญหาสำคัญอันเกิดจากเทคโนโลยีในการส่งข่าว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ (control) และเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุม (uncontrollable) ดังนี้ ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่สามารถควบคุมได้ (control) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานการ คือ ความสะดวกในการส่งข่าวสั้น นักข่าวสามารถที่จะส่งข่าวที่ไหนก็ได้ หากสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องไปทำงานที่สำนักงาน เมื่อนักข่าวมีความคล่องตัวในการทำงาน ก็จะส่งผลดีต่อผู้อ่านที่สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่อยู่เหนือการควบคุม (uncontrollable) ซึ่งลดประสิทธิภาพในการทำงาน ปัจจัยในข้อนี้เกิดจากความล่าช้าในการส่งข้อมูล มีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาความล่าช้าของระบบในการส่งข้อมูล ซึ่งปัญหาทางเทคโนโลยีในการส่งข่าวจะขึ้นอยู่กับระบบเครือข่ายว่ามีผู้ใช้งานมากหรือไม่ (network) รุ่นของโทรศัพท์เคลื่อนที่ (phone model) และ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (wireless carrier)

8. ปัจจัยทางธุรกิจ

ปัจจัยทางธุรกิจในการดำเนินธุรกิจด้านการให้บริการข่าวสั้นนั้นประกอบด้วยกัน 3P อันดับแรก คือ People ทางสถานีข่าวต้องมีการจ้างบุคลากรเพิ่ม เพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างทั่วถึง

อันดับสอง คือ Price ปัจจุบันสถานีข่าวสั้นของไทยมีการให้บริการข่าวสั้นในราคา 29 บาท ต่อเดือน 39 บาทต่อเดือน และ 49 บาทต่อเดือน ซึ่งสถานีข่าวที่ให้บริการที่ราคา 29 บาทต่อเดือนจะมองว่าเป็นราคาที่ถูกลงมาก ในขณะที่สถานีข่าวที่ให้บริการในราคาที่สูงกว่ามองว่า ราคาก็อาจจะเป็นการกำหนดคุณภาพของข่าวด้วยเช่นกัน

อันดับสาม คือ Promotion การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เพื่อกระตุ้นยอดผู้ใช้บริการข่าวสั้นก็เป็นสิ่งที่ทางสถานีข่าวให้ความสำคัญ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการขายก็มีหลากหลาย เช่น การจูงใจผู้ใช้บริการด้วยการแจกทอง การแจกโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือ การแจกแพ็คเกจทองเที่ยวต่างประเทศ เป็นต้น

- **ผู้อ่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่**

เหตุผลและแรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสั้น

1. บริการเชิงรุกจากผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่

ผู้ใช้แต่ละท่านต่างมีเหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้นที่แตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่พบว่า เหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้น เนื่องจากเป็นบริการเชิงรุกที่ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งข้อความเชิญชวนผ่านทางระบบ SMS ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ จากนั้นตัวเองก็เพียงแคกดตอบตกลงก็สามารถที่จะรับข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ทันที ซึ่งเป็นความสะดวกสบายในการเปิดรับข่าวสาร ตรงกับกลยุทธ์ในการแสวงหาข่าวสาร Information Seeking ของ Schramm⁵ ได้กล่าวสรุปเป็นหลักไว้ว่า ผู้ใช้สื่อจะใช้วิธีการที่ต้องใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Effort Required) แต่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับมากที่สุด คือผู้ใช้บริการข่าวสั้นไม่ต้องไปแสวงหาข่าวสารที่ไหน แต่เป็นบริการเชิงรุกจากสถานีข่าวที่ส่งมาเชิญชวนโดยตรง

2. ติดตามต่อจากสื่อหลัก

จากการวิจัยพบว่าผู้ใช้บางท่านเป็นสมาชิกหรือติดตามข่าวสารจากช่องทางสื่อหลักอยู่แล้วและเกิดความสนใจที่จะรับรู้ข่าวสารทางช่องทาง SMS มากขึ้น เมื่อได้เห็นโฆษณาตามหน้าเว็บไซต์ หรือตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งในกลุ่มนี้พบว่าเป็นกลุ่มที่สนใจในการเปิดรับข่าวค่อนข้างสูง เนื่องจากความสนใจส่วนตัว เกี่ยวกับข่าวสาร ความชอบจากในสื่อหลักจึงเป็นผลให้ผู้อ่านบางท่านสนใจที่จะมาติดตามต่อผ่านทางข่าวสั้นซึ่งนำเสนอผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อความรวดเร็วยิ่งขึ้นในการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งการติดตามต่อจากสื่อหลักนี้ตรงกับแนวคิด Expectancy-Value Theory⁶ โดยพบว่า แรงจูงใจในการเลือกใช้สื่อสั้นเกิดมาจากการคาดการณ์เอาไว้ล่วงหน้าก่อนแล้วว่า เมื่อตนเองพอใจในการใช้สื่อหลัก เมื่อหันมารับข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมาจากสถานีข่าวเดียวกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อเหมือนกัน (Media Gratifications)

⁵ กาญจนา แก้วเทพ, *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (กรุงเทพมหานคร:Higher Press, 2547).

⁶ เรื่องเดียวกัน.

3. จากการแนะนำของผู้ที่เคยใช้บริการ

นอกจากนี้เหตุผลในการเปิดรับข่าวสั้นของผู้ใช้บางคนมาจากคำแนะนำ หรือคำชักชวนของเพื่อน ญาติ หรือบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย

4. สภาพภูมิศาสตร์

หากผู้ใช้บริการอยู่ในเขตพื้นที่อื่นไม่สะดวกในการรับสื่อประเภทอื่นๆ การรับข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ก็ช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถรับข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและสะดวกขึ้น เป็นการเปิดทางเลือกหนึ่งในการสื่อสาร

5. ประเภทของอาชีพ

การประกอบอาชีพก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการใช้บริการข่าวสั้น เพราะบางอาชีพต้องใช้ข้อมูลข่าวสารในการทำงานเหมือนเช่น แสงเดือน ทองเมืองสัก ซึ่งมีอาชีพจัดรายการวิทยุ การได้รับข่าวสั้นสามารถทำให้ทำงานได้สะดวกขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสั้น ซึ่งเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติในการรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว มีส่วนช่วยเกื้อหนุนให้ผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางอาชีพสามารถรักษาสถานภาพทางสังคม (social status) ของตนเองไว้ได้ อย่างเช่นผู้ที่ทำหน้าที่ในแวดวงสื่อสารมวลชนจำเป็นต้องรู้ข่าวสารก่อนและมากกว่าคนอื่น

6. เวลาอันจำกัด ซึ่งนำไปสู่ความสะดวกในการเปิดรับข่าวสาร

ในวิถีชีวิต (Lifestyle) ที่เร่งรีบการรับข่าวสารผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเรื่องง่ายและสร้างความสะดวกสบายแก่ผู้รับข่าวสาร จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นใช้ในการตัดสินใจ

พฤติกรรมในการใช้สื่อ

จากการวิจัยพบว่าผู้อ่านข่าวสั้นส่วนใหญ่ใช้เป็นผู้กรอง เนื่องจากด้วยข้อจำกัดของเนื้อหาข่าวในบางครั้งไม่สามารถเต็มเต็มความอยากรู้ในข่าวนั้นแก่ผู้อ่านได้ ดังนั้นผู้อ่านจึงนิยมใช้เป็นผู้กรอง แต่ผู้ที่ใช้เป็นผู้หลักในการรับรู้ข่าวนั้น ก็ในรอบสัปดาห์จะรับรู้เฉพาะข่าวสั้น นั้นมีเพียงจำนวนน้อยมาก เหตุผลสำคัญที่ต้องเปิดรับเป็นผู้หลัก เนื่องจากไม่สามารถมีเวลาในการติดตามสื่ออื่นๆ และอาจเป็นด้วยสภาพอาชีพ หรือสภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตามพบว่าผู้อ่านที่ติดตามเป็นผู้หลักนั้น ถ้ามีโอกาสอื่นที่ดีว่าในการติดตามสื่อ ก็ชอบและนิยมที่จะรับข่าวผ่านทางช่องทางการสื่อสารรูปแบบอื่นๆมากกว่า

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่รับเป็นผู้กรอง ก็นิยมไปติดตามข่าวจากสื่ออื่นๆ เพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต ขึ้นอยู่กับความสะดวกในการใช้สื่ออื่นๆ ของแต่

ละบุคคล ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าการเปิดให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งผลให้ผู้ใช้บริการต้องการรับข่าวสารจากทางสื่ออื่นๆ เพิ่มขึ้น

พฤติกรรมเมื่อมีข้อความข่าวส่งสู่เครื่องโทรศัพท์

โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมเปิดข้อความทันที เมื่อมีเสียงเรียกเข้าของข้อความ อย่างไรก็ตามหากมีข้อจำกัดด้านเวลาในการเปิดดูข้อความ เช่น กำลังทำงานอยู่ หรือติดประชุม เป็นต้น ผู้ใช้บริการก็จะค่อยเปิดอ่านเมื่อมีเวลาว่างจากการทำงาน

ทั้งนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าผู้อ่านข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่เมื่ออ่านข่าวสั้นเสร็จก็จะลบข่าวทิ้งทันที เนื่องจากกังวลว่าข้อความใน Inbox ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนจะเต็ม ทั้งนี้หากเป็นเรื่องที่น่าสนใจก็จะเก็บไว้ก่อน ไม่ลบทิ้ง เพื่อจะได้นำไปเล่าให้คนอื่นได้รับทราบแล้วจึงค่อยลบทิ้ง

ความพึงพอใจต่อการให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

1. เพิ่มสมรรถนะในการควบคุมเหตุการณ์

ในเชิงว่าเมื่อได้รับข่าวสารอย่างรวดเร็วก็สามารถ นำข้อมูล ไปใช้ในการป้องกันเหตุ ป้องกันภัยของตัวเองหรือบุคคลใกล้ชิด โดยเฉพาะในประเภทข่าวที่สามารถส่งผลกระทบหรือเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการข่าวสั้น ซึ่งจะเป็นในลักษณะของ Social Conformity เป็นการเปิดรับข่าวสารเพื่อนำไปใช้ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงทางสังคม เช่น ทราบข่าวว่าตำรวจจะเริ่มจับผู้ที่โทรศัพท์ขณะขับรถ เมื่อทราบข่าวก็จะปฏิบัติตาม

2. นำไปเล่าเพื่อเป็นการเพิ่มสัมพันธภาพกับคนรอบข้าง

ข่าวสารสามารถที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับบุคคลรอบข้าง สามารถใช้เป็นหัวข้อในการสนทนากับบุคคลอื่นได้ซึ่งเป็นในลักษณะของ Social Ability เช่น การนำเนื้อหาข่าวสั้นไปพูดคุยในหมู่เพื่อนฝูง เพื่อความเพลิดเพลิน

3. คุณภาพของข่าว

ผู้อ่านข่าวสั้นส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณภาพของข่าวสั้น โดยเฉพาะการรายงานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางรายมองว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล สามารถสะท้อนได้จากการใช้ภาษาในการเขียนข่าวสั้น นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมของผู้วิจัย ในกรณีที่นักข่าวส่งข่าวผิดพลาด แล้วส่งข่าวสั้นใหม่มาแก้ไขข่าวสั้นแรกผู้ใช้บริการข่าวสั้นจะมีความรู้สึกอย่างไร ผู้รับสารส่วนใหญ่ต่างมีทัศนคติคล้ายคลึงกันว่า การรายงานข่าวผิดพลาดของนักข่าวเป็นเรื่องที่สามารถให้อภัยกันได้ เนื่องจากเข้าใจว่านักข่าวต้องทำงานภายใต้สภาวะความกดดันของเวลา อย่างไรก็ตามหากผิดพลาดบ่อยครั้ง หรือผิดพลาดในข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน

ผู้ใช้บริการข่าวสั้นส่วนใหญ่ก็มองว่าเป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือของการรายงานข่าวสั้นได้เช่นกัน

4. เปิดรับข่าวได้สะดวกอยู่ที่ไหนก็สามารถเปิดรับข่าวได้

โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นสื่อที่ติดตัวผู้รับสารอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถเปิดรับข่าวสารได้ง่าย ปราศจากข้อจำกัดในด้านสถานที่และเวลา จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการข่าวสั้น

5. ราคาค่าบริการ

ผู้อ่านข่าวสั้นโดยส่วนใหญ่พึงพอใจกับราคาของค่าบริการข่าวสั้น เพราะสถานีข่าวโดยมากจะกำหนดอัตราค่าบริการข่าวสั้นอยู่ที่ราคา 29 บาทต่อเดือน มีเพียงไม่กี่สถานีข่าวที่กำหนดอัตราค่าบริการข่าวสั้นอยู่ที่ 49, 40 และ 30 บาทต่อเดือน โดยผู้อ่านพึงพอใจในราคาค่าบริการที่ 29 บาทต่อเดือน มากที่สุด อย่างไรก็ตามหากต้องเสียค่าบริการที่ประมาณ 49 บาทต่อเดือนนั้น กลุ่มผู้อ่านมองว่าเป็นราคาที่ค่อนข้างสูง แต่ผู้อ่านบางคนก็เลือกที่จะใช้บริการข่าวสั้นต่อไป ด้วยความเชื่อมั่นในคุณภาพของข่าวสั้นที่จะได้รับ

ความไม่พึงพอใจต่อการใช้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

1. ปัญหาทางเทคโนโลยี

เนื่องจากทุกครั้งเมื่อข้อความข่าวถูกส่งมา ก็จะมีเสียงดังตลอดเวลา ทำให้ผู้ใช้บางคนเกิดความรำคาญที่ต้องเปิดข้อความเพื่อดูทุกครั้ง ซึ่งปัญหานี้อาจเกี่ยวข้องกับโทรศัพท์เคลื่อนที่บางรุ่น ที่เป็นรุ่นที่ต้องเปิดข้อความดูทุกครั้งเมื่อมีข้อความเข้ามา รวมทั้งอาจเป็นพฤติกรรมที่ผู้ใช้บางคนที่ต้องเปิดข้อความดูทุกครั้ง เมื่อมีเสียงข้อความเข้ามา ดังนั้นเมื่อเปิดมา แล้วพบข้อความข่าวที่ไม่น่าสนใจ จึงเกิดความเบื่อหน่ายและรำคาญในบางครั้ง นอกจากนี้การที่หน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่มีขนาดเล็ก อาจทำให้ไม่สามารถแสดงผลได้อย่างครบถ้วน คำหนึ่งคำอาจจะมีการตัดลงไปอีกบรรทัดหนึ่ง ทำให้ผู้ใช้ อาจเกิดความสับสนในการอ่านได้ในบางครั้ง

ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งของเทคโนโลยีของโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือ ปัญหาของภาคเข้าของข้อความโทรศัพท์เคลื่อนที่(Inbox) มีข้อจำกัดของจำนวนข้อความ ดังนั้นหากเกิดกรณีที่ผู้ใช้บริการข่าวสั้นไม่ได้ลบข้อความใน Inbox ทิ้ง เมื่อมีข้อความข่าวส่งเข้ามา ผู้ใช้บริการข่าวสั้นก็อาจจะไม่ได้รับข้อความข่าวสั้นที่ทางสถานีข่าวส่งมาให้

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวสั้น

ในประเด็นเรื่องรูปแบบการนำเสนอข่าวสั้นพบว่าผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนรู้สึกไม่พึงพอใจกับประเภทข่าวที่นำเสนอในลักษณะที่เป็นแบบแผน เช่น ในช่วงเช้านำเสนอข่าวจราจร หรือ

พอช่วงสายก็นำเสนอข่าวในเรื่องหุ้น เป็นต้น เนื่องจากผู้ใช้บริการบางส่วนมองว่า สำนักข่าวน่าจะให้บริการข่าวที่เป็นประเด็นร้อน ไม่ใช่ข่าวที่มีการนำเสนอเหมือนกันในทุกวัน นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางส่วนมองว่าข่าวสั้นแม้จะมีค่าบริการที่ถูกมาก แต่ถ้านำเสนอประเภทข่าวที่ไม่น่าสนใจก็ย่อมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ และมีแนวโน้มที่จะยกเลิกใช้บริการได้ ทั้งนี้ผู้ใช้บริการบางรายรู้สึกไม่พอใจจำนวนข่าวที่ส่งมามากเกินไปในแต่ละวัน

3.ระบบการบริการลูกค้า

ระบบบริการลูกค้าก็เป็นส่วนสำคัญในการให้บริการข่าวสั้น หากทางสถานีข่าวหรือผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีระบบบริการลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ใช้บริการเกิดปัญหาแล้วไม่ได้รับการแก้ไข จัดการ ผู้ใช้บริการข่าวสั้นย่อมเกิดความเบื่อหน่ายได้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรายงานข่าวสั้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปข้อเสนอแนะในการรายงานข่าวในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

• ข้อเสนอแนะสำหรับการรายงานข่าวสั้นสำหรับนักสื่อสารมวลชน

1. ผู้รับสารบางรายต้องการให้ข่าวสั้นเป็นเครื่องมือเตือนภัย เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนั้นนักข่าวควรใช้จุดเด่นของสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและระยะทาง เมื่อมีข่าวสำคัญที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้อ่านข่าวสั้นจำเป็นต้องได้รับการเตือนภัยล่วงหน้า เช่น ข่าวสึนามิ ข่าวเตือนภัยพายุ เป็นต้น นักข่าวก็ไม่ควรละเลยในการนำเสนอข่าว
2. นักข่าวต้องระมัดระวังในการใช้ตัวย่ออย่างรอบคอบ และไม่ใช่ตัวย่อที่ไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยคำนึงถึงว่าผู้ใช้แต่ละคนมีพื้นฐานทางภาษาไม่เท่าเทียมกัน
3. นักข่าวพึงตระหนักว่า การตอบคำถาม 5W's +1H นั้นเป็นพื้นฐานหลักในการรายงานข่าว เพราะโดยปกติผู้อ่านต้องการทราบว่าทั้งหมดว่าเรื่องเกิดอะไรขึ้น มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เกิดขึ้นเมื่อไร เพราะเหตุใด และเกิดขึ้นอย่างไร แต่ในการนำเสนอข่าวสั้นให้ครบถ้วนทั้งหมดเป็นเรื่องยาก ดังนั้นการรู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน ก็น่าจะเพียงพอในการรายงานข่าวสั้น
4. หากผู้ใช้บริการข่าวสั้นบางท่านมีกำลังทรัพย์ที่จะสามารถจ่ายเงินได้มากกว่า 29 บาท เพื่อเพิ่มจำนวนในการส่งข่าวให้มากกว่าวันละ 8-10 ข่าวก็เป็นเรื่องที่นักข่าวควรนำมาพิจารณาเพิ่มเติม นอกจากนี้ควรหาจำนวนที่เหมาะสมในการส่งข่าว โดยการวิจัยเชิงสำรวจในครั้งต่อไป (Survey Research)

5. ปัญหาทางเทคโนโลยียังคงส่งผลกระทบต่อกระบวนการรายงานข่าวสั้น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการชี้ให้เห็นว่า หากระบบหักเงินไม่ถูกต้อง ผู้รับสารย่อมเสื่อมศรัทธาต่อองค์กรข่าวได้ในที่สุด ดังนั้นการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีทางการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพย่อมเป็นสิ่งที่สำคัญ
6. ในขณะที่เดียวกันผู้ปฏิบัติงานในวงการสื่อสารมวลชนด้านข่าวสั้นควรตระหนักถึงความสำคัญของการคัดเลือกข่าวให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคข่าวสารเพื่อเป็นการตอบสนองภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ในทัศนะของผู้วิจัยได้สรุปสูตรในการนำเสนอข่าวสั้น (General news) ออกเป็นสองส่วน ดังมีรายละเอียดดังนี้
 - ทางสถานีข่าวควรนำเสนอประเภทข่าวที่เป็นเอกลักษณ์ของทางสถานีข่าว 50 % ของการนำเสนอข่าวทั้งหมด เพื่อคงความเป็นจุดแข็งของทางสถานีข่าวไว้
 - และนำเสนอข่าว hot ประเด็นร้อนในสังคม อีก 50 % โดยเน้นการนำเสนอข่าวที่ผสมผสานระหว่างการส่งผลกระทบ ความสำคัญหรือ ความเด่น รวมทั้งความใกล้ชิดกับผู้รับสาร และเป็นข่าวที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนบุคคล
7. นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอข่าวสั้นมีความผิดพลาดบ่อยมาก เหตุผลหนึ่งเนื่องมาจากภาวะความกดดันทางด้านเวลา โดยกระบวนการทำงานนักข่าวมักเป็นผู้ตัดสินใจส่งข่าวเพียงคนเดียว ดังนั้น ในอนาคตนักข่าวน่าจะมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ก่อนที่จะส่งข่าวทุกชิ้นควรจะมีหัวหน้าหรือแต่งตั้งบรรณาธิการข่าวสั้นเพื่อตรวจสอบข่าวทุกชิ้นก่อนที่จะส่งข่าวออกไป เพราะการส่งข่าวผิดพลาดบ่อยครั้งอาจลดทอนความน่าเชื่อถือของทางสถานีข่าวได้
8. จุดเด่นของข่าวสั้นคือการนำเสนอข่าวได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่สื่อพื้นฐานของบางสถานีข่าวสั้นไม่สามารถทำได้ เช่น สถานีข่าวสั้นที่มีพื้นฐานจากสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนั้นในการนำเสนอข่าวควรจะต้องมีการประสานงานกัน เช่น ผู้ใช้บริการรู้ข่าวจาก SMS แล้วในเรื่องนี้ พอรุ่งขึ้นจะติดตามจากสื่อหนังสือพิมพ์ ก็ควรจะเป็นเรื่องราวที่ลือกันไป คือ ต้องทำงานในลักษณะของทีมที่ประสานงานกัน (Team Overlap) มากกว่าที่จะเป็นทีมเอกเทศที่ทำงานเพียงโต๊ะข่าวเดียว (Team silo)

• ข้อเสนอแนะสำหรับการรายงานข่าวสั้นสำหรับนักวิชาการ

ต้องเพิ่มการจัดการเรียนการสอนในการเขียนข่าวสั้น เพื่อเพิ่มทักษะและกระบวนการผู้เรียนเพิ่มเติม เพราะโดยลักษณะของข่าวสั้นเป็นข่าวที่ต้องสามารถทำความเข้าใจให้ได้ภายใน 70 ตัวอักษร การสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการจับประเด็นข่าว และมีทักษะในการใช้ภาษาจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

• ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะเน้นระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมในการทำงาน (การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม) โดยผู้วิจัยควรมีโอกาสได้เข้าไปสัมผัสการปฏิบัติงานจริงๆ เพื่อที่จะได้เข้าใจกระบวนการคัดเลือกข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวันของสถานีข่าวอย่างถ่องแท้
2. ปัจจุบันผู้ให้บริการข่าวสั้นมีเป็นจำนวนมาก น่าจะมีการศึกษาสถานีข่าวที่ไม่ได้เป็นองค์กรข่าวแต่สามารถให้บริการข่าวสั้นผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้
3. นอกจากนี้ยังพบว่าไม่ใช่เพียงสถานีข่าวที่เป็นของสื่อกระแสหลักเท่านั้นที่จะหันมาสนใจการให้บริการข่าวผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่ยังมีสถานีข่าวส่วนบุคคลที่ให้ความสนใจเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลจาก www.guideubon.com เป็นการให้บริการข่าวสารภายในท้องถิ่นของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นของเอกชน โดยจ่ายค่าบริการเดือนละ 50 บาท ซึ่งจะได้รับข่าวสั้นเพียงวันละ 1-2 ข้อความเท่านั้น ซึ่งตรงนี้อาจแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในศักยภาพการแข่งขันทางธุรกิจ น่าจะมีการศึกษาว่าทำไมสถานีข่าวท้องถิ่นเหล่านี้มีกลยุทธ์ในการทำธุรกิจอย่างไร
4. ปัจจุบันกระแสการให้บริการข่าวแบบ MMS คือให้บริการทั้งข้อความภาพและเสียง กำลังได้รับความนิยม ดังนั้นในอนาคตควรจะมีการศึกษาองค์ความรู้ทางด้านนี้เพิ่มเติม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กชกร นาคบุญช่วย. สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2551.

กมลวรรณ พรหมพิทักษ์. การใช้สัญลักษณ์และรหัสในการสื่อความหมายของบริการข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :Higher Press, 2547.

กิตติมา รัตนกาญจน์. สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2551.

กิตติมา รัตนกาญจน์. สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม 2551.

คชาภรณ์ ชีรกุลรัตนศักดิ์. สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2551.

แคทสุลียา บุญรัตน์. สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2551.

จ้านง วิบูลย์ศรี, ดวงทิพย์ วรพันธุ์. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ภาษากับมวลชน : วัตนาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

เจษฎา หวังธรรมมาชีพ. สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2551.

ฉอ้าน วุฑฒิกรรมรักษา. หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง, 2536.

ชลพรรณ รัชต์สถา. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับข้อความข่าวผ่านสื่อเพจเจอร์ (วิทยุติดตามตัว). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2522.

ชุติมา ศรียากษ์. สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2551.

ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์. เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ดรุณี หิรัญรักษ์. หลักการสื่อข่าวและการรวบรวมข่าว. ใน การข่าวและการบรรณาธิกรณ หน่วยที่1- 5. นนทบุรี: สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541.

ดวงใจ ไทยอุบล. ทักษะการเขียนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3(ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

- ชงชัย มหาไทรภพ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ชาติรี ใต้ฟ้าพูล. กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดของธุรกิจให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเซลลูลาร์ 900 และดิจิตอล จีเอสเอ็ม ระหว่างปี พ.ศ.2537-2540. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ธีรารัตน์ พันทวี. การวิเคราะห์กรอบของกระบวนการผลิตข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นพวงษ์ มังคละชน. สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2551.
- นาฎยา ตานานนท์. การรายงานข่าว. กรุงเทพมหานคร : Nut republic, 2546.
- นิคมจิตรี มโนธรรม. การทำงานของบุคลากรด้านการจัดรายการ ยุคบุกเบิกของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- นุชนารถ แก้วเกาะสะบ้า. สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2551.
- บรมบท เพ็ชรสวัสดิ์. สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550.
- บุษบา สมใจวงษ์. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2551.
- ปทุมพร ศิริรั้งคมานนท์. การนำนวัตกรรมทางการสื่อสารเข้าสู่วงการธุรกิจศึกษาเฉพาะกรณี โทรศัพท์เคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ประชัน วัลลิโก. หลักการเขียนข่าว. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
- ประนอม หลีพันธ์. กระบวนการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสิ่งแวดล้อมต่างประเทศทางสถานีโทรทัศน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ประสาน พึ่งวัฒนาพงศ์. คลังข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางการตลาดสำหรับธุรกิจผู้ให้บริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ปยุตต์รัตน์ พิงคานนท์. การสื่อข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

- พนม วรรณศิริ. การสื่อสารและการเขียนข่าว. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2544.
- พนมพร นิรัฐทวิ. ปริบททางสังคม: การสร้างสรรค์ภาษาของข้อความขนาดสั้น (SMS).
วรรณวิทัศน์ 4 (พฤศจิกายน 2547):9.
- พัชรพร ประจักษ์สูตร. สัมภาษณ์, 29 กุมภาพันธ์ 2551.
- พัชนี เขจรธยา. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : เอลโล่การพิมพ์ (1988). , 2538.
- พิชญอร โสมเกษตรินทร์. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2551.
- พิรธอง รามสูตร ณะนันท์. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมสารสนเทศ (Information society): บทสำรวจและการวิเคราะห์. วารสารสังคมศาสตร์ 33,1(มกราคม-มิถุนายน 2545):113.
- พิศิษฐ์ ขวลาธวัช. การรายงานข่าวชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ดับเบิลยูเอ็น, 2543.
- พีชะพะงา นิรัตติมานนท์. สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2551.
- พีระ จิรโสภณ. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2537.
- ไพโรจน์ ไหววานิชกิจ. คัมภีร์เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือสู่ยุค 3G. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2548.
- ภัศรา อินทร์เล็ก. สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2551.
- ภาณุวัฒน์ พันธุ์. สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2551.
- มาตุภูมิ พิมพ์รัตนกานต์. สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2551.
- โรจนา ถัดทะพงษ์. ลักษณะภาษาข่าวในวิทยุติดตามตัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- วริษฐ์ ลิ้มทองกุล. สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2550.
- วาทิต เบญจพลกุล. การพัฒนาการประยุกต์ใช้บริการส่งข่าวสั้นในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับการโทรมาตร: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2548.
- ศรัญญา โรจนวงศ์ชัย. สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2551.
- ศศิธร ยูโกศล. การให้ความหมายข่าวในมุมมองผู้รับสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ศศิยา วิจิตจามรี. การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ศุภวรรณ จันทร์แก้ว. สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2551.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สรุปผลเบื้องต้นการสำรวจโครงการเทคโนโลยีและการสื่อสาร(ครัวเรือน)พ.ศ.2549[ออนไลน์]. หน้า 23.

แหล่งที่มา: http://service.nso.go.th/nso/g_service/s_survey_49/report_ict49.pdf

สนั่น ปัทมะทิน. ศัพท์ทำนุกรม. กรุงเทพมหานคร : แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, 2520.

สมเกียรติ จิระสมบูรณ์กุล. สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2551.

สมเกียรติ จิระสมบูรณ์กุล. สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม 2551.

สมหมาย ช่างโชติ. สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2551.

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. งานหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร : ประกายพริ้ง, 2539.

สิริวรรณ นันทจันทุล. การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

สุทธิชัย เตียวอินขง. สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2550.

สุเมธ วงศ์พานิชเลิศ และ นิตย์ จันทรมังคละศรี. สังคมสารสนเทศแห่งทศวรรษหน้า.

รายงานที่คืออาร์ไอ 4 (กุมภาพันธ์ 2538). Available from : <http://www.info.tdri.or.th>

เสริมศิริ นิลคำ. ลีลาการเขียนข่าวกับการรับรู้ของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต,

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2541.

เสาวนีย์ ศรีทับทิม. การจัดการสารของบริการเสริมรับส่งข้อความสั้น (SMS) : กรณีศึกษาบริษัท

โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ,

สาขาวิชาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2545.

เสาวลักษณ์ สุขสมัย. บรรทัดฐานองค์กรและมาตรฐานวิชาชีพในการคัดเลือกข่าวของผู้บริหารข่าว

หนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชา

วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

แสงเดือน ทองเมืองสัก. สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2551.

อรอำไพ รัตนพันธ์. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว การใช้ประโยชน์และความพึง

พอใจของผู้รับบริการรายงานข่าวผ่านวิทยุติดตามตัว โฟนลิ่งค์ในจังหวัดจันทบุรีและ

จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะวารสาร

ศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

อภิชาติ สักดิเศรษฐ์. ปัจจัยในการเสนอข่าวสารผิดพลาดและการยอมรับของหนังสือพิมพ์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

อัศวิน ต้ววชิรกุล. สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2550.

อัศวิน ทอฟฟเลอร์, คลื่นลูกที่สาม, แปลโดย รจิตลักษณ์ แสงอุไร และคนอื่นๆ, พิมพ์ครั้งที่ 2
ม.ป.ท. : Global Brain, 2533.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, บรรณาธิการ. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม.
พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ภาษาต่างประเทศ

Gieber, W., cited in Franklin, B. and others Key concepts in journalism studies. London : SAGE, 2005.

Gieber, W., cited in Harcup, T. Journalism: Principles and Practice
London: SAGE, 2004.

Harcup and O'Neill (2001), cited in Harcup, T. Journalism: Principles and Practice
London: SAGE, 2004.

Hodgson, F.W. Modern newspaper practice : A primer on the press. 3rd ed. Oxford :
Focal Press, 1993.

Ito, Mizuko and others. Personal, portable, pedestrian : Mobile phones in Japanese life.
Cambridge, Mass. : MIT Press, 2005.

Liu Cheng and Bruns, A. Cell phone SMS news in Chinese newspaper groups: A case
study of Yunnan daily press group. Proceedings of Mobile Media Conference 2007
[Online]. 2007. Available from: <http://eprints.qut.edu.au>

Miller, G., Baber, G. and Gilliland, M. News on-demand for multimedia networks. Proceedings of
the first ACM international conference on Multimedia. [Online]. 1993. Available from:
<http://portal.acm.org>

Niblock, S., Keeble, R. editor. Print journalism : a critical introduction. London:
Routledge, 2005.

Orwell, cited in Harcup, T. Journalism: Principles and practice
London: SAGE, 2004.

- Porter, cited in Szu-Yuan Sun and others . A study of consumer value-added services in mobile commerce: Focusing on domestic cellular phone companies in Taiwan China. Proceedings of the 7th international conference on Electronic commerce[Online]. 2005. Available from: <http://portal.acm.org>
- Santos, V. O. Basic journalism : an Asean handbook .Manila : Vergel O. Santos, 1992.
- Soanes, C. and Stevenson, A. , editor. Concise Oxford English dictionary . 11 th ed. (revised) Oxford : Oxford University Press, 2006.
- Soriano, C. , Raikundalia, K. G. and Szajman, J. A Usability study of short message service on middle-aged user. Proceedings of the 19th conference of the computer-human interaction special interest group (CHISIG) of Australia on Computer-human interaction: citizens online: considerations for today and the future[Online]. 2005. Available from: <http://portal.acm.org>
- Stein, M.L. Newswriter's handbook : an introduction to journalism. 2nd ed. Ames, Iowa : Blackwell, 2006.
- Stovall, G.J. Writing for the mass media .3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1994.
- Van de Kar, E. and others. Design guidelines for mobile information and entertainment services: Based on the Radio538 ring tunes i-mode service case study. Proceedings of the 5th international conference on Electronic commerce [Online]. 2003. Available from: <http://portal.acm.org>
- Weill, P. and Vitale R. M. Place to Space : Migrating to eBusiness models. Boston: Harvard business school press,2001.
- White, D.M., cited in Franklin, B. and others Key concepts in journalism studies. London : SAGE, 2005.
- White, D.M., cited in Harcup, T. Journalism: Principles and Practice London: SAGE,2004.
- Williams K., cited in Harison, J. News. London: Routledge, 2006.
- Zerfos,P. and others. A study of the short message service of a nationwide cellular network. Proceeding of the 6th ACM SIGCOMM on Internet measurement [Online]. 2003. Available from: <http://portal.acm.org>
http://en.wikipedia.org/wiki/Short_message_servic

http://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Society_Day

<http://www.etsi.org>

<http://www.gsmworld.com/services/messaging.shtml>

<http://www.nectec.or.th>

<http://www.itu.int>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุธาสิณี นีรัตติมานนท์ เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2527 ที่จังหวัดระนอง สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ วิชาโทภาษาจีน ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2548 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวารสารสนเทศ เมื่อปีการศึกษา 2549

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย